הארץ

VOL. 68/20722 JUNE 30 1987 30 ביוני 1987, ג' בתמוז תשמ"ז, יום ג' 85 אג'

איוורור זה...
Venta
רמת־גן ... חיפה ... ירושלים ...

חוסיין: הוסכם שהוועידה הבינ"ל לא תוכל לכפות

מביע הסכמה למגעים בוועדות דו־צדדיות ● תומך בהשתתפות סוריה, לבנון, ירדן ומצרים ● קריאה לתושבי ירדן לקבל מחר פני ולדהיים בפרחים

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

הוסכם כי הוועידה הבין־לאומית לא תוכל לכפות מציאות כלשהי על הצדדים או להתגבר להסכם כלשהו שיושג בין הצדדים, רק טבעי שהמ־געים הדיונים נמשכים עתה לגבי כלל הנקודות שהועלו וכי קיימים עדיין חילוקי דעות שלא הצלחנו לפתרן עד כה. דברים אלה אמר המלך חוסיין – מבלי לפרט עם מי

(סוף בעמוד 10)

ויינברגר ושולץ נענו לבקשת רבין לדון בפרוייקט הלביא

רבין יצא בלילה לוואשינגטון ● לא ינסה להשפיע על השניים לחזור בהם מהתנגדותם הנחרצת ללביא ● יבקש לקבל הבטחה כי לא יוקטן הסיוע הצבאי אם יופסק הפרוייקט ● קבלת הבטחות מהממשל ביחס לסיוע עשויה להשפיע על החלטתם שרים המתלבטים בקשר ללביא ● יבקש לבדוק יצור אף־16 בישראל ● התגובה בארה"ב לביקור: זו שנת בצורת תקציבית; רבין יציג הרבה שאלות ויקבל מעט תשובות

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

שר הבטחון יצחק רבין יצא בלילה לוואשינגטון. נסיעתו הת־אפשרה לאחר שבמגעים עם הממשל האמריקאי התברר, כי שרי ההגנה והחוץ, ויינברגר ושולץ, יהיו מוכנים להפגש עם עימו. ההסכמה של השרים האמריקאים באה לאחר תקופה ארוכה למדי במהלכה רמזו כי לא ידאג בעין יפה ביקור של שר הבטחון בארה"ב לפני החלטת הממשלה בנושא הלביא.

השר רבין החליט לנסוע לארה"ב לקראת החלטת הממשלה על הל־ביא, בעיקר על מנת ללבן, במידת האפשר גם לעגן, את הבטחות הממשל האמריקאי באשר לפרטי הסיוע הצבאי. כך, מבקש שר הבט־חון לקבל הבטחה כי לא יוקטן הסיוע הצבאי אם יוחלט על הפסקת הפרוייקט ושהממשל יאפשר כעתיד המשך העברה של 300 מיליון דולר לשנה.

כמו כן יעלה נושא רכישות הגומ־לין (אופסט). בכוונת הממשל האמריקאי לבטל בעתיד הקרוב את רכישות הגומלין, המסייעות במידה רבה לתעשיות הישראליות. נראה כי השר רבין יבקש מהשרים האמ־ריקאים לשקול שוב את הפסקת רכישות הגומלין.

עמדה ברורה ונחרצת

עמדתם של ויינברגר ושולץ לגבי פרוייקט הלביא ברורה ונחרצת, הם הבהירו במפורש כי לדעתם יש להפסיקו. לפיכך, אין לצפות, אומר הבטחון ינסה להשפיע על השניים

(סוף בעמוד 10)

מוקף אנשי משטרה, יוצא רפי סוויסה מבית המשפט ברמלה לבית המעצר בתחנת רחובות. (צילום: עוזי קרן)

סוויסה נעצר בחשד שניסה להדיח עדים ולשבש חקירה

סניגורו של נציב שב"ס לשעבר: לא היה עולה על דעתו להדיח את חותנתו וכלתו; הוא רק ביקש שיזכרו במה שארע ב־26 בפברואר, יום הפריצה שבביצוען נחשד בנו, דוד ● המשטרה: מדובר באדם שיודע את משמעות מעשיו ● השופט: יש ראיות לכאורה ● סוויסה שוחרר אמש בערבות ונשלח למעצר־בית בן יומיים בבית פרקליטו

מאת בוריה אביתי
סופרת "הארץ"

רפי סוויסה, 52, מי שהיה נציב שירות בתי הסוהר עד לפני פחות משנה, נעצר אתמול בפקודת שופט בית משפט השלום ברמלה, אברהם ביזור, עד לשעה אחת עשרה בלילה בחשד שהדיח עדים באיום ושיבש הליכי משפט במהלך מעצר וחד קירתו של בנו, דוד. דוד סוויסה נעצר תחקור בחשד להתפרצויות ברחובות.

(סוף בעמוד 10)

הנשיא: הלך מאיתנו לוחם אמיץ, פרקליט מפואר, פרלמנטר מעולה ● בגין: צער עמוק

נפטר שמואל תמיר, שר המשפטים לשעבר ומבכירי הפוליטיקאים

דרך חיים טראגית

שמואל תמיר היה אחד הכשרונות הפוליטיים הבולטים שנתגלו במ־דינת ישראל; אולי הבולט שבהם. אולם כשרון בלבד אינו מספיק כדי להבטיח הצלחה בחיים הפוליטיים, ולא פעם הוא יכול לסנוור ולהכשיל את בעליו כך אירע לשמואל תמיר. יש משהו טראגי ביציאתו מן הזירה הפוליטית לפני שבע שנים. והטר־אגיות היא בכך שהוא בעצמו היה אשם בכשלונו.

במקצועו היה שמואל תמיר עורך־דין. כמשפטן צעיר הקים במשך שנים מעטות את אחד המשרדים המצליחים ביותר במ־קצוע, והוא עשה זאת בשנים בהן ישראל עוד לא היתה קרקע כה פוריה לעורכי דין מצליחים. מי שהיה לקוחו, למד במהרה להעריך את התמצאותו המהירה בכל בעיה, את עצתו הנבונה, ואת הכשרון הטקטי בו פתר בעיות. גם כעורך־דין צעיר הוא יעץ בדרך־כלל למתינות ולעתים קרובות הוא פתר בעיות סבוכות מבלי להגיע לערכ־אות.

אולם כפי שזה קורה לעתים קרובות, היועץ הנבון של לקוחותיו נכשל כשהיה עליו לייעץ לעצמו בתחומת המכריעות של דרכו הפולי־טית. ליקוי זה גם נתגלה במקרה המפורסם, כאשר נתקלה פעילותו כעורך־דין ביצרו הפוליטי. במשפט שניהל נגד ד"ר קסטנר המנוח הוא הפעיל דמגוגיה בלתי מרוסנת. הנאשם היה לקרבנו והוא גרם לו עוול שלא היתה לו תקנה.

אולי היתה זאת כפרתו שהכשיל את עצמו כמה פעמים בקריירה הפו־ליטית שלו, עד שנפלט ממנה לגמרי.

שמואל תמיר היה חבר כנסת מצ־טיין, נואם פרלמנטרי מהיר ונואם גדול, טריבון ממש, באספות עם. כשרונו זה בא לידי ביטוי מלא כשר היה שר המשפטים בממשלתו הרא־שונה של מר בגין. בעיצומה של הצלחה מיניסטריאלית הוא פרש מן הממשלה, כאשר התפוררה מפלגתו והוא הרגיש שהאתיקה הפוליטית אינה מרשה לו להמשיך לכהן כשר. חבל, חבל מאוד על תקוה גדולה שלא נתגשמה.

ג.ש.

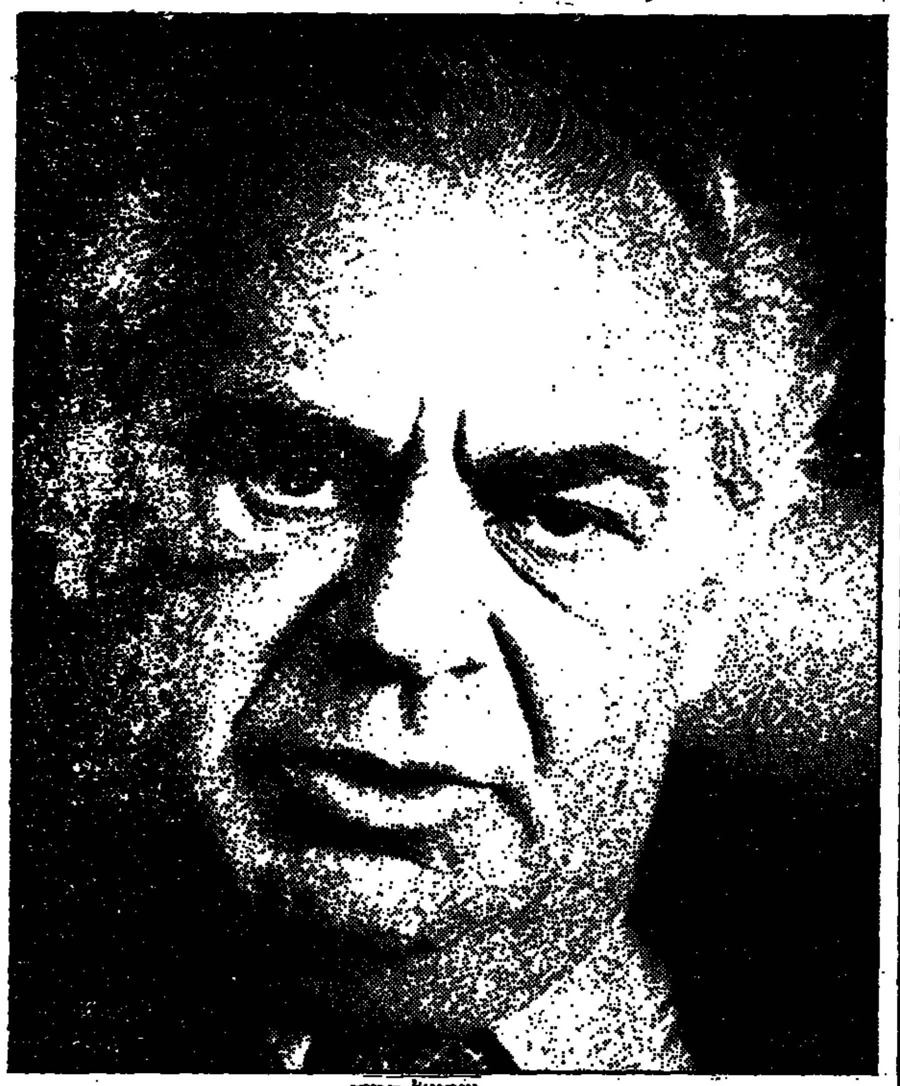

שמואל תמיר

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"

עו"ד שמואל תמיר, לשעבר שר המשפטים, נפטר אתמול בשעה 2 אחה"צ בביתו בהרצליה פיתוח לאחר מחלה קשה בשנת ה־64 לחייו.

הוא יובא למנוחת עולמים היום ... רבים אחר הצהריים בבית הקברות ...

הביוגרפיה הציבורית של תמיר היתה מן הנדירות בארץ. מ־1950, עת נכנס לפעילות פוליטית חמ־פתית, כמעט ולא יצא שבוע שבו לא היה בכותרות.

שמואל תמיר נולד ב־1925 בירושלים כבן יחיד למשפחת כצנלסון המיוחסת. אביו, ד"ר ראובן כצנלסון, בן למשפחת סוחרי יערות מבוססים מבובדויסק שעל הנהר בארזינה ברוסיה הלבנה, עלה לישראל ב־1913, והיה מגוחר יותר לשלישי של יוסף טרומפלדור בגאליפולי.

בגיל צעיר הצטרף תמיד לאצ"ל, והגיע עד תפקיד של סגן מפקד האצ"ל בירושלים. לימים סיפר כי בשיאה של פרשת רצח ארלוזורוב, הוא בן 10 בלבד, ...

(סוף בעמוד 10)

היום מתפרסם דו"ח מבקר המדינה

במרכזו ממצאי ביקורת על פרוייקט הלביא

מאת עוזה אבירור
סופרת "הארץ" לענייני מבלכה

הדו"ח מבקר המדינה מספר 37 יונח היום על שולחן הכנסת. הדו"ח המשתרע על יותר מאלף ומאה עמ־דים כולל ממצאי בקורת על פעו־לות משרדי הממשלה והתאגידים ממשלתיים. גולת הכותרת של הדו"ח השנה היא ממצאי הבקורת על פרוייקט הלביא.

דיון ראשוני בדו"ח המבקר יתקיים מחר בוועדה לבקורת המדינה של הכנסת, והוא יוקדש לתהליך קבלת ההחלטות של פרוייקט הלביא.

הפגנת 5000 עובדי התעשיה האווירית תחשב להם ליום עבודה

מאת זהר בלומנקרנץ

כ־5000 מעובדי התעשיה האווי־רית אשר השתתפו בהפגנה שלשום בירושלים, למען המשך פיתוח וייצור מטוס הלביא, יתנו מתשלום כיום עבודה רגיל במשכורתם. מבדיקה שהשלים אמש סופר "הארץ" עלה, כי יום ההפגנה לא יחשב כיום חו־פשה לעובדים שנטלו בה חלק.

קיום ההפגנה נעשה בעצה אחת ועל דעת הנהלת התעשיה האווירית, דבר שיאפשר את תשלום יום העבודה כרגיל. העובדים אשר השתתפו בהפגנה קיבלו הוראה לקחת בה חלק בצורה מאורגנת וכד נתבן.

שמיר מציע למצרים לחדש את שיחות האוטונומיה

מאת עקיבא אלדר

ראש הממשלה יצחק שמיר מציע למצרים לחדש את הדיונים בעניין האוטונומיה בשטחים. בשיחה עם ראש עיריית לוס אנג'לס טום ברדלי והרבן היהודי אייב שפיגל אמר ראש הממשלה, כי אם מצרים תחזור בה מסירובה לחזור מו"מ עם ישראל בעניין זה, הוא משוכנע שניתן יהיה להתקדם ולמצוא דרך לפתרון. ברדלי היה בימים הקרובים למצרים והבטיח לשמיר להעביר את תוכן דבריו לנשיא חוסני מובארק. ברדלי גלוהה אל שפיגל שהגיע ארצה לרגל הנחת יד הוכחן למיליון הצי הילדים היהודים שניספו בשואה.

שוק ההון
שוב ירידות

מאת אריה לביא
סופרו הכלכלי של "הארץ"

לאחר המגמה של יום אחד התחדשו אתמול ההצעים וירידות השערים בבורסה. המאפיין ביותר במהלך המסחר אתמול היה הירידה החדה בפעילות המחזור הגיע ל־11.6 מיליון שקל.

במהלך המסחר במשתנים היו ירי־דות קלות עד אחוז אחד אך בשלב מאוחר יותר התריפו הירידות. מבהלי הקרנות דיווחו על הפסקה בפדי־יונות. בשוק המצומדים למדד ול־דולר נרשמו עליות של עד אחוז אחד. מניות המדד נוצו מביקושים קלים והתשואה בהן ירדה.

ערך את העמוד: ברוך שפירא

פרס שב והצהיר: מנהיג אחר מנהיג באירופה יצאו בתמיכה בוועידה

"נציג סיני הצהיר במפורש כי כבר היו מגעים בין ארצו לבין ישראל" ● "בפיסגת השוק בבריסל ידונו בוועידה; ביולי תהיה פגישה בין נציגי ארה"ב וברה"מ בה ידונו בשלום"

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה
המשבצת עתי"ם

שר החוץ שמעון פרס שב אמש ממסעו באירופה, בתחושה ש"יש סי־כוי ממשי לקדם את השלום במזרח התיכון... מנהיג אחרי מנהיג באירו־פה, יוצא בתמיכה לרעיון של הפתיחה הבין־לאומית למו"מ ישיר בין ישראל לבין ירדן", אמר.

במסיבת עיתונאים שקיים בנמל התעופה בן־גוריון אמר שאת הצעד מצים לקיום השלום במזרח התיכון יש לראות במטרות להן המוטרים הבין־לאומי, וכן שלושה אירועים השובים במיוחד: ועידת השוק בבר־יסל, שיחות ארה"ב־ברה"מ והן מידרך לנשיאות בארה"ב.

היום נפתחת בבריסל פגישה של הנהגת הי"ב, שם למעשה מנהיגי אירופה המתכנסים כדי לגבש מדיניות אירופית כוללת, תגובות גם לשאלת המזרח התיכון והשלום.

מתגובות ישראלית
לדעת פרס קיימת במערב־אירופה

(סוף בעמוד 10)

ברלב לדוד לוי: טעות מחשב גרמה לחקירת בנך; לוי: זה הסבר ציני

מאת בוריה אביתי
סופרת "הארץ"

טעות מחשב עמדה מאחורי החקירה שהתקיימה נגד אלי (ג'קי) לוי, בנו של שר הבינוי והשיכון דוד לוי – כך מוסבר במכתב תשובה ששיגר שר המשטרה, חיים ברלב, לסגן ראש הממשלה לוי.

שר המשטרה מפרט במכתב תשובתו, כי הנתונים על חקירת הבן היו שגויים "עקב טעות מחשב. לפיה קיבל שתי משכורות משני גו־פים. נתונים אלה הביאו את האמראים לחקירה למסקנה, כי יש השר לכאורה לקיומה של עבירה פלילית, וקיימת הבדיקה לפתוח בחי־קירה גלויה".

שר המשטרה מסביר כי במהלך אותה חקירה, מסתאבר שהנתונים שגויים והמטרה הסיבה לחקירה. העבירה. המשטרה את ממצאיה למשרד המבים.

ברלב מציין כי להלכה הוציק סגנו, שכן המסכות לסגירת התיק הוא בידי הפרקליטות. העלם המו־קיים כבר פנו לבית המשפט, אשר ביטל את צו עיכוב היציאה מהארץ לבנו, וציווה להחזיר לו את דרכונו.

המשטרה לא מחמה
ברלב מביע הערכתו, כי המשטרה

(סוף בעמוד 10)

משאל פור"י – מיוחד ל"הארץ"

יוקרתו של פרס – בשפל: 38.4%; ירידה גם לרבין: 49.8%; עליה לשמיר: 30.3%

יוקרתו של שר החוץ ומ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, ירדה לשפל. גם יוקרתו של שר הביטחון, יצחק רבין, ממשיכה לרדת. לעומת זאת חלה עליה מתונה ביוקרתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר וירידה קלה ביוקרתו של שר האוצר, משה נסים – אלו מימצאיו של משאל דעת הקהל הכלל־ארצי של מכון פורי שנערך בהזמנת "הארץ" בשבוע השני של יוני.

רק 38.4 אחוזים מרוצים עתה משמעון פרס כשר החוץ. זהו שעור המרוצים הנמוך ביותר שנרשם לפרס בכל שנות כהונתו הן כראש ממשלה והן כשר החוץ. בשנת כהונתו כראש ממשלה (1985/6) עמד שעור המרוצים משמעון פרס על כ־60 אחוז והגיע אף ל־70 אחוז בתקופות מסויימות. בשנת כהונתו כשר החוץ היה שעור המרוצים משמ־עון פרס למעלה מ־50 אחוז, ועתה באמור ירד שעור זה ל־38.4 אחוז בלבד.

המשלאיות של שר הביטחון, יצחק רבין, ירדה עתה ל־49.8 אחו־זים המרוצים ממנו לעומת 52.6 אחוזים שהיו מרוצים ממנו לפני חו־דשיים ("הארץ" 6.5.87). גם זהו שעור המרוצים הנמוך ביותר שנרשם ליצחק רבין בכל שנות כהונתו כשר הביטחון.

לעומת זאת חלה עליה בשעור המרוצים מיצחק שמיר כראש הממשלה. 30.3 אחוזים מרוצים עתה מיצחק שמיר לעומת 26.1 אחוזים במישאל הקודם. זהו שעור קרוב לשעור הממוצע (32.5 אחוז) של המרוצים מיצחק שמיר מאז שנכנס לתפקידו כראש ממשלה.

שעור המרוצים ממשה נסים כשר האוצר ירד ב־2.2 אחוזים, מ־40.3 באפריל ל־38.1 אחוזים עתה.

המישאל הקיף מדגם מייצג של 1200 איש ואשה, שראיינו בבי־תם באוכלוסיה היהודית בכל רחבי הארץ.

חדשות הארץ
שיחות היום

עם: יצחק אבינועם, לשעבר מפקד אצ"ל בירושלים. על: שמואל תמיר (עמ' 2)

★

שריר: אני משוכנע שצדקתי בהחלטתי הראשונה שלא להגביר את נקש לצרפת (עמ' 2)

★

דמיאניוק ישמיע את גירסתו בעוד חודש (עמ' 3)

★

בג"צ אסר על צה"ל להרוס או לאטום בתי שני מחבלים (עמ' 12)

שרות הארץ
מזג האוויר

התחזית: חם בהרים ובאי־זורים הפנימיים.
הטמפרטורות:
- ● ירושלים: 20–31.
- ● תל־אביב: 22–29.
- ● חיפה: 22–30.
- ● באר־שבע: 19–34.

הגולן 18–34, צפת 20–31, טבריה 22–37, השומרון 20–32, נתב"ג 20–31, אילת 27–41.

אתה צריך מזגן?
אל תתרוצץ קרא ליועץ!
ת"א 03-9630303 • חיפה 04-671416 • י־ם 02-718910 • ב"ש 057-72317 • אילת 059-72933
אלקטרה

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.6053	−0.0007
נוסעים	1.9080	−0.0009
שחור	1.6200	−0.0100

שער הסל

יציג	1.6763	−0.0018

בגליון זה 22 עמודים

הגיטה הגדולה חדשות הארץ
מתפרסם היום בעמודים
10, 11, 16, 17,
18, 19, 20, 21

פיפס...

הרדיו מונע מאיתנו תחרות גלויה עם קוקה קולה.
משום כך נאלצנו להוציא את השם קוקה־קולה מתשדיר הפרסומת שלנו ולהכניס במקומו "פִּיפְּס..."

אולם במסר אין שינוי:

כשאין רואים את הבקבוק, התווית והשם,
אפשר רק מדבר אחד להתרשם -
הטעם.
מזוג כוס קוקה (פִּיפְּס...) קולה וכוס טמפו־קולה
ותראה
שגם אתה אינך יכול להבחין.*

* במחקרי טעימה מדעיים שנערכו ע"י מכון המחקר "טלסקר", נקבע בצורה מוחלטת, כי רוב האוכלוסיה אינה מסוגלת להבדיל בין טעם טמפו־קולה לטעם קוקה־קולה.

טמפו

טעם ותאמין. טמפו.

הכזא من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

סיפורה של פגישה מוזרה

במהלך הרצאה שנשא אתמול שגריר ארה"ב לשעבר, סמואל לואיס, במסגרת ועידה בנושא "השפעת הפוליטיקה הפנימית האמריקאית על מדיניות ארה"ב במזרח התיכון", התעלף לפתע אחד המאזינים. קצין בדרגת תת־אלוף ניגש אליו, יחד עם מאזינים אחרים שישבו לידו. הד"ר, עמוס ערן, הפסיק את ההרצאה ושאל את הנוכחים אם יש ביניהם רופא. השיבו לו כי הקצין שמטפל בחולה הוא תא"ל אפרים סנה, ראש המינהל האזרחי ביהודה ו־שומרון, שהוא גם רופא במ־קצועו. מאוחר יותר התברר כי החולה, שהתאושש בינתיים, הוא הלל קוק, לשעבר, מראשי הרוויזיוניסטים האמריקאים. סנה, הלוא הוא בנו של משה סנה ז"ל, מראשי מק"י לשעבר.

★ ★ ★

בפתח הרצאתו בוועידה, שנ־ערכה מטעם אוניברסיטת תל־אביב בשיתוף עם שגרירות ארה"ב, הזכיר לואיס הרצאה קודמת שנשא כמעט באותו מקום, בעת שכיהן כשגריר, ואשר עוררה סערת רוחות. היה זה לאחר שמתח ביקורת על ע־תוי יוזמת הנשיא רייגן משנת 1982. הוא אמר כי אילו נהג הנשיא בסלחנות, היה הוא — לואיס — יכול לבלות בישראל עוד מספר חודשים. לואיס אכזב את העיתונאים שקיוו גם הפעם לצאת עם "סקופ", באומרו שע־דיין אינו מוכן להדליף את כל הסודות, ואם היה עושה זאת, היה [illegible] של ספרו הדרוש כמעט מאד.

א. לם

להט: חסות כפולה

למען מטרות טובות מוכן ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, להעניק חסות אפילו לשני אירועים בערב.

אמש, במלון דן אכדיה, התכנסו כ־1,000 איש לערב התרמה למען מחלקת צינתורים חדשה בבית החולים איכילוב בתל־אביב. הפרופ' שלמה לב־ארי, מנהל מחלקת לב של בית החולים, פתח את האירוע בנוכחותו של שלמה להט. חיים חפר קרא מקאמה שכתב במיוחד לאירוע, תזמורת הטיי־לת הנעימה נעימות, שלמה ביצן בידר, דודו דותן הבדיח ויפה ירקוני והתזמורת נעלו את האירוע אשר הבטיח, ללא ספק, אלפי דולרים למחלקת הצינתור החדשה.

עוד האורחים באכדיה מ־סיבים את ליבם, ובמוזיאון תל־אביב התקיימה ארוחת הערב המסורתית של האגודה למל־חמה בסרטן, אף היא בחסותו של להט. 400 אורחים, שתרמו סכומים ניכרים, הצטופפו בגן האקליפטוסים לאורך המזנונים, שנתרמו על־ידי מלון דן. הזמרת סנדרה ג'ונסון שרה, ומוסיקה לריקודים חתמה ערב זה.

אייב שפיגל, "בדרך למובארק"

מיליוני הדולרים שנתרמו על־ידי אייב ואדיפה שפיגל למוסדות ציבור שונים, מאלצים אותם לעמוד בלוח זמנים צפוף בביקורם הנוכחי בארץ. בת־חילת השבוע, בטכס שנערך בירושלים, במעמד נשיא המדינה, חיים הרצוג, שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ראש עיריית לוס אנג'לס, תום בר־דלי ואישים אחרים, חנך המ־ליונר היהודי יד לילדי ישראל שניספו בשואה. אתמול, במעמד ראש הממשלה, יצחק שמיר, חנך בניין למתימטיקה ולמ־חשבים באוניברסיטת בר־אילן וקיבל את תואר "איש השנה" של המוסד.

היום אמור שפיגל להניח את אבן הפינה לגן ציבורי גדול בכניסה למלון הילטון, אותו תרם לראש עיריית תל־אביב, שלמה להט. מחר אמורים בר־דלי ושפיגל לטוס לביקור קצר בביתו של ידיד אחר: חוסני מובארק, נשיא מצרים.

ב.ל.

קצת נחת מהטלוויזיה

סוף סוף קצת נחת גם למשנה ליו"ר רשות השידור, דוד ארמון. בישיבה אתמול ביקש ארמון לשבח את חיים יבין על "היומן" המעולה של ליל שבת (כן, אותו יומן שביקש לבטל רק לפני יומיים). הפעם, באופן מקרי לגמרי, הוא אהב את כתבתו של אהוד יערי, ובעי־קר את זו של יגאל גורן, שסיקר את סיורו של שמיר באפריקה. איך אמר רוני מילוא לפניו: "יומן טוב. הרבה שמיר, מעט פרס".

חבר הוועד המנהל של המעצ־ה, רוני פיינשטיין, לא נותר חייב. "אבנטר", הרגיש, "משבחים את החדשות תמיד גם כששמיר לא יוצא לחו"ל".

לילי גלילי

בעריכת עידית רוזנבלום

התקדמות מסויימת במו"מ השכר; קיסר: אם המגמה תימשך לא נפעיל האיגודים

האוצר בודק את תביעות ההסתדרות להגדיל שכר בעלי השכר הנמוך בשירות המדינה ונראה שהוא מוכן להגמיש עמדתו ואף מוכן לסגת מעמדתו הראשונית בעניין קיצור שבוע העבודה

מאת צבי זרחיה
כותב "הארץ" לענייני כלכלה

התקדמות מסויימת הושגה בפ־גישתם אתמול של שר האוצר משה נסים ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר. האוצר הסכים לבדוק הצעות חדשות של ההסתדרות — העריכו אתמול גורמים כלכליים בירושלים.

עקב ההתקדמות הצהיר בתום הפגישה קיסר כי אם תושג התקדמות במו"מ שבין האוצר להסתדרות, לא תפעיל האחרונה צעדים ארגוניים בראשית השבוע הבא. המגעים בין הצדדים יתחדשו מחרתיים.

שר האוצר אמר עם זאת כי יש עדיין פערים בעמדות הצדדים, והאוצר מוסיף להתנגד לתוספת שכר גלובלית, עם זאת ציין כי בפ־גישה הועלו רעיונות חדשים שי־בדקו על־ידי האוצר, אולם תוספות שכר גלובליות הן נגד האינטרסים של ציבור העובדים, ועלולות לערער את יציבות המשק. האינטרס המשותף הוא למנוע את ערעור היציבות.

נסים הבהיר כי במסגרת הבדיקה של תביעת ההסתדרות להגדיל את הכנסות של הנמלאים בשירות המדינה. על־פי נתוני האוצר גדל שכרם נטו של עובדי המדינה ב־33% (עליה ריאלית של 17%) מאז אוגוסט '86 ועד מאי '87.

להפגיש נסים והעובדים

מזכיר ההסתדרות אמר שעל האוצר להתייחס ברצינות לתביעות ההסתדרות. לדעתו יש מקום להמ־שך המו"מ. כשההסתדרות מעוניינת שלא להביא את האיגודים המקצוע־יים לנקיטת צעדים. קיסר הציע להפגיש את נסים עם חברי מזכירות עובדי המדינה, על־מנת שישכנעם בטענותיו על עליית השכר. נסים נענה להצעה.

משרד האוצר בודק את תביעות ההסתדרות גם בעניין הגדלת שכרם של בעלי השכר הנמוך בשירות המדינה, ונראה שהאוצר מוכן ל־הגמיש את עמדתו בנושא, ואף מוכן לסגת מעמדתו הראשונית בעניין קיצור שבוע העבודה.

גאולה כהן ורפאל איתן — בין ראשי "התחיה" שהשתתפו אתמול בפגישה עם ראש הממשלה יצחק שמיר. (צילום: אליהו הראתי)

שמיר נזף בתחיה: עוררתם מחדש את נושא הוועידה

אך ראשי התחיה לא הסירו האולטימטום התובע הגברת ההתיישבות

מאת אילן שחורי

ראשי תנועת התחיה עדיין לא הסירו את האולטימטום שלהם מול הליכוד לתמוך ביוזמת מפלגת העבודה להקדמת הבחירות, גם בתום פגישתם אתמול אחר הצהריים עם ראש הממשלה יצחק שמיר.

יו"ר תנועת התחיה, ח"כ יובל נאמן, אמר אתמול בתום הפגישה, כי התחיה לא קיבלה תשובות חד משמעיות ברוב הנושאים שהעלתה.

הפגישה בין ראשי התחיה לשמיר נסבה על שלוש דרישות עיקריות של ח"כ יובל נאמן וחבריה: עצירת המהלכים לכינוסה של הוועידה הבין־לאומית, חידוש תנופת ההתיישבות היהודית ביו"ש והקמת הישובים כפי שנקבע בקווי היסוד של הממשלה, ותגובתו של השר משה ארנס להחזרתם של עקורי ישובי איקרית וברעם.

נאמן הגיש לשמיר מסמך שגיבשה צמרת התחיה ובו תוכנית התיישבות כוללת. שמיר נזף בראשי התחיה, כי הם שוקלים בכלל לתמוך ביוזמה להקדמת הבחירות. ראש הממשלה הדגיש כי בכך חוטאים ראשי התחיה ונותנים רוח תחיה מחודשת ברעיון הוועידה הבין־לאומית הדועך והולך, המבקש להחזיר את ישראל לגבולות 1967.

שריר: אני משוכנע שצדקתי בהחלטתי הראשונה שלא להסגיר את נקש לצרפת

מאת גדעון אלון

שר המשפטים אברהם שריר הש־מיע אתמול התבטאות ראשונה מאז החליט בשבוע שעבר להסגיר את וויליאם נקש לצרפת. בשיחה ל"הארץ" אמר: "אני משוכנע שצדקתי בהחלטתי הראשונה שלא להסגיר את נקש לצרפת, אבל בסופו של דבר, אחרי שנעשו כל הבדיקות ביוזמתי, היה זה חובתי כשר המשפטים לכבד את החלטת בג"ץ".

שריר, שסירב עד כה לנמק את החלטתו בנושא זה, הוסיף, כי הוא מודה בכך, שהחלטתו הראשונה, שלא להסגיר את נקש, גרמה לו נזק כאיש ציבור. לדבריו "עכשיו אני שלם עם מצפוני, כי בהחלטתי שלא לחתום על צו ההסגרה בתקופה [illegible], בתחי־[illegible] בארץ והצ"ל שיש [illegible] אבלנו הודה לשלומו של כל יהודי".

כאן הודיע בסוף השבוע שעבר על החלטתו מפעלים על שר המשפטים לחצים כבדים מצד שרים וח"כים בליכוד, הקוראים לו לפעול בדחיפות לאישור הכנסת את חוק "העברת אסירים לארצותיהם לריצוי עונשי מאסר", על מנת שניתן יהיה למנוע את הסגרתו של נקש לצרפת. אולם השר שריר אינו מתכוון לערוך את החוק הזה, אחרי ששרים וח"כים מהליכוד הצטרפו בשמו לנציגי המערך שסירבו את יוזמתם לאשר את החוק.

מחרתיים יזון בג"ץ בהרכב של שלושה שופטים (הנשיא מאיר שמגר והשופטים מנחם אלון ואליהו וינוגרד) בעתירה שהגישו פרקליטיו של נקש נגד [illegible] שמחה מירון, נגד ביצוע צו ההסגרה.

בדיקה פתולוגית בהרוג מעובידיה עדיין לא מאפשרת לקבוע מי ירה בו

עדי ראייה טוענים כי היה זה המתווך ג'מאל אל־עסא, אולם בהיעדר ראיות בודקת המשטרה את כל האנשים החמושים שנכחו בתקרית ● בית המוכתר הוצת כזעם על מעשי אחיו המתווך

מאת אודי ניר

משטרת נפת יהודה ממשיכה בחק־ירת נסיבות מותו של תושב הכפר עובידייה ופציעתם של חמישה אחרים, בתקרית שאירעה שלשום בשטח הכפר, שבה התקיימו במקום בירור לגבי הבעלות על אדמות.

גופת ההרוג, אעלאכי עטיה (70), היתה אמורה להיבדק הלילה [illegible] לקבורה. במשטרת נפת יהודה נמסר כי אין כל כוונה להטיל הגבלה על מספר המשתתפים בהלוויה, כפי שנהוגים לעיתים, במטרה למנוע הפיכת ההלוויה להפגנה לאומנית.

אמש נמסר כי הבדיקה הפתולו־גית שנערכה בגופתו של עטיה לא קבעה מה היה קוטר הקליע שגרם למותו, ולכן קשה לקבוע בשלב זה מי היה היורה בו. מקורות משט־רתיים מסרו כי בגופתו נתגלו שני נקבי כניסה של קליעים ושני נקבי יציאה, אך הקליעים עצמם לא נמצאו.

ראו את המתווך יורה

עדי ראייה שהיו במקום בעת התקרית שלשום טוענים כי ראו את מתווך הקרקעות ג'מאל אל־עסא, יליד עובידייה, מכוון אל עטיה את אקדחו ויורה. ואולם בהיעדר ראיות לאמיתות גרסה זו, בודקת המשטרה את כל האנשים החמושים שהיו שותפים לתקרית היוי, ביניהם אנשי חברת השמירה הפרטית "מוקד־אמון", שנשכרה בידי סוחר הקרקעות שמואל עינב, עובדי המינהל האזרחי וחיילי משמר הגבול. כלי הנשק של כולם, 15 במספר, הוחרמו ועברו בדיקה באליסטית במשטרה.

בידי משטרת בית־לחם נתונים במ־עצר 7 מתושבי הכפר עובידייה, החשודים שהתפרעו כאשר התנהל במקום הליך בירור הבעלות על הקרקעות, וגרמו להתלקחות התקרי־ת. מוכתאר הכפר, חליל אל־עסא, שהוא אחיו של המתווך ג'מאל אל־עסא, שוחרר ממעצרו. למשטרה התברר כי הוא אינו חשוד בירי על תושבים מהכפר. אחיו המתווך נחקר אתמול במשך שעות ארוכות במשט־רת בית־לחם, ושוחרר. תושבים מעובידייה מסרו אתמול כי ביתו של המוכתאר הוצת לאות זעם על מעשי אחיו המתווך. לא נמסרה תלונה למשטרה בעניין זה.

מקורות ביטחוניים מסרו אתמול כי קיימת דאגה מפני מעשי נקמה חמורים יותר בכפר, על רקע הריבים בין משפחת מתווך הקרקעות ואחיו המוכתאר, המוחזקים כ"בוגדים", לבין מרבית המשפחות האחרות בכפר.

נמנעה הופעת צוקר

לילי גלילי, כתבת "הארץ", מוסרת כי מנכ"ל רשות השידור אורי פורת אסר אתמול על הופעתו של ח"כ דדי צוקר (רצ) בתוכנית "זה הזמן". צוקר הוזמן להופיע במשדר לצד סוחר הקרקעות שמואל עינב, בעקבות האירועים בכפר עובידייה.

צוקר הוזמן לתוכנית לא בתוקף תפקידו כח"כ, אלא כמומחה לפרשה — הוא הראשון שהביא אותה לי־דיעת הציבור, כשבועיים לפני שנבח־ר לכנסת. אתמול, סמוך לשעת השידור, משהובא דבר הופעתו של צוקר לידיעת פורת פסל אותה האחרון על הסף בנימוק שהופעת ח"כ ב"זה הזמן" נוגדת הוראת קבע, על־פיה אין להביא ח"כים לתוכנית זו, ואין לעסוק בה בנושאים פולי־טיים אקטואליים, השמורים לחד־שות.

בעקבות פסילת צוקר, בוטלה גם הופעתו של עינב, והנושא לא נדון כלל ב"זה הזמן".

ערך את העמוד: [illegible]

שיחת היום / גדעון אלון

עם: יצחק אבינועם, לשעבר מפקד האצ"ל בירושלים
על: שמואל תמיר

תמיר היה איש מקורי שידע ללחום על השקפותיו

מתי הכרת בראשונה את שמואל תמיר?

היכרתי אותו מקרוב בשנת 1946, חודשים ספורים לאחר שמונתי כמפקד האצ"ל בירוש־לים. כבר בפגישתנו הראשונה התרשמתי מאישיותו, ולאחר שי־בועות אחדים מיניתי אותו למפקד המודיעין של האצ"ל בירושלים, ולאחר מכן לסגן מפקד האצ"ל בעיר. באותה תקופה הנחית הארגון את ה־מהלומות הכבדות ביותר על השלטון הבריטי: פיצוץ מלון המלך דוד, בית גולדשמידט ו[illegible] שלר.

אילו תכונות אופיינו את אי־שיותו?

הוא התבלט במקוריותו. לא פעם היו לו השגות בדבר מבצעים אחרים שבוצעו על־ידי האצ"ל, וכן לגבי מדיניות הארגון. לעתים גם היו לו וי־כוחים עם מפקד האצ"ל דאז, מנחם בגין, אם כי לא במישרין, אלא באמצעות מזכיר האצ"ל, דוד טהורי.

במשך תקופה ארוכה שהיתם יחד במאסר בקניה. אולי תספר משהו על פעילותו של תמיר בגלות זו?

תמיר נאסר יחד אתי לאחר "מבצע שלר". נאסרנו עקב הלשנה של אנשי ההגנה, ונשלחנו במארס 1947 למחנה המעצר בגילגיל שבקניה. במשך כ־16 חודשים ישבנו יחד באותו חדר במעצר. זכור לי מאותה תקופה הקשר העמוק שהיה לו עם אשתו רות. תמיר נאסר זמן קצר אחר נשואיו, ושלח מהכלא לאשתו מכתבי אהבה חמים. תמיר הקדיש זמן רב להשלמת לימודי המשפטים שלו, לקראת הסמכתו כעורך־דין. בפרק זמן מסויים, כיהן אף כשר החוץ של ממשלת הגולים, ולאחר מכן החליף אותו בתפקידו השופט מאיר שמגר, היום נשיא בית המשפט העליון.

תמיר מילא תפקיד פעיל בני־סיונות הבריחה של הגולים ממחנה המעצר?

בוודאי. כשחפרנו את המנהרות, לצרכי מילוט, היה האחראי לפעולות ההסוואה. כש־מישהו מהמפקדים הבריטיים היה נכנס, תמיר היה מסיח את דעתו מהחפירות. תמיר אף הצליח לקבל רשות מהבריטים לקבל אישור למגרש טניס. היה חשוב לנו לקבל אישור זה על־מנת שי־היה היכן לפזר את החול שהו־צא מחפירת המנהרה. דרך מנהרה זו הצליחו לברוח חמישה עצירים, בהם יעקב מרידור. לפני שהוחזרנו לארץ, ביולי 1948, חששנו כי הבריטים לא יאפשרו לנו לחזור בשלום לארץ, וספינה בריטית תתנקש באונייה שלנו. תמיר שלח מכתב למפ־קד הכלא, הקולונל רייס, בו הזהיר אותו כי יהיה אחראי, באופן אישי, אם ייעשה נסיון לפגוע בנו. בעקבות פנייתו ליוותה אותנו משחתת בריטית עד שהגענו לחופי הארץ.

האם גם לאחר שובכם ארצה מקניה, שמרתם על קשר?

במשך כל השנים היינו חברים קרובים, למרות שבנושאים פולי־טיים לא שידרנו על אותו גל. אחרי שתמיר פרש מתנועת החרות, הוויכוחים הפוליטיים לא פגמו בידידות העמוקה. תמיר היה איש מקורי שידע ללחום על השקפותיו, ובעל כוח עבודה עצום. היה מסוגל לעבוד 24 שעות ברציפות.

האם לא חש עצמו מתוסכל מאז פרש מפעילותו הציבורית והפוליטית?

לפני כשלוש שנים, למרות שהמחלה כבר פקדה אותו, עדיין קיווה לחזור לחיים הפוליטיים. בכירים בליכוד אף הציעו לו לחזור לפעילות מטעם המפלגה. תקוותו לא התממשה, משום ששיטת המינויים בחרות הוע־סקה, ותמיר לא היה יכול פיסית לעמוד בקשיי ההתמודדות. כש־משה ארנס, בעת כהונתו כשר הביטחון, מינה אותו לנהל את המשא ומתן לשחרור השבויים, הקדיש לכך את כל מרצו וכשרונותיו. תמיר התנגד לעיסקה עם ארגון ג'יבריל, במסגרתה שוחררו 1,150 מחבלים, אולם לא רצה לצאת בפומבי נגד החלטה זו.

במה עסק בתקופה האחרונה?

ההידרדרות במצבו הבריאותי החלה לפני כשלושה שבועות. זה כשלוש שנים, סבל ממחלת פרקינסון, אולם המשיך להתמסר לעבודתו כעורך־דין. הקדיש זמן רב לכתיבת האוטוביוגרפיה שלו עם העיתונאי דב גולדשטיין.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

אדם לאדם צייד

תיאטרון באר שבע מציג: "תמונות צייד" מאת מרטין שפר. תרגום: תום לוי. בימוי: מיכה לוינסון. תפאורה: משה שטרנפלד. תלבושות: קרנה סובול. מוסיקה: דן הנדלסמן. תאורה: [illegible].

המחזאי הבריטי, מרטין שפר, כתב מחזה אכזרי וקר על אנשים פרימי־טיביים, כמוך וכמוני, שלוש שנים אחרי המלחמה עורכים ציד על זונה הומוסקסואל הודיים בקירבם, תוך שהם משכנעים שכך צריך, וזה מה שיעשה את חייהם טובים יותר.

נגוללים על גבול הקריקטורה, כמעט מכלי לעבוד אותו.

הבימאי, מיכה לוינסון, העמיד המחזה מדויקת עד לאחרון פרטיה, מרגשת בשעתו, וקרה כסכין בקרביים בשעתה. עבודה מקצועית למופת התיאטרון [illegible] ישוב. הוא לא מביים מלודרמה רגשנית, אלא [illegible] קר. את [illegible] הבימתית המסורתית, המשקלה [illegible] של משה שטרנפלד, שביצלה [illegible] את [illegible] הטכניות המוגב־לות של בימת תיאטרון באר שבע, חצרה עולם משכנע באמינותו.

כל צוות השחקנים עושה כאן עבודה טובה ואמינה מאוד, כפי שהעידו גם מופעות הבכורה בתום עונות שונות, אבל צריך לציין במיוחד את מרגלית סטמנה, הגו ידין, יצחק אביטל, עידית טפרסון ויעל עמית. יגאל שדה, בתפקיד הראשי של אבנר, יוצא הזוכה הגדול, מרגע כבר בתפקידו הראשון על בימה מקצועית, על [illegible] של שחקן מעולה.

[illegible] של

אל על

	מינימום	מכס'	מצב	הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	16	28	בהיר	16	21
אתונה	18	32	מ"ח	13	28
בוקרשט	18	30	בהיר	18	29
בריסל	16	30	בהיר	17	24
וינה	20	33	בהיר	15	25
ז'נבה	20	32	בהיר	15	22
לונדון	19	30	מ"ח	19	24
ליסבון	18	31	מ"ח	15	22
מדריד	20	35	מ"ח	23	32
ניו־יורק	20	28	מ"ח	16	23
פאריס	20	32	בהיר	19	24
פרנקפורט	19	32	בהיר	16	21
ציריך	20	21	בהיר	14	21
קהיר	24	34	בהיר	22	36
קופנהגן	18	22	גשום	10	17
רומא	22	29	מ"ח	18	26
שטוקהולם	14	18	גשם	12	18

ELAL אל על

לבת־שבע כצנלסון, לרות תמיר
ולכל המשפחה

תנחומים מקרב לב על מותו ללא עת של

שמואל

כרמלה ויהודה מוריץ

שר הביטחון
משתתף באבלה של
משפחת תמיר־קצנלסון
במות עו"ד **שמואל תמיר**
מבכירי המשפט הישראלי, [illegible]

יצחק רבין
שר הביטחון

למשפחת תמיר
לבת־שבע כצנלסון

אבלים וכואבים
בכאבכם

מירה וזאב ליאונד

למשפחת תמיר

משתתפים באבלכם הכבד על מותו ללא עת של

שמואל תמיר

צבי נטע (בוקסנבאום) ורעייתו

במלאת שנה לפטירת יקירנו

אליהו יצחקי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום חמישי 2 ביולי 1987
בשעה 16.30
מתאספים ליד השער בבית העלמין קרית שאול

המשפחה

אנו אבלים על מות ידידנו

שמואל תמיר

ושולחים תנחומים למשפחה

העובדים והשותפים במשרד,
שמואל תמיר, מוריץ וליאונד

אמנו וסבתנו

שרה ג'ני דורפלר

אלמנת ד"ר שמואל־אריה דורפלר
איננה

רנה ומשה רביד
הנכדים והנינה

פרטים על מועד ההלוויה טלפון: 03־474339

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

ליוסף עמי

השתתפותנו הכנה בצערך העמוק במות רעייתך

לאה ז"ל

הקורטוריון, הועד המנהל ובית הטכניון

משפט דמיאניוק

דמיאניוק ישמיע את גירסתו בעוד חודש

השופטים דחו את טענת הסניגוריה כי אין עליה להשיב להאשמות, בנימוק כי אינן מבוססות

מאת יעקב שליש
כתב עתים

איוואן־ג'ון דמיאניוק ישמיע את גירסתו בעדותו בעוד חודש ימים, בפתיחת חלקה של ההגנה במשפטו המתנהל בבנייני האומה בירושלים. על כך נמסר בתום הדיון המשפטי אתמול בצהריים.

דמיאניוק — המואשם בפשעים כלפי העם היהודי וכלפי האנושות, וברציחתם של מאות־אלפי יהודים במחנה־ההשמדה טרבלינקה במלחמת־העולם השניה — הודיע לבית־המשפט על כוונתו להשמיע את עדותו, לאחר שהשופטים דב לוין, דליה דורנר וצבי טל דחו את טענת הסניגוריה כי אין עליה להשיב להאשמות, בטענה כי אינן מבוססות.

לאחר דיון שנמשך שעות ארוכות, בו טען הסניגור הישראלי יורם שפטל כי חומר הראיות שהגישה התביעה אינו מחייב תשובה מצד ההגנה, ולכן יש לזכות את הנאשם — פסק בית המשפט בקצרה, ובלא מתן הסברים: "דעתנו היא שאין זה המצב, כלל ועיקר, ולפיכך אנו דוחים את הטענה שאין להשיב על האשמה".

הוצאת דברים מהקשרם

לכל אורך טיעוניו של שפטל התערבו בדבריו השופטים, בעיקר דב לוין ודליה דורנר, האשימו אותו על כי בציטוטיו מהפרוטוקול הוא מוציא דברים מהקשרם, ולעתים קרובות הואצו בו שלא לחזור שוב ושוב על טיעוניו, מאחר שאין להם כל בסיס משפטי בשלב זה של המשפט.

עובדות העומדות בסתירה

שפטל אמר כי בין מאות המסמכים שהצטברו עד כה בתיק — החשובים והלוואטיים ביותר הם "מסמך טרווניקי" ועדויותיהם של חמשת ניצולי טרבלינקה שזיהו את הנאשם במסדרי־זיהוי התמונות שנערכו להם.

לטענת הסניגור, "מסמך טרווניקי" אינו אלא מסמך מזויף, שפוברק על־ידי האנ־קה־וה־דה. אך אפילו אין הוא מזויף, כגירסת התביעה — הוא סותר למעשה את עדויות הניצולים מטרבלינקה, כי־שום שטענות העדים אינן באות לידי ביטוי ב"מסמך טרווניקי", ועובדות מסויימות עומדות בסתירה בין העדויות והמסמך.

"זיהוי הנאשם — פסול"

הסניגוריה טוענת כי אופן הזיהוי של הנאשם בידי העדים הוא פסול מעיקרו, משום שבוצע בניגוד לכללי המשפט, ולגבי "מסמך טרווניקי" — אם הוא עומד בפני עצמו, אין בו כדי לשכנע ולוא במעט, כי הנאשם הוא דמיאניוק המכונה "איוואן האיום", שהיה בטרבלינקה.

עו"ד שפטל טען כי במסדרי זיהוי התמונות שנערכו לדמיאניוק, "הוצג בפני הניצולים שהעידו מטעם התביעה שמונה תמונות, כאשר אחת מהן בלבד — זו של דמיאניוק — גדולה יותר מהאחרות, ויש בה הבדלים נוספים. נוסף לכך, בשבע התמונות נראו האנשים עם בלורית שיער, ואילו אחת ויחידה היתה של אדם מקריח באופן בולט". לטענתו, "זה לב לבו של הליך הזיהוי, והוא הדין לגבי תלבושת ויתר הפריטים".

טיעונים מיותרים

לאחר ששפטל לא תיקן את אופן טיעוניו בהתאם להערות החוזרות והנשנות של השופטים, פקעה סבלנותו של השופט לוין, שהודיע לו כי טיעוניו בשלב זה של המשפט מיותרים לגמרי, שהרי אין בכוונת בית־המשפט להיענות להם עתה.

השופט לוין אמר לשפטל: "אדוני מבקש שבגלל כמה פגמים בזיהוי העדים עלינו לקבוע בשלב הנוכחי שכל הראיות שבמשפט כה רציני אינן מוכיחות דבר? בית־משפט רציני לא יעשה זאת בכל העולם כולו, ואיך אדוני מעלה על הדעת דבר שכזה?... אדוני ימצא על כף יד אחת, מקסימום שתיים, מקרים בהם בית־משפט החליט כי אין להשיב לאשמה, ובוודאי לא במשפט כזה".

השופט הבהיר, עם זאת, כי אין לשופטים בשלב זה כל עמדה שהיא לגבי המסקנה הסופית ולגבי התוצאה הסופית של המשפט.

לא להשיב בשטחיות

בפתח דבריו ציין עו"ד שפטל שהוא חש חובה להעלות על נס את הצורה המוזרה, הכשרון, המיומנות וההתמדה שבהם הציג התובע עו"ד מיכאל שקד את מסכת התביעה. "התובע כמעט הצליח לעשות יש מאין וליצור תמונה שלמה מבחינתו בהצגת טיעוני התביעה" — העיר הסניגור. כשטען שפטל כי התביעה ידעה שמצבה חלש מאוד לגבי מסדרי זיהוי התמונות, ולפיכך ניסתה לעטוף את העניין המרכזי בעדויות ובמסמכים רבים, ועשתה זאת בכשרון מירבי, שב השופט לוין וגער בו: "אדוני רוצה לומר שהתביעה הצליחה להעמיס עלינו את כל העדויות והמסמכים הרבים כדי להטעות את בית־המשפט? האמנם ניסתה התביעה להוליך שולל את בית־המשפט?"

שפטל: "מה שעשתה התביעה הוא לדידי הדבר הלגיטימי ביותר שעליה לעשות במצב הנתון, ואין לייחס לה בכך מעשי נוכלות".

השופט לוין: "אני רוצה לקוות שכשאתם הסניגורים תרצו להשיב לאשמה, תעשו זאת לא בצורה שטחית, כמו הטיעונים הללו שהשמיע כאן אדוני. אלא תתייחסו ביתר רצינות ואחריות למסכת הראיות והעדויות כפי שהועלו כאן על־ידי התביעה".

להחליף את המתורגמנים

כאמור, נדחתה טענת "אין אשמה" של ההגנה, ואז פנה אב בית הדין אל דמיאניוק וביקשו לקום. "התביעה סיימה את עדיה", הסביר אב בית הדין, "ובשלב זה, לפי סדר הדין הפלילי, עומדות בפני אדוני שתי אפשרויות: להתייצב על דוכן העדים ולמסור עדות תחת אזהרה, או לא לומר דבר. עלי להפנות את תשומת לבך, שנאשם הבוחר שלא למסור עדות כלל — עובדה זו כשלעצמה יכולה להיות חיזוק לתביעה, ולעתים אף סיוע בידי התביעה. לפיכך מתבקש הנאשם להתייעץ עם ההגנה ולהודיענו דבר".

לאחר התייעצות קצרה עם הסניגור מארק אוקונור, הודיע דמיאניוק כי ברצונו, כמובן, להשמיע את דבריו במשפט, אולם הוא מבקש להחליף את המתורגמנים שלו (ובכך רמז לתקלות שליוו אותו עד כה באשר לתרגום דבריו מעברית לאוקראינית ולהיפך).

לאחר מכן הודיע אוקונור כי ההגנה — בהסכמת התביעה — מבקשת להכין עצמה היטב, ולשם כך דרושים לה לפחות 30 יום.

השופט לוין קבע כי המשפט יתחדש ב־27.7.87 בעדותו של הנאשם איוואן־ג'ון דמיאניוק.

חברות הספנות מגבירות מלחמת המחירים

ההובלה מאיטליה מוזלת ב־100 דולר למכולה

מאת נורית בתנא

קרטל הספנות של החברות הגדולות (המורכב מחברות צים, לוסי בורכרד, אללוף וסו"ס) הודיע לאיגוד המשתמשים בהובלה ימית, כי החל מן האחד ביולי 1987 יפחית את מחירי ההובלה מאיטליה ב־100 דולר למכולה. בעקבות זאת הודיעו חברות הספנות המתחרות בקרטל, (איירי טרנס, בעלת שתי אוניות, וחברת פאן אדריאטיק, בעלת אניה אחת) כי גם הן יורידו את מחירי ההובלה הימית בהתאם.

בכך מגיעה תחרות המחירים בהובלה ימית לשיא, זאת לאחר שחברות הקרטל סברו כי הורדות המחירים האחרונות שלהן, בחודשים ינואר ואפריל 1987 ב־1000 דולר למכולה ל־550 דולר תחסל את עסקי המתחרים.

נציגי הקרטל טוענים כי הורדת המחירים על ידי החברות המתחרות להם גורמת לכך שהובלת המטענים נעשית מתחת לעלויות הכוללות שלהן.

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

הרוב בוועדת חוץ וביטחון תומך בתושבי איקרית ובירעם

השר משה ארנס מסר אתמול לוועדת החוץ והביטחון כי יפעל לשכנע את הרוב בממשלה לתמוך בהצעתו להחזיר את תושבי איקרית ובירעם לכפריהם.

בתשובה לשאלת ח"כ יוסי שריד (רצ), שהזכיר כי ראש הממשלה יצחק שמיר התבטא שעמדת ארנס אינה מחייבת את הממשלה והליכוד, אמר ארנס כי הוא מבקש את תמיכת ועדת החוץ והביטחון בהצעתו.

בדיון אתמול התייצב הרוב מאחוריו, ובין השאר תמכו בו גם הח"כים עבד אל־והאב דראושה ואמנון רובינשטיין שאינם חברים בוועדת החוץ והביטחון. דן מרידור (ליכוד) תמך בהצעת ארנס, שאינה מהווה לדבריו תקדים. הוא אמר כי בבירור החוק נבחן דווקא הרוב, שהוא חזק יותר. לולא הסכמת ארנס להחזיר את התושבים — היה הדבר נכפה על הממשלה בבג"ץ, גרס.

שלושה התנגדו — מנחם הכהן, אמנון לין ומשה גרופר. לין הזהיר מפני חידוש "תנועת השיבה" של ערבים לכפרים שננטשו במלחמת העצמאות. 21 כפרים כאלה ממתינים בגליל. הוא אמר כי הערבים תקפו את המדינה היהודית ששילמה בקורבנות רבים. התוקפים משלמים באובדן כפריהם. "המעלה אלעזר גרינות ממפ"ם ברעתו כי התושבים יחזרו לבתיהם ויראו משם בשלוות נפש את אדמתם נורשת בידי קיבוצניקים ומושבניקים יהודים", שאל.

הדיון יימשך בהשתתפות משלחות של ישובים יהודים בגליל.

רמת־עמידר — לא דחוף

נשיאות הכנסת לא הכירה אתמול בדחיפות ההצעות לסדר היום על התפרעות נגד ערבים ברמת־עמידר, בטענה כי המשטרה חוקרת בנושא. לאחר שסגן היו"ר אהרן נחמיאס דיווח על כך להנהלת סיעת המערך, קבע היו"ר רפי אדרי כי אם יוגשו ערעורים לוועדת הכנסת ידרשו ח"כי סיעתו לאשר את הדיון בנושא במליאת הכנסת.

סיעת הליכוד שיבחה את ועד רמת־עמידר שפעל להרגעת הרוחות. הליכוד הדגיש כי אין להכפיש את כל הציבור בגלל מעשים של קומץ הראוי לגינוי חריף. ח"כ אוריאל לין אמר כי זו תהיה שגיאה לראות את האירועים הפליליים ברמת־עמידר של יהודים נגד ערבים רק באור האופי והמשמעות של העבירות הפליליות.

איך לחזק הדמוקרטיה

יו"ר ועדת החינוך, נחמן רז סבור כי "חשוב לחנך אדם באופן שיחשוב ויתנהג בצורה דמוקרטית". חברי הוועדה חלוקים איך. לדעת גאולה כהן (התחיה) יגיעו לדמוקרטיה תוך חיזוק לימודי היהדות והציונות. מתי פלד (המתקדמת) סבור כי משרד החינוך תובע מהמורה הערבי לחנך לדמוקרטיה בעוד מצבו במערכת חינוך מפלית לרע. לפי מיכאל איתן (ליכוד) צעירי רמת־עמידר רוצים לגרש ערבים משכונתם, בטענה ש"גם הקיבוצים אינם רוצים בערבים".

כהנא ישקול פניה לבג"ץ

יו"ר הכנסת שלמה הלל מנע אתמול את עליית מאיר כהנא לדוכן הכנסת להישבע לה אמונים, לאחר שנודע לו כי במסיבת עיתונאים קודמת איים כהנא לבזות את הכנסת.

ראה ידיעה בעמוד 12.

"אפרתן עליון"

יו"ר ועדת הפנים דב שילנסקי (ליכוד) נענה אתמול לפניית העיתונאי הפלשתיני חנא סניורה לדחות בשישה־שבועות את הדיון בהכרזתו כי ירוץ בבחירות לעיריית ירושלים. סניורה ביקש את הדחייה כדי לדון עם יועציו המשפטיים במשמעות כוונתו, לנוכח מעמדה של ירושלים וריבונותה.

הוועדה תדון גם ברישום הקידומת של ילדים שאומצו בברזיל. סגן השר מש"ס רפאל פנחסי ביקש בירור מהיר אם הקידומת — 02 — ניתנת רק להם, או לכל הישראלים הנולדים בחו"ל. ח"כ מרים גלזר־תעסה (ליכוד) קראה לראש הממשלה לפטר את מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי מתפקידו, בגלל סירובו למלא אחרי הוראת סגן השר רוני מילוא, שיחדלו מרישום נפרד של תינוקות־ברזיל.

ועדת הפנים תדון גם בכתבתו של ראובן שפירא ב"הארץ" ביום ו' המספרת על שלטון האסירים האלימים על בתי הסוהר.

סגן ראש הממשלה דוד לוי הודיע כי נענה להצעת שר החקלאות אריה נחמקין לגבי מדיניות משותפת לפתרון בעייתם של תושבי כפר שלם והתימנים. משרדו, אמר לוי, מעניק עדיפות לכפר שלם.

התנגדות לביקור מארגנטינה

שלושה ח"כים — יאיר צבן (מפ"ם), יוסי שריד (רצ) ומתי פלד (המתקדמת) הביעו אתמול התנגדות לביקורו בארץ של האדמירל חוזה טורדיניו מארגנטינה, יד ימינו של הגנרל פינושה מצ'ילה. הם תבעו לדעת מי הזמין את האיש לארץ. שריד אמר כי ידוע לו שהוזמן על־ידי משרד הביטחון ויישאר עד יום ב' הבא. הוא תובע לסלקו מוקדם יותר. צבן תבע כי מפלגת העבודה תימנע מכל עיסקה עם משטרו של פינושה.

ליכוד, פרס, ההסתדרות

יו"ר הנהלת הליכוד חיים קופמן ועמיתו יהושע מצא ויגאל בזק מתחו ביקורת על מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס על שלא גינה את המלך חוסיין — "בן זוגו" — על שהזמין ליורדן את קודש האלוהים ("הרס כל חלקה טובה").

הליכוד גם האשים את הנהגת ההסתדרות והמערך, בהוצאת "אי־שקט מכוון בתחום יחסי העבודה" במשק. קופמן איים כי אם לא יחדלו המערך וההסתדרות מצעדים אלה, תבלום סיעת הליכוד את הסיוע למפעלים הכושלים של המערך. מאיר כהן־אבידוב מהליכוד קבל על הדרישה לתקצוב קופת־חולים ההסתדרותית על־ידי משרד הבריאות, ועמיתו אריאל וינשטיין פנה אל ראש הממשלה ושרי הליכוד "לעצור את העברת תקנות בריאות הציבור מהרשויות המקומיות ומשרד הבריאות לידי קופ"ח הכללית הסקטוריאלית".

קליטה ישירה

נציגי התאחדות עולי ברית המועצות והמרכז למידע מתחו ביקורת על המשרד לקליטת עלייה ועל הסוכנות היהודית באשר לדרכי הקליטה בארץ. ראש מחלקת העליה חיים אהרון מסר כי הוקם צוות לשינוי מרכזי הקליטה. כל משפחת עולים שתעבור לדיור של קבע בשנה הקרובה תקבל מהסוכנות הלוואה של 3,000 דולר.

לדעת מנכ"ל משרד הקליטה מאיר שמיר מוכיחה "הקליטה הישירה" את עצמה. לדבריו, עסקים ובני משפחה של העולים הם לעתים הגורם המשבש את הקליטה המוצלחת. יצחק ארצי (מערך־ל"ע) הטיל ספק ביכולתם הכלכלית של העולים לשלם 50% מעלות שכר הדירה כבר בשנה השניה לשהותם בארץ. בסכמה את הישיבה קבעה היו"ר מרים גלזר־תעסה כי יש להבטיח ייצוג לעולים הנרשים בגופים המוסמכים לתיאום קליטתם.

באולם המליאה / עמוס בכבד

רבין לא ענה על שאילתה בדבר עינויים בכלא פארעה

שר העבודה והרווחה, משה קצב, מסר אמש במסגרת סקירה על פעולות משרדו, כי פריון העבודה נמצא בתאטה. לדבריו, ב־1986 ירד הפריון במגזר העסקי באחוז אחד, בעוד שמספר המועסקים עלה ב־2%.

קצב הוסיף, כי ב־1985 היתה התפוקה למועסק הישראלי 16 אלף דולר, לעומת 36 אלף בארצות־הברית. קצב סבור כי הפוטנציאל המקומי רובו אינו מנוצל במלואו.

שיעור ההוצאה הלאומית בישראל על מחקר ופיתוח, דומה לזו של המדינות המשקיעות הגדולות בעולם. על־אף הסכבר לגויות המתקדמות, היעילות אינה מרבית, התפוקה נמוכה והכושר הייצור פגום.

שר העבודה והרווחה אמר עוד, כי שחיקת השכר במשק פגעה בעיקר בציבור השכירים. היא הביאה לכך שקבוצות אוכלוסיה נוספות הגיעו למעגל המצוקה והזקוקות לשירותים חברתיים. מדובר במשפחות שבעבר לא נזקקו לסיוע. גם משפחות שנפגעו מהאבטלה פנו אל המחלקות לשירותים חברתיים.

קצב הבהיר, כי משרדו מצדד בהשארת הפרט הזקוק לשירותי הרווחה במסגרת הטבעית של ביתו וקהילתו, אף אם מדובר במפגר, בזקן, בנכה ובעבריין.

יאיר צבן (מפ"ם), הזהיר כי בשלוש השנים הקרובות יזדקקו אלפי קשישים נוספים למיטה סיעודית, אם לא יוקצבו 90 מיליון דולר נוספים לאישפוז הסיעודי. צבן תבע מקצב להציג תוכנית לאומית לטיפול בגיל השלישי.

תאופיק זיאד

הפנים לשנת אלפיים

יצחק ארצי (מערך־ל"ע), המליץ להקים ועדה אובייקטיבית, שתבחן מחדש את החלוקה בתחום החינוך בין משרד החינוך למשרד העבודה. לדעתו, קיימת תפישה מיושנת בתחום ההכשרה המקצועית, דבר הגורם לבזבוז משאבים ומרץ.

ארצי סבור, כי על משרד העבודה להכין תוכנית הכשרה למקצועות שיאפיינו את החברה בסוף המאה.

דוד רביבו (מפד"ל), אמר כי אין עושים די להדברת האבטלה. מנתונים שהביא רביבו עולה, כי מספר המובטלים מגיע כבר ל־18,500. 30 אלף מובטלים נוספים מקבלים תשלומים להבטחת הכנסה. רביבו הציע כי משרד העבודה והרווחה יקים תוכנית הכשרה של המובטלים לעבודה במקצועות נדרשים.

האם מענים בפארעה?

שר־הביטחון, יצחק רבין, לא השיב אתמול חד־משמעית על שאילתה של תופיק זיאד (חד"ש), אם נכון כי שלטונות כלא פארעה נוהגים לענות עצורים, על־ידי החזקתם תלויים באזיקים מנוף. תאריך השאילתה היה ה־20 במאי, ואתמול השיב רבין כי "התלונה נבדקת בימים אלה".

רבין הוסיף, כי ההוראות בכלא אוסרות על כל פעולה מהסוג הזה, אך הוסיף כי עם סיום החקירה יועבר התיק לבחינת פרקליט פיקוד המרכז, על־מנת שיכריע בהיבטים המשפטיים של העניין.

בתשובה על שאילה של שולמית אלוני (רצ), מסר רבין כי בדרך כלל לא תימסר הודעה על נפילת בן־משפחה, מכניסת השבת או החג עד צאתו. עם זאת הוסיף שר־הביטחון כי זה רק "קו מנחה".

רבין אמר כי אין בכך כדי למנוע הודעה של הגורם המוסמך, במיוחד כשקרה אסון, והידיעה נתונה כי המשפחה ממתינה ליקירה, או כשאשר המשפחה כבר מחפשת אחריו. במקרים מסוג זה, נמסרת הודעה למשפחה, גם בשבת, בחג או אף בשעות הלילה.

הנשיא בטקס חלוקת פרס ביטחון ישראל:

אין לערב שיקולים פוליטיים בהחלטה על עתיד מטוס ה"לביא"

(עת). נשיא המדינה חיים הרצוג קרא שלא לערב בהחלטה על עתיד מטוס "הלביא", שיקולים וחישובים פוליטיים. דברים אלה אמר הנשיא בטקס חלוקת פרס ביטחון ישראל, שנערך אתמול אחה"צ במשכן נשיאי ישראל בירושלים.

את הפרס קיבלו 3 קבוצות בחיל המודיעין, שכל אחת, בתחומה, הגשימה את משימותיה באחריות יוצאת־דופן. האמצעים שפותחו והופעלו, מהווים פריצת־דרך ותרומה ממדרגה ראשונה לביטחון ישראל. צויינו לשבח שני שיפורים באמצעי־לחימה עיקריים של חילות הים והאוויר, שתרמו משמעותית לכושרן של זרועות אלו בשדה הקרב.

נשיא המדינה אמר, שהענקת פרס ביטחון ישראל עוברת בצילה של הכרעה לאומית קשה, אך בלתי נמנעת, בסוגיה ביטחונית וכלכלית מרכזית. ההחלטה על עתיד "הלביא" תהיה מבוססת על שיקולים עניינים טהורים, ולא על שום שיקול אחר. אין לערב בה, בשום פנים ואופן, חישובים פוליטיים ומפלגתיים. זוהי הכרעה לאומית ריבונית שלנו, בעלת משמעות מדינית־כלכלית וארוכת־טווח, שאנחנו אחראים לה, ונישא בתוצאותיה. יש להקשיב היטב ולשקול בהגיון צרוף ובקור־רוח, את הסוגיה, על כל צדדיה, את משמעותה הביטחונית־צבאית, הכלכלית והחברתית.

"אני משוכנע, כי אזרחי המדינה המודעים היטב לכובד ההחלטה, יתנו לה תימוכין מלאים, אם רק יהיו משוכנעים, מעל לכל ספק, כי מדובר בהחלטה שכולה עניינית ואחראית, המודרכת בראש ובראשונה על־ידי השיקולים הביטחוניים אשר יעמדו במבחן מצבה הצבאי של מדינת ישראל בסוף המאה הנוכחית," אמר הנשיא.

עוד אמר נשיא המדינה, "שרק בזכות אותם חיילים ואזרחים אלמונים, יכולים אנו לקיים מידה סבירה של חיים נורמאליים מתוך האנומליה בה אנו שרויים.

שר־הביטחון יצחק רבין אמר בטקס, כי הפרסים ניתנו לא על הישגים שנדרשים בעבורם מאות מיליוני דולרים. "ייחודו הוא הביטוי האנושי היהודי, היכול באמצעים לא־רבים לשפר אמצעים, לגלות דרכים שנותנות משמעות חדשה ויתרון בולט בזכות החלק האנושי".

טעות שלנו

שמה של חברת השמירה, שאיבטחה שלשום את שמואל עינב ואבשין בארמות הגבור עובידיה, הוא "מוקד אמון סביון", ולא כפי שפורסם אתמול בטעות.

ערך את העמוד: אריה חשביה

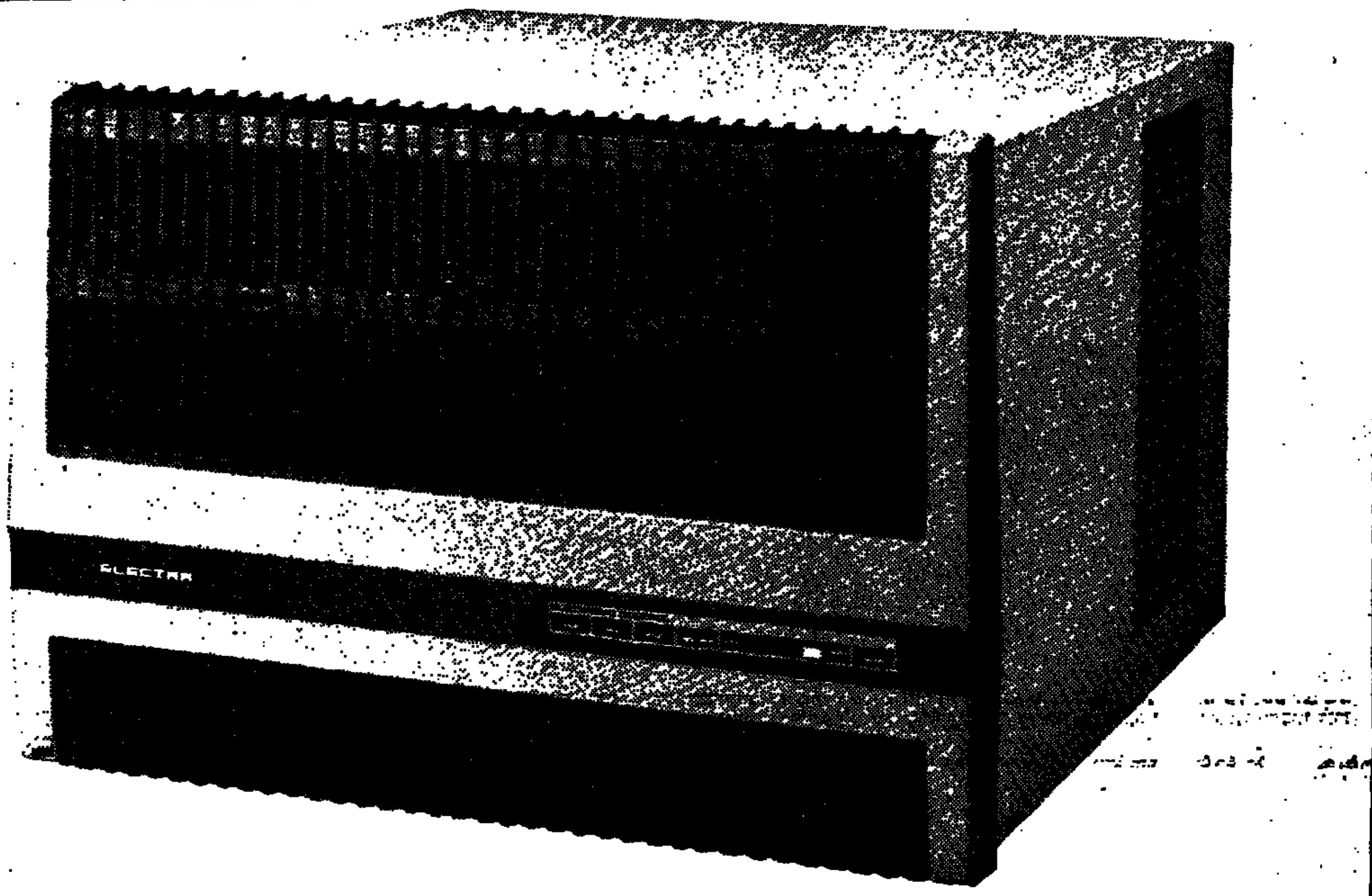

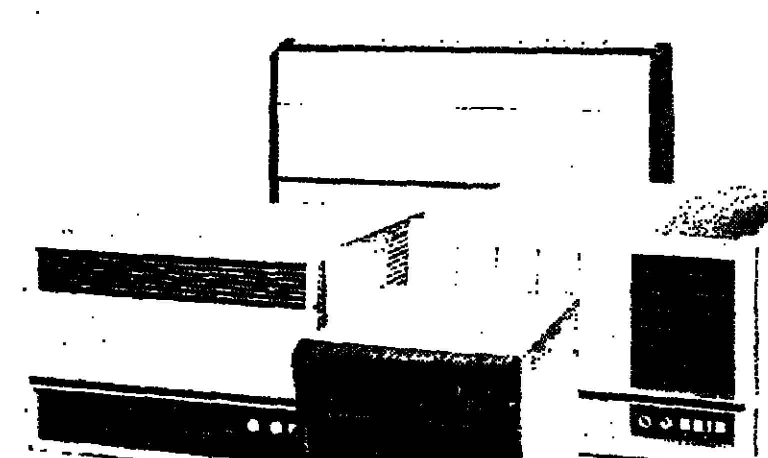

מדוע מזגני אלקטרה הם הנמכרים ביותר בישראל?

בגלל האיכות! לאלקטרה 34 שנות נסיון בייצור מזגני אוויר, והודות לשיטות המחקר והפיתוח המתקדמות שלה, היא כיום החברה הגדולה והמובילה בישראל במיזוג אוויר.

בגלל המוניטין! אלקטרה היא היצואנית הראשונה בישראל של מזגני אוויר לחו"ל. מזגני אלקטרה נהנים ממוניטין בינלאומי ונושאים תו תקן אמריקאי.

בגלל הסניור! סניור – המזגן האלקטרוני עם המדחום הסיבובי – המזגן החדשני והמוביל של אלקטרה.

בגלל המבחר! לאלקטרה הפתרונות המושלמים לכל בעיות מיזוג האוויר, והמבחר הגדול והחדשני ביותר של מזגני חלון, מזגנים מפוצלים ויחידות מיזוג אוויר מרכזיות.

בגלל השירות! לכל מזגני אלקטרה אחריות מלאה ושירותי טיפול ואחזקה מהירים ואמינים – לשנים רבות.

אל תתרוצץ קרא ליועץ!
יעוץ מקצועי למיזוג אוויר בביתך.

מרכז השיווק הארצי: קרית אלקטרה, איזור התעשיה החדש ראשל"צ. רח' ספיר 1. טל' 03-9630303.
סניף ת"א: דיזנגוף סנטר, טל' 03-298987/8.
סניף ירושלים: רח' האומן 13, תלפיות, טל' 02-718910,714987.
סניף חיפה: רח' שמואל רחוב, צומת הצ'ק פוסט, טל' 04-671416.
סניף באר־שבע: קרן קיימת לישראל 132, טל' 057-72317,72211.
סניף אילת: מרכז מסחרי ע"ש רכטר, טל' 059-72933.

אלקטרה
הנוחות שלך - האתגר שלנו

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יואל אריך

גזבר איגוד הכדורסל נגד תשלומים חריגים

צחר מציע הקמת קרן, בה יצטברו כספים שישולמו לשחקני הנבחרות רק עם פרישתם

כדורסל

מאת משה הרינגשט
כתבר "ספורט הארץ"

גזבר איגוד הכדורסל גבי צחר מציע להקים קרן בהיקף רציני של מאות אלפי דולרים למען שחקני הנבחרת. הוא יעלה את הרעיון באחת הישיבות הקרובות של נשיאות האיגוד. לדבריו, אין הקרן מיועדת למענקים על ניצחונות, אלא לתשלום סכום רציני שיצטבר לזכות השחקן ויוענק לו כאשר יפרוש. "אם תתקבל ההצעה, יסתלקו בה מוסרות האיגוד. הכוונה להשיג את המימון מגורמים פרטיים", אמר צחר.

בהתייחסו למריבות התשלומים של האיגוד לשחקני הנבחרת, באליפות אירופה שהיתה ביוון, אמר הגזבר: "אי הצלחת הנבחרת באליפות זו אינה נובעת מאי מתן מענקים. למעט בנושא זה, הם קיבלו את כל התנאים האפשריים. מי שטוען כי אי ההצלחה נבעה מאי תשלום מענקים, טועה ומטעה. היום בו ישחקו שחקני הנבחרת בשביל הדגל הירוק, ולא למען הדגל הכחול־לבן, יהיה יום עצוב לכדורסל הישראלי", אמר צחר. "אין כל כוונה לתת מענקים על ניצחונות, ובעתיד לא יהיו עוד חריגים בנושא התשלומים לשחקן זה או אחר. ההחלטות שיתקבלו ייקבעו לגבי כולם".

הבריטי תום מקין מוביל חבורה צפופה של יריבים, בדרכו לניצחון בריצת 800 מטר בתחרויות על גביע אירופה באתלטיקה בפראג. (צילום־רדיו אי־פי).

חודשיים לפני אליפות העולם ברומא

רק המזרח גרמניות גילו בפראג טפח מכושרן האמיתי

אתלטיקה

פראג (שרות "ספורט הארץ"). לא היו שום הישגים יוצאי דופן בתחרויות על גביע אירופה באתלטיקה, שנמשכו כאן יומיים, על אף השתתפותם של כוכבים־על מרובי ה־יבשת. אבל סביר להניח, כי חודשיים לפני אליפות העולם שתהיה ברומא עדיין לא הגיעו האתלטים לשיא הכושר, ורבים מהם גם העדיפו שלא למצות לפי שעה את כל כוחם.

המאבק בין הגברים הסתיים בניצחון בריה"מ, שגלצה מפיגור הקדימה בסיכום את יריבתה הגדולה מזרח גרמניה, עם 117 נקודות לעומת 114.5. בריטניה הדורגה שלישית עם 99, לפני מערב גרמניה 88, איטליה 87, צ'כיה 73, ספרד 72 ופולין 58.5 נקודות.

ליריב סופי צפוי הרבה יותר היה אצל הנשים, עם ניצחון בולט מאד של המזרח גרמניות, שצברו 119 נקודות והקדימו את בריה"מ 92, בולגריה 86, מערב גרמניה 77, בריטניה 59.5, צ'כיה 51.5, פולין 45 וצרפת 45.

המזרח גרמניות ניצחו ב־11 מ־16 המקצועות, כשבולטות בעיקר זיילקה גלאדיש ב־200 מטר (21.99), קורנליה אושקנאט ב־100 מ' משוכות (12.47) שהקדימה שוב את השיאנית העולמית דונקובה מבולגריה, והייקה דרקסלר בקפיצה לרוחק (7.26). בולגריה "הציגה" בניצחון צפוי של קוסטדינובה בקפיצה לגובה. הפעם בהישג צנוע של 2 מטר בלבד.

בריטניה צברה ניצחון כפול במירוצי הגברים על־ידי לינפורד כריסטי, ועל רקע אכזבתו מכישלונו של סטיב קראם בריצת 1,500 מטר, ניצחה ב־800 על ידי תום מקין, וגם בריצת ה־1,500 לגברים על ידי קרוסקי ויד. שבחים רבים קצרה ספרד על שלושת ניצחונותיה בריצת 1,500 מטר (גונזאלס), 5,000 מטר (אבאסקאל) ו־10,000 מטר (אנטון).

הישגיהם של פרוזנקו במשר לשת (17.61), לישוינוב בפטיש (82.28) וייבסיוקוב בכידון (84.86) סייעו לרוסים לזכות בבכורה בין הגברים. אולם לא פחות הרשים האיטלקי פראנצ'סקו פאננטה, שקבע את הישג השנה ב־3,000 מ' מכשולים — 8:13.47 דקות.

בתחרויות דרג ב' על גביע אירופה שהיו בגטבורג, הקדימה צרפת את בולגריה ושוודיה בין הגברים, והונגריה ניצחה בין הנשים. בולט הישגו של השיאן העולמי בקפיצה לגובה באולם, השוודי פאטריק שיוברג, שעבר 2.39 מטר — ההישג הטוב בעולם השנה בשטח פתוח.

דרום אמריקה

בראזיל מחצה 5–0 את ונצואלה

קורדובה, ארגנטינה (אי־פי). ברזיל הפגינה כושר משכנע, כאשר הביסה כאן את ונצואלה 5–0 במישחקה הראשון בבית ב' של אליפות דרום אמריקה.

השערים: אדו (33), מירוביץ' (עצמי, 39), קארקה (66), נלסיניו (72), רומאריו (89). בבית זה נכללת גם קולומביה.

בבית ג' סיימו פאראגוואי ובוליביה 0–0 ברוסאריו. קודם לכן נפרדה ארגנטינה, אלופת העולם, ב־1–1 מפרו בבית א'.

האינטרטוטו בערי פיתוח בקיץ הבא

מאת סופר "ספורט הארץ"

מישחקי האינטרטוטו של הקבוצות הישראליות יהיו בערי הפיתוח בקיץ הבא — כך הוחלט אתמול בהתאחדות לכדורגל.

הסיבה העיקרית לכך: מיעוט הצופים הבא לחזות במישחקים, למרות שאינטרטוטו [illegible] מדי שבת הצגה בפלזה.

בתו של מלך ספרד תבוא במארס 1988 לאליפות שיט בחיפה

מאת סופר "ספורט הארץ"

הישראלים יואל סלע ואלדד אמיר סיימו את היום הראשון במקום השישי, בדגם ההולנדי המעופף, באליפות העולם בשיט שנפתחה אתמול בקיל, מערב גרמניה.

הנסיכה כריסטינה הבורבון, בתו של חואן קארלוס מלך ספרד, מסרה לישראלים שחור עימה כי בדעתה לבוא לישראל כדי להשתתף באליפות העולם לנשים בדגם 470, שתהיה במארס בחיפה.

ד"ר מוטי עפרי מעיריית חיפה, הנמצא בקיל יחד עם ראשי איגוד השיט אהרון בוצר ואילן קליגר, נפגש עם ראשי משלחות ומסר הזמנות לאליפות העולם שתהיה בשנה הבאה בישראל.

יאריך ופרנפורש הדיחו עוד שני מדורגים

גם מצ'יר ומאיוט נפלו קרבן ל"קדחת שוודית"

היום במוקד שמינית הגמר: לנדל — קריק, לקונט — גומס, קונורס — פרנפורש

וימבלדון

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). עוד שלושה טניסאים מדורגים הודחו אתמול עם פתיחת השבוע השני של אליפות וימבלדון במזג אויר מצויין (24 מעלות חום). בארוח של 24 שעות יחלו היו מישחקי שמינית הגמר, כאשר בין הגברים כבר הודחו 8 מדורגים ואצל הנשים 6 מדורגות.

מילוסלאב מצ'יר, הצ'כי המדורג במקום החמישי, נכנע אתמול באורח דרמטי לשוודי אנדרס יאריך 3–6, 3–6, 6–4. יאריך מדורג כיום במקום ה־30 בעולם אחרי שעבר מפעילות תקופה ארוכה בגלל פציעה. לפני שנתיים הגיע כאן לחצי הגמר וכמעט הדיח את בוריס בקר.

גם המדורג עשירי, פים מאיוט מארצות הברית, נכנע לחובט שוודי — מיכאל פרנפורש (20 בדירוג העולמי). מאיוט הוביל 2–6, 6–4 ו־3–4 אבל השוודי התאושש בצורה מרשימה וניצח במערכות הבאות 6–4, 6–3, 7–5 במישחק שנמשך שלוש וחצי שעות.

בין הנשים הודחה המדורגת תשיעית, בטינה בונגה ממערב־גרמניה שנוצחה ע"י הדרום־אפריקאית רוזלין פיירבנק 6–7, 6–7, 6–4.

רוהאן התאושש וניצח

עוד שניים ממישחקי אתמול, שהשלימו את הסיבוב השלישי, ארכו חמש מערכות. פיטר דוהאן, האוסטרלי שניצח ביום שישי את בוריס בקר, הפסיד בשתי המערכות הראשונות נגד האמריקאי ליף שיראס 7–6, 6–4. אבל כמו במישחק נגד האלוף, הציג דוהאן רוח לחימה, הפך את היוצרות, כשניצח בשלוש המערכות הבאות 6–3, 6–4, 12–10.

הצרפתי גי פורז'ה, שהדיח בסיבוב הקודם את בן ארצו יאניק נואה (מדורג 6) בחמש מערכות, עשה זאת שוב, הפעם מול האמריקאי פול אנאקון. פורז'ה ניצח 6–4, 6–7, 4–6, 6–2, 6–4.

גם מדורגים אחרים עמלו קשה לפני שהבטיחו מקום בשמינית הגמר. ג'ימי קונורס (7) שיחק קרוב לשלוש שעות עם הניו־זילנדי קלי אוורדן לפני שניצח 6–1, 6–2, 6–7, 3–6. "זו הרגשה מצויינת בגיל 34, כשאני יודע שיש לי עוד הזדמנות לזכות בתואר", אמר קונורס לאחר מכן. "אינני צריך למעשה לזכות בתואר, אבל הייתי רוצה מאד לעשות זאת בפעם השלישית". מ־41 אמריקאים שהחלו את הטורניר, נותרו עתה שניים בלבד — קונורס ויוהאן קריק, שהוא למעשה דרום אפריקאי שהתאזרח בארה"ב.

פאט קאש (מדורג 11), שסגם מערכה ראשונה באליפות זו בניצחון על ההולנדי מיכאל שפיירס 7–6, 6–2, 2–6, 6–4. עוד שני מדורגים שניצחו אתמול: השוודי מאטס וילאנדר (3) שגבר על בן־ארצו יונאס סבנסון 6–7, 6–1, 6–3 ואמיליו סאנצ'ס (14) מספרד, שהכניע את הדרום־אפריקאי כריסטו ון־רנסבורג 7–5, 6–4, 7–6.

בריטניה איבדה את הנציג האחרון שלה, ג'רמי בייטס, שלא יכול לעצמתו של סלובודאן ז'יבוינוביץ', ששיחק כאן אשתקד בחצי הגמר. היוגוסלבי הגיש 29 אסים (!) בניצחון 7–6, 7–5, 7–6.

מישחקי שמינית הגמר היום יהיו: דוהאן — ז'יבוינוביץ', פרנפורש — קונורס, וילאנדר — סאנצ'ס, קאש — פורז'ה, יאריך — וולקוב, לאסק — אדברג, גומס — לקונט, קריק — לנדל.

עלו ללא פגע

מלבד בונגה, עברו כל המדורגות האחרות את מישחקי אתמול ללא פגע. מרטינה נברטילובה (1) ניצחה את פינאם הארפר (ארה"ב) 6–2, 6–2; כריס אוורט (3) גברה על היפנית אקאמצו 7–5, 6–0; פאם שרייבר (5) הכניעה את בת הר (ארה"ב) 6–2, 6–2; קלאודיה קודה־קילש (8) ניצחה את האוסטרלית אליזבת סמיילי 6–2, 6–1 וקתרינה לינדקוויסט (11) הדיחה את אלין ברנין (ארה"ב) 6–4, 6–1.

לשמינית הגמר עלו גם שתי חובבות בשם פרנאנדס. מרי־ג'ו בת ה־16 מארה"ב ניצחה את בת־ארצה אליסיה מולטון 7–6, 6–2 וג'יג'י הפורטוריקאית גברה על הנדרולנדית בליגיטה קורדוול 7–6, 6–1. האוסטרלית דיאן בלסטראם ניצחה את הארגנטינית בטינה פולקר 7–6, 6–0.

בשמינית הגמר יהיו המישחקים: נברטילובה — ג'יג'י פרנאנדס, מרי־ג'ו פרנאנדס — בלסטראם, אוורט — פיירבנק, לינדקוויסט — קודה־קילש, שרייבר — האניקה, רג'י — סוקובה, סבטיני — זוורוזה? גרפה — גרואז.

עמוס וגלעד נוצחו

עמוס מנסדורף וגלעד בלום חוזרים היום לכמה ימי מנוחה ואי־מונים בבית, אחרי שהודחו אתמול בסיבוב השני של מישחקי הזוגות. הם נכנעו לצמד המדורג במקום השני, פול אנאקון וכריסטו ון־רנסבורג 6–2, 6–3, 3–6, 6–3, בעיקר בגלל חולשתו של בלום.

רביב ויינטגלה, המשתתף במישחקי הנוער, ישחק היום בסיבוב הראשון נגד האמריקאי דויד מיצ'ל.

זה האמריקאי פים מאיוט, המדורג 10, שהודח אתמול בסיבוב השלישי של אליפות וימבלדון על ידי השוודי מיכאל פרנפורש בחמש מערכות מרתקות. (צילום־רדיו אי־פי).

בקר שוקל גיוס לצבא הגרמני

פרנקפורט (שרות "ספורט הארץ"). בוריס בקר בן ה־19, מאוכזב מהדחתו המוקדמת בווימבלדון, עשוי לפרוש לשנה מפעילות בטניס ולהתגייס לבונדסוור.

בקר בילה את הימים האחרונים בבית הוריו בעיירה לימן, לשם הגיע גם מנהלו יון ציריאק. הנושא העיקרי בשיחותיהם: האם יתגייס בקר לשנת שירות בצבא הגרמני, רעיון שהטניסאי עצמו העלה כבר כמה פעמים. לפני שעזב את ווימבלדון אמר לידידו היוגוסלבי סלובודאן ז'יבוינוביץ': "איש אינו רוצה ללכת לצבא לתקופה של 12 חודשים, אבל..."

בקר אמור לחזור לקראת סוף השבוע ללונדון כדי לחזות במישחק הגמר, וייתכן שבאותה הזדמנות יגלה מה תכניותיו.

כדורגל

הערב חצי הגמר בקטרגל בת"א

מאת סופר "ספורט הארץ"

שלב חצי הגמר באליפות ישראל בקטרגל יהיה הערב באולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב. במישחק הראשון (18.30) יתמודדו שמשון תל־אביב והפועל רמת־גן, ואחרי כן מכבי נתניה ומכבי חיפה (19.30).

אנגליה

יונייטד רכשה גם את הסקוטי מקליר★ בירדסלי לליוורפול

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). כמה העברות גדולות שמורות להתבצע השבוע בעונת ההעברות בכדורגל האנגלי. העיסקה האחרונה קשורה בבריאן מקליר, מבקיע השערים המבריק של סלטיק ונבחרת סקוטלנד. מקליר וסלטיק כבר סיכמו למעשה עם מנצ'סטר יונייטד אבל החתימה הרשמית תהיה רק ביום רביעי, כאשר מקליר ומגן נבחרת אנגליה ויוו אנדרסון, שנרכש מארסנל, יוצגו בפני העיתונאים.

ליוורפול עומדת להשלים את עיסקת ההעברה היקרה ביותר עד היום בכדורגל האנגלי כאשר תשלם 1.9 מיליון ליש"ט לניוקאסל יונייטד תמורת פיטר בירדסלי, חלוץ נבחרת אנגליה. קודם לכן רכש קני דלגליש, מנהל ליוורפול, חלוץ בינלאומי אנגלי אחר — ג'ון בארנס. שני אלה אמורים לסתום את החלל שהותיר אחריו איאן ראש, שעבר ליובנטוס.

השוודי המפתיע אנדרס יאריך, שהדיח אתמול את המדורג החמישי, הצ'כי מילוסלאב מצ'יר, ישחק היום עם הרוסי וולקוב בשמינית הגמר בווימבלדון. (צילום אי־פי).

ניצחון למערב גרמניה בטורניר אליפות ההוקי

אמסטלוון, הולנד (אי־פי). מערב גרמניה זכתה בבכורה בטורניר אליפות ההוקי, אחרי ניצחון 2–5 על בריה"מ. הולנד סיימה שניה, אחרי שגברה 1–2 על אוסטרליה, מחזיקת הגביע העולמי. הטורניר שימש סיבוב מוקדם לאולימפיאדת סיאול.

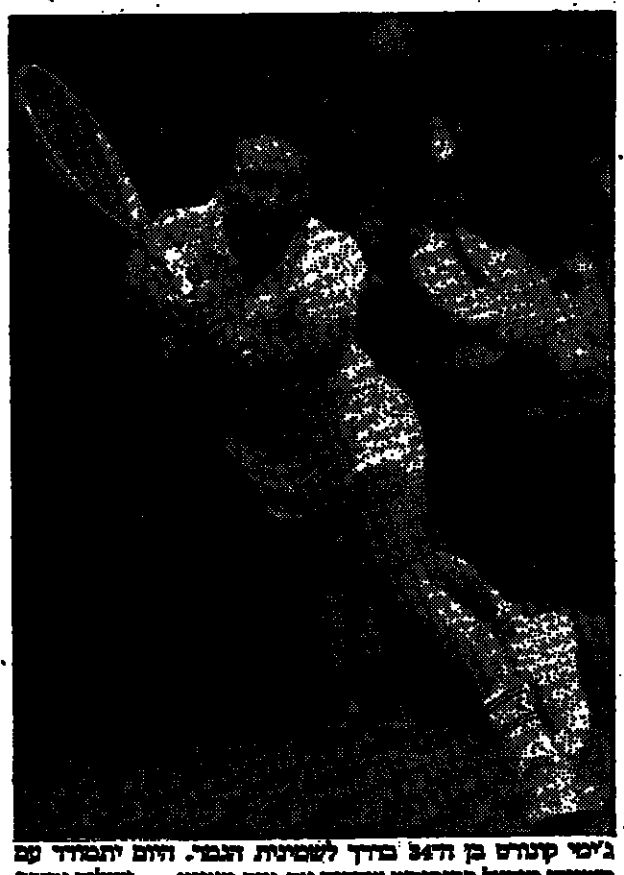
ג'ימי קונורס בן ה־34 בדרך לשמינית הגמר. היום יתמודד עם השוודי מיכאל פרנפורש שהדיח את פים מאיוט (צילום אי־פי)

האלופים ירוצו וישחקו — מכנס, בר, ג'מצ'י וברקוביץ' ישפטו

אליפות צה"ל בכושר גופני למפקדים מדרגת סרן ומעלה, על גביע הרמטכ"ל, תתקיים היום בהשתתפות נבחרות של 12 פיקודים /חילות. לקראת האליפות, הערכות לקראתה לאוכלוסיית קצינים וקצינות מדרגת סרן ומעלה היתה הערכות רצינית במיסגרת היחידות.

באליפות אמורים להשתתף גם אלופי פיקודים ובעלי דרגות גבוהות אחרות. השתתפותם של קצינים בכירים, במירוץ העממי ל־3,000 מ', תקנה ניקוד גבוה ליחידותיהם.

באליפות תהיה הפרדה בין חילות השדה ויחידות מטה ומנהלה. המפקדים מיחידות השדה יתחרו בריצת אלונקות ל־1,000 מ' בכלל ידי לאור מאמץ, בריצת־שדה ל־5,000 מ' ובריצת ניווט ל־6 ק"מ. המפקדים מיחידות מטה ומנהלה, יתחרו בריצת 2,000 מ' ובריצת ניווט ל־4 ק"מ. בנוסף תהיינה תחרויות בכדורסל, כדורעף וכדורגל. במקצועות אלה ישפטו ספורטאים ידועים כמו זהרון ג'מצ'י, מיקי ברקוביץ' ומוטי ארואסטי (כדורסל), עודד וגדי מכנס, חיים בר וצבי רוזן (כדורגל).

באליפות ישתתפו הנבחרות הבאות: פיקוד צפון, פיקוד מרכז, פיקוד דרום, מפקדת חילות השדה, חיל האויר, חיל הים, פיקוד העורף, אג"א, אכ"א, מטכ"ל/אג"ם (כולל אג"ת, מהד"ה, מקשל"ר ואג"ם מבצעים), אמ"ן ותו"ם.

בטכס הסיום יעניק הרמטכ"ל את הפרסים ליחידות ולמפקדים המצטיינים.

הוועד האולימפי: צעד מעודד לקראת מישחקי סיאול

לוזאן (אי־פי). הוועד האולימפי הבינלאומי קידם כאן אתמול בברכה את הודעת ראש המפלגה השלטת בדרום קוריאה, כי בדעתו להנהיג רפורמה דמוקראטית במדינה.

דוברת הוועד האולימפי, מישל ורדייה, אמרה כי "זה צעד מעודד לעתיד, אבל יהיה עלינו לצפות ולראות אם יהיו לכך תוצאות מעשיות בדרך להחזרת הסדר והשקט, כדי להבטיח בשנה הבאה מישחקים אולימפיים ללא תקלות ארגוניות או פוליטיות".

הוארכו בשנה החוזים של כהן, מירמוביץ' ורז

ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול להאריך בשנה את החוזים של שלושה מאמנים, המועסקים על ידה: יוסף מירמוביץ', לשעבר המאמן הלאומי, הממונה על יחידת המאמנים; גדעון כהן, המאמן הראשי של נבחרת הנוער, הממונה על הנבחרות האיזוריות ואמנון רז, מאמן נבחרת הצעירים.

סגל המאמנים של ההתאחדות כולל גם את שלמה שרף, מאמן נבחרת הנוער, והמזכ"ל מיליינקו מיהיץ', מאמן הנבחרות הלאומית ונבחרת העתודה.

חלפה שנה לפטירתה של יקירתנו

אהובה טרכטמן ז"ל

נעלה לקברה מחר יום רביעי ד' תמוז תשמ"ז 1.7.87 בשעה 5.00 אחר הצהריים בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים

המשפחה

בית מכון ויצמן למדע
יד חיים ויצמן
משתתפים באבלה של
אילה זקס־אברמוב
על מות האח

אריה בן־טובים ז"ל

המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין
העמותה למען המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין
משתתפים באבלו של
ד"ר ניסן שיינין
על פטירת אמו

נחה דינה ז"ל

ומביאים תנחומים למשפחה האבלה

השופט אלעזר הלוי יו"ר העמותה והוועד הפועל
מורים ועובדים במכללה לחינוך

לאה עמי
לבית סוד
איננה

ההלויה תתקיים ביום שלישי 30.6.87 ג' בתמוז תשמ"ז בשעה 12.30 בצהריים בבית הקברות כפר־סמיר חיפה

מתאבלים: יוסף עמי
חנה וישראל אייזלר
יהודית ובנימין זוסמן
דב ומרים סוד
בתיה וגדי שרף
הנכדים: הדס, אייל, אורן, אלון
אתי ומשה ניידנר
אור, זאב, עומר ויאיר

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

שרה רורברג ז"ל

נעלה לקברה לאזכרה וגילוי מצבה ביום שישי ו' תמוז תשמ"ז 3/7/87 בשעה 12.00 בבית העלמין בקרית־שאול.

במלאת שנה לפטירת יקירנו

מרדכי רורברג ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ביום רביעי י"א תמוז תשמ"ז 8/7/87 בשעה 17.00 בבית העלמין בקרית־שאול.

המשפחה

חלפו שלוש שנים ללא יקירנו

פריץ גליק ז"ל
(שופט לשעבר)

האזכרה התקיימה בבית העלמין בנהריה

אשתו: דבורה
בנו: משה

לאלי פיינרמן והמשפחה

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד במות הרעיה והאם

דבורה ז"ל

מדרשת רופין
ההנהלה, סגל המורים והעובדים

לאליעזר גנן

משתתפים באבלך במות אביך

יוסף יהודה ז"ל

מפעלי פלדה מאוחדים בע"מ

לאלי פיינרמן

אתך באבלך הכבד במות אשתך

דבורה ז"ל

חבריך במחלקה לכלכלה חקלאית בפקולטה לחקלאות

לחברנו הגימלאי
בנד אורי (סניף חולון)
אתך באבלך בהלקח האם

מלכה ז"ל

אגד ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי

שווקים — שוק עירוני — עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה, כבניה בתיק מספר 5–455/86 ע"י מר מוחמד מוחמד מנסור במקום ראמה בגוש 18837 חלקה 46.
מהות ההקלה: הקלה בקוי בנין (ב) הקלה בשטח מגורי בקומה (ג).
פירסום הקלה זו על פי החלטות הועדה המחוזית מחוז הצפון.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי — עכו

מרחב תכנון מקומי — השומרון
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הוגשה בקשה ע"י מרדכי רווח חלקה 37 בגוש 11296 בזכרון־יעקב שבאישורה יש משום הקלה לענין שימוש חורג: ניהול מזכנות למשקאות קלים באזור מגורים.
התנגדויות מנומקות בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, לועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58, זכרון־יעקב — 30950).

שלום ברזילי
יו"ר הועדה המקומית השומרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 40/87 מוגש ע"י עלי עבד מוסטפא מישוב עין מאהל גוש 16937 חלקה 11 מהות ההקלה: אי שמירת מרווח מינימלי מהגבול.
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/87/252

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר יוסף שודקה הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת קיר משותף
בנכס גוש 88 חלקה 105.104 ברחוב בית ישראל בירושלים
והיינה בניה בקיר משותף עם חלקה מס' 103
את ההתנגדויות להתרת קיר משותף הנ"ל
אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00־14.00

אברהם בחולה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

هكذا من الأصل

20 עד 30 מיליון דולר תגייס כור בבורסה ב־87'

סיימה שנת 1986 עם הפסד ברוטו, מתואמים, של 5.4 מיליון שקל ★ מנכ"ל כור: ההפסדים המחיר ששולם עבור בלימת האינפלציה

מאת אברים צוהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

כמה ממפעלים הריווחיים יותר של קונצרן כור, יקימו השנה חברת השקעות חדשה אשר תגייס כבר השנה, על ידי הנפקת מניות בבורסה, סכום של בין 20 מיליון ל־30 מיליון דולר. כך אמר מנכ"ל כור, ישעיהו גביש.

לדברי גביש, הנפקת המניות תבוצע כבר במחצית השנייה של השנה. בין החברות, שחברות ההשקעות החדשה תגייס עבורם כסף — חברת אגם כימיקלים, מיכלי כרמל ליצור קרטון, וכנראה גם חברת טמבור ומפעלי תסיסת המזון של קונצרן כור.

דברי גביש נאמרו במסיבת עיתונאים בתל אביב לרגל פירסום הדו"חות הכספיים של כור לסוף שנת 1986. כור סיים את שנת 1986 עם הפסד ברוטו, מתואמים לאינפלציה, של 5.4 מיליון שקל. אולם השינויים בהרכב ההפרשות לסים, הפכו הפסדים אלה לרווח מתואם של 34.4 מיליון. קודם לכן היה לכור רווח ברוטו של 49 מיליון שקל ורווח נקי של כ־26 מיליון שקל.

מחיר הבלימה

לדברי גביש, הנתונים הפיננסיים של כור משקפים את המחיר ששילמה התעשייה בארץ עבור בלימת האינפלציה במשק. השכר הריאלי עבור כור עלה בשנת 1986 בהכרח וקצב האינפלציה הגיע ל... אך בגלל הקפאת המחיר ושער הדולר, חלה שחיקה בהכנסה בשיעור של כ־30 ... שקל. כ־150 מיליון שקל זה הם שחיקת ההכנסות בדולרים מהיצוא. לדברי גביש, חל בשנת 1986 גידול מרשים בתפוקה ובמכירות, אולם בגלל השחיקה הריאלית של ההכנסות, נוצרו הפסדים.

ההכנסות המתואמות של כור הגיעו בשנת 1986 לכ־3.5 מיליארד שקל, מזה כ־600 מיליון דולר יצוא. גביש אמר כי כור נקט כבר בשנה שחלפה בצעדים להתייעלות ולהקטנת ההוצאות. בין היתר הופחת מספר העובדים בכאלף איש. הודות להתייעלות חלה עליה של כ־2% בתפוקה לעובד.

במסגרת הצעדים להגברת היעול, צומצמו ואף נסגרו קווי יצור, אך במקביל הוקמו גם ארבעה מפעלים חדשים. סך כל השקעות כור בהתבת היצור היה בשנת 1986 268 מיליון שקל.

בית המרכז לקשיש, שהוקם לאחרונה בטייבה בבסיסי הג'ורים ומטעל המים, זכה בפרס "ארץ ישראל יפה" על תכנונו הארכיטקטוני. 460 אלף דולר הושקעו בהקמת המרכז שתוכנן בידי הארכיטקט גרשו נוטמן. המרכז ישרת כ־950 קשישים מבין 25 אלף תושבי טייבה. ישנם בו מועדונים נפרדים לנשים ולגברים, מטבח וחדר אוכל, מרפאה, חדרי כביסה וחדרים לחוגים ולתעסוקה. בשלב הבא יוקם במסגרת המרכז גם בית אבות, שיכיל יותר ממאה מיטות. (מסר אברים צוהר; צילם רן ארדה)

מחיר מינימום בזמן משבר — תובעים מגדלי ההדרים

(ע). ועידת ארגון מגדלי ההדרים החליטה אתמול לתבוע הקמת קרן משותפת למגדלים ולממשלה, שתפקידה יהיה להבטיח את מחיר המינימום המובטח בזמן משבר.

הוועידה, בה השתתפו למעלה מ־300 צירים מהתיישבות העובדת, המייצגים 60 אחוז מכלל הפרדסנות בארץ, הסתיימה בקבלת שורה של החלטות והבהרת מטרות.

בין ההחלטות הנוספות שנתקבלה: קריאה לממשלה לאמץ ולהוציא לפועל את רעיון קניית הפרי במחיר מינימום מובטח, אשר יאפשר מתן תמורה לאיכות וטיב הפרי; לחיזוק השיווק המאורגן, על בסיס דרישות השוק תוך הגברת וייעול הפיקוח; להעביר את הכספים מהמכירות בשוק המקומי מסרכבות שהם ישירות לקבלנים; לבצע את מבצע קנות "נערת הביד".

אגד ביקש פגישה עם ראש הממשלה

מאת א. קרן

קואופרטיב אגד ביקש אתמול פגישה עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, לאחר שתוצאות פגישות קודמות עם שר האוצר ועם הוועדה המשותפת למשרדי האוצר והתחבורה, לא סיפקו את נציגי אגד.

דובר אגד, גדעון סלמה, אמר, כי הוצעו לאגד סכומים קטנים שאינם פותרים כל בעיה. "לגבי אגד אין כמעט הבדל אם תורים המוזמנים יעמדו על 20 מיליון או 15 מיליון ש"ח", אמר.

קיבוצים בצפון משקיעים בשיטה חסכונית בחשמל

מאת אלי אלעד
כתב "הארץ"

65 קיבוצים בצפון הארץ עברו לשיטת רכישת חשמל חדשה בחברת החשמל, המבוססת על איחור ביקושיהם השונים לחשמל, העשויה לחסוך להם כספים רבים.

במסגרת השיטה החדשה, שהצטרפות אליה כרוכה בהשקעה של כ־60 אלף דולר לכל משק, רוכשים הקיבוצים חשמל בשער המשק, ומתעלים את ביקושיהם הפנימיים לפי התעריף המוזל. חשמל, שאין צורך לצרוך אותו בשעות הערב — שעות השיא של הביקושים לחשמל, נצרך בשעות הלילה.

חברת החשמל מציעה, בשנים האחרונות, תעריפים לפי עלות הייצור לצרכניה הגדולים. תעריפי שעות הלילה זולים בכמעט ב־50% מתעריפי הצריכה בשעות השיא, שבהן חברת החשמל צריכה להפעיל יחידות ייצור פחות יעילות ויותר יקרות.

קיבוץ המצטרף לשיטה החדשה, יתחיל להשתמש בתעריפים אלה לפי צרכיה: בשעות הערב, שהן שעות שיא של שימוש בחשמל בחדרי החברים, אין צורכים חשמל במפעל.

נמסר, כי בקיבוצים שעברו לשיטת המדידה החדשה, היתה ירידה של עשרות אחוזים בצריכה בשעות שיא הביקוש, שתעריפיה יקר.

לפי חישובי חברת החשמל, כבר בשנה הראשונה למעבר יכול הקיבוץ להגיע לחסכון של 40 אלף דולר.

בדיקה שנעשתה ב־167 קיבוצים בצפון הארץ העלתה כי 130 בהם מתאימים למעבר לשיטת המדידה החדשה. האחרים הם קיבוצים חדשים, או קיבוצים קטנים, שלאור בדיקה יעצה להם חברת החשמל שלא להצטרף לשיטה החדשה, מחמת חוסר כדאיות כלכלית.

חברת החשמל הולה במשא ומתן עם צרכנים גדולים נוספים: נמל חיפה ומחנות צבא.

יגדל מספר נבחני הנהיגה — תודות לתוספת 25 בוחנים

יגדל מספר תלמידי הנהיגה שיוכלו להיבחן

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

משרד בוחני הנהיגה יוגדל בחודש יולי ב־25 בוחנים נוספים, בכך יגדל מספר תלמידי הנהיגה שיוכלו להיבחן במבחני הנהיגה המעשיים.

משרד התחבורה מסר, כי הפתרון הנכון לבעיית תורי הנבחנים לקבלת רשיון נהיגה, יימצא רק עם יישום החלטת הממשלה להעביר את עריכת המבחנים לידי המכון הארצי להכשרת נהגים במקום האפשרי. החלטת הממשלה בעניין התקבלה לפני למעלה משנה.

רפי ברוחה, מנהל אגף הרכב במשרד התחבורה, הבהיר, כי תורים למבחנים יועברו לרשות בתי־ספר לנהיגה, שיוכלו להעמיד תלמידים למבחן לפי הנוהל הקיים.

עוד הבהיר, כי מנהל מקצועי של בית־ספר לנהיגה, או מורה נהיגה, שייפנה תלמידים ישירות למשרדי הרישוי — ובכך יגרום להפרת הסדר, יהיה צפוי לתביעה משפטית.

הציבור מוזמן לפנות לוועדה להעמקת הרפורמה במס עד 31.7

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ציבור המעוניין למסור פרטים לוועדה להעמקת הרפורמה במערכת המס — יוכל להגיש לוועדה תזכירים עד לסוף חודש יולי. כך החליטה אתמול הוועדה בהתכנסה לישיבתה הראשונה.

יו"ר הוועדה פרופ' איתן ששינסקי אמר כי במקרים מסויימים יוזמנו פונים להשמיע את דברם בפני הוועדה. הוועדה דנה בסדרי עבודתה, וקבעו ההליכים לשמיעת פניות הציבור. חברי הוועדה קיבלו חומר רקע על השינויים שבוצעו לפני מספר חדשים במערכת המיסוי, וכן נתוני רקע על מערכת המיסוי בישראל.

הוחלט שדיוני הוועדה לא יפורסמו עד להגשת הדו"ח הסופי באוקטובר.

עמירם סיוון יו"ר הנהלת בנק הפועלים:

"מחירו של הכסף גבוה מאוד; לא ניתן להמשיך ולפעול כך"

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"מחיר הכסף גבוה מאוד, ולא ניתן לאורך זמן להמשיך לפעול בשיעורי ריבית כאלה", אמר אתמול יו"ר הנהלת בנק הפועלים עמירם סיוון בכנס במלאות חמש שנים להקמת המכללה הפיננסית.

לדברי סיוון, המחיר הגבוה של הכסף נקבע על־ידי מעורבותה של הממשלה בשוק ההון, גם כמגייסת הון וגם משום שהבנק עצמו מגייס כסף, וכן בשל החובה של הבנקים להפקיד חלק מהכספים המגוייסים בבנק ישראל, במסגרת הוראות הנזילות.

אם חלקה של הממשלה כמגייסת הון ישירה יקטן, יהיה בכך כדי להבטיח את יציבות השוקים, ולהביא לצמצום שיעורי הריבית, ציין.

יו"ר הנהלת בנק הפועלים אמר שהבנקים פיגרו בהתפתחות שלהם אחרי כל השינויים הקשור לתהליך ההתייעלות וההתגבהות. בנק הפועלים, לדבריו, עבר ראשון את בעיית ההתייעלות.

הרשויות אינן תמיד שהחלטות ניהול יכולות להתקבל רק על־ידיהם, אמר. לרשויות אלו יש להטיל הגבלות, אך לא לנהל. סיוון גם מתח ביקורת על הכוונה להוציא מהבנקים פונקציות שונות, כמו ניירות־ערך. לדבריו, צעד זה יגרום לייקור השירותים ולכפילויות, והמחיר למשק יהיה כבד מאוד. אם יש ניגודי אינטרסים — צריך לטפל בכך על־ידי הטלת הגבלות שימנעו ניגודי אינטרסים, ובמקרה הצורך יש לשקול ענישה.

סיוון נבחר לאיש השנה הפיננסי על־ידי צוות של כתבים כלכליים, מטעם המכללה הפיננסית. בראש צוות הכתבים עמד גדעון וליגנר מעל ישראל.

בנק ישראל: על הבנקים להיערך לסיכונים במגזרי הצמדה שלהם

הרקע: שינויים בשוק ההון, המרחיבים את חופש הפעולה של הבנקים בקביעת הרכב השימוש בכספים שמקורם בתוכניות חיסכון צמודות למדד המחירים לצרכן

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המפקחת על הבנקים גילה מאוד הורתה להנהלות הבנקים לקבוע מדיניות ברורה ודרכי בקרה ופיקוח בכל הקשור לסיכונים הנובעים מפעילות בנקאית במגזרי ההצמדה השונים.

על־פי ההוראות יחויב כל תאגיד בנקאי לקבוע רמה מותרת של חשיפה לסיכונים הנובעים [illegible] התאגידים לקיים מעקב מידע [illegible] ואת עקב הורדת שיעור [illegible] מעקב לאספקת נתונים על מבנה האפשרויות במגזרים השונים, תוך מיון ההתחייבויות הבנקאיות לפי הריבית ותקופת הפרעון.

מבנק ישראל נמסר כי [illegible] אלו באות על רקע שינויים בשוק ההון, המרחיבים את חופש הפעולה של הבנקים בקביעת הרכב השימוש בכספים שמקורם בתוכניות החיסכון [illegible] שהושלו בכל תאגיד בנקאי. השקעה של הבנקים בתוכניות אלו.

כמו כן הולך באחרונה הבנקים להציע לציבור עיסקות עתידיות המוציאות אותם לסיכונים של שינויים במגזרי ההצמדה השונים.

מהפיקוח על הבנקים נמסר שעל התאגידים הבנקאיים להעביר לבנק בתוך 30 יום מפירסום ההוראות [illegible]

משקיעי חוץ יזכו בהטבות מס רטרואקטיביות מאפריל 1983

השיקול: תוקף ההטבות שקיבלו משקיעים במסגרת "חוק רונאל" פג לפני כשנה

מאת עדנה אירוהר
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

משקיעי חוץ יזכו בהטבות מס רטרואקטיביות מאפריל 1983. ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול הצעה לתיקון חוק עידוד השקעות הון, לפיה ההטבות, במס שאושרו למשקיעים מאפריל 1985, יחולו רטרואקטיבית גם על השקעות שאושרו לפני שנתיים.

השיקול למתן הטבות רטרואקטיביות נבע מהעובדה שתוקף ההטבות שקיבלו משקיעים במסגרת "חוק רונאל" פג ב־31.3.83. חוק זה איפשר למשקיעי־חוץ להפחית את שיעור עליית האינפלציה מרווחים. החוק לא חודש לאחר שהתברר כי האפשרות לנכות את השפעת האינפלציה על רווחים גרמה לכך שיותר ממחצית החברות לא שילמו מס, כמתחייב על־פי החוק.

במארס 1985 הוגש תיקון לחוק, לפיו נהנים משקיעי חוץ מהטבות מס מופחתת בשיעורים של 20%–50%. תיקון החוק ב־1985 עמד בניגוד להבטחות שנתנו הממשלה ושריה למשקיעי חוץ, ויצר אפליה בין משקיעים.

המרת הטבות

עוד אישרה הוועדה מתן אפשרות למשקיעי חוץ, שהשקעתם אושרה על־ידי מרכז ההשקעות במארס 1983 וטרם נוצלה על ידם, להמיר את ההטבות המגיעות להם על־פי "חוק רונאל" בהטבות שאושרו לאחר 1985. השיקול במתן הודיה נובע מהעובדה שעם ירידת שיעור האינפלציה הקפאת חליפין לא גלומה כל הטבה בחוק הישן.

בין שאושר אתמול בוועדה הן 83 תוכניות להשקעות שמרכז ההשקעות מ־1.4.83 ועד 31.3. סכום תוכניות ההשקעות עמד ב־296 מיליון דולר, מהם [illegible] מיליון דולר הון זר.

בין אלו כלולים בין השאר: מפעלי טכנולוגיות בשדרות, "למקו־אלקטרוניקה", "הדפוס הבינלאומי", "אואלר" מעדה, "גשש קונקט" הרצליה, "פיבר" חיפה ו"מטרולה סמי קונדקטור" תל־אביב.

עמותת "אתגר" ד[illegible] יישום המלצות ועדת רבי בעניין הסיוע למושבים מצוקה

"את החובות ניתן לכסות ממירת נכסי המפעלים האיזוריים ושל ארגוני הקניות"

מאת אברים צוהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עמותת החקלאים "אתגר", שהוקמה לפני כחצי שנה, תובעת יישום המלצות ועדת רביד בעניין הסיוע למושבים שבמצוקה. לדברי ראשי העמותה, אין לאיש כיום כל מושב בכמה מתכונים וזה החולה, ובכל מקרה ניתן לפרוע חלק ניכר מחובות אלו על ידי מכירת נכסים של ארגוני הקניות והמפעלים האיזוריים.

במסיבת עיתונאים שכינסו אתמול ראשי העמותה בתל אביב הם הסבירו כי בחלק גדול מהמושבים באו הדו"חות הכספיים המעורבבים האמורים הם במקרה הטוב מלפני שנה והמקרים רבים מלפני שש או שבע שנים. "כל המתנגים, עליהם תמכת ועדת רביד בהמלצותיה איך לפרוע את חובות המושבים, הם נתונים בסים", אמרו ראשי העמותה.

ראשי עמותת אתגר טוענים כי עד היום נרשמו ב"אתגר" כ־ מושבניקים מכל רחבי הארץ, המשלמים דמי חבר קבוע. העמותה שמה לה למטרה להאבק לישום תולאות המושבניקים, לשיחרור החקלאים מתובת הערבות ההדדית ולביטול שליטת המסד המנועה (מכל הגורמים) על ההתיישבות העובדת.

התפטר מנהל ארגון הקניות של מושבי הגליל

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

אבא שורץ, שכיהן כמנהל ארגון הקניות של מושבי הגליל, התפטר מתפקידו, המשמש עתה בתפקיד באופן זמני, עד שמוליפה, מאיר לוי (שכיהן קודם לכן כגזבר הארגון) יחזור מחופשה. לדברי שורץ התפטר מסיבות אישיות.

לדברי שורץ תוכנית רביד להסדר החובות אינה מיושמת בינתיים. האשראי שמקבלים מושבי הגליל לצורכי קיום הוא מוגבל, בנק החקלאות הטיל עיקולים על כמה מושבים. המדיניות של הבנקים לא זורמת כסף, ובמצב זה חלים התפרקות של השיווק המאורגן ממושבים ומעבר לשיווק פרטי. בכך עשרה מושבים בגליל האגודה השיווקית התחפית בישובים אלה פסקה להתקיים. לאחר שבעלי המשקים מחויבים לשלם מיסים ובעבור נכסי המיסים אוטומטית מבנקי השיווק, ארגון הקניות של מושבי הגליל הפסיק כליל את השיווק המאוגד.

הון הבנק לחקלאות יוגדל ע"י המרת פקדון המדינה בשטרי הון נידחים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ההון של בנק החקלאות שבבעלות המדינה יוגדל ב־10 מיליון ש"ח, כדי לחסל את הקשיים אליהם נקלע הבנק בעקבות הפסדים שהיו לו בגלל שורה של הלוואות לגופים שכשלו.

הפיתרון שהושג קובע כי המדינה תסכים להמיר פקדון בסך 10 מיליון ש"ח, כולל ריבית והפרשי הצמדה שנצטברו. בתמורה יקנה הבנק למדינה שטרי־הון נידחים, הניתנים להמרה במניות. הבנק לחקלאות כבר הגיש לבורסה מיתאר ובקשה לרישום של שטרי ההון.

התוכנית מחייבת את אישור הממשלה או ועדת השרים לענייני כלכלה, אישור ועדת הכספים של הכנסת והבורסה, כן דרושה החלטה מתאימה של אסיפת בעלי המניות.

עוד כוללת התוכנית איחוד המניות המבוכרות והמניות הרגילות של הבנק, כיום נסחרות מניות הבנק לחקלאות אחת לשבוע. אסיפת בעלי המניות של הבנק נקבעה ל־22 ביולי.

תושב ב"ב: החלפתי דולרים ורומיתי

מאת סופרת "הארץ"

תושב בני ברק בן שלושים ושתיים התלונן אתמול במשטרת מחוז תל אביב כי רומה במהלך החלפת כספים באמצעות חלפן. לדבריו מסר אלף מאה וחמישים דולרים וקיבל בתמורה רק שש מאות שמונים ושמונה שקלים, במקום אלף שמונה מאות שמונים ושישה שקלים.

ערך את העמוד: חיים פל

ניצא טורס
ניצא טורס בע"מ לתיירות ונסיעות
NIZZA TOURS & TRAVEL LTD

עם פתיחת שלושת הסניפים החדשים
ניצא טורס מציעה

ביטוח נוסעים על חשבון החברה
בין התאריכים 1.7—19.7.87

ביטוח הנוסעים הוא עם חברת שיר־ביט

מצרים — כל השנה – מאי, יוני, יולי, אוגוסט – 8 ימים, 5 ימים, 3 ימים – יציאה כל יום.
אירופה הקלאסית — 17 יום – יולי, אוגוסט, ספטמבר.
אוסטריה, הונגריה, יוגוסלביה, גרמניה — 15 יום – יולי, אוגוסט.
ספרד ופורטוגל — 15 יום – יולי, אוגוסט.
יוון הקלאסית — 12 יום – יוני, יולי, אוגוסט.
טורקיה — 15 יום – מאי, יוני, יולי, אוגוסט, ספטמבר.

– כמו כן אנו מציעים טיולים מאורגנים של כל מארגני הטיולים בארץ, וכל שאר מיגוון השירותים לחו"ל:
★ מחלקה מיוחדת לקבוצות – ייעוץ לבניית מסלולים מותאמים לדרישת הלקוח
★ הרצאות חינם לגופים וארגונים
★ כרטיסי טיסה לכל חלקי תבל
★ בתי מלון ★ השכרת רכב ★ שיט חופים
★ טיולים מאורגנים
★ ויזות וביטוח־בהנחות גדולות ובתנאים מיוחדים.

משרד ראשי: תל־אביב, רח' הירקון 75 –
טל. 03–5102832 (10 קווים) טלקס 371753
ירושלים – רח' יפו 208, טל: 02–304880/1
חיפה – רח' נורדא 4, טל: 643540, 04–643333

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

מה קרה לעדי אמוראי?

אמוראי — התבטאות מיותרת

זה כמה ימים מתבטא עדי אמוראי בעי־תונות שאין כל סיבה לירידות בבורסה, והע־ליות בתחילת השבוע הוכיחו שלא היתה הצדקה למפולת, והממשלה מעוניינת בבורסה טובה.

יומן כלכלי
נחמיה שטרסלר

זוהי התבטאות שלא תעלה על הדעת במ־דינה מתוקנת. סגן שר אוצר, הקרוב כל־כך למוקדי התקציב והמדיניות, אסור לו לומר מלה וחצי מלה על המגמות בבורסה. הוא הרי יכול להשפיע על הכיס הפרטי של הרבה אנשים. סגן השר עשה זאת כבר בעבר בקשר למניות הבנקאיות ועכשיו הוא חוזר ומתבטא שנית בנושא.

כששאלתי את אמוראי מדוע הוא מתבטא בנושא, ענה שהוא התכוון לכך שאין שום משתנה מאקרו כלכלי המצדיק את המפולת, ולא היתה בכוונתו להתייחס לכוחות הבור־סאים הפנימיים, או לשווי החברות בבורסה.

כבר נאמר שגם כוונות טובות יכולות להוביל לגיהינום. בכל מקרה זה לא מה שקראנו בעיתונים, והכל שסגן השר — שכוונותיו ודאי טובות — אינו נוהג לומר "אין תגובה" כאשר שואלים אותו בעניינים עדינים שכאלה.

ומה עם ריבית העו"ש?

לאחר שקיבלו את אישור בנק ישראל, העלו הבנקים בימים אלו בעשרות אחוזים חלק מהעמלות ששוחררו מפיקוח. סעיף נוסף בשינוי, הבא להסוך לבנקים בהוצאות תפעול, הוא שלא יהיו יותר תפ"סים, ובמקומם יבואו חשבונות חוזרים קרדיטוריים (פח"ק), עליהם יקבלו ריבית יומית, אך לא ניתן יהיה למשוך מהם שיקים.

החלק השלישי בשינוי הוא תשלום ריבית על חשבונות עובר ושב. הכוונה כאן לתשלום אמיתי על היתרה היומית — בלי התרגילים שהיו מקובלים בעבר, תרגילים שאיפשרו לבנקים שלא לשלם כלל ריבית על חשבונות העובר ושב.

ומה לא בוצע מכל התוכנית היפה? כמובן, ריבית על עו"ש. הבנקים פשוט החליטו שה־מצב הנוכחי טוב יותר, כי מה רע לקבל כסף בחינם ולהלוות אותו בריבית רצחנית?

המפתיע בכל הנושא הוא, שהפיקוח על הבנקים, שאיפשר את שחרור העמלות, עשה זאת מתוך הנחה שיש אמנם תחרות אמיתית במערכת הבנקאות, וזו תדאג לעמלות סבירות. אך מתברר שהעמלות עלו הרבה מעבר למצופה — עד ל־90%.

ומדוע זה מפתיע? כי דווקא המפקחת על הבנקים — ועל זה מגיע לה יישר כוח — היא זו הנלחמת בימים אלו ממש בבנקים כדי שאלו ימלאו אחר תוכנית ההתייעלות. שב־גישה להם. ומה זה מוכיח? זה מוכיח שגליה מאור יודעת בסתר לבה שרמת התחרות במערכת נמוכה ביותר. היא כנראה יודעת שהמערכת הבנקאית היא אוליגופול, או ליתר דיוק טריאופול — כאשר שלושה בנקים מהווים 90% מהשוק, ואז כהגדרה, לפי תורת המחירים, חייבים המחירים להיות גבוהים יותר ממחירי שיווי משקל שהיו נקבעים בתחרות משוכללת.

ואמנם זו הסיבה שאין עדיין ריבית על עו"ש, וזו הסיבה שיש היום פער עצום ולא מוצדק בין ריבית החובה לריבית הזכות, וזו הסיבה שמשלמים ריבית של 19% על הלוואות דולריות וקוראים לזה מחיר מציאה.

על רקע זה, מבצע בנק ישראל בימים אלו שגיאה נוספת. הבנק מנסה לשלוט בכמות הכסף והאשראי ע"י פעולות עקיפות בשוק הפתוח. זה אפשרי אולי במשק בעל שוק הון רחב ותחרותי ועם אלפי בנקים — כמו בארה"ב. כאן — כשאין תחרות משוכללת בבנקאות ושוק אגרות החוב המק"מ הוא כה צר, אי אפשר להצליח במדיניות כזו.

הבנק המרכזי יגלה די מהר, שלמרות שהעמלות עולות, לא זו בלבד ששערי הריבית לא יורדים, אלא גם השכר יעלה — כי יהיה ממה לשלם וגם להשאיר בצד לרווח. בבנק ישראל אמרו לי שאם אמנם זה יקרה, הם "....." את הבנקים. ראו הוזהרתם.

היכן יופקדו ההמחאות של האחים הורביץ?

כונס הנכסים של בני הורביץ יגיש השבוע דו"ח לבית־המשפט ● הפעילות בשוק האפור מקשה להגיע למידע מלא על עסקי האחים ● עדיין לא ברור אם הועברו כספים לחו"ל

מאת אריה לביא

ראשי בנק הפועלים ובנק לאומי מנהלים בימים האחרונים דיונים במטרה למצוא מקום מתאים להפקדת ההמחאות של בני הורביץ, המועברות בינתיים מדי יום בין שני הבנקים, עקב חילוקי דעות ביניהם.

הדיונים בעניין זה מתנהלים במסגרת דיונים שפורסם עליהם ב"הארץ" בשבוע שעבר, ולפיהם מנ־סים שני הבנקים להגיע להסדר ביניהם באשר להמחאות. כזכור, משכו בני הורביץ המחאות בסכום של 6.5 מיליוני שקל מסניף בנק הפועלים בקריית מלאכי והפקידו אותם בבנק לאומי סניף דיזנגוף סנטר. בנק הפועלים סירב לכבד את השיקים והוחזרו לבל"ל. בנק לאומי סירב לקבל בחזרה את השיקים, ומאז במשך שלושה שבועות במשי־כים שני הבנקים להחזיר זה לזה את ההמחאות.

כונס הנכסים של חלק מהבור־תיהם של בני הורביץ, עו"ד ישראל קנטור, עומד להגיש בימים הקרובים, כנראה לקראת סוף השבוע, את הדו"ח השני לבית־המשפט. בשלב זה עדיין לא ברור הפער בין הנכסים לבין ההתחייבויות, אך מעריכים שהנכ־סים מגיעים רק למחצית מההתחייבויות של בני הורביץ, המוערכות בכ־60 מיליון דולר.

פעילות בני הורביץ בשוק האפור עדיין לא ברורה, ולכן לא ברור אם החוב לא יעבור את 60 מיליון הדולר.

במקביל ממשיכים הכונסים לב־דוק את עסקי האחים בחו"ל, האם לא היתה העברה של כספים לחו"ל. בשלב זה מתקשים הכונסים לגבש מסקנה בעניין זה.

והאחים עצמם מכחישים בתוקף שהעבירו כספים לחו"ל, וטוענים שהעסקים בחו"ל לא התנהלו מכספים שהועברו מישראל.

39.5 מיליון דולר — תקציב הפרסום של דה־בירס

הגידול בתקציב יביא להרחבת היקף המכירות של תעשיית היהלומים הישראלית

מאת אברם צחר

חברת דה־בירס תקציב השנה 39.5 מיליון דולר לפרסום וקידום המכירות הקמעוניות של יהלומי־נוי. סכום זה גבוה ב־2.6% מהסכו־מים שהוציאה החברה בשנת 1986 לאותה מטרה. לגידול בסכום עשויה להיות השפעה ניכרת על היקף המכירות הצפוי בשנת 1987 של תעשיית היהלומים הישראלית.

חברת דה־בירס, חברת אנגלו־אמריקן, שהן חברות משולבות, מחזיקות כל אחת בכ־35% מהון המניות של השנייה, ומחזיקות במשותף בשליטה המלאה בסינדיקט היהלומים הבין־לאומי. הסינדיקט עצמו שולט על יותר מ־80% מאספקת חומר הגלם לתעשיות היהלומים בעולם כולו.

מאחר שישראל היא הלקוח העיקרי של דה־בירס ושל הסינ־דיקט (ישראל מפיקה למעלה מ־50% מהיהלומים המלוטשים בעולם), יהיו למבצעי הפרסום וקי־דום המכירות המתוכננים של דה־בירס השפעה בכיוון של הגדלת היקף המכירות של התעשייה הישראלית.

4.5 מיליון דולר יושקעו בהקמת 61 קוטג'ים באילת

קבלנים וחברות בנייה מתחרים בימים אלה על זכייה במכרז לבניית 61 קוטג'ים בשכונת יעלים באילת. המכרז מוערך ב־4.5 מיליוני דולר. הוא הוצא על־ידי עמותה של תושבי אילת, אשר זכו בקרקע שיועדה לבנייה על־ידי משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל בברכתה של עיריית אילת.

באילת מורגש זה תקופה ארוכה מחסור בבתים נמוכים, עקב כך האמירו מחירי הקוט־ג'ים והווילות בעיר הדרומית והם מגיעים ל־200 ואף ל־300 אלף דולר. ראש העיר רפי הוכמן יזם פנייה למשרדי הממשלה להקצאת קרקע לבנייה נמוכה לתושבי העיר. מינהל מקרקעי ישראל ומשרד השיכון נאותו להקדיש שטח של כ־20 דונם לבנייתם של 61 קוטג'ים.

בעריכה הרשמה בקרב תושבי אילת, ובין 400 נרשמים עלו בגורל 61, אשר ייטלו חלק בהקמתם של 61 הקוטג'ים. אלה יוקמו על שתי יחידות קרקע נפרדות: על יחידה אחת יוקמו 30 קוטג'ים ועל האחרת 31.

שטחו הבנוי של כל קוטג' בנוי הוא 160 מ"ר ושטחי הקרקע כ־280 מ"ר. הפרויקט תוכנן על־ידי האדריכל ארז שניידר, והוא כולל גם שני מקלטים ציבוריים. כך אין הדיירים נדרשים לבנות מקלטים בכל בית ובית.

אריה לביא

"עגורים" זוה במכרז של משרד־הביטחון בסך של 20 מיליון דולר

ההשקעה הכוללת בפרויקט מגיעה ל־[illegible] מיליון דולר

מאת אריה לביא

חברת עגורים זכתה במכרז משרד הביטחון בהיקף של [illegible] מיליון דולר. המכרז היה סגור רק למספר מצומצם של חברות להן היתר להשתתף בפרויקט עבור משרד הביטחון.

במכרז השתתפו גם סולל בונה, אשטרום והקבלן ארונסון מחיפה. החברה הזוכה, עגורים, היא בבעלות הקבלן מאיר כנא. המכרז שבו זכתה עגורים הוא שלב ראשון בפרויקט המסתכם בכ־200 מיליון דולר.

מנכ"ל הביטוח הלאומי תומך בתיקון עיוות לגבי עצמאיים

מאת אברם צחר

מנכ"ל הביטוח הלאומי, [illegible] ציפורי, ימליץ בפני שר האוצר [illegible] התנגדות האוצר, להמליץ [illegible] חוק הבא לתקן עיוותים [illegible] דמי ביטוח לאומי מעצמאים [illegible] אמר ציפורי בפגישה שקיים [illegible] עם ראשי ארגוני העצמאים בתל־אביב.

לדברי ציפורי, עניין החוק נמצא עתה בשלב של [illegible] מיים, אשר יימשכו כנראה [illegible] סוף השבוע. בסוף השבוע, האוצר יתנגד להצעה ימליץ בפני שר העבודה לתמוך [illegible] הצעת החוק מבטלת, בין היתר, המצב הקיים שבו משלמים [illegible] דמי ביטוח לאומי בגין הכנסות, הכוללות גם את רכיב הביטוח.

ציפורי הבטיח לראשי ארגוני העצמאים לבדוק גם את טענתם כי תקרת דמי הביטוח של העצמאים גבוהה כיום פי ארבעה בהתקרה של הסקטורים האחרים.

העורך: נחמיה [illegible]

דרוש
שטח מאושר למסך
באזור תל־אביב
6 דונם או יותר.
או מוסך קיים בעל רשיון.
רק מוכרים רציניים יפנו
בציון פרטים מלאים
לת.ד. 25011 תל־אביב
61250

אנשים ועסקים

דני גילרמן ללא אופוזיציה

כאשר נערכו הבחירות ל־תפקיד נשיא לשכת המסחר בתל־אביב, לפני כשנתיים, ה־תנהל מאבק חריף על התפקיד בין דני גילרמן לשי מאיר, מנכ"ל כלל־בו שלום.

במאבק שנערך במתכונת א־מריקאית ועורר התעניינות רבה, זכה גילרמן בהפרש של כמה עשרות קולות. בשנתיים שחלפו ביסס גילרמן את מעמדו כנשיא הלשכה, וכך קרה שלאסיפה הכללית הקרובה של הלשכה, שתיערך בעוד שבוע הוא היחיד שהציג את מועמדותו.

מאיר, שלפני שנתיים נאבק בגילרמן בכל האמצעים, עשה חושבים והחליט שלא להתמודד ולהצטרף לרשימתו של גילרמן, כחבר מן המניין של הוועד המנהל. כך נותרה לשכת המסחר למעשה ללא אופוזיציה.

אריה לביא

אליהו שפייזר: יש הבדלים בין הליכוד למערך

היום שולח ח"כ אליהו שפייזר מכתב בן 15 עמודים לחברי מפלגת העבודה ובו הוא מפרט את החלטות מצע המערך בתחום ההברתי־כלכלי שלא בוצעו.

שפייזר משווה במכתבו בין מצע הליכוד למצע המערך בת־חומים אלה ומגיע למסקנה שיש הבדל ניכר בין שתי ההפיסות, וזה משום שהעובדים בראש המפלגה באים בדרך ביטחוני ויתרה המפלגה על ייחודה הכלכלי־חברתי — ואת זה יש לשנות.

האם תפרוש גליה מאור?

אחת השאלות המעיקות בבנק ישראל, לאחר התפטרותו של מיכאל ברונו, היא האם תפרוש בחודשים הקרובים המפקחת על הבנקים גליה מאור.

כל המצים בעניין הביעו לקבל תשובה רשמית שלילית, אולם גורמים בבנק ישראל בטוחים כי המפקחת עומדת לפרוש מתפקידה באוקטובר.

מתר תבס באד בהיבת עי־תואים מיזוחות לפרוש מה"ח השנתי של הפיקוח על הבנקים. אך היא לא תהיה בה, ביגוד לידיעות קודמות, על פרישתה.

צבי זהבית

וינשטיין עוזר לקופות־החולים מכבי ולאומית

מרכז סיעת הליכוד בוועדת הכספים, ח"כ אריאל וינשטיין, אינו חוסך מאבצים בתקופה האחרונה כדי לעזור לקופות־החולים לאומית ומכבי.

לפני שבועות מספר יזם הקמת ועדת משנה לבדוק סיוע לקופות־החולים לאומית, כדי ל־התגבר על חוב בסך 16 מיליון שקלים שהקופה חייבת למוסד הבריאות. עכשיו הוא דורש ממנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, מרדכי צפדיה, לערוך ביקורת של משלמי מס מקביל, כדי שיכמשו בכיס הדי"ם להחליף תמיכות מקופת האוצר לקופות־החולים.

עדנה אייזוד

בולשביק ושמו אברהם אגמון

מנכ"ל חברת דלק אברהם אגמון שיגר בשבוע שעבר מכתב לשר האנרגיה משה שחל בעניין כדיניות יבוא הנפט של ישראל. ליד חתימתו הוסיף אגמון בכתב־יד את הכינוי "הבולשביק".

הרקע לחתימה המוזרה נעוץ בדברים שאמר שחל לפני זמן מה, כי גם בבריתה־המועצות הקו־מוניסטית כבר הגיעו למסקנה שהדרך הנכונה ביותר לקנות דלק היא בשיטה הקפיטליסטית, כלומר תוך קיום שוק חופשי. אגמון מתנגד כידוע בתוקף לרפורמה ביבוא הדלק המתו־כננת על ידי שר האנרגיה, ולכן הוסיף לחתימתו את הכינוי הנ"ל.

אריה לביא

בשמן לא שמעו עדיין על דירקטורים חיצוניים

חברת שמן היא מהוותיקות בבורסה התל־אביבית, אך על הבנוך בכינוי דירקטורים חי־צוניים בחברה, שכביכולה נש־ויות בבורסה, טרם שמעו בשמן. בימים אלה מונה דירקטוריון חדש לחברה ובו בלוויה שלושה דירקטורים חדשים — יופי לו. שלום הכהן ושלמה פורמן — אך אף לא נציג ציבור אחד. כע־קבות פניית הבורסה, הודיעה שמן שבכוונתה עוד בחודש יולי לבנות בצמוקל נציג ציבור.

כוכבי היופי למפעלים יוענקו בסגנון האוסקר

400 במפעלים השתתפו ב־תחרות "תעשייה יפה בישראל יפה" שבארגנת המועצה ל־ישראל היפה. טקס הסיום יתקיים ביום רביעי הבא בהשתתפות של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון והנב' אורה הרצוג. רעיית נשיא המדינה, המכהנת כנשיאה הבין־לאומית של המועצה לישראל היפה. רשימת המפעלים הזוכים נשמרת בסוד עד הטקס שבו ייפתחו ה־מעטפות בסגנון חלוקת פרסי האוסקר.

מנרב הוציאה מהנפטלין את את יצחק כץ

שמו של יצחק כץ, מי שהיה ראש עיריית רחובות במשך 12 שנים עד סוף שנת 1968, נשכח מהציבור הרחב. בימים אלה הוא חוזר לפעילות ציבורית לאחר שזכה להיבחר לנציג ציבור על־ידי חברת הבנייה מנרב. מנכ"ל חברת מנרב ויו"ר מועצת המנה־לים שלה אברהם קוזניצקי בחר בכץ במקומו של יואל זהן, שנפטר.

בהודעה על מינויו נמסר שכץ הוא מהנדס בניין ובעל תואר בוגר במתמטיקה ופיסיקה. כיהן בעבר כמנהל פרויקטים ובניים בחברות סולל בונה ושיכון עוב־דים, וכמובן, היה ראש עיריית רחובות. דבר אחד לא צוינו — הכץ כבר בן 76, עד 120. אברהם קוזניצקי בחו"ל ולא יכול היה להגיב על המינוי. במלאי מקומו הגיעו לשעתו.

אלי כראוי לתקן את תקנות הבורסה בעניין מינוי דירקטורים ולחייב את החברות לדווח גם על גיל הדירקטורים. בבנק ישראל כבר הגיעו למסקנה שגיל 75 הוא הגיל שבו יכול אדם לכהן כדירקטור.

מבצע קיץ אלקטרוני

מבצע
299 ש"ח לא כולל מע"מ
ועוד 4 תשלומים זהים

מכונת כתיבה מתקדמת בעלת תכונות מרשימות 34 סוגי כתב, מירכוז, 2 סוגי טבולטור, רב לשונית, זיכרון מחיקה לשורה שלמה, הדגשה ועוד ועוד...
ניתן לחברה למחשב במדפסת איכות.

brother
העתיד בקצה אצבעותיך

[illegible]

הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב בע"מ
THE TEL AVIV STOCK EXCHANGE LTD.

המסחר ב"שערים משתנים"

הנהלת הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב מודיעה על הכנסת מספר שינויים ברשימת מניות הנסחרות בשיטת ה"משתנים".

א. להלן הרשימה המעודכנת, בציון יחידת המסחר המינימלית ל"משתנים" (באלפי ע.נ. בש"ח):

1. הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ 120
2. הסנה, חברה לביטוח בע"מ 2000
3. כלל סחר בע"מ* 1600
4. שופרסל בע"מ — מניות א' בנות 2 ש' 60
5. שופרסל בע"מ — מניות ב' בנות 10 ש' 70
6. דלק, חברת הדלק הישראלית בע"מ 280
7. אזורים להשקעות בפיתוח ובבנין בע"מ* 550
8. חבה לים ולבנין בע"מ 200
9. חברת חרות היישוב בישראל בע"מ 10
10. כלל העלות בנדל"ן בע"מ 1100
11. [illegible] ישראלית לתעשיית שוקולדה וסוכריות בע"מ 40
12. [illegible] תעשיות צמר בע"מ מניות ב' בנות 4 ש"ח* 350
13. אלבט חושבים בע"מ* 1
14. אלרון תעשייה אלקטרונית בע"מ* 2
15. טבע, תעשיות פרמצבטיות בע"מ 60
16. מפעלי המלח בע"מ 770
17. מפעלי פטרוכימיים בישראל בע"מ 1000
18. מפעלי [illegible] אמריקאיים ישראליים בע"מ 2
19. החב' הזראלית המרכזית למסחר ולהשקעות בע"מ 60
20. כלל תעיות בע"מ 3000
21. אי.די.בי חב' לפיתוח בע"מ 80
22. אלרן חבה להשקעות בע"מ — מניות ע"ש 130
23. חברת השקעות דיסקונט בע"מ 240
24. כלל ישראל בע"מ — מניות בנות 10 ש' 600
25. פז השקעות ופיתוח בע"מ 200

* נוסף עתה לשימה.

ב. ניירות הערך הבאים הוצאו מרשימת ה"משתנים" והוחזרו למסחר הרגיל:

1. דלתא־גליל תעשיות בע"מ — מניות בנות 1 ש'.
2. אגן, יצרני כימיקלים בע"מ.
3. ישפרו, חברה ישראלית להכשרת מבנים בע"מ.

תחילת השינוים מיום רביעי, ד' בתמוז תשמ"ז — 1 ביולי 1987.

שערי מטבע חוץ 29.6.87

המטבע	לאומי – מוחאות קנייה	לאומי – מוחאות מכירה	לאומי – העברות והמחאות קנייה	לאומי – העברות והמחאות מכירה	הפועלים – מוחאות קנייה	הפועלים – מוחאות מכירה	הפועלים – העברות והמחאות קנייה	הפועלים – העברות והמחאות מכירה	דיסקונט – מוחאות קנייה	דיסקונט – מוחאות מכירה	דיסקונט – העברות והמחאות קנייה	דיסקונט – העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.56	1.63	1.5950	1.6150	1.56	1.63	1.5950	1.6150	1.56	1.63	1.5950	1.6151	1.6053	−0.0007
1 לי"ש	2.49	2.60	2.5472	2.5792	2.50	2.62	2.5489	2.5807	2.51	2.63	2.5528	2.5849	2.5702	−0.0211
1 מארק גרמני	0.85	0.89	0.8730	0.8840	0.86	0.90	0.8735	0.8844	0.85	0.90	0.8732	0.8842	0.8785	−0.0001
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2613	0.2645	0.25	0.27	0.2615	0.2648	0.25	0.27	0.2616	0.2649	0.2633	–
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.7754	0.7851	0.76	0.80	0.7762	0.7859	0.76	0.80	0.7761	0.7859	0.7807	0.0001
1 פרנק שווייצרי	1.03	1.07	1.0493	1.0625	1.03	1.08	1.0542	1.0674	1.03	1.08	1.0505	1.0637	1.0579	−0.0001
1 כתר שוודי	0.24	0.26	0.2498	0.2529	0.25	0.26	0.2500	0.5231	0.24	0.26	0.2496	0.2528	0.2514	−0.0003
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2379	0.2409	0.23	0.24	0.2378	0.2407	0.23	0.25	0.2377	0.2407	0.2393	−0.0003
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2298	0.2327	0.23	0.24	0.2293	0.2322	0.22	0.24	0.2293	0.2322	0.2312	−0.0017
1 מרק פיני	0.35	0.37	0.3583	0.3628	0.35	0.37	0.3576	0.3621	0.35	0.37	0.3581	0.3626	0.3606	−0.0005
1 דולר קנדי	1.17	1.22	1.1961	1.2111	1.18	1.23	1.1969	1.2118	1.17	1.23	1.1965	1.2116	1.2046	−0.0018
1 דולר אוסטרלי	1.08	1.19	1.1510	1.1654	1.11	1.19	1.1487	1.1630	1.11	1.19	1.1497	1.1641	1.1553	0.0008
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7788	0.7886	0.47	0.79	0.7797	0.7895	0.49	0.69	0.7804	0.7902	0.7848	0.0015
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4208	0.4260	–	–	0.4219	0.4272	–	–	0.4210	0.4263	0.4237	0.0001
10 שילינג אוסטריים	1.21	1.27	1.2406	1.2562	1.22	1.28	1.2415	1.2570	1.22	1.28	1.2414	1.2570	1.2497	−0.0003
1000 לירות איטלקיות	1.17	1.24	1.2040	1.2191	1.18	1.26	1.2047	1.2197	1.10	1.26	1.2038	1.2189	1.2119	−0.0015
100 ינים יפאניים	1.07	1.11	1.0902	1.1039	1.07	1.12	1.0906	1.1042	1.07	1.12	1.0917	1.1054	1.0980	−0.0004

שירה קרן נאמנות
הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח — 1968, ניתנת בזה הודעה כי נתפרסם היום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקלים חדשים ערך נקוב בתעודות השתתפות רשומות על שם בנות 10,000 יחידות או כפולה של 10,000 יחידות, המוצעות במחירי יחידה משתנים כפי שיקבע מעת לעת, על פי הוראות התשקיף, וזאת החל מיום 1 ביולי 1987 ועד ליום 30 ביוני 1988.

שיעור התוספה יהיה 0.25%

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג והזמנות ניתן להגיש במשרדי מנהל הקרן ברחוב אחד העם 14, תל־אביב או באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לקניית תעודות השתתפות.

המנהל: נשואה ניהול ונאמנות בע"מ
הנאמן: בנק כללי לישראל בע"מ

"אור־לי" קרן נאמנות
הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח — 1968, ניתנת בזה הודעה כי נתפרסם היום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקלים חדשים ערך נקוב בתעודות השתתפות רשומות על שם בנות 1,000 יחידות או כפולה של 1,000 יחידות, המוצעות במחירי יחידה משתנים כפי שיקבע מעת לעת, על פי הוראות התשקיף, וזאת החל מיום 1 ביולי 1987 ועד ליום 30 ביוני 1988.

שיעור התוספה יהיה 0.25%.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג והזמנות ניתן להגיש במשרדי מנהל הקרן ברחוב אחד העם 14, תל־אביב או באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לקניית תעודות השתתפות.

המנהל: נשואה ניהול ונאמנות בע"מ
הנאמן: בנק כללי לישראל בע"מ

למכירה בנין משרדים
רח' רוחמה פינת נחמה יפו
(ליד שד' ירושלים, סלמה)
חדש - 3 קומות — 1143 מ"ר
+מרתף 380 מ"ר ומעלית
חניה גדולה מאוד בחצר.
הבניין למכירה בשלמותו
להתקשר טל 899111 לינקב

מור — קרן נאמנות

דיקלה — חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ — מנהל הקרן
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ / בנק אגוד לישראל בע"מ — נאמנים של הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968 ניתנת בזה הודעה כי ביום 30.6.87 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, בתעודות השתתפות על שם בנות 1000 יחידות לתעודה או כפולה של 1000 יחידות המוצעות במחיר היסודי בתוספת שיעור הוספה של 1% כמפורט בפרק 1 לתשקיף החל מיום 1.7.87 ועד ליום 30.6.88.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הבנקים הסוחרים בניירות־ערך ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, סניף ראשי תל־אביב, רחוב אחד העם 9, תל־אביב.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו נמסרו לרישום אצל רשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לציבור.

מבחר - קרן נאמנות

דיקלה — חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ — מנהל הקרן
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל / בנק אגוד לישראל בע"מ — נאמנים של הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח – 1968 ניתנת בזה הודעה כי ביום 30.6.87 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, בתעודות השתתפות על שם בנות 1000 יחידות לתעודה או כפולה של 1000 יחידות המוצעות במחיר היסודי בתוספת שיעור הוספה של 1.50% או פחות כמפורט בפרק 1 לתשקיף החל מיום 1.7.87 ועד ליום 30.6.88.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הבנקים הסוחרים בניירות ערך ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות הבנק הבינ־לאומי הראשון לישראל בע"מ, סניף ראשי תל־אביב, רחוב אחד העם 9, תל־אביב.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו נמסרו לרישום אצל רשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לציבור.

כלכלה עולמית

מטבעות / ד"ר בועז ברק

האם קיים הסכם סודי?

במשך השבוע שחלף נסחר שער הדולר האמריקאי בתחום תנודות צר כאשר ניסיונות התחזקות של שערו בראשית השבוע נתקלו במכירות נרחבות. לפי שמועות שנפוצו בשוק פעל הבנק הפדרלי של ארה"ב, במטרה לעצור המשך התחזקות אפשרית בשער הדולר שהחלה בשווקים באירופה בראשית המסחר ביום ב'. גם הבנק המרכזי של טוקיו מיהר לפזר הודעות כי להערכתו לא צפוי הדולר להמשך התחזקות, שכן למעשה לא חל שיפור משמעותי בגרעון המסחרי של ארה"ב ומוקדם עדיין להסיק ששיפור כזה מתרחש.

התרחשויות אלה ביססו את הסברה הרווחת בשוק, כי מדינות המערב קבעו היקפים לתנודות מסחר סביב נקודות מחיר קבועות והתחייבו להתערב בשוק הפתוח בכל מקרה של חריגה מרמות אלה מעל ל-5%-7%. כך לדוגמה, יגנו המדינות על שער מארק של 1.80 ועל שער הלירה שטרלינג ברמה של 1.61 כלפי הדולר. בפועל הרי כיוון התנודות בשוקי המטבעות בשבוע שחלף כי אותרי ביטחון אלה נשמרו, אם על-ידי התערבות בפועל או על-ידי הודעות והצהרות שהיה בכוחן לייצב מגמות בשוק.

לדעת הסוחרים הפועלים בשוק המטבעות, לא יוכלו המדינות הנ"ל מתעשעות לשמור על רמות קבועות לשערי החליפין, ובמוקדם או במאוחר יפרוץ שער הדולר מרמות אלה בלא שאפשר יהיה לעצרו. הסוחרים מעריכים ברובם כי התחזקות הדולר היתה רק תיקון טכני במגמת ירידה עקרונית. התחזקות הדולר נגרמה בין השאר בשל הביקוש המורגש לדולרים אמריקאיים מצד חברות-ענק אמריקאיות במהלך הימים האחרונים ברבעון. ההצדקה הפונדמנטלית לעמדה זו כלפי שער הדולר מתבססת על כך, שהאמריקאים עצמם אינם מעוניינים בהתחזקות של הדולר על רקע נתונים של מצב כה רגיש בכלכלה האמריקאית.

הכרסום בשער הלירה שטרלינג נמשך במשך רוב ימי השבוע שחלף, בהמשך לגל מימוש הרווחים שפקד את השטרלינג לאחר ניצחון השמרנים בבחירות. למרות נתונים כלכליים משופרים, כמו עלייה בשיעור של 1.5 אחוזים בתוצר הלאומי הגולמי ברבעון האחרון, לא התאושש שער הלירה שטרלינג.

ביחסי המטבעות העיקריים בלטה חולשתו של היאן היפני כלפי רוב המטבעות האירופיים. הפרנק השווייצי הפגין יתרון יחסי כלפי המארק הגרמני. הדולר הקנדי התחזק במהלך השבוע כלפי רוב המטבעות העיקריים.

התחזקות או היחלשות ביחס לדולר (בשבוע שעבר, ב-%)

ליש"ט	−0.1
פזטה ספרדית	−0.1
דולר קנדי	−0.5
לירטה איטלקית	−0.25
גולדן הולנדי	+0.15
פרנק צרפתי	+0.11
פרנק בלגי	−0.15
יאן יפני	−1.15
מארק גרמני	—
פרנק שווייצי	+0.26

ריבית / ד"ר בועז ברק

עלייה בריבית הדולרית

במשך השבוע האחרון ניכרה התחזקות הדרגתית ברמת הריבית הדולרית. בשבועות האחרונים נעה ריבית זו ביחס הפוך לכיוון תנודות שער הדולר והתחזקה כל אימת ששער הדולר האמריקאי ירד בערכו. מומחים מעריכים כי התחזקות רמת הריבית מעידה על ציפיות השוק לאפשרות של ירידה מחודשת בשער הדולר האמריקאי. על רקע ציפיות אלה נמנעו גורמים מוסדיים יפניים, במהלך כל השבוע, מלרכוש איגרות חוב של ממשלת ארה"ב.

תנודות הריבית הדולרית היו במהלך שבוע המסחר האחרון תוצרה ישירה של תנודות ספיקולטיביות באשר לציפיות לגבי המשק האמריקאי, בלא שפורסמו נתונים כלכליים המשפיעים על המגמות העקרוניות בשוק. ביום שישי המשיכה הריבית הדולרית לעלות, על רקע ציפיות בשוק כי מדינות אופ"ק יגיעו להסכם ביניהן על צמצום היקף התפוקה של נפט, כדי לשמור על מחיר של 18 דולר לחבית נפט גולמי. בדיקת סכמיות של רמות תמיכה והתנגדות על פני הגרפים המתארים את תנודות שערי הריבית, מורות כי הירידה בחודש האחרון היתה בשיעור של כאחוז אחד בשער הריבית לשלושה חודשים. ירידה זו מעידה על סיום התיקון הטכני במגמת העלייה העקרונית שהחלה בשערי הריבית כבר בחודש מרס השנה, והמשמעות כי זו עשויה להתחדש במועד קרוב.

הריבית על פיקדונות הלירה שטרלינג התחזקה באופן מתון במהלך השבוע, כדי לפצות משקיעים במטבע על הירידה בערך השטרלינג כלפי שער הדולר האמריקאי.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	8.25
טרז'רי בילס (שטרי אוצר)	
לחודש	5.54%
ל-3 חודשים	5.87%
ל-6 חודשים	6.11%
לשנה	6.34%

שערי ריבית בריטניה

ליבור (דולר)

3 חודשים (הלוואות)	7.18%
(פיקדונות)	7.06%
6 חודשים (הלוואות)	7.37%
(פיקדונות)	7.25%

וול-סטריט / אבנר מרגלית

סימני עייפות

למרות שבירתם של שיאי מחיר פעמיים במשך השבוע מראה שוק המניות סימני עייפות. גל הקניות הגדול של סוף הרבעון עדיין לא התממש וגם מנהלי השקעות המחזיקים בכספים פנויים אינם ממהרים לרכוש בהם מניות. שכן בולטת התופעה שהתחזקות מרוכזת ביותר הן של החברות הגדולות והמוכרות, בעוד השוק הרחב מפגר אחריהן. תופעה זו מעידה בין השאר, שחלק ניכר מפעולות הקנייה מבוצע על-ידי משקיעים זרים — אלא יודעים בדיוק לשמות המפורסמים: יב.מ., ג'נרל אלקטריק וכו'. כאשר אומרים משקיעים זרים מתכוונים בעיקר ליפנים, האלה נראים כעוסקים במרץ בהעברת כספים משוק המניות בטוקיו לזה של ניו-יורק. גם מחירי השיא של המניות האמריקאיות נראים כמחירי מציאה לעומת המחירים המקובלים בשוקים בטוקיו. ביום ו' נסוג השוק מרמות השיא, בעקבות עלייה חזקה במחיר הנפט. עלייה זו הביאה להתחזקות מידית בשערי הריבית, שעה שפחד האינפלציה שב ועולה על פני השטח. עלייה נוספת בריבית תערער את שוק המניות שחישבו התבססו על הנמכה של שערי הדולר והריבית התייצבו.

מימוש הרווחים של יום ו' ניכר ביותר במניות התעופה, שכן מחירי דלק גבוהים פירושם עלייה חדה בעלויותיהן. מניות אלה התחזקו בציפיות בשבועות האחרונים בעקבות העלאות תעריפים שאיפשרו מרבית החברות, אשר אמורות לשפר באופן ניכר את רווחיהן. סקטור הטכנולוגיה ממשיך לבלוט בין המובילים. י.ב.מ. מרכזת ביקושים כבדים. החברה קיימה השבוע פגישה עם מנתחי-מניות ובה תיאר קו המחשבים האישיים החדש כהצלחה. לטענת החברה, היא אף מקדימה את לוח הזמנים שנקבע והמכירות עד כה גדולות.

התפתחות מעניינת, קרתה השבוע בתחום המיזוגים וההשתלטויות על חברות. הכל כבר רגילים להודעות שווא מלפניות על הכוונת מצגות במסוסים, אך הודעת שווא על קניית חברה היא בגדר חידוש. מנהל כספים מסינסינטי, דוד הלינגר, טילפן לשירות הידיעות של דאו ג'ונס והודיע על כוונה לרכוש את חברת דייטון-הדסון ב-6.8 מיליארד דולר. המניה זינקה הגלה מיד לאחר מכן, כשהתברר שאין כל ממש במאחורי ההודעה. קבוצת משקיעים שרכשה את המניה בעקבות ההודעה מניו-יורק, כבר פנתה לבית-משפט ותבעה פיצויים ממנהל הכספים.

המניות הישראליות בארה"ב ממשיכות לרדת יד ביד עם המניות בארץ, ועם מעט יוצאים מהכלל. העליות התרכזו במניות שאינן רשומות למסחר בתל-אביב והמסחרות מלחין במבירות בארץ. אלרון ונייד הדרה איבדו כ-14 אחוז ו-אינטרפארם כ-15 אחוז.

שערי הסגירה בבורסת ניו-יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	2436.86	+16.01
מדד התחבורה	1029.79	+2.85
מדד שירותים	207.22	+1.67
מחזור שבועי בנ.י.	850,000,000	
זהב	447.00	+2.0
כסף	6.96	−0.2

מניות ישראליות בארה"ב

בייר וודה	22⅝	−4⅛
אליאנס	1¾	−⅛
אלק. לישראל	4¾	−⅛
אלרון	7	−1⅛
אלסינט	2⅛	−¼
עץ לבוד	10¾	+½
אינטליגנט סיס.	5⅝	+1⅛
אינטרפארם	3½	−½
ת. לייזר	14¾	+¼
אופטרוטק	8¼	−¼
סייטקס	3½	−⅛
תאדרנים	1⅝	−⅛
עשש טב.	3⅞	—
ראדא	2¾	−¼
מ.ח.ב.	2⅞	+⅛
אירית	6¼	—
כרמל	8⅝	+⅛
אמפל	1¾	−⅛
בנק לאומי	—	—
אלביט	9¾	−¼
פיברוניקס	6¼	+⅛
אי. די. בי	54	—
טבע-פארם	9⅝	−1⅛

מניות הדאו-ג'ונס

אלייד סיגנל	45⅞	+⅛
אלומיניום אמ.	52¾	−1¼
אמ. אקספרס	36	—
אמ. טי.טי.	28½	−⅜
בתלהם סטיל	15	−⅜
בואינג	47⅞	−1
שברון	60¼	+⅝
קוקה קולה	44⅞	−½
דו פונט	120¾	+2
א. קודאק	88	−½
אקסון	91½	+1¼
ג'נרל אלקטריק	55¾	+2⅝
ג'נרל מוטורס	83¾	+⅜
גודייר	69⅞	−¼
אי.בי.אם.	166½	+5⅜
אינ' פייפר	50¾	+1¼
מקדונלדס	54	—
מרק	171⅞	+6⅛
מינסוטה מ.	72⅜	+3⅝
נוויסטר	7¾	—
פיליפ מוריס	89½	+⅛
פרימריקה	42⅞	−1⅜
פרוקטור ג.	97⅛	+⅛
סירס	51⅞	−1⅛
טקסקו	37⅞	−⅛
יו.אס.סטיל	31⅝	−½
יוניון קרבייד	30⅝	+⅞
יונייטד טכ.	49¼	−⅜
וסטינגהאוס	64⅞	−¾
וולוורת	54⅝	+2

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז ברק וחברת אוסקר גרוס ובנו.

תנודות המסחר שנרשמו השבוע

יום ב'	+24.66	סגירה 2445.51
יום ג'	−5.78	סגירה 2439.73
יום ד'	−11.32	סגירה 2428.41
יום ה'	+22.64	סגירה 2451.05
יום ו'	−14.19	סגירה 2436.86

סחורות

הנפט בציפייה לאופ"ק

הנפט העולמי היה בשבוע שחלף הכוכב הזוהר של שוקי הסחורות. בשווקים ציפו להחלטת אופ"ק לקצץ בתפוקה ברבע האחרון של השנה לתקרה של 16.6 מיליון חביות ביום.

הביקוש לחוזים עתידיים גבר במידה רבה, המחירים גאו. מומחים מרגישים כי קיצוץ התפוקה יפחית במידה משמעותית את האספקה בימי הקור של סוף השנה שבהם הביקוש בארה"ב ובאירופה לדלק הסקה גבוה במיוחד.

"דיוה הנפט" עורר את הביקוש גם למתכות היקרות; לאחר שבראשית השבוע ירדו מחיריהן בגלל התחזקות הדולר. אולם בסיכומו של השבוע ירדו מחיריהן.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1987 גבוה	1987 נמוך
אלומיניום (ליש"ט לטונה)	897	−30	927	656
נחושת (ליש"ט לטונה)	965.5	+27.5	1028.5	862.25
בדיל (ליש"ט לטונה,חופשי)	4140	+10	5900	3760
עופרת (ליש"ט לטונה)	392.75	+15.25	443.5	233.5
אבץ (ליש"ט לטונה)	530.5	+6	632.5	409
זהב (דולר לאונקיה)	444	−5.75	472	327.5
פלטיניום (דולר לאונקיה)	552.5	−19	673.75	342.5
כסף (פני לאונקיה)	421.5	−49.5	554.45	317.70
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	1315.5	+55.5	1804.5	1226.5
סוכר גולמי (דולר לטונה)	172.2	+0.8	222.5	116
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	1257.5	+1	3007.5	1246
גומי (פני לק"ג)	65	+2.25	68	54
גרעיני סויה (סנט לבושל)	548	−15.4	574.4	548
כותנה (סנט לליברה)	79.70	−1.55	81.25	36.55

תקוות באופ"ק: האם ישקם ההסכם החדש את עוצמתו של קרטל הנפט?

אף שעיראק ניצבת כעת מחוץ להסכם אופ"ק, והתפוקה הכוללת של הארגון גדולה מהתפוקה בפועל, צופים שמחירי הנפט יעלו

מאת רוברט ברנס
כתב אסושיאייטד פרס

הנפט שב צועד בדרכו של אופ"ק. המחירים איתנים, בריצפה הרשמית של הקרטל — 18 דולר החבית — ורבות מהמדינות-החברות מגבירות את המכירות.

ההסכם שהושג בשבת לפתוח מעט יותר את ברזי הנפט הקיץ — אך למנוע כל הגדלה נוספת של התפוקה בסתו — מלמד שארגון המדינות המייצאות נפט חזר לתיקנו.

עמד על סף התמוטטות. הלקח שהופק היה שאין לארגון עוד הכוח לכפות מחירי נפט הגבוהים בהרבה ממה שהשוק החופשי מוכן לקבל.

כעת הארגון שומר על תפוקה נמוכה די הצורך לשמור על מחירים יציבים. הארגון מקווה כי במשך הזמן יעודד המחיר היציב את הגברת

מלחמת הנפט של ארצו עם איראן.

בכינוס בדצמבר שעבר שבו שב והטיל אופ"ק הגבלות על התפוקה והשיב את המחיר הרשמי ל-18 דולר החבית, ביטלו הסעודים את סירובם לקצץ בתפוקה, ואילו איראן ויתרה על דרישתה להעלות את המחיר.

נפט חופשי ליום כדי לסייע במאמץ המלחמתי שלהם.

לעומת זה, ויתרה איראן על דרישתה לכפות על עיראק מיכסת ייצור של אופ"ק, שפירושה קיצוץ בתפוקה.

עיראק סירבה להשתתף במערכת הלוקה-תפוקה של אופ"ק מאז

שר הנפט הסעודי לשעבר ימאני: מאבקים עם איראן

שר הנפט החדש נאזר: פשרות עם איראן

עדיין עומדות לפניו בעיות רגישות, כגון התמורת מלחמת איראן — עיראק, והנטייה של כמה מהמדינות החברות, ובהן נסיכויות המפרץ, לרמות במכסות הייצור שלהן.

אבל ככל שהביקוש לנפט בעולם עולה, וככל שארה"ב ושאר יבואניות הנפט תלויות יותר ביבוא, אופ"ק עשוי "להתאושש" ביתר קלות עם כמה תזרים באסטרטגיה שלו.

"זהו אופ"ק חדש", אמר שר הנפט המאופק בדרך כלל של ונצואלה, ארטורו הרננדז גרייסאנטי, באשר מהדישה שסיכמה את שלושת ימי ועידת אופ"ק בווינה. הוא אמר שהקרטל חזר לסולידריות.

1986 היתה קשה לאופ"ק. מחירי הנפט ירדו ביותר מ-50%, והארגון

צניחת הנפט בעולם המתועש, על חשבון תחליפים כגון כוח גרעיני.

זהו סוג הניהול שאופ"ק לא היה מסוגל להפעיל בשוק הנפט בשנים שעברו בגלל חילוקי דעות פוליטיים עמוקים בשורותיו.

מתחים אלו לא נעלמו, אך הם הצטמצמו דיים כדי לאפשר לשרי הנפט של אופ"ק לשאת ולתת על שאלות מפתח, כגון רמות המחירים ומכסות הייצור לכל מדינה חברה.

השינוי העיקרי בתוך אופ"ק היה בסוף השנה שעברה עקב התקרבות בין היריבות המסורתיות ערב הסעודית ואיראן, שהן החברות בעלות ההשפעה הרבה ביותר בארגון.

בתוך כך פיטר פאהד מלך סעודיה את שר הנפט הוותיק שלו, אחמד זאכי אל-ימאני, שהנהיג את

שתי המדינות הגיעו שוב לפשרה בוועידה בשבוע שחלף. האיראנים הקריבו את שאיפתם להפחית הקיץ את התפוקה — מתוך תקווה להשיג העלאת מחיר — תמורת הסכמת הסעודים לבטל את הגדלת התפוקה שתיכננו לבצע בסתו.

שר הנפט של איראן, גולאמרזה אגאזאדה, הודה בעקיפין בעיסקה זו כשאמר לעיתונאים כי תוצאות הוועידה היא "פשרה טובה מאוד".

עמיתו הסעודי, הישאם נאזר, היה אף הוא שבע רצון.

מקורות באופ"ק טענו כי הסעודים עשו עוד ויתור לאיראן, כשהסכימו להפסיק מלספק לעיראק נפט גולמי. יש הסבורים כי הסעודים נותנים לעיראקים כ-190 אלף חביות

הנהגה בינואר. גם בשבוע שעבר הודיעה כי תמשיך בסירובה עד שתושווה מיכסת התפוקה שלה לזו של איראן.

האיראנים אומרים שהם ממלאים אחר המיכסה של 2.25 מיליון חביות ביום, שעל פי התוכנית תגדל ב-1 ביולי ל-2.37 מיליון.

עיראק, מצידה, אמורה להגדיל בסתו במידה רבה את תפוקתה — והאומדנות כעת כ-2.1 מיליון חביות ליום — כאשר תשלים את הרחבת צינור הנפט שלה דרך טורקיה.

אף שעיראק ניצבת כעת מחוץ להסכם אופ"ק, והתפוקה הכוללת של הארגון גדולה מהתפוקה בפועל, מומחים בענף צופים כי מחירי הנפט יעלו עד סוף השנה.

הלפיתה היפאנית

יפאן נהפכה לספקית ההון החשובה ביותר של אמריקה ושל העולם המערבי כולו. האמריקאים נחרדים: "אם לא יעלה בידי אמריקה להשתחרר מלפיתתם של אנשי הכספים היפאנים, ניעלם לבסוף כמעצמת-על" — אומר נגיד הפדראל רזרב, אלאן גרינספאן

שרות DER SPIEGEL מיוחד ל"הארץ"

כאשר מנהלו היוצא של הפדרל רזרב בורד, פול וולקר, חושב על מצבה הכלכלי של ארצות הברית, הוא נתקף "מיחוש את עתידנו", הוא אומר. המשכבן מחזיקים בדיוק אותם אנשים שבהם האמריקאים רואים, זה זמן רב, איום — היפאנים. רק בדוחק מצליחה התעשייה האמריקאית לעמוד מול המתחרים מהמזרח הרחוק, המציפים את השוק במוצרי איכות, כשבבים ומערכות סטריאו, מכוניות ומבשירים. כעת עומדת תלויה גם יכולתה של המדינה החזקה ביותר בעולם לפרוע את חובותיה, ברצונם הטוב של היפאנים. יפאן נהפכה לספקית ההון החשובה ביותר של אמריקה. בשל מדיניות הדימוש המנופחת שלה העלתה וואשינגטון את הוצאות המדינה לגבהים מסחררים. השנה יוסף לתקציב האמריקאי 200 מיליארד דולר. בלי אנשי הפיננסים מהמזרח הרחוק שום דבר לא היה מתאפשר עוד.

לאחר הלם הנפט של שנות ה-70, היה נראה זמן רב כי הרווחה או מצוקתן של המדינות התעשייתיות תלויה בזרם הפטרודולרים ממדינות הנפט. בדיוק כך תלויים היום האמריקאים במיתוגר אותם מיליארדים שהיצואנים היפאנים צברו בסחר העולמי.

עד כה השקיעו היפאנים כ-100 מיליארד דולר בניירות ערך ממשלתיים אמריקאים. ב-1986 לבדה קנו למעלה משליש מאיגרות החוב לטווח ארוך שהנפיק האוצר האמריקאי.

מומחים אמריקאים שואלים את עצמם בדאגה מה יקרה אם המשקיעים היפאנים ירצו בפתאומיות להיפטר בבת אחת מאיגרות חוב אלה, או אפילו יימנעו מלרכוש ניירות ערך ממשלתיים אמריקאים חדשים. במקרה כזה, סבור המומחה הפיננסי ריצ'רד הייל מ"קמפבל פיננשל סרוויסס", "נשקע במיתון עמוק". אמריקה אינה יכולה כלל להרשות לעצמה, פסק השבועון הכלכלי "ביזנס וויק", לאבד את המשקיעים מהמזרח הרחוק.

כיום היפאנים הם הנושים הגדולים ביותר בעולם. בשנה האחרונה בלבד, הוזרמו 132 מיליארד דולר מיפאן לחו"ל, פי שניים ויותר מכפי שעשו ב-1985.

בסך הכל השקיעו היפאנים ב-1986 בחו"ל למעלה מ-727 מיליארד דולר — בעיקר במלוות ממשלתיים ומניות, אך גם בבנייני דלא ניידי, בבתי חרושת או ביצירות אמנות.

אם מנכים מכך את ערך הנכסים של זרים ביפאן, עומד ההון נטו על 180 מיליארד דולר. על פי חישוב זה יפאן היא המדינה התעשייתית העשירה ביותר בעולם, ומקדימה בהרבה את מערב גרמניה, שהונה מסתכם ב-124 מיליארד דולר.

זה כבר איבדו האמריקאים בשוקי הכספים הבין-לאומיים את תפקידם המוביל. בכל מקום שבו קונים ומפתחים השקעות פיננסיות עולמיות, בין אם מדובר במלוות ממשלתיים, מניות, מקרקעין או יצירות אמנות, היפאנים מקדימים את כולם.

על מעמדם של ענקי הפיננסים האמריקאים, כגון סיטיבנק, בנק אוף אמריקה. אך צ'ייס מנהאטן, שעד לפני שנים מועטות היה בלתי מעורער, מאיימים כיום היפאנים.

בנקים וחברות ברוקרים מהמזרח הרחוק מנשלים את מתחרי הכסף. מוסדות האשראי הגדולים ביותר בעולם נושאים כעת שמות יפאניים כמו דייאיצ'י קאנגיו בנק, פוג'י, סומיטומו, מיטסוביסי או סאנווה בנק.

על פי צד האקטיב במאזן, שבעה משמונת הבנקים הגדולים ביותר ביפאן הם מקומיים. על פי ערך ההשקעות, שבעה מעשרת הבנקים הגדולים ביותר בעולם נמצאים בבעלות יפאנית.

הבנקים היפאניים, אישר בנק הסילוקים הבין-לאומיים (בי"ז) בבזל, מתפתחים "לקבוצה הלאומית הגדולה ביותר, המקדימה בהרבה את כולם בשוק האשראי הבין-לאומי".

בשנת הכספים של בי"ז שהסתיימה ב-31 במארס, חלק הארי של אשראי-חוץ מבנקים בין-לאומיים ללווים פרטיים וציבוריים בא מחשבונות של בנקים יפאניים. שלושה-רבעים ממילוות שבנקים העניקו זה לזה, בוצעו בידי היפאנים.

באורח דומה, שאבו אליהן חברות ניירות ערך יפאניות, הנפיקות המפורסות בעולם כולו, חלק הולך וגדל מעסקי שוק ההון הבין-לאומי.

ארבעת הגדולים של יפאן — נומורה, דאיווה, ניקו, יאמאיצ'י — הפכו לקונסורציום הקנייה החשוב ביותר בעולם של שטרי-אוצר ואיגרות של קרנות פנסיה.

רוב שטרי החוב האמריקאיים נרכשו בינתיים בידי מתווכים וברוקרים יפאניים, בשביל לקוחותיהם.

ארצות הברית, המעצמה הכלכלית הגדולה בעולם, מהווה מוקד משיכה חזק לאנשי הכספים היפאניים, לא פחות מליצואני יפאן, המרוויחים את רוב עודפיהם האדירים באמריקה.

במיוחד הקלה ירידתו המהירה של הדולר על אנשי הכספים היפאניים להקים לעצמם מוקדי כוח בארצות הברית. כיוון שהדולר נעשה זול יותר ויותר, היה קל ליפאנים לקנות ישירות אצל היצרנים.

מיטסוביטשי רכש את בנק אוף קליפורניה, לסאנווה יש חלק-בעלי סינגל אילינוי. סומיטומו אפילו רכש 12.5% בגולדמן, זקס אנד קאמפני, חברת הברוקרים המובילה בוולסטריט. חברת ביטוח החיים ניפון לייף אינשורנס שותפה גם היא בחברה מהשורה הראשונה: שירסון למאן בראדרס. בקליפורניה — 5 מ-11 הבנקים הגדולים ביותר נמצאים בשליטה יפאנית. ובאמצעות רכישות בנות 350 מיליון דולר, קונסרת שורה שלמה של בנקים יפאניים להיות שותפה בבנק אמריקה, שהחובות הדרום אמריקאים הרעים מאפשרים לפשוט את עורו מעליו.

בחוגי ניירות ערך מציינים ברוקרים אמריקאים כי היפאנים חודרים יותר ויותר גם לעסק המשכנתאות, כך, למשל, לשלושה ברוקרי בורסה יפאנים — נומורה, דייווה וניקו — אמצעות שותפות אינטרסטריאל בנק אוף ג'פאן — יש כרטיס חבר במועדון אבסלוטיווי למרי: הם קיבלו היתר להיות מה שמכונה "סוחרים הראשונים במעלה" (פריימרי דילארס) — ל-40 פריימרי דילרס שעמדים

העסקים בניירות ערך ממשלתיים אמריקאים.

התנופה היפאנית המאסיווית בשוקים הפיננסיים האמריקאיים עוררה תגובת-נגד באמריקה מוכת מכסי מגן. בסנאט האמריקאי מתרבים הקולות הקוראים לפיקוח והגבלות קפדניים ביותר על בנקים וברוקרים יפאניים.

בנקאים מערביים מאשימים במידה גדלה והולכת את מתחריהם היפאנים, כי הם מוכנים לספוג רווחים נמוכים רק כדי שיוכלו להשיג דריסת רגל בעסקים.

סיר טימותי בוהאן, שעמד עד באחרונה בראש ברקלייס בנק הלונדוני, הבנק השני בגודלו באנגליה, היה אפילו אחד הראשונים שהזהירו על הצפת השוק בסחורות זולות. בוהאן מציין בתחושת אי-נוחות את הקצב המהיר של התבססות היפאנים גם בערכו הפיננסי החשוב ביותר באירופה. מבין 450 הבנקים בלונדון, כבר עתה 40 הם יפאנים, והם 12 מבעלי המחזור הגדול ביותר.

גם במערב גרמניה יש ליפאן נציגות טובה. לדברי הבונדסבאנק, "שום מדינה אחרת לא חיזקה מאז תחילת שנות ה-70 את נוכחותה במידה כזו". ל-13 בנקים יפאניים יש בפראנקפורט מחזור עסקים בסך 35 מיליארד מארק. הם נמצאים במירוץ צמוד מאוד מאחורי האמריקאים החשובים מאוד והמתמיד לבנקים הזרים המובילים במערב גרמניה.

זרם הכסף המגיע מהמזרח הרחוק לעולם כולו אינו ניזון רק מרווחי היצוא של התעשייה. גם משקיעים מוסדיים, כמו חברות ביטוח, מפנים השקעות למאגרי הכסף העצומים שלהם. כאן נכנסת לפעולה גם להיטות החיסכון של היפאנים. אין כמעט מדינה בעולם שבה מרבים לחסוך כל כך כמו ביפאן. היפאנים מקצים 17% מהכנסתם לחיסכון (במערב גרמניה עומד השיעור על 13%). כסף זה אינו מושקע רק ברכישת ניירות ערך זרים, בעיקר קיים ביקוש למקרקעין. בשנה שעברה לבדה הגדילו, על פי נתוני משרד האוצר בטוקיו, היפאנים פי שלושה את רכישת הבתים והמקרקעין שלהם בארצות הברית, שהסתכמו בשווי של ארבעה מיליארד דולר. בניו-יורק, בלב מנהטן, רכשו היפאנים שורה של נכסי דלא ניידי מרשימים. למשל, תמורת 94 מיליון דולר עבר בניין טיפאני לידיים יפאניות — מחיר העולה ב-30 מיליון על הסכום ששילם קונה ב-1985. בניין אכסון נמכר ב-610 מיליון דולר, המחיר הגבוה ביותר ששולם תמורת בניין משרדים במנהאטן. הקונה הוא מיטסואי פודוסאן.

היפאנים מחפשים אחר השקעות גם באירופה. שלוס גימניך, בית האורחים של ממשלת גרמניה הפדרלית, הוא כעת בידי בעלים יפאניים.

בצרפת רכשו היפאנים לא מכבר את שאטו סיטראן, חברת יינות באזור מארגו (בורדו). עוד קודם לכן רכשה מבשלת הוויסקי סנטורי מטוקיו את שאטו לאגראנג' המפורסם.

בחיפוש אחר השקעות לכספם, שאותו אינם רוצים להוציא בארצם הם, גילו היפאנים גם את האמנות. בכל מקום שבו מוצעים למכירה תמונות, פסלים או מוצרי קרמיקה יקרים, מופיעים מיד מקצוענים יפאניים. כמעט 40 מיליון דולר שילם מפעל הביטוח יאסודה לכריסטיס בלונדון תמורת תמונת החמניות המפורסמת של ואן גוך. זה היה המחיר הגבוה ביותר ששולם אי-פעם תמורת תמונה. בוויליאם שבארצות הברית שילם מפעל יפאני 10 מיליון דולר תמורת 16 יצירות של הפסל הנרי מור. ב-דיו'ססון קורפוריישן, יצרנית הצבעים היפאנית הגדולה ביותר, קנתה תמונת רנואר תמורת 10 מיליון דולר, ופיקאסו תמורת 3.3 מיליון.

אין שום ספק — התנופה היפאנית שוטפת בכסף, על אף אובדן הכנסות של ממש בעסקי היצוא בגלל ירידת ערך הדולר. גם כדי לקזז ירידה זו, פונים הקונצרנים היפאניים יותר ויותר לעסקי הכספים. את האומנות של טכנולוגיה פיננסית הם מכנים "זייטאק" על משקל "הייטאק".

פוג'י, למשל, הרוויחה בשנה שעברה באמצעות השקעות הכספים שלה פי שניים יותר מהסכום שהרוויחה במכירות המוצרים, סלולריות או מכשירי סטריאו. הוא הדין לגבי ניסאן. 60% מכלל רווחיה של חברת האלקטרוניקה מטסושיטה נובעים מזייטאק. שיעור דומה נפל גם בחלקה של טויוטה.

מבט אל שוקי המניות והמטבע של טוקיו יכול להראות כמה כספים מתגלגלים כך בזרמי העולם.

לצד ניו-יורק ולונדון, טוקיו היא כיום מרכז מחזור המטבע השלישי בחשיבותו בעולם. ושוק המניות של בירת יפאן הוא, מבחינת מחזור, השני אחרי ניו-יורק בעולם כולו.

יפאן, ענק התעשייה, נהפכת למעצמה פיננסית עולמית. כאשר בחודש שעבר טס יושב ראש הפדראל רזרב פול וולקר לטוקיו, במשך שלושה ימים רצופים, מכירה מתמשכת של ניירות ממשלתיים בשווי של כמעט 30 מיליון דולר, צפה העולם הפיננסי כולו, מרותק, בישיבה. האם יקנו, או שמא יימנעו מלקנות ובכך יביאו את המעצמה העולמית ארצות הברית למשבר פיננסי. ממש ברגע האחרון קיבלו השלוחים היפאניים שהמתינו בליסבונות עם סוכנות אמונות ומכשירי קשר מול המנוף הניו-יורקי של הפדראל רזרב בורד, את פקודת הקנייה.

הברוקרים היפאניים הוליכו לקנות, רק לאחר שממשלת יפאן הפעילה עליהם לחץ חזק. הממשלה לא רצתה להחריף עוד יותר את היחסים המתוחים ממילא עם ארצות הברית בגלל מלחמת הסחר. המשקיעים לא גילו התלהבות בגלל הסיכון הטמון בדולר הנמוך.

לדעת וולקר, מביש לראות "עד כמה המכה אמריקה פגיעה ותלויה בכמה שהעבירים אנשים אחרים". יורשו המיועד, אלן גרינספאן, רואה את ההתפתחות הזאת באור דרמטי עוד יותר. "אם לא יעלה בידי אמריקה להשתחרר מלפיתתם של אנשי הכספים היפאנים, "אנו עלולים להיעלם לבסוף כמעצמת-על".

קרייזלר ו-2 ממנהליה הורשעו במעשי מירמה

"קרייזלר", חברת המכוניות השלישית בגודלה בארה"ב, ושניים ממנהליה הבכירים, הורשעו בשבוע שעבר בבית משפט פדראלי במעשי מירמה — משנות ה-50. על פי פסק הדין, הנהיגה החברה עוד ב-1949 הסדר ועל-פיו הותר לעובדי ההנהלה לנסוע במכוניות החדשות של החברה יום אחד עד חמישה שבועות (!) תוך ניתוק מד הקילומטרים.

אחר כך נהגו למכור את המכוניות כחדשות, וקוני המכוניות קיבלו את כלי הרכב, עם "אפס קילומטרים".

על פי פסק הדין, מאז הונהג הסדר זה לפני כארבעים שנה מכרה החברה מיליוני כלי-רכב בלא שהלקוחות (או הסוכנים) ידעו כמה קילומטרים נסעה המכונית לפני הקנייה.

לאחר שפסק בית המשפט כי שניים ממנהלי "קרייזלר", והחברה עצמה, אשמים במירמה, הם צפויים לקנס — עד 120 מיליון דולר.

4 חברות תעופה גדולות באירופה — למחשב אחד

ארבע מחברות התעופה הגדולות באירופה חתמו על הסכם להקים מערכת מידע ממוחשבת משותפת, שתספק נתונים לחברות הנסיעות המוכרות את כרטיסי הטיסה.

ארבע החברות הן: "לופטהנזה" הגרמנית, "אייר-פראנס" הצרפתית, "איבריה" הספרדית ו"סקנדינאוויאן איירליינס" הסקנדינאווית.

המערכת, שבהקמתה יושקעו כ-300 מיליון דולר, תתחיל לפעול כבר באמצע 1989, כלומר בעוד כשנתיים. המערכת תספק ללקוחות של חברות התעופה נתונים על מקומות פנויים במטוס ב. על העדיפים של שירותים נלווים (כגון: דמי השכרת מכונית, לינה בבית-מלון ואפילו מחירים של כרטיסי תיאטרון שיסופקו ללקוחות בהבילות-טיסה).

על פי התחזית, תפעל המערכת ברומנית עם כ-25 אלף מסופי מחשב.

מאבק משפטי בין הונגריה לבין חברת פולקסוואגן

הבנק המרכזי של הונגריה הגיש בשבוע שעבר לבית המשפט המחוזי בפראנקפורט תביעה נגד קונצרן פולקסוואגן כי ישלם לו פיצויים בסך 260 מיליון דולר. תביעה זו הוגשה בתגובה על תביעה של פולקסוואגן נגד ההונגרים לתשלום 308 מיליון מארק.

על פי התביעה הגרמנית, הבנק המרכזי של הונגריה נושא באחריות המשפטית להפסדים שהיו לפולקסוואגן בשוק המטבע. ההפסדים אירעו בעיסקה שנחתמה בין אחד ממפעלי פולקסוואגן לבין חברה מסחרית גרמנית, שפעלה בשם הבנק המרכזי של הונגריה.

על פי התביעה, רימתה חברה זו את פולקסוואגן בהתחמה על עיסקת מט"ח עתידית. מנכ"ל החברה, ברח בינתיים מגרמניה, ואיש אינו יודע היכן הוא נמצא כעת. ההונגרים טוענים כי אינם נושאים באחריות למעשיו, ותובעים מפולקסוואגן כי יפצה אותם על נזקים שגרמה העיסקה להונגריה.

תחזית: "מולינקס" תפסיד השנה 7 מיליון דולר

חברת "מולינקס" בצרפת, המייצרת מוצרי אלקטרוניקה ביתיים, צופה השנה הפסדים של כ-7 מיליון דולר לפחות.

אשתקד הגיעו הפסדי החברה לכ-40 מיליון דולר. ההפסדים המצטברים של "מולינקס" נובעים בעיקר מהוצאות מימון גבוהות, המסתכמות ביותר מהרווחים התפעוליים.

החובות הבין-לאומיים של ארה"ב הוכפלו בשנת 1986

היקף החובות הבין-לאומיים נטו של ארה"ב הוכפל בשנת 1986. בסוף השנה הגיע לשיא — 263.65 מיליארד דולר. סכום זה מבטא את ההפרש בין הנכסים הפיננסיים הזרים בארה"ב לנכסים הפיננסיים של ארה"ב בחו"ל.

גם בנק "מידלנד" מפריש לחובות אבודים לעולם ה-3

לאחר שהבנקים האמריקאים כבר הודיעו על הפרשת מאות מיליוני דולרים לחובות אבודים של מדינות העולם השלישי, הודיע גם בנק מידלנד בבריטניה כי הוא מקצה עוד 780 מיליון דולר לכבוד זה.

בנק מידלנד הוא הבנק המסחרי השלישי בגודלו בבריטניה. ועד עתה הסתכמו הקצבות שהיו לכיסוי חובות אבודים בכמה מאות מיליון דולר בלבד.

מדו"חות הכספים של בנק מידלנד עולה כי 35 מדינות בעולם השלישי חייבות לו 6.9 מיליארד דולר. ההפרשות לחובות אבודים במסגרת זו הסתכמו ב-5 — 10 אחוזים בלבד מבין כל האשראי. עקב הגדלת ההפרשות עתה יגיעו ל-14 — 15 אחוז.

בעיה ב"פורד": מה לעשות בעודפי הכסף שהצטברו?

שנתיים של רווחי שיא גורמות כאב ראש לראשי יצרנית הרכב "פורד".

לחברה יש כעת רזרבות של 9.4 מיליארד דולר במזומן ובניירות ערך זמינים, ואין היא יודעת מה לעשות בהם. חוגים העוקבים אחרי פעילות "פורד" סבורים כי עד סוף השנה תגדל ערימת הכסף ש"פורד" "יושבת עליה" לכ-11 מיליארד דולר לפחות.

חוגים אלה מציינים כי אם תתאמת תחזית זו יהיה ל"פורד" יותר כסף מהסכום שהיה לקונצרן "ג'נראל מוטורס" ערב ביצוע הרכישות שעשה באחרונה. במסגרת מבצע זה רכשה "ג'נראל מוטורס" בתוך שנה את מפעלי המטוסים "יוז" (ב-5.1 מיליארד דולר), את "אלקטרוניק דטה סיסטמס" (ב-2.5 מיליארד) ומוצרי תוכנה קטנים יותר. רק להזכיר: "ג'נראל מוטורס", שצברה רזרבות של כ-9 מיליארד דולרים בלבד, גדולה כפליים מ"פורד".

עצם הציפיה מה תעשה פורד בכספי הנזיל שצברה תרמה לייצוב השערים בבורסה של ניו-יורק, ולדחוף לעליות שערים נוספות.

מס ערך-מוסף בהונגריה

הונגריה תהיה, כנראה, המדינה הקומוניסטית הראשונה שתנהיג מס ערך-מוסף. במקביל, קברניטי המשק ההונגרי מתכוונים לערוך רפורמה מקיפה — בנוסח קפיטליסטי — גם במס ההכנסה.

בין היתר, הם מתכוונים לגבות — זו פעם הראשונה בעולם הקומוניסטי — מס הכנסה גם ממשכורות העובדים.

במקביל לגביית מסים מתאגידים פרטיים, יופחתו שיעורי המס המוטלים על החברות.

בדרך זו, ההונגרים מקווים להביא לידי ניהול יעיל יותר של החברות, תוך הגברת המוטיבאציה להשיג רווחים, ולהשקיע הרווחים אלה כדי להשיג רווחים נוספים.

ההונגרים מתכוונים גם צעדים דרסטיים, ובהם ביטול סובסידיות למזון ולמוצרי צריכה אחרים. צעדים אלה יינקטו במטרה להביא לידי ייעול הצריכה ומניעת בזבוז. לדעת מקיפים, ביטול הסובסידיות המתוכנן עלול לגרום גל עליות במחירי מוצרי הצריכה.

יצויין כי בפולין גרם לפני כמה שנים גל דומה של עליות מחירים להקמת ארגון סולידריות ולמהפכה החוקתית שבעקבותיה, לאחר מכן, גם הנהגת המשטר הצבאי.

מניות רשות התעופה הבריטית — לשוק החופשי

ממשלת בריטניה תציע, בצעד חסר תקדים, את הון המניות של רשות התעופה הבריטית למכירה בשוק החופשי.

25% ממניות אלו יימכרו במכרז פתוח, במטרה להגדיל, ככל האפשר, את הכנסות האוצר הבריטי. והיתרה — בהצעה למכירה עם מחיר שייקבע מראש על פי הצלחת המכרז.

יצויין כי בכל מדינות המערב הממשלות מחזיקות בבעלות מלאה על שדות התעופה שלהן. הבריטים החליטו למכור את מניות רשות התעופה הבריטית, השולטת על כל שדות התעופה באיים הבריטיים, בהתאם למדיניותה של הממשלה להקטין ככל האפשר את מעורבות הממשלה בשוקי המשק.

על-פי הערכת חוגים בבורסה של לונדון, מכירת מניות רשות התעופה עשויה להכניס לאוצר הבריטי 1.70 מיליארד — 2 מיליארד דולר לפחות.

דרום אפריקה מחדשת את פרעון החובות לאירופה

עקב שיחות בין נגיד הבנק המרכזי של דרום אפריקה לבין נציגי הבנקים האירופאיים, הודיעה דרום אפריקה כי היא מחדשת את פירעון חובותיה למדינות אלו.

דרום אפריקה הפסיקה לשלם כ-14 מיליארד דולר בחובותיה למדינות אירופה עוד בשנת 1985. עתה, על פי הסדר שהושג בין הצדדים, תשלם דרום אפריקה ריבית קבועה של 1% בנוסף על הריבית הקבועה, ותחדש גם את תשלומי החוב העיקרי על החובות שהוקפאו.

היקף חובות החוץ של דרום אפריקה מגיע כעת לכ-24 מיליארד דולר בלבד. על פי תחזיות רשמיות שפורסמו בפרטוריה, יהיו לדרום אפריקה השנה עודפים של כ-3 מיליארד דולר במאזן התשלומים שלה, לאחר שבשנה שעברה הסתכמו העודפים בכ-3.5 מיליארד דולר.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שערי המניות 29.6.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

אתה ש	21900	שב				
הסנות 0.1	1900		4295	+10	+0.5	+1421
הסנות א 0.5	1170		2320	+20	+1.7	+4157
הסנות אפ 2			—	הפסקת	מסחר	—
כללי לא בהסדר	24600		108	+350	+1.4	+78
בנק צפאשי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאשי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ת.ב.ר. 0.5	8215		2412			-332
בנק בינלאומי 05	6853		542	-17	-0.3	-372

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	98400		246			+75
אידיבי ב 100.0	99900		10	+600	+0.6	+10
אידיבי בב א	612400					-5
אגוד 0.1	73350		113			+22
דיסקונט ב	127270		24	-1000	-0.8	-27
דיסקונט א	125900		13	+300	+0.2	+288
דיסקונט שה ב	14950		14	+450	+3.1	+250
המזרחי ש	40400		556	-170	-0.4	-25
המזרחי ב	40995		41	-5		-150
המזרחי שה 9			—	הפסקת	מסחר	—
הפועלים מבב	91003	תב	1	-6997	-7.1	-22.2
הפועלים ש	67000		1169	+600	+0.9	+2350
הפועלים ב	66750		98	+150	+0.2	+102
כללי א 1.0	171251		28			-26
כללי שה 7	8330		60	+300	+3.7	+285
בלל 0.1	42500		1351			+1019
בלל שה 11	15990		97			-97
מימון ומסחר 1.0	56300			+400	+0.7	+50
מימון ומסחר 5.0	28500	שב				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	26100		68	+600	+2.4	+63
לאומישכן ש	9950		299			-49
לאומישכן ב	9450		198	+50	+0.5	+167
כרמל ש	6235		1058	+80	+1.3	+895
כרמל שה 1	3925		25			
בנין ב' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פת מסב ש	2279		2560	-1		-1982
משכן ב ש	3880		1968	+91	+2.4	+2049
עצמאות 0.1	18600		40	+192	+1	+108
טפחות בבב ש	22900		5	-301	-1.3	-50
טפחות רג ש	23350		190	+500	+2.2	+200
טפחות שה 1	9800		100	-240	-2.4	-90
טפחות שה 2	5046		485	+11	+0.2	+615
יעסור 1.0	3390	בה	519	+190	+5.9	+741
יעסור 5.0	1688		995	+50	+3.1	+2324
מירב 1.0	7817		137	-200	-2.5	-85

מוסדות מימון

שלמון אש	755		5677			-185
הוקלאות מבב א	194997	לג				
הוקלאות מבב ג	179442	לג				
לאומי תעש' א ש	12850		83	+130	+1	+75
פתוח תעש' מבב	163900	לג				
פת תעש' בב ג	360000	לג				
פת תעש' בב גג	224000	לג				
פת תעש' בב גגג	223500	לג				
פת תעש' בב ד	235000	לג				
פת תעש' בב דד	69000	לג				
מרכז קבלנים 5.0	1012	תב	1131	-115	-10	-4767
תיירות בב	195049	לג				
כלל ליסינג א0.1	20664		20	-110	-0.5	-29
כלל ליסינג ב0.5	19900		57	-263	-1.3	-175
כלל ליסינג אגוח	17350		110	+340	+2	+24

ביטוח

איילון	168		2618	-5	-2.9	-14655
אררט 0.1	1310		129	-40	-3	-92
אררט א 0.5	910		466	+12	+1.3	+834
בטוח משנה 0.1	634		530	-1	-0.2	-3780
בטוח משנה 0.5	245		12216	-10	-3.9	-20627
הדר 1.0	236		2207	-5	-1.5	-2207
הדר 5.0	194		5519	+25	+1.3	+3317
הדר אפ סר 2	240		2247			-755
הפניקס 0.1	800		3390	+20	+2.6	+3113
הפניקס 0.5	729		1663			-1616
המשמר-הראל 1.0	5480		605	+30	+0.6	+570
המשמר-הראל 5.0	3860		345	-40	-1	-655
מנורה 1.0	2800		128			-16
מנורה 5.0	1660		869	-60	-3.5	-1576
סהר ג 1.0	397		8404	-9	-2.2	-9814
סקורטס 0.1	1240		318			-40
צור ש	253		12402	-5	-1.9	-12902
ציון החזקות 1.0	9433	תב	14	+600	+6.8	+48
ציון החזקות 5.0	2372		95			
הסנה ש	308		13450	-6	-1.9	

מסחר

אינטר גאמא 1 ש	8200		61			-194
אינטר גאמא 5 ש	4090		217	-190	-4.4	-217
מאיר עזרא 1.0	901		3601	-21	-2.3	-5428
מאיר עזרא אפ	655		7532	-25	-3.7	-4233
כלל סחר	429		24777	-8	-1.8	-29999
אפ 4	340		26740	-14	-4	-49856
אגח 2	155		5820	-3	-1.9	-15620
קריסטל 1.0	931		3543	-15	-1.6	-5390
רפק 0.1	25000		3			
רפק 0.5	12000		23	-500	-4	-105
שופרסל א 2.0	12607		208	-63	-0.5	+220
שופרסל ב 10.0	9244		319	-93	-1	+74

שירותים

הראל 1.0	1450		260	-15	-1	-176
ספנות הספקה 0.1	815		1324	+5	+0.6	+1124
ספנות הספקה 0.5	304		4550	-16	-5	-19664
קידר 0.1	1299	בה	425	-30	-2.3	-3035
קידר 1.0	305		20607	-10	-3.2	-33893
מוס' עזוה 0.1	2616		491			
מוס' עזוה 0.5	1115	תב	2133	-110	-9	-4330
קנטורטים 0.1	3200	תב	162	-197	-5.8	-645
קנטורטים 0.5	2211		207	-60	-2.6	-1270

מלונות ושירותי תיירות

קסל 1.0	8450		218			-122
רלק ב ש	2534		1746	-26	-1	+4
גלי זהר 1.0	5590	לג				-61
גלי זהר 5.0	4200	לג				
מלונות דן 1.0	1705	תב	400	-110	-6.1	-492
מלונות דן 5.0	1382		245			+345
חוף האלמוג 1.0	6500	תב	210	-440	-6.3	-353
כנס כר 1 ש	2950		310.3	+10	+0.3	+159.3
כלונות הירדן	2719					

מחשבים ושירותי מחשבים

איכות מחשבים	1152		769	-13	-1.1	-401
דטה מיכון 1.0	9700		172	-250	-2.5	-177
ת.י.ל. 1.0	4980		1048	-170	-3.3	-932
יעצא 1.0	6121	בה	68	-62	-1	-59
כלל מחשבים 1.0	11200		65	+200	+1.8	+38
מ.ל.ל. 1.0	14420		30	+420	+3	+59
מ.ל.ל. 5.0	6350	תב	52	+350	+5.8	+352
משוב מחשבים 1.0	523		2309			+2009
משוב אפ'	404		10	-5	-1.2	-10
ניקוב מחשבים 1	1900		419	-14	-0.7	-151
ניקוב מחש' 5	960	תב	3996	-80	-7.7	-13773
ניקוב אפ סר 2	4170	תב	334	-450	-9.7	-406
תים מחשבים 1.0	840		2312	-20	-2.3	-2190

נדל"ן, בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אברהם בינוי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזורים 1.0	1200		20371	-6	-0.5	-16143
אזורים אפ	919		7516	-42	-4.4	-6703
אזורים אגח	152		11363	-3	-1.9	-36177
אילנן 1.0	421		10108	-9	-2.1	-12939
אל-רוב 1.0	1576		2798			+2011
אמנטים 1.0	6750	בה	130	+150	+2.3	+388
אפריקה 0.1	47424		43			+16
אפריקה 1.0	41000		135			+105
אפריקה אפ	33650		22	-100	-0.3	-31
ארזים	3820		1932	-81	-2.1	-1034
אילדן 0.1	3429	תב	531	-381	-10	-1671
אילדן 0.5	2484		936	-80	-3.1	-715
בן-יקר גת 1.0	7569	בה	113	-100	-1.3	-54
ברנוביץ 1.0	2910		215			+159
ברנוביץ 5.0	2070		98	-100	-4.6	-137
דנקנר 1.0	6050		229	+30	+0.5	+78
דורקר 1.0	2229	לג				-957
דורקר 5.0	2096	לג				-1243
ודעך 0.1	205		7550			-4276
ודעך 0.5	155.5		20682	+5	+5.5	+11768
המגדל 1.0	1500	תב	400	+100	+7.1	+485
המגדל 5.0	939		522			-72
ת.ל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ת.ל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	299		14328			-8527
ירושלים אפ	168		13707	-7	-4	-26882
גבים 0.1	4650		501	-180	-3.7	-2537
גבים 0.5	3882		972	-60	-1.5	-1198
ישראלום 1.0	1380		2415	-41	-2.9	-3982
ישרס 10.0	17950		115	-400	-2.2	-392
בנק פיתוח 1.0	10799		79	-51	-0.5	-96
לוסיד 1.0	4270		1068	-90	-2.1	-924
לוסיד 5.0	2150		1105	-1	-0.1	-470
מ.ת.מ. 1.0	420		4465	-10	-2.5	-4116
מ.ת.מ. אפ 2	295	תב	5751	-35	-10.6	-7248
מ.ת.מ. אגח	125		58217			+17235
מגורי בניה 1.0	588		5904			-1271
מישאל 5.0	323	תב	3287	-28	-8	-4578
מישאל אפ	175		15561	-6	-3.3	-10410
מרלב 5.0	2134		1100			+750
מרליז 1.0	766		2690			
ליבנשטין 1.0	461					
ליבנשטין 5.0	223		5794	-5	-2.2	-19344
ליפשיץ 1.0	1808		1000			+413
ליפשיץ 5.0	1375		2428	-50	-3.5	-3137
נאות אביב 0.5	12200		180	-440	-3.5	-423
נכסי אזורים	314		3818	-1	-0.3	-4516
סולל החזקות 1.0	950		326	-10	-1	-326
סולל החזקות 5.0	939	תב	137	-60	-6	-393
סלע 1.0	8200		202	+200	+2.5	+221
סלע 5.0	6300		279	+149	+2.4	+279
עמר הגלע סר 1 ש	517	לג				-1522
עיר 3.0	1914		1255			+226
קנריה 0.1	3579		925	-170	-4.5	-1037
קנריה 0.5	1530		340	-50	-3.2	-883
רובינן 1.0	413		2000	-17	-4	-7061
רובינן 5.0	218		6870			+1070
רובינן אפ'	1183	תב	200	-70	-5.6	-600
רובינן אג"ח	127.5		600	-2	-1.5	-5600
רסקו מבב	4500	בה	144	-500	-10	-235
רסקו רג	3960	תב	351	-440	-10	-582
נכסים ובנין	3206		284	+4	+0.1	+52
הכשרת הישוב ש	68840		58	-520	-0.8	+32
ישפרו 0.1	3147	מב		-208	-6.2	-937
כלל כלל ן	656		4830	-5	-0.5	-3046

חקלאות

מטעי הדר 0.1	5243		600	+70	+2.2	+168
מטעי הדר 0.5	3060	שב				
מהדרין 0.1	6360		890			-209
מהדרין אפ'	4050		155	-310	-7.1	-760
נכסי הדרים 1.0	1615		2000			+1612
פרי אור 0.5	2210		538			+538
שגור 5.0	2245		1275	-80	-3.4	-1400
שגור אפ	1305		1355			+350

מזון וטבק

אסאס	1480		752			-302
גולדפרוסט 1.0	2974	שב				
גולדפרוסט 5.0	2045		866	+50	+2.5	+866
גולדפרוסט אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
דובק סב ש	5750		1059			-954
דובק סב ב	5860		180			-180
זגלבל 1.0	857		300	+17	+2	+1130
זגלבל 5.0	730		300			-500
פרי-גן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-גן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמפו בירה 1.0	33000		47			+20
טמפו בירה 5.0	27520		119			-98
יצהר 1.0	1400		2200	+20	+1.5	+2159
יצהר א 5.0	795		1167			-777
יצהר אפ 2	630		380			-120
מן 1.0	680		2180	+20	+3	+1350
מן 5.0	448	תב	1560	-32	-6.7	-1479
מבפרוסט 1.0	16050		153	-450	-2.7	-237
עסיס ב 0.5	422		9810	+1	+0.2	+4907
אגל שקל 1	3178		311	-60	-1.9	-433
שמן מבב א	5000		624			-578
עלית	17339		357	+86	+0.5	+2

טכסטיל והלבשה

ארגד סר 1 ש	605		3005			+1441
ארגד אפ	385		2250	-15	-3.8	-3250
ארגד אגח	114		8479	-1	-0.9	-18771
אתא 1.0	946		1250	+11	+1.2	+1850
אופנת ברוך 1.0	620		820	+6	+1	+849
אופנת ברוך 5.0	454		5734	-14	-3	-3234
אתא א	437		1740			-225
ארגמן רג ש	16000		216			
דלתא-גליל א 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
מטוית מאוחד 1	2100		8	+8	+0.4	+158
מטוית מאוחד 5	916		345	+6	+0.7	+433
ויטלס 1.0	380		1244	+17	+4.7	+1079
ויטלס 5.0	255		220	-2	-0.8	-220
הדיסול 1.0	6524		100			-1
זיקית 1.0	2220	תב	1555	-119	-5.1	-2887
זיקית 5.0	1730		2600			
זיקית אפ	3191		780			+230
להדיה 0.1	2936		109			+5
להדיה 0.4	2290		500	-50	-2.1	-600
ליבת 1.0	325		3184			+246
מים גליקר	1185	לג				-91
מקס 0.1	4891		183			-173
מקס 0.5	2650		451			+294
עים 1.0	577		2800	+7	+1.2	+2100
עים 5.0	272	תב	4091	-20	-6.9	-7372
עמק כריזה 1 ש	282		4688	-15	-5.1	-10926
עמק אפ	170		5353	-15	-8.1	-8154
פולגת א 1	1801		1197			
פולגת ב 4	1180		7021			-1336
פולינן א 0.5	10300		15	-50	-0.5	-28
פרגוד	825		280			+100
גיבור סבירינה	12750		122	+150	+1.2	+89
תעש הנוהן 1.0	2580		290	+7	+0.5	+79
דלתא-גליל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—

מתכת ומוצריה

אלקטון 5.0	2680	לג				-615
אורדן 0.1	8550	תב	295	-500	-5.5	-1060
אורדן 0.5	7840		223	-150	-1.9	-150
אלומות 1.0	7150	שב				
אלומות 5.0	6030		100	+30	+0.5	+200
כבלים ש	402		5478	-8	-2	-5478
התוכף 1.0	6842	תב	80	-760	-10	-81
התוכף 5.0	4842		269	-200	-4	-364
התוכף אפ	4580		32	-70	-1.5	-115
דיקה 1.0	4500	תב		+248	+5.8	+35.5
דיקה 5.0	1850	תב	257.4	-118	-6	-1061.7
קספאות סו 1.0	4080		1412	-1		-1724
קספאות סו 5.0	3900		38	-150	-3.7	-151
מתכת סים 1.0	223		5017	-2	-0.9	-3002
כבלי ציון 1.0	2892	תב	627	-220	-7.1	-1545
כבלי ציון 5.0	1570		1172	-25	-1.6	-836
כבלי ציון אפ	1010		2964	-25	-2.4	-5174
מדגן 1.0	930	לג				-200
קרמני 1.0	325		3123	-15	-4.4	-10202
קרמני 5.0	190		9315	-10	-5	-9622
נחושתן 0.1	38354		5	+1000	+2.7	+9
נחושתן 0.5	16590		17	+790	+5	+47
מקר פלדה 1.0	17300		281	-400	-2.3	-273
קינג 1.0	1057		262	+27	+2.6	+271
קינג 5.0	595	תב	500	-55	-8.5	-900
קליל 1.0	2418		360			
קליל 5.0	1930		480	+1	+0.1	+20
קליל אפ'	1050		1740	-20	-1.9	-2044
קליל אגח	115		1750	-1.5	-1.3	-599
שלודות 5.0	10898		106	+213	+2	+78
תעשיות לכיש 1.0	1118		244	+53	+5	+586
תעשיות לכיש 5.0	701		919	+15	+2.2	+335

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	520000		5			-2
אלקו 0.1	8410		41	-81	-1	-113
אלקו 0.25 ש	4400		336	-200	-4.4	-221
אלקו 0.25 ב	4999					
אלקטרה 0.1	2000		1700	-65	-3.2	-1747
אלקטרה א 0.5	1541		3346	-80	-4.9	-3594
אפ 5	1239	תב	896	-110	-8.2	-2505
אגח 3	154		31550			+16050
אלרון 3.0	401000		15	-5000	-0.7	-20
אריית 1.0	25700		182	-100	-0.4	-172
כלל תעש אלק	2437		4388	-90	-3.6	-8624
ספקטרוניקס 1.0	1490		2315	-45	-2.9	-1889
ספקטרוניקס 5.0	1240		1104			-365
פיטנגר 1.0	740		600	-5	-0.7	-287
פיטנגר 5.0	580		889			-148
ציקלון 1.0	2237		165	-30	-1.3	-260
ציקלון 5.0	1165		215			+169
קנטכטין אלרד 1.	8500					-50
קנטכטין אלרד 5.	5240		170	+200	+4	+320
ת.א.ת. 1.0	1530	תב	791	-170	-10	-1632
ת.א.ת. 5.0	780		2554	-20	-2.5	-3351
ת.א.ת. אפ 1	19500		46	-1200	-5.8	-38
תדיאה	791		2890	-10	-1.3	-1960

מוצרי בניה

א.ב. תעשות 1.	203		8560	-7	-3.3	-10958
א.ב. אפ	755		2562			+1604
א.ב. אגח	132		5239	-7	-5	-40700
אקרשטיין 1.0	640		1969	-25	-3.8	-3728
אקרשטיין 5.0	425		3393	-12	-2.8	-8387
אקרשטיין אפ'	581		3118	-20	-3.3	-6427
אקרשטיין אגא	132		61482	-1.5	-1.1	-65682
בר-כון 1.0	1199		254	-1	-0.1	-254
בר-כון 5.0	655		10500			-9500
פרומאקסם 1.0	9650	תב	50	+552	+6.1	+56.3
פרומאקסם 5.0	4878		200			-54
מ.ל.ב. 1.0	1001		794	-39	-3.8	-1169
מ.ל.ב. 5.0	810	תב	1017	-90	-10	-1007
מוזיל השקעה כעש			—	הפסקת	מסחר	—
מוזיקה ולפטן 1	23332	לג				
מוזיקה ולפטן 5	17000		7	-400	-2.3	-12

כימיה, גומי ופלסטיק

אליאנס ב	2499	תב	500	-141	-5.3	-701
גל תעשיות 1.0	982		556	+5	+0.5	+656
גל תעשיות 5.0	723		2650			+2147
דקסטר 1.0	2719		134	-74	-2.7	-106
דשנים 0.1	4450		78	-100	-2.2	-229
דשנים 0.5	1800		1585	+20	+1.1	+1930
חיפה כימי 10.0	902		8689	-13	-1.4	-9165
ליפסקי 1.0	2500	תב	300	-200	-7.4	-500
מקסימה 1.0	8550					-6
מקסימה 5.0	6759		150	-40	-0.6	-150
נקה כמיקל 1.0	7630		73	-220	-2.8	-181
סנו 1.0	22281		24	-1100	-4.7	-24
סנו 5.0	17890	בה	102	+180	+1	+85
פיקלאום	499		3585	-10	-2	-6085
פיקלאום אפ'	207		3400	-2	-1	-4986
קים כימיקל 1.0	5940		58	-77	-1.3	-278
ת.ג.ל. 1.0	2759		157	-1		-22
ת.ג.ל. 5.0	2406		131			+111
תיא 5.0	4314	תב	210	-230	-5.1	-954
פרוטארום 10.0	34162	בה	380	-3796	-10	-360
תרד א 5.0	8568	תב	105	-952	-10	-84
אגן 5.0	1680		1157			+737
טבע ש	13640		681	+140	+1	+945
ים המלח	2676		3118			+1778
פטרוכימים 10.0	710		6013	-2	-0.5	+1531

עץ, נייר ודפוס

כתר	245		9000			+1356
דפרון 1.0	8840		27			+7
דפרון 5.0	6320	שב				
ת.ב.נ. 1.0	11800		119	+65	+0.6	+15
יאה 1.0	5750		67	+70	+1.2	+235
לבידי אשקלון 1	609		2897	-11	-1.8	-3836
מולט ב 0.5	53771		45	+1		+39
סקאדיה 1.0	3500		531	-50	-1.4	-207
רים 0.1	457		525	+8	+1.8	+525
רים 0.4	306		4382			+3192
חעל ב 0.2	16680	בה	90	-1200	-6.7	-159
מפעלי נייר 10.0	390793		24	-1964	-0.5	-16

תעשיות שונות

אורדין 1.0	440		5000	+4	+0.9	+640
אורדין 5.0	231		2427	+11	+5	+2458
חמישה יוד	3352	תב	313	+160	+5	+390
הגבפלק 1.0	1700	תב	64	-115	-6.3	-107
הגבפלק 5.0	1507		100			

שף נאמנות
בלהה
הקבוצת כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

השקעות בתעשיה

מז בב' ש	16146	לג				-317.2
מאגרי טכנולוגיה	412		2333	-8	-1.9	-2813
מרכזית ב 0.1	11104		129			-41
כלל תעש' 1.0	253		44312	-3	-1.2	+24163

חברות השקעה

אמנק ש	8200		56	-42	-0.5	-547
אינקורה 0.1	77	תב	31318	-8	-9.4	-27525
אלגר ש	15700		100	+150	+1	+100
אלגר ב	15550	שב				
אלון ב	5400		89			
אמיסר כב'	1263		950	-1	-0.1	-126
אפיק 1.0	469	לג				-360
אפיק 5.0	324	לג				
בהלה 1.0	1700		2445			-945
הבאר 1.0	800	תב	2300	-50	-5.9	-4102
הבאר 5.0	574		500			-400
חבה לישראל 1.0	4331		4148	-20	-0.5	-2534
חבה לישראל 5.0	4260		1467			+814
חלפסן 0.1	123050		5	+1050	+0.8	+1.5
חלפסן 1.0 ש	25050		76	-350	-1.4	-106
אבגא א 0.5	22933		158	-1207	-5	-115
פועלים השק ש	950		4465	-36	-3.7	-14697
מוזיר השק ש	34639		48	-350	-1	-48
מר השקעות 124	12915	בב				
הירון 1.0	2552		385	-83	-3.2	-662
הירון 5.0	1430		1366			-824
ישום החזקות	250	תב	8180	-16	-6	-25418
יבנא ש	14500		129	-100	-0.7	-79
יהדן א 0.1	2036	בב		-107	-5	-795
כלל 50.0	1271		471	+1	+0.1	+231
לנדוק 0.1	1565		354	-3	-0.2	-598
לנדוק 0.1	803		840			+290
מכוד 0.1	610	תב	1330	-40	-6.2	-2669
מכוד א 0.5	414	תב	2000	-32	-7.2	-2300
מכוד אפ	284		5420	+3	+1.1	+2184
אגח 1	130		24950	+3	+2.4	+50000
קו השק ב 0.1	3360	תב	737	+438	+15	+959
קו השק ב 0.5	2143		51			
סבה א 0.1	8090	הב	47	-500	-5.8	-39
סבה 0.5	6500		51			-23
פריו ב 2.5	13240		231	-200	-1.5	-345
קרדן 1.0	108	תב	14341	-6	-5.3	-25146
קרדן 5.0	97		5281	-4	-4	-16950
אודיבי פתוח 2.0	9580		366			-367
אלון ב	4950		558	-92	-1.8	-393
דיסקונט השק ש	2715		2448	-27	-1	+1347
כלל 10.0	1210		4704	-42	-3.4	-5313
פו השק ש	3205	בב		-203	-6	-457

נסחרות במט"ח

גמית ם			—	הפסקת	מסחר	—

חיפושי נפט

דלק נפט 1	5460		752			
דלק נפט 5	3231		740			+357
דלק חיפ' אפ 2	2545		1772			+1397
פז חיפושי נפט	37295		29	-5		-86
יואל 5.0	864	תב	24069	-75	-8	-40062
מ.נ.ג. 1.0	7012		82	-188	-2.6	-69
מ.נ.ג. 5.0	3410		1367	-100	-2.9	-1895
פאראל ב 0.3	7138		88			-19
נפטא ש	3192000		2			-1
בני הדר	152	תב	45348	-12	-7.3	-97940

רשימה מקבילה

רשף	1191		3659	+1	+0.1	+6691
תבל	479	תב	7167	-30	-5.9	-16015
אלשל 5.0	193	בב		-10	-6.9	-35067
גולן	750		8295	-10	-1.5	-4025
פו הן	535		7925	-20	-3.6	-7109

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 29.6.1987 באירופה

מכירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.5990/1.6005	לי"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	1.8265/1.8275	ל-$1 ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.0550/2.0560	"
פרנקים שווייצריים	1.5173/1.5183	"
פרנקים בלגיים	37.88/37.90	"
פרנקים צרפתיים	6.0965/6.0980	"
לירטות איטלקיות	1325.00/1326.00	"
ינים יפאניים	146.10/146.20	"
$ ארצות הברית	1.2596/1.2601	ליברה

שער הזהב 446.00 $ ארה"ב אונקיה לזהב מקובל

מכירה עתידית (פורוורד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מרק/$
1 חד'	1.5961/1.5979	1.5127/1.5140	1.8209/1.8222
3 חד'	1.5910/1.5929	1.5046/1.5059	1.8109/1.8124
6 חד'	1.5848/1.5869	1.4907/1.4923	1.7937/1.7952

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / אריה לביא

מחזור מצומק

המסחר בשוק המניות התנהל אתמול תוך התחדשות ההיצעים ויר־ידות השערים, לאחר הפוגה של יום אחד שבו נרשמו עליות שערים. המאפיין הבולט ביותר במסחר אתמול היה הפעילות המצומצמת — 11.6 מיליון שקל — במניות חו־פשיות; מהמחזורים הנמוכים ביותר שנרשמו בבורסה בחודשים האח־רונים.

בתחילת היום, בעת המסחר במש־תנים נרשמו ירידות קלות שהגיעו עד לאחוז אחד. המסחר בשלב מסחר זה הגיע לקצת יותר משלושה מיליוני שקל. בהמשך המסחר הרגיל, גברו ההיצעים.

מנהלי הקרנות אמרו אתמול שהפדיונות בקרנות פסקו. בחלק מהקרנות היתה יציבות ובחלק מה קרנות היו פדיונות קטנים אך בסך הכל, מעריכים שלא נרשם שינוי מהותי בהיקף הנכסים של הקרנות. 208 ניירות ערך ירדו, 42 מהם בש־לושה אחוזים ויותר. 83 ניירות עלו ואילו 107 ניירות נסחרו בלא שינוי.

מדד יומי		שינוי ב-%
מדד מניות כללי	124.66	-0.24
כללי ללא בנקים	135.26	-0.92
מדד אג"ח כללי	111.16	0.18
אג"ח צמוד מדד	110.34	0.16
אג"ח צמוד מט"ח	115.89	0.21

ירידות קלות במניות החברות

במניות החברות נרשמו בדרך כלל ירידות מתונות. כלל תעשיות ירדה ב־1.2 אחוז; דיסקונט השק־עות ודלק ירדו באחוז אחד; אוזרים ירדו בחצי האחוז.

במניות הספקולטיביות נרשמו ירידות חדות: מרכז הקבלנים, אילדן, ומ.ל.ב. ירדו בעשרה אחוזים; יו.א.ל. ירד בשמונה אחוזים. לעומת זאת, נרשמה בציון עליה של 15 אחוז וציון החזקות עלתה ב־6.8 אחוזים. הכונית של אלקול נסחרו אתמול תוך ירידה של 26.6 אחוז.

עליות קלות בבנקים שבהסדר

במניות הבנקים שבהסדר נרשמו אתמול עליות קלות. המחזור הגיע ל־2.1 מיליוני שקל.

	תשואה שנתית הולכית ב-%
גליל 0.1	13.21
הפועלים ש	13.05
אי.די.בי. רג	13.24
דיסקונט א	13.04
המזרחי ש	13.43

גידול בפעילות במלווה קצר־המועד

המחזור במלוה קצר־המועד גדל אתמול ל־4.8 מיליוני שקל. הצמו־דים למדד ולדולר נעו בדרך־כלל מביקושים ועליות שערים עד אחוז אחד.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
727	8	99.64	1.38
737	15	99.37	1.29
747	22	99.10	1.26
757	29	98.83	1.24
817	36	98.54	1.25
827	43	98.29	1.23
837	50	98.00	1.24
847	57	97.73	1.23

הודעות בורסה

● מור — הרווח ירד ב־1986 ל־5.5 מיליוני שקל, לעומת 26.1 מיליון שקל בשנה הקודמת.

● בנק החקלאות הגיש לבורסה תכנית מיתאר להגדלת הונו בעשרה מיליוני שקל.

● כלל הודיעה כי נחתם הסכם לרכישת מחצית ממניות קריסטל.

● אלקול — יעקב רוזנבוך המשיך להגדיל את החזקותיו בחב־רה ל־36.2 אלף כניות.

● קרן האכנות צמיחה מפרסמת תשקיף לניהול קרן גמישה, על־פי שיקול דעת של מנהלי הקרן.

● גזית — הפסקת המסחר בניירות החברה, בעקבות ההסכם להעברת השליטה בחברה, תימשך עד לישיבת דירקטוריון הבורסה.

● פז חן הגדיל החזקותיו בחברה ולא הקטין, כפי שפורסם בטעות.

חסכון+מהירות+יעילות = (X)+(Y)+(Z)
לייאלת אוברסיז״
הנוסחה לפתרון הנכון
אילת אוברסיז
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן טל' 7519181-03
אילת אוברסיז - שיטות חסכון בהובלת מטענים בינלאומיים

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
דרוש
פנטהאוז
+ מעלית
לתושב חוץ
במרכז/צפון תל-אביב
בית מגדלור ת"א
03/5103030-5

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר קניה	מחיר פדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	5602.80	5526.47	-22.70	-0.41
אבטחה	547.36	536.74	-2.06	-0.38
אגה	247.05	242.32	-0.09	-0.04
אייר	1613.23	1581.76	2.04	0.13
אדם	2823.45	2768.64	-7.86	-0.28
אופיר	1895.16	1857.64	3.57	0.19
אור	439.29	430.13	0.94	0.22
אורין	149.07	146.09	0.29	0.20
אורית	270.17	268.31	-0.12	-0.04
איתן	777.93	763.00	0.03	0.00
איל	3810.49	3737.33	-3.22	-0.09
איריס	5414.07	5295.22	-6.41	-0.12
[illegible]	731.29	716.67	0.39	0.05
אירן	598.70	586.42	0.86	0.15
אלומה	655.40	642.57	1.27	0.20
אליאנס	102.14	100.11	0.06	0.06
אמ	370.24	363.17	-2.48	-0.68
אנס	181.21	177.28	-0.92	-0.52
אפל	180.99	177.46	0.58	0.33
אתגר	243.99	241.73	0.44	0.18
[illegible]	2770.46	2717.66	-4.16	-0.15
[illegible]	548.61	538.21	-0.09	-0.02
ברק	555.44	544.73	-1.14	-0.21
ברית	303.48	297.70	0.29	0.10
[illegible]	1544.70	1515.07	1.23	0.08
גבע	1073.14	1057.62	1.30	0.12
גדל	426.57	418.57	0.34	0.08
גיא	9891.36	9744.90	-2.85	-0.03
גל	3326.81	3264.52	4.36	0.13
[illegible]	606.51	599.29	1.23	0.21
[illegible]	411.54	407.94	-3.16	-0.77
[illegible]	495.18	486.47	-1.03	-0.21
[illegible]	238.71	233.69	0.07	0.03
[illegible]	1452.59	1455.61	2.15	0.15
[illegible]	252.30	257.39	0.10	0.04
[illegible]	582.12	571.70	-0.26	-0.05
[illegible]	356.43	379.94	-3.34	-0.87
דקל	450.97	442.44	-4.05	-0.91
הדס	428.09	424.26	-3.46	-0.81
הדר	530.74	521.67	0.41	0.08
[illegible]	2755.96	2696.25	-20.65	-0.76
זוהר	20308.17	20012.34	-10.30	-0.05
זיו	18875.18	18600.90	-0.58	-0.00
זמיר	547.40	536.68	-4.41	-0.82
[illegible]	157.95	154.47	0.17	0.11
חליפין	131.40	130.90	0.16	0.12
חרמש	209.57	205.53	0.52	0.25
חן	140.08	139.52	0.06	0.04
טופז	1425.25	1394.05	0.63	0.05
טל	6104.13	6029.46	4.68	0.08
יגאל	423.35	415.29	0.50	0.12
יהלום	2588.31	2538.20	-5.14	-0.20
יסודות	409.28	405.28	-1.95	-0.48
יערה	420.68	411.71	0.34	0.08
כוכב	367.17	360.13	-2.39	-0.66
כחל	135.51	132.92	0.09	0.07
כלנית	641.19	629.50	0.17	0.03
כספית	255.97	253.48	0.75	0.30
כרמל	148.58	145.56	0.03	0.02
כתר	1185.85	1162.56	-0.97	-0.08
להב	4763.65	4674.61	11.57	0.25
למשקיע	121615.13	119605.91	59.21	0.05
לפיד	447.83	439.15	-1.15	-0.26
[illegible]	1768.02	1732.80	4.10	0.24
לשם	332.66	326.17	0.90	0.28
מבחר	1254.28	1230.59	4.10	0.33
מבטח	3670.34	3637.56	2.30	0.06
מגד	252.83	249.24	0.25	0.11
מגן	3631.05	3598.02	-0.55	-0.02
מגל	392.28	388.89	-0.16	-0.04
מור	2041.05	2012.41	-9.70	-0.48
מורן	946.18	937.45	-1.30	-0.13
[illegible]	26183.64	25755.17	-191.44	-0.74
מנור	972.84	954.20	0.55	0.06
[illegible]	4721.86	4633.18	-6.01	-0.13
מעין	760.23	746.10	0.13	0.02
[illegible]	343.06	336.39	0.89	0.27
[illegible]	1551.67	1521.31	0.35	0.06
[illegible]	117.82	117.46	-0.05	0.04
[illegible]	1256.20	1234.89	0.33	0.03
נגה	28287.95	27880.03	-33.75	-0.12
[illegible]	339.35	332.87	-2.30	-0.69
נס	510.29	500.03	-2.39	-0.48
[illegible]	6882.64	6784.64	-100.33	-1.46
סביון	675.20	662.79	-2.03	-0.31
סגולה	134.30	131.62	0.23	0.18
[illegible]	339.56	332.93	0.47	0.14
סנונית	492.68	483.14	0.64	0.13
סער	402.60	395.28	-0.82	-0.21
ספיר	184.59	183.68	0.39	0.21
עדיף	388.67	381.55	-1.21	-0.32
עידית	849.65	833.46	-6.52	-0.78
עידן	481.55	475.09	-0.76	-0.16
[illegible]	1259.99	1233.92	1.92	0.16
ענב	2739.85	2718.00	-27.32	-1.00
[illegible]	456.42	446.41	0.93	0.21
[illegible]	136.57	133.96	0.39	0.29
פלא	1707.14	1674.47	-1.72	-0.10
פאר	576.16	564.79	0.26	0.05
צופית	493.06	483.35	-1.76	-0.36
צור	119.38	118.91	0.15	0.13
צמיר	1046.91	1025.31	0.96	0.09
צמיחה	549.84	542.25	-3.52	-0.64
[illegible]	1848.94	1812.83	1.60	0.09
קדם	2369.85	2358.03	-0.83	-0.04
[illegible]	19353.36	19196.98	-210.25	-1.08
[illegible]	124.06	123.82	0.29	0.23
[illegible]	812.15	798.89	0.26	0.03
[illegible]	407.31	398.59	0.40	0.10
שביט	415.56	407.58	0.89	0.22
שחם	333.93	326.01	-0.01	-0.01
שירה	456.84	454.74	-0.91	-0.21
שמיר	375.00	367.58	0.68	0.19
שניר	929.66	916.54	-6.27	-0.68
שקד	960.29	937.41	-10.10	-1.07
שמש	178.77	175.36	0.58	0.33
[illegible]	258.53	256.27	-0.32	-0.12
[illegible]	586.90	583.97	-3.49	-0.59
[illegible]	506.03	500.00	0.40	0.08
[illegible]	222.98	218.80	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	182.96	-0.10	-0.05
[illegible]	1419.11	1391.43	4.40	0.32
[illegible]	[illegible]	492.59	0.12	[illegible]

שערי אגרות החוב

5% מלוה פתוח (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	58272	+349
3602	55998	+328
3603	53451	+315
3604	50145	+380
3605	27491	+355
3606	25877	+342
3607	23586	+316
3608	22579	+305
3609	21483	+297
3610	19299	-207
3611	19013	+79
3612	18435	-368
3613	18144	+8
3614	17663	+5
3615	16240	+103
3616	14660	+8
3617	13837	+8
3618	12983	-127
3619	12104	+52
3620	11452	+50
3621	10878	+48
3622	9809	+45
3623	9130	+38
3624	8594	+56
3625	7857	+12
3626	7395	+11
3627	6857	+11
3628	6304	+5
3629	5906	+4
3630	5582	+5
3631	5124	+6
3632	4824	+7
3633	4556	+7
3634	4060	+67
3635	3858	+64
3636	3716	+63
3637	3415	+2
3638	3244	+2
3639	2969	+2
3640	2486	+44
3641	2154	+38
3642	1891	+6
3643	1641	+6
3644	1459	+1
3645	1315	+1
3701	1060	— —
3702	816.6	-16.9
3703	745	-18
3704	637.7	-15.6
3751	335.3	-5

סדרה	שער	שינוי
3752	133.5	-0.4
3753	128.1	-0.4
3901	124.7	— —
3902	118.7	+0.1
3903	117.8	+0.1
3904	115.8	— —
3754	116.7	+0.1
3755	112.3	+0.1
3756	108.3	— —
3757	106.2	+0.1
3758	104.1	— —
3759	107	+0.1
3760	103.4	— —
3761	103.1	+0.1
3762	100.3	— —
3763	97.2	+0.1
3764	96	+1
3765	93.7	+1.1
3766	92.5	+1
3791	99.1	+1.4
3792	97.3	+1.4
3826	118.2	+0.2
3827	115.9	+0.2
3828	111.8	+0.2
3829	109.6	+0.2
3830	107.4	+0.3
3831	110.2	+0.3
3832	108.7	+0.4
3833	106.3	+0.4
3834	103.4	+0.3

4.25% שגרא

סדרה	שער	שינוי
4101	365.2	+1.5
4102	145.6	-0.1
4103	139.8	-0.1
4104	135.3	-0.1
4301	135.3	-0.1
4302	128.5	— —
4303	127.4	+0.1
4304	125.3	+0.1
4105	111.7	+0.1
4106	108.7	— —
4107	105.3	— —
4108	103.4	— —
4109	100.9	+0.7
4110	99.7	+0.7
4201	124.7	+1.1
4204	115.9	+1.1
4205	113.6	+1.1
4206	111.2	— —
4207	114.1	+0.1
4208	112.5	+0.1
4209	110	+0.1
4210	107.1	+0.1

סדרה	שער	שינוי
4211	103.8	+0.1
4212	102	+0.7
4213	99.5	+0.7
3212	205300	— —
3213	196200	— —
3214	187400	— —
3501	177700	— —
3502	182591	— —
3503	168774	— —
3504	167000	— —
3505	154000	-300
3521	135560	— —
3522	149500	+500
3523	141000	+400
3524	140000	+300
3525	138000	— —
3526	137000	+100
3527	133560	-740
3528	131000	+650
3529	136400	— —
3530	135800	— —
3551	135200	-1500
3532	150500	+99
3533	129100	+550
3534	121550	-1150
3535	122050	+200
3536	122200	+200
3537	122000	+640
3538	114850	+200
3539	114501	+401
3540	114700	— —
3541	110200	+100
3542	109950	— —
3543	104350	-350
3544	104850	-21
3545	102164	+364
3549	96454	+357
3552	88477	+343
3554	88255	+354
3555	88255	+354
3546	102531	+218
3547	102299	+218
3548	102184	+218
3550	96808	+212
3551	96426	+213
3553	88124	+198
3556	84247	-1286
3558	84090	-1341
3559	81134	-1500
3560	76735	-1287
3557	84833	+424
3572	77037	+409
3561	76373	-402
3571	76157	-404
3573	80453	+198
3574	74167	+185
3577	74087	+188

סדרה	שער	שינוי
3578	68442	+124
3575	74152	+466
3576	73928	+468
3579	68231	+450
3580	63301	+36
3581	57744	+32
3582	55247	+30
3583	49195	+28
3584	46773	+27
3585	44353	+24
3586	40649	+22
3585	40195	+25
3589	37065	+20
3587	39963	+230
3591	36598	+215
3592	36356	+215
3593	36295	+215
3590	36104	-75
3595	34580	-74
3594	34491	-543

5% מלוה פיתוח (ברירה בהצמדה)

סדרה	שער	שינוי
2001	152900	+100
2002	152400	+1000
2003	146700	+200
2004	146700	— —
2005	158100	+300
2006	158100	+600
2007	155100	+900
2008	155000	+900
2009	135400	-600
2010	134300	+500
2011	132200	+100
2012	131601	+401
2013	132300	+1100
2014	128700	+500
2015	128275	+400
2016	129200	+100
2017	132000	+400
2018	130500	— —
2019	130800	+600
2020	126000	— —
2021	126050	— —
2022	118200	— —
2023	118000	+100
2024	110400	— —
2025	110500	— —
2026	110700	-300
2027	106400	-300
2028	109500	— —
2029	101000	-600
2030	102600	— —
2031	99400	— —
2032	102598	+54
2034	96971	+52
2033	96855	+52

סדרה	שער	שינוי
2035	86976	+47
2036	87996	+48
2038	85795	+47
2040	80679	+44
2037	85969	+43
2039	82946	+41
2041	75956	+36
2052	72171	+40
2051	77370	+37
2053	75324	+38
2055	69682	+35
2054	67512	+36
2056	62498	+33
2057	63968	+33
2059	58220	+30
2058	56878	+29
2060	54406	+27
2061	40453	+653
2062	37034	+629
2063	35311	+613

רבון

סדרה	שער	שינוי
7001	252.9	+1.4
7002	254.9	+1.3
7003	239.9	+1.9
7004	228.7	+3.7
7005	211.5	-0.1
7006	198.9	+1.3
7007	185.1	-0.5
7008	175.9	-0.4
7009	170.4	— —
7010	160.2	-2.6
7011	152.3	-0.1
7012	147	— —
7013	141.9	+1.8
7014	121.1	-0.3
7015	104.9	+0.8
7016	104.2	+0.8
7017	103.5	+0.9
7018	103.3	+0.9
7019	103.7	+0.9
7020	103.5	+0.6
7021	102.6	+0.9
7201	101.5	+1.1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13582	+77
6102	8193	-43
6103	7325	-39
6104	6733	-6
6105	6430	-5
6106	6164	— —
6107	5939	— —
6108	4298	+34
6109	4101	+29
6110	4031	+29
6111	3522	[illegible]
6112	3222	[illegible]

סדרה	שער	שינוי
6173	2192	-24
6151	842.2	-0.2
6152	806.6	-0.2
6153	686.1	-0.4
6154	677.2	-0.3
6155	453.6	+12.8
6156	361.3	+4.5
6157	272.1	+5.3
6158	258.1	+5.3
6159	216.1	+0.5
6160	201	— —
6161	194.2	— —
6162	177.4	+2.3
6163	165.9	+2
6164	159.4	+1.9
6165	142.8	-1.2
6166	140	-0.1
6167	132	-0.1
6168	135	-0.1
6169	125.6	-1.9
6170	119.5	-0.2
6171	67.6	+1.9
6172	86.4	+2
6801	97.2	—

[illegible]		
2508	122.4	+3.7
[illegible] 5	123	-2
[illegible]	113.5	+39
[illegible]	211.2	
[illegible]	121.9	+4
[illegible]	220.9	+45
[illegible]	84.3	+3
[illegible] 84	97.3	+0.8
[illegible] 85	191	
[illegible]	219	
[illegible]	185.2	
[illegible]	164.1	
[illegible]	441	
[illegible]	206.8	
[illegible]	287.8	
[illegible]	154	
[illegible]	119.5	
[illegible]	160.1	
[illegible]	216.3	
[illegible]	142	+2.1
[illegible]	145.1	+2.1
[illegible]	116.2	+0.5
[illegible]	145.8	+1.0
[illegible]	142	-1
[illegible]	125.5	
[illegible]	117	
[illegible]	119	

אישי מקצועי מיוחד
זה היחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק [illegible]
union bank בנק אגוד

חדשות חוץ:

ארה"ב התירה למצרים לייצר טנק המערכה האמריקאי אם-1

וושינגטון (ע"צ וע"ה). מצרים תורשה בקרוב לייצר את הטנק הכבד האמריקאי החדיש ביותר, אם-1 "אברמס", על-פי הסכם שנחתם עם ארה"ב — מסר אתמול "וושינגטון פוסט" מקאהיר.

העיתון הוסיף כי החלטה זו, השנויה במחלוקת, שעדיין לא הוגשה רשמית לאישור הקונגרס, תאפשר העברת טכנולוגיה רגישה למצרים ותעניק לה הזדמנות לשלוט בשוק הנשק בעולם הערבי.

פקיד בכיר במשטר, שרצה בעילום שמו, אמר: "ניתן אור ירוק בדרג הגבוה ביותר לייצור הטנק אם-1 במצרים".

דוברים של הבית הלבן ושל משרד ההגנה אמרו, כי אין להם מידע על נושא זה.

העיתון ציין, כי שר ההגנה המצרי, הפילדמרשל אבו־גזאלה, ניהל מערכה שנמשכה יותר משנה אצל הממשלה האמריקאית, כדי לקבל אישור לייצר את הטנק, והצליח לשכנע את המתנגדים בצבא האמריקאי.

העיתון ציין כי אבו־גזאלה אמר שמצרים תייצר 1,000—1,500 טנקים מדגם זה במפעל ענק שמקימים באזור שפך הנילוס, מצפון לקאהיר.

עוד מסר העיתון, כי ההחלטה יוצרת בעיות, בין היתר — התנגדות אפשרית מצד ישראל, שתראה בכך סכנה לעצמה, ביטול מקומות תעסוקה בארה"ב, העברת טכנולוגיה רגישה למדינה זרה, והעדר בקרת־איכות במצרים.

עוד מסר העיתון, לפי מקורות מצריים, כי ההחלטה נתקבלה כשבוע שעבר בין מנהיגים מצריים לבין שר־ההגנה האמריקאי קאספר ויינברגר וסגנו, ריצ'ארד ארמיטאז'.

עלות ייצורו של הטנק עלולה לבלוע כמעט את כל הסיוע הצבאי השנתי האמריקאי למצרים, דהיינו 1.3 מיליארד דולר, אולם הפנטגון מתכנן הקצבה נוספת של 168 מיליון דולר, כדי לאפשר את התחלת הביצוע בסתיו 1988.

טנק חדיש ומתוחכם

טנק־המערכה אם-1, ראשונו של חיל־היבשה האמריקאי, נכנס לשירות ב-1980 במקום הטנק אם-60 שהיה בשירות 20 שנה.

מחירו של טנק זה, המיוצר על־ידי חברת "ג'נרל דיינאמיקס", הוא שני מיליון דולר בשביל הצבא האמריקאי. משקלו 59 טונות, והוא מצויד בשריון המבוסס על טכנולוגיה מתקדמת ובמערכות התקפה ומיגננה מתוחכמות.

הוא מונע על־ידי מנוע־טורבינה, ומסוגל לירות תוך כדי נסיעה במהירות של 112 קמ"ש.

"וושינגטון פוסט" ציין, כי שר־ההגנה ויינברגר אישר את העברת הטכנולוגיה הרגישה האמריקאית למצרים.

טנק־המערכה האמריקאי אם-1. שארה"ב עומדת להתיר למצרים את ייצורו. (תצלום: איפי)

הסרט "שואה" מוקרן בצרפת בתום משפט בארבי

הסניגור מוחה: זה ניסיון להשפיע על המושבעים • התובע קורא למושבעים להרשיע את בארבי בכל סעיפי האישום

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

(מיוחד ל"הארץ"). התובע הכללי של צרפת קרא אתמול למושבעים האמורים לפסוק בדינו של קצין הגסטאפו קלאוס בארבי, "לבלול אל המימדים הנוראים של אי־האנושיות", ולהכיר באחריותו האישית של הנאשם במשלוחים למוות, ולהרשיע את בארבי בכל סעיפי האשמה המיוחסים לו.

גם אתמול, עם פתיחת שלב הסיכומים במשפט, לא נכח בארבי באולם בית־המשפט. הנאשם מסרב מאז יום הדיונים השלישי במשפטו לבוא לישיבות בית־המשפט, והסתפק במעקב אחר הדיונים מתאו בבית הכלא בליון. לטענתו, הוחטף בבוליביה אינה תקפה מבחינה חוקית, משום שנלקח בכוח מבוליוויה והוא מוחזק בליון כ"בן־ערובה".

התובע פייר טרוש פתח אתמול בבית־המשפט בליון בנאום הסיכום של התביעה: טרוש התפלמס עם הטענות שהושמעו בבית המשפט ומחוצה לו, לפיהן לא היה בארבי אלא "בורג קטן" במכונה הנאצית. הוא הצביע על היקף האחריות האישית שהיה לנאשם ביוזמה ובהוצאה לפועל במסגרת "מילוי תפקידו".

היום עתיד טרוש להמשיך בנאום הסיכום שלו, תוך כדי פירוט סעיפי האשמה הספציפיים שנדונו במשפט. סיכומיו של טרוש אמורים לסיים את סדרת הסיכומים של התביעה ה"לאומית" (של ממשלת צרפת) וה"אזרחית" (של ארגונים ובודדים שהיו קורבנותיו של בארבי).

השבוע מסור צפויים בדיון סיכומי הסניגוריה ונאום ההגנה של פרקליטו הראשי של בארבי, עו"ד ז'אק ורז'ס. תשעת המושבעים אמורים אחר־כך (כנראה לקראת סוף השבוע) לפרוש להתייעצויותיהם ולפסוק בדין.

הסרט "שואה" בטלוויזיה

במקביל לשלבי הסיכום במשפט בארבי החלה אמש רשת הטלוויזיה הצרפתית הראשונה בהקרנת הגירסה המלאה (תשע וחצי שעות) של הסרט "שואה". הסרט, שהופק במשך יותר מעשר שנים על־ידי הסופר הצרפתי קלוד לאנצמן, יוקרן בארבעת הימים הקרובים בשעות הערב המאוחרות.

פרקליטו של בארבי ורז'ס מחה אתמול נגד ההקרנה, אותה תיאר כ"ניסיון להשפיע באורח רגשי" על המושבעים, זמן קצר לפני שאלה אמורים לפסוק בדין. לדברי ורז'ס, "זוהמת התמונות (בטלוויזיה) מן האולם (בבית־המשפט)"; לפיכך עלולים, לדבריו, המושבעים שיחזו בסרט לייחס לבארבי אשמת הזוועות בהרבה ממה שמיוחס לו בפועל.

לראשונה במוסקווה: מכירה פומבית של יצירות אמנות

יותר ממחצית התמונות הוצאו מהמכירה משום שלא השיגו את מחיר המינימום

מוסקווה (ע"צ). מכירה פומבית ראשונה של יצירות אמנות בבריה"מ, שנערכה בסוף השבוע שעבר במוסקווה, לא קצרה את ההצלחה לה קיוו המארגנים. יותר ממחצית תמונות השמן הוצאו מהמכירה משום שלא השיגו את מחיר המינימום.

המחיר הגבוה ביותר הושג על־ידי טבע דומם, "ספרים ישנים", של הצייר ניקולאי שורינין. יצירה זו, בסגנון הציירים ההולנדיים, נמכרה ב-1,800 רובל (3,000 דולר), קצת פחות מהמשכורת השנתית הממוצעת בבריה"מ, ו-1,000 רובל יותר מהמחיר ההתחלתי. הקונה היה רופא־שיניים מוסקוואי, שניתנה בעבר את הגייה, מנהל הארגונים מקרן התרבות הסובייטית.

52 מ-111 תמונות השמן, כולן יצירות של אמנים סובייטיים רשמיים מתחת לגיל 40 שנה, נמכרו.

המארגנת יילנה מארקוב מסרה, כי בסך הכל נרכשו תמונות בשווי של 22,000 דולר. 15% מסכום זה הוקצבו לקרן התרבות.

רעייתו של מנהיג בריה"מ, ראיסה גורבאצ'וב, חברה בהנהלת קרן התרבות, ביקרה בתערוכה אך לא השתתפה במכירה הפומבית עצמה, שנמשכה יומיים באחוזה לשעבר של רוכס רוסי.

סירוב עיראק להגביל את הפקת הנפט מעמיד בספק החלטות אופ"ק

מאת אליהו זהבי
סופר הארץ בבריטניה

החלטת שרי אופ"ק, להגביל עד סוף שנה זו את התפוקה היומית של נפט ל-16.6 מיליון חביות ביום, במקום ההחלטה הקודמת, להגדיל את התפוקה, ברבע האחרון של השנה, ל-18.3 מיליון חביות ביום, כדי לשמור על מחיר מינימום של 18 דולר לחבית, אינה מחייבת את עיראק.

בכנס שרי אופ"ק בווינה, סירבה עיראק להתחייב לשמור על מכסה כלשהי. עיראק תגדיל, החל מספטמבר, את תפוקת הנפט ב-500 אלף חביות ביום, עם השלמת הנחתו של צינור־נפט חדש מקירקוק, לנמל־נפט טורקי ליד איסקנדרון.

אחוזים בצמרת

בואו ל"טפחות גמל" לקבל תשואה ריאלית משמעותית...
כמו תמיד.
גם בשנת 86' נתנה הקופה לחבריה
6.1% תשואה ריאלית -
גבוה בהרבה מהמקובל בענף.
"טפחות גמל" - הקופה שהיא ספור
הצלחה רצוף כבר תשע שנים.

בנק טפחות

דחף

תפנית מפתיעה בדרום קוריאה: מפלגת השלטון מסכימה לבחירות

מובעת נכונות להיענות לכל דרישות האופוזיציה: עיתונות חופשית, כיבוד זכויות האדם ושחרור רוב האסירים הפוליטיים

סיאול (ע"ר וע"צ). בתפנית מפתיעה נענתה אמש מפלגת השלטון של דרום־קוריאה, לקריאה של האופוזיציה לקיים בחירות חופשיות, וביקשה מהנשיא, צ'ון דו־הוואן, לקבל תוכנית מקיפה לחידוש הדמוקרטיה במדינה.

דו־הוואן לא השיב מיד על עסקת חבילה זו, אך עוזריו מסרו כי מצפים להודעה על הסכמתו בתוך יום־יומיים.

בנאום שהפתיע את מנהיגי האופוזיציה והממסד, תבע מנהיג "מפלגת הצדק הדמוקרטית", רו תאה־וו, כמעט בכל הדרישה שהעלתה האופוזיציה. דרישות אלה תוארו קודם לכן כקיצוניות ומסוכנות, והולידו את ההפגנות האלימות שהיו בשבועות האחרונים.

תאה־וו, שנבחר על־ידי הנשיא דו־הוואן לרשת את מקומו כשיפרוש מתפקידו בפברואר, מסר כי יתפטר מתפקידו במפלגה, ואף יבטל את מועמדותו לנשיאות מטעם מפלגת השלטון, אם דו־הוואן ידחה את הצעותיו.

מאוחר יותר, בצעד פייסני נוסף, הלך תאה־וו לבית־החולים בסיאול, על מנת לבקר אצל סטודנט הנחשב כמת קליני, לאחר שנפגע בראשו על־ידי מכל גז מדמיע, בהפגנה ב-9 ביוני.

פוליטיקה שגויה

תאה־וו גם ביקר אצל שוטרים פצועים, ואמר כי הוא מצטער על שסבלו בגלל "פוליטיקה שגויה".

דובר בכיר של מפלגת השלטון מסר, כי הוא מצפה שדו־הוואן יאשר את הצעותיו של תאה־וו, ביניהן בחירות ישירות לנשיאות.

תאה־וו, מקורבו של דו־הוואן זה זמן רב, מסר לאומה כי "הרהר עמוקות ומהורהרת" בהחלטתו, והוא עשוי להתמודד, כבר בדצמבר השנה, בבחירות, מול מועמד חזק של האופוזיציה.

תאה־וו אף הציע צעדים מכריעים נוספים: עיתונות חופשית, כיבוד זכויות האדם ושחרור רוב האסירים הפוליטיים, כולל מפגינים רבים שנעצרו בכל ההפגנות האחרונות.

תאה־וו אף קרא לחנינה למנהיג האופוזיציה הוותיק קים דה־יונג, שעליו נאסר ליטול חלק בפוליטיקה בדרום־קוריאה.

אם אכן תינתן חנינה לדה־יונג, לו מתנגדים אנשי הצבא זה זמן רב, הוא עשוי להיות המועמד הבולט בבחירות לנשיאות — למרות שפירסם הודעה כי לא יציג מועמדותו.

ארה"ב שואבת עידוד

מוושינגטון נמסר, כי משרד־החוץ האמריקאי שאב עידוד מהחלטת מפלגת השלטון של דרום קוריאה לקיים בחירות ישירות לנשיאות.

דובר הסטייט־דיפרטמנט מסר אמש: "הודענו מספר פעמים כי שני הצדדים חייבים לעשות צעדים מרחיקים לקראת פשרה. שמענו את הידיעות, הן מעודדות מאוד".

אזרחים נלהבים

האזרח הפשוט בסיאול הגיב בשמחה מופגנת על הודעתה של מפלגת השלטון. עוברי־אורח רקדו ברחובות, פקידים נהרו ממשרדיהם כדי לקנות מהדורות מיוחדות של העיתונים, והאופוזיציה בירכה את השלטונות, קרוב לוודאי בפעם הראשונה.

"מצויין", קראה כותרת ראשית בעיתון "יונג־אנג", כתגובה על ההודעה המפתיעה כי מפלגת השלטון הסכימה סוף־סוף לאפשר דמוקרטיה ובחירות ישירות לנשיאות.

מאז 1971, לא הורשו אזרחי דרום־קוריאה לבחור בנשיאים בבחירות. המלאכה נעשתה על ידי גופי־בוחרים של כמה אלפי אנשים, שיטה שלדברי האופוזיציה הבטיחה את בחירתו של מועמד מפלגת השלטון.

"היום הוא יום מאושר, וכולם מוזמנים לשתות היום", נאמר בהודעה שהודבקה בכניסה לבית־תה בסיאול.

תורים נוצרו ליד מקלטי הטלוויזיה בשדרות־התעשיה ובמקומות ציבוריים אחרים, בשעה שיו"ר מפלגת השלטון, רו תאה־וו נשא את דברו לאומה.

בעיר קוואנג'ו, שבדרום־מערב, הנחשבת כאחת הערים הבדלניות ביותר במדינה, עצרו עוברות נהגי מוניות את רכבם כדי להדגיש וללחוץ ידיים עם עוברי אורח.

רפורמה בכלכלה — במרכז דיוני הסובייט העליון

ראש ממשלת בריה"מ: שיטת הניהול הכלכלי בבריה"מ — מיושנת

מוסקווה (ע"צ וע"ה). כ-1,500 צירים של הסובייט העליון (הפרלמנט) פתחו אתמול בבוקר בקרמלין, בנוכחות מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, את מושב־הקיץ שלהם, כאשר במרכז סדר־היום רפורמה בכלכלה הסובייטית.

"חוק המפעלים הממשלתיים", שהוא אבן הפינה לשידוד מערכות בכלכלה, אמור להיות מאושר ב-48 שעות הדיונים. חוק זה, שיעניק אוטונומיה למפעלים, במימון בניהול השכבונת והמימון־עצמי, אושר ביום שישי שעבר בוועד המרכזי של המפלגה. הוא ייכנס לתוקפו ב-1 בינואר.

כן תידון בסובייט העליון הצעת חוק שנועדה להילחם ב"מעשים שרירותיים" של הממשל והביורוקרטיה.

הסובייט העליון הוא למעשה חותמת־גומי להחלטות של הגופים העליונים של המפלגה הקומוניסטית. הוא מתכנס פעמיים בשנה, בסתיו, הוא מאשר את תקציב המדינה.

הסגן הראשון לראש הממשלה, גיידאר אלייב, לא ישב על ספסל ההנהגה כאשר הסובייט העליון פתח בדיוניו. זה זמן רב נפוצו שמועות כי אלייב בן ה-63 חולה, ואולי חולה קשה.

"כלכלת צללים"

את הנאום המרכזי השמיע ראש הממשלה, ניקולאי ריז'קוב. הוא קרא לרפורמה רדיקלית בניהול הכלכלי של המדינה.

ריז'קוב אמר כי שיטת הניהול הכלכלי של בריה"מ מיושנת, וקרא לסובייט העליון לאשר הצעת חוק על רפורמה כלכלית נרחבת.

בנאום בן שעתיים אמר ריז'קוב, כי פיקוח מרכזי מופרז מצד המיניסטריונים במוסקווה, ושימוש בזבזני במשאבים, גרמו לכך ש-13% ממפעלי התעשייה בבריה"מ הפסידו אשתקד כספים.

הוא אמר, כי הציבור סובל מבעיות חמורות בתחום המזון והדיור, וכי "כלכלת־צללים" במוצרי צריכה ובשירותים הולכת ומתפשטת, מכיוון שהמדינה אינה מסוגלת לספק את הביקוש ולא הצליחה להדביק את המהפכה הטכנולוגית.

"השיטות של הניהול הכלכלי בעבר התיישנו, והצורך בשינויים ברור והכרחי", הכריז ריז'קוב.

הרוגים ופצועים ב"מגדל לוהט" במרכז ניו־דלהי

ניו־דלהי (ע"ר וע"צ). מסוקים של חיל־האוויר ההודי ועגורן גבוה לבנייה הצילו אתמול עובדי משרדים לכודים מעל גג של מגדל משרדים בלב ניו־דלהי, בו השתוללה דליקה שגרמה למותם של לפחות 3 אנשים ולפציעתם של כמאה.

יותר מ-2,000 עבדו במגדל אטבל באבוואן, בן 13 הקומות, כאשר להבות אחזו בקומות הביניים לפני הצהריים.

יחידות צבא הוזעקו כדי לעזור לכבאים.

שניים מההרוגים קפצו בעד חלונות, כדי להימלט מן הלהבות, ונהרגו בהתרסקם על המדרכה — מסרו עדי־ראייה.

כבאים מתחו ביקורת על הפעלת שני מסוקים צבאיים, בטענה כי הרוטורים של המסוקים ליבו את האש.

ניצולים מסרו כי יציאות־החירום היו חסומות. פקידים שיצאו על ארבע הולכות ושוק לעזרה, ופתחים חולו דרך מעברים חשוכים מלאי עשן, אל המוצא.

היתה זו הדליקה החמורה ביותר בניו־דלהי מאז ינואר השנה, כאשר 38 איש, בהם 22 תיירים, ניספו בדליקה במלון.

דרום־אפריקה גילתה שדה נפט תת־ימי

הבידוד הפוליטי יקשה על ממשלת פריטוריה לקבל מילוות־חוץ לפיתוח שדה־הנפט

מאת אליהו זהבי

לאחר עשרים שנות חיפושים אחר נפט, המחצב החיוני היחיד שאינו מצוי בארצות דרום־אפריקה, התגלה שדה־נפט תת־ימי במרחק 80 ק"מ ממפרץ־הים "מוסל באי".

בשל החרם המוטל עליה, מתקשה ממשלת דרום־אפריקה לרכוש ציוד חדיש, לניצול שדות־נפט תת־ימיים, נורווגיה כבר הודיעה כי תסרב לסייע לממשלת פריטוריה לנצל את שדה־הנפט התת־ימי, העשוי לספק את צורכי־הנפט של דרום־אפריקה ל-30 שנה.

בידודה הפוליטי יקשה על ממשלת פריטוריה לקבל מילוות־חוץ לצורך פיתוח שדה־הנפט. בעיתון השוויצרי "נויה צירכר צייטונג" נכתב אתמול כי דרא"פ קיוותה לקבל עד 70% מההוצאה, האומדת ב-10 מיליארד ראנד, לפיתוח שדה הנפט והקמת מתקנים ביבשה.

חוגים בנקאיים מעריכים, כי תצליח לגייס רק כ-30% מהעלות הכוללת של הפרויקט בחו"ל.

בניית שדה־הנפט החדש תושלם עד שנת 1991, והספק תעסוקה ל-5,000 עובדים. דרא"פ נאלצת כיום לשלם מחירים "מנופחים" תמורת נפט הנרכש בשוק ה"ספוט" — מרביתו במדינות ערב במחיר פרסי.

קורט ואלדהיים יגיע ביום רביעי לירדן

וינה (ע"ר וע"צ). נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, עומד לטוס ביום רביעי לירדן, לביקור ממלכתי שני בחו"ל, פחות משבוע לאחר פגישה עם האפיפיור יוחנן פאולוס, שהגבירה את הפולמוס מסביב לשירותו בצבא הנאצי.

הביקור בירדן, שימשך ארבעה ימים, ייערך על רקע ספיקות גוברים והולכים בדבר האפשרות שמסעותיו של ואלדהיים בחו"ל ישפרו את תדמיתו.

"לפני הביקור בוואתיקן יכולתי לנחש, כי ביקורים בחו"ל ישפרו את תדמיתו, אך זה היה אסון ממש", אמר דיפלומט מערבי לכתב רויטר בווינה. "אם העולם עוקב אחרי המסעות ותוהה מדוע מוכנה ירדן לארחו, אך לא ארה"ב, הרי שגם ביקור זה לא יתרום מאומה למעמדו".

ואלדהיים יקיים שתי שיחות עם המלך חוסיין, שהיה ראש־המדינה הזר הראשון שהזמין את נשיא אוסטריה, לאחר שנפגש עמו במארס, בעת ביקור־סקי פרטי באוסטריה.

ואלדהיים יבוא בלווית אשתו אליזבת ושר־החוץ האוסטרי אלויס מוק, ויבקר בין היתר במפעלי אשלג בים המלח, שהוקמו לפני חמש שנים על־ידי תאגיד אוסטרי.

דוחה הקריאה שיתפטר

ואלדהיים דחה אתמול בחריפות את הקריאה להתפטרותו, שפירסם סגן־יו"ר של המפלגה הסוציאליסטית, והכריז כי ישלים את שש שנות כהונתו.

בהודעה שפירסמה לשכתו של ואלדהיים נאמר, כי לא יניח להחלטות המתקבלות על־ידי סניפים של מפלגות פוליטיות, הסותרות את עקרונות־היסוד של הדמוקרטיה, לגרום לכך שלא ישלים את מלוא כהונתו, על־פי מנדט של העם שניתן בבחירות חופשיות ודמוקרטיות.

הסנאטור גור למרוץ לנשיאות בארצות־הברית

קרתאג', טנסי (ע"ר). הסנאטור אלברט גור ממדינת טנסי הצטרף אתמול למרוץ לנשיאות בארצות־הברית ב-1988, והתחייב לפעול לחידוש שלטון החוק בבית הלבן.

אם ייבחר גור, הדמוקרט בן ה-39, יהיה הנשיא הצעיר ביותר בקורות ארה"ב.

גור כיהן 4 פעמים בבית הנבחרים ונבחר לסנאטור ב-1985. הוא המועמד השישי למינוי מטעם המפלגה הדמוקרטית.

ערך את העמוד: אריה חשביה

מלון
פרנק נהריה
* * *
לינה וארוחת בוקר (לאדם)
יוני 28 ש"ח + מע"מ
יולי 36 ש"ח מע"מ
טלפון 9 04-920278
טלקס 471428
כשר

"גילעד" - גימלאות לעובדים דתיים בע"מ

תל־אביב, רח' פנקס 2, טל. 449321, 447573

מאזן ליום 31 בדצמבר 1986

(בשקלים חדשים)

נכסים	31.12.86	31.12.85
השקעות מוכרות	34.355.458	16.259.348
השקעות אחרות	3.325.834	1.141.361
רבית והצמדה לקבל	2.240.049	1.662.510
רכוש קבוע	116.608	48.682
הלוואות	140.755	49.893
רכוש שוטף	1.036.058	494.489
הפרשי שערוך	152.206.527	128.214.351
סה"כ נכסים	193.421.289	147.870.634

קרנות גמל והתחייבויות — קרנות הגמל	31.12.86	31.12.85
עתודה אקטוארית	3.432.362	2.167.774
*קרן פנסיה יסוד	1.691.356	1.375.626
*קרן פנסיה מקיפה	186.335.426	142.946.397
קרן פיצויים	475.449	370.603
קרן תגמולים	1.050.322	675.362
סה"כ קרנות גמל	192.984.915	147.535.762
קרנות הדדיות	74.014	69.812
התחייבויות שוטפות	362.360	265.060
סה"כ הון והתחייבויות	193.421.289	147.870.634
	32.200.000	22.050.000

* מזה התחייבות בחישוב אקטוארי למקבלי פנסיה יסוד ומקיפה

חשבון הכנסות והוצאות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986

הוצאות	1986	1985
1. הוצאות שוטפות	452.688	266.580
2. הפרשות	5.150	244
3. עודף הכנסות מועבר לחלוקת רווחים	39.812.261	98.427.162
	40.270.099	98.693.986

הכנסות	1986	1985
1. רבית, הצמדה לרבית, דיבידנד ואחרות	10.957.291	7.487.890
2. רווחי מימוש מניירות ערך ופקדונות	5.520.633	3.538.344
3. הפרשי שערוך	23.992.175	87.467.752
	40.270.099	98.693.986

חשבון קרנות פנסיה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986

	קרן פנסיה יסוד — שנה שוטפת	קרן פנסיה יסוד — שנה קודמת	קרן פנסיה מקיפה — שנה שוטפת	קרן פנסיה מקיפה — שנה קודמת
א. המקורות				
1. יתרת הקרן לתחילת השנה	1.375.626	426.924	142.946.397	44.375.879
2. הפרשות דמי גמולים	41.844	27.905	9.914.617	5.779.800
3. העברות מחשבון יתר העודפים	353.309	956.147	37.886.268	95.145.609
4. העברות מקופות אחרות	—	—	40.555	30.626
	1.770.779	1.410.976	190.787.837	145.331.914
ב. משיכות				
1. תשלומי פנסיה	67.170	34.699	2.783.494	1.465.674
2. החזרות לעמיתים שעזבו	12.253	651	1.668.917	919.843
	79.423	35.350	4.452.411	2.385.517
ג. סה"כ יתרת הקרן מועברת למאזן	1.491.356	1.375.626	186.335.426	142.946.397

אברהם מונרץ, עו"ד
יו"ר מועצת המנהלים

בת ולדומירסקי
מנהל כללי
חבר מועצת המנהלים

בהתאם לדו"ח אקטוארי מלא, שנערך ב-1986, מעודכן ל-31.12.85, שהוכן עפ"י הוראות הממונה על רשות ההון במשרד האוצר, קיים עודף אקטוארי של 29.030.000 ש"ח, לפי שער תשואה של 6% על השקעות הקרן.

הדוחות הכספיים המבוקרים עומדים לרשות החברים במשרדי הקרן.

סובסידיות?

שאלה: מדוע לא תרשו לאגד לגבות תמורת נסיעה עירונית תעריף שהרשיתם כעת לבעלי המוניות ותחסכו לממשלה תשלום סובסידיה לאגד לנסיעות עירוניות?

לוי ברוך: אם אגד באמת ובתמים מוכן לפעול בתעריפים של מחירים ריאליים בכל קווי השירות שלה במדינת ישראל, נשמח לבדוק הצעה רצינית בעניין זה שתבוא מקואופרטיב אגד ונגיע להסכם.

מעריב 18.6.87

אגד נענית בשמחה ליוזמת לוי ברוך ממשרד התחבורה, לקבוע מחיר ריאלי לנסיעה ולוותר על כל הסובסידיות.

זה טוב למדינה - בביטול הסובסידיות תחסוך המדינה מתקציבה סכום של כ-200,000,000 ש"ח לשנה, סכום המגיע מכיסך האזרח. חסכון זה עשוי להקטין את נטל המיסים עליך.

זה טוב לנוסע - ביטול הסובסידיות בבחייה לך, הנוסע, אגד יעילה יותר. אגד שבה מחירי הנסיעות הבין־עירוניות יוזלו, אגד שבה השירות יהיה טוב יותר והאוטובוסים חדשים יותר. כבר היום מחכים 500 אוטובוסים במחסנים חדשים, להחלטה על ביטול הסובסידיות.

זה טוב לתחבורה הציבורית - הגיע הזמן לאפשר לתחבורה הציבורית להפעיל את השירותים לציבור, ללא התערבות פקידי ממשלה, המכריחים אותה להיות תלויה בסובסידיות - אך אינם משלמים אותן.

סובסידיות? אגד נגד!
תנו לנו לשרת אתכם בכבוד.

אגד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שמואל תמיר נפטר

(סוף בעמוד 1)

גמלה בו ההחלטה להצטרף למחנה הרוויזיוניסטים. היה זה כאשר פרשת הרצח עוררה מחלוקת משפחתית בין שני דודיו, והוא הלך שבי אחר הדוד הרוויזיוניסט: "הוא שהדביק אותי בהשקפותיו, והרים תרומה מכרעת לעיצוב האופי שלי. שתיתי בצמא את דבריו על הצורך במאבק צבאי על עתיד התעשיה החופשית בארץ־ישראל, ועל הצורך בעלייה גלויה" — סיפר תמיר.

9 פעמים החליף סוסים

תשע פעמים החליף שמואל תמיר סוסים במרכבת הקרב הפוליטית שלה: מאצ"ל לחרות; מחרות ל"משטר החדש" ובחזרה לחרות; משם למרכז החופשי, לליכוד ושוב למרכז החופשי, אחר־כך לד"ש ולבסוף לתנועה הדמוקרטית.

שלוש פעמים הצטרף להנהגת חרות ושלוש פעמים יצא ממנה בקולות רועמים. משביקש להצטרף ברביעית לחרות לפני מספר שנים, חסמו חבריו לשעבר את דרכו, והוא נותר מחוץ למעגל הפוליטי.

תמיר היה חבר בית המחוקקים מהכנסת השישית ועד התשיעית. משנשאל לא פעם על פיתולי דרכו הפוליטית נהג לומר: "זו הדרך הישרה ביותר לשרת את העקרונות שאני דוגל בהם".

תמיר ניחן באינטליגנציה מבריקה, וגם יריביו נאלצו להכיר בכישוריו ובכושר עבודתו הבלתי־רגיל. הוא היה פרקליט מחונן שאת הכשרתו המשפטית רכש בעת שהיה עצור במחנה עצירים בקניה, לשם הוגלה על־ידי הבריטים. תמיר זכה לחשיפה תקשורתית גדולה בזכות הצטיינותו בחקירות שתי־וערב של העדים בבית המשפט.

כך היה במשפטים המפורסמים, ביניהם משפט דב שילנסקי, שנאשם בהבאת פצצה למשרד החוץ, במשפט מחתרת צריפין, במשפט עמוס בן גוריון ושרות המתנדבים, ובמשפט קסטנר, שגרר לאחר מכן את התפטרות הממשלה.

טיפל בחזרת השבויים

את מומחיותו בתחום המשפטי יישם תמיר גם בשלוש שנות כהונתו כשר המשפטים. הוא יזם שורה של חוקי יסוד, הוליל מהפך של ממש במשרד המשפטים ובשלטון החוק במדינה. היה גם חבר בוועדת השרים לעניני האוטונומיה, ופרש מהממשלה לאחר הפילוג בד"ש, כשטען כי אין זה יאה לפלג הנותר מקרב התנועה הדמוקרטית להחזיק מספר תיקים רב בממשלה.

תפקידו הציבורי האחרון היה ראש הצוות שטיפל בחילופי השבויים והנעדרים ממלחמת לבנון. הוא מונה לתפקידו על־ידי שר הביטחון דאז משה ארנס, והמשיך לטפל בנושא גם כשהחליפו בתפקיד יצחק רבין.

תמיר חלה לפני כשנתיים, ולפני מספר שבועות חלה הרעה ניכרת במצבו. בחודשים האחרונים עוד ניסה לעסוק בכתיבת האוטוביוגרפיה שלו.

הרצוג: לוחם אמיץ

(עו). "עם מותו של שמואל תמיר הלך מאיתנו לוחם אמיץ, פרקליט מפואר, פרלמנטר מעולה ואחד מהחשובים בשרי המשפטים שהיו לישראל, שהשאיר את חותמו על המערכת התחוקתית והמשפטית של המדינה. שיעור קומתו, יכולתו האנליטית הנהדרה ושכלו הישר יזכרו לעם ישראל", כתב נשיא המדינה חיים הרצוג בהודעתו.

שמיר: מלחמות הצדק

(עס"ת). ראש הממשלה יצחק שמיר פירסם את הודעת האבל הבאה: "אני מתאבל מרה על הסתלקותו בטרם עת של שמואל תמיר הלוחם למען תקומת ישראל, המשפטן המעולה והמדינאי הדגול. עם ישראל איבד את אחד מנכבדי וטובי בניו.

"כשר בממשלת ישראל רבה היתה תרומתו של תמיר לעיצוב מערכת המשפט ולהגנה על ענייניה של ישראל בזירה הבינלאומית. כפרקליט מזהיר הוא לוחם את מלחמת הצדק של הפרט והאומה. כחבר־כנסת וכשר משפטים הוא בלט בתרומתו למעמד בית המחוקקים, לחקיקה מקורית ולחיזוק הערכים הלאומיים. כמפקד באצ"ל הוא היה בין הלוחמים למען שיחרור ארץ ישראל ולמען הקמתה של מדינת ישראל".

בתוכנית הטלוויזיה "זה הזמן" גילה אמש שמיר כי תמיר לא היה שלם עם גמר עיסקת השבויים עם ג'יבריל; הוא לא צידד בעיסקת החילופין שעליה החליטה הממשלה, ושזכתה לביקורת בציבור.

שמיר אמר כי למרות המפנים והפניות של תמיר בחייו הפוליטיים, הוא ראה בו תמיד איש המחנה הלאומי, ולא הרגיש בשום ניכור של גישות. אלמלא המחלה הקשה ייתכן שתמיר היה מצליח לחזור לתנועת החרות, והיה מגיע לשיאו.

את מאבקו נגד בגין בוועידת "חרות" בעבר הסביר ראש הממשלה בכך שלתמיר היה טמפרמנט של לוחם שנון, והיה לו קושי נפשי להשתייך למסגרת, שלא עמד בראשה.

פרס: עיצב פני המשפט

"תמיר היה אחד האישים המקוריים ביותר על הבמה הפוליטית בישראל. אדם שכישוריו לא נתנו לו מנוח, שתרם רבות לעיצוב פני המשפט בארץ. הוא התגלה במלוא יכולתו כשטיפל בבעיית השבויים, שם גילה את אנושיותו כאב שכול, שמילא תפקיד רגיש וחשוב", אמר אתמול שר החוץ שמעון פרס בשובו מאירופה.

בגין: צער עמוק

ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין פירסם אמש הודעה: "בצער עמוק קיבלתי את הידיעה על הליכתו של שמואל תמיר, מפקד בארגון הצבאי הלאומי, אסיר ציון, גולה באפריקה, משפטן מובהק, חבר־כנסת ושר משפטים רב פעלים".

חריש: כישרון רב

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש אמר אתמול כי תמיר היה פרקליט שלא קם שני לו עד היום הזה מבחינת אמנות המשפט. הכושר לחקור שתי־וערב, הכושר להביע רעיון והכושר להגן על דברים שהאמין בהם. "אם מישהו היה כותב ספר על אמנות ההופעה המשפטית, פרקים רבים לא היו מספיקים לו כדי למלא על אמנותו המשפטית של תמיר".

זמיר: ראשון ומוביל

היועץ המשפטי לשעבר פרופ' יצחק זמיר, שכיהן בתקופתו של תמיר כשר המשפטים, אמר: "תמיר היה איש ציבור ואיש משפט ממדרגה ראשונה. הוא נלחם כל חייו למען חברה צודקת ומשטר הגון, רצה לשפר את המינהל ולעקור שחיתות. תמיר עשה נפלאות במכשיר המשפט ובכל תחום משפטי בו עסק התבלט כראשון ומוביל".

עוד אמר זמיר כי בתפקיד שר המשפטים גילה תמיר גישה ממלכתית, מסירות רבה לשלטון המשפט, לשוויון האזרח ולחירות האזרח.

נסים: ממאור

שר האוצר, לשעבר שר המשפטים, משה נסים אמר: "תמיד היה ממאור בחיינו הציבוריים. תמיר הוא, והיה בעל כושר ביטוי מופלא, והשפיע הן בהליכותיו והן בדעותיו על רבדים רחבים בציבור. בנוסף הוא היה עורך־דין מהמדרגה הראשונה שקשה מתחרה. כשר משפטים הוא מילא את תפקידו על הצד הטוב ביותר והרים תרומה רבה לשלטון החוק בממשלה. הוא נפטר בגיל צעיר למדי, כשעוד יכול היה להוסיף ולהרים תרומה שלא תסולא בפז".

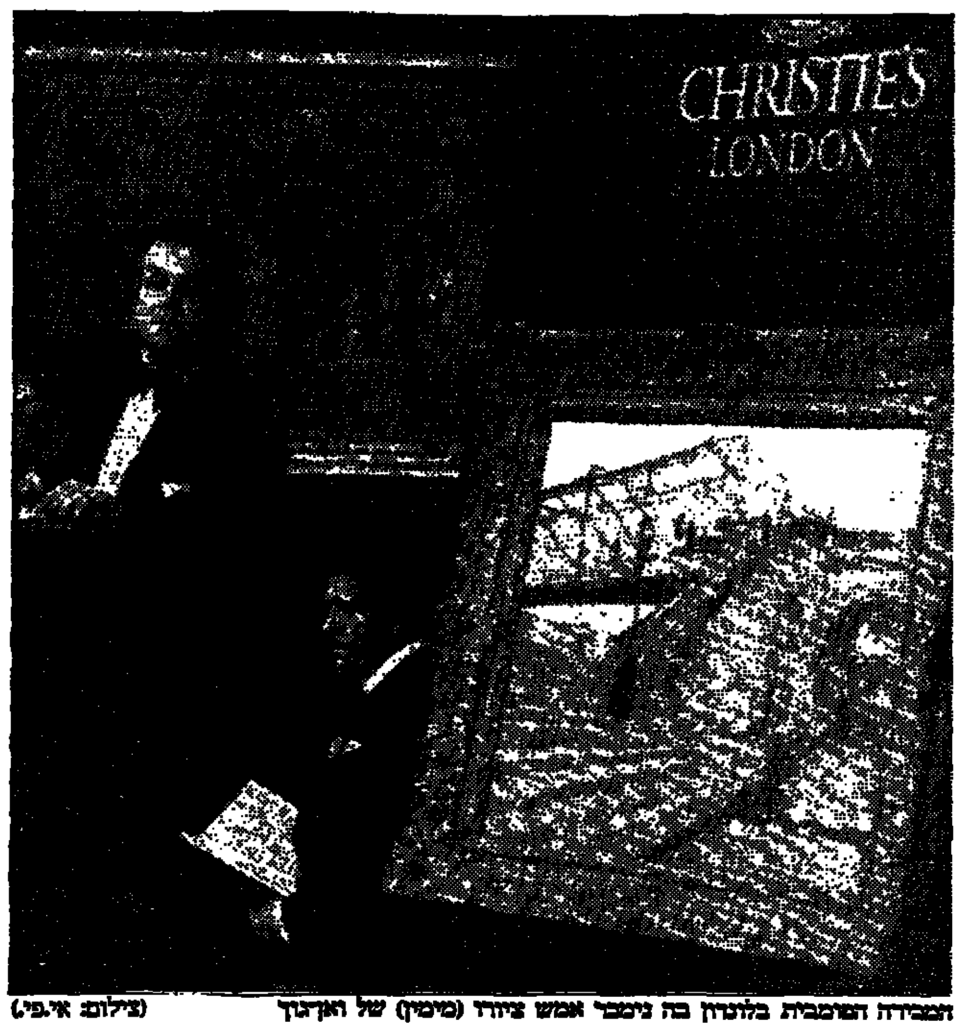

המכירה הפומבית בלונדון בה נמכר אמש ציורו (מימין) של ואן גוך (צילום: אי־פי)

תמונת גשר טרנקטיי של ואן גוך נמכרה בלונדון ב־20 מיליון דולר

לונדון (ע"ד). תמונת שמן מפרי מכחולו של הצייר האימפרסיוניסטי ההולנדי וינסנט ואן גוך נמכרה אמש בסכום של 20.23 מיליון דולר, במכירה פומבית בלונדון.

התמונה, "גשר טרנקטיי", השיגה את המחיר השני בגובהו במכירה פומבית כל שהיא.

במארס השנה נמכרה התמונה "חמניות" מאת ואן גוך תמורת 24.7 מיליון דולר מחיר־שיא במכירה פומבית.

במכירה בקריסטיס נכחו אספני אמנות מרחבי העולם, והיה צפוי כי התמונה תימכר במחיר עד 16 מיליון דולר.

אם כי היא ידועה פחות מ"וד חמניות" סבורים מומחים כי "גשר טרנקטיי" היא אחת היצירות הטובות ביותר של ואן גוך. התמונה הבלתי חתומה מראה גשר ברזל על נהר רון ליד ארל שבדרום צרפת, והיא מצויירת בצבעי כחול, צהוב וירוק.

גודל התמונה 73 על 92 ס"מ והיא צויירה כאשר ואן גוך התגורר בארל ב־1888.

זה היה שנתיים בלבד לפני שוואן גוך — שמכר רק תמונת שמן אחת בימי חייו — שלח יד בנפשו.

התמונה היתה שייכת במקור לאלמנתו של תיו, אחיו של וינסנט ועברה כמה ידיים בטרם נרכשה ב־1932 ע"י האספן דיגבריד קואר מארסקי. תמורת 361,000 פרנקים (אז 13,800 דולר).

במלחמת העולם השניה היא נשלחה לארה"ב לשם שמירה. ובשלוש השנים האחרונות היתה מושאלת למטרופוליטאן מוזיאון בניו יורק.

אלפי חובבי אמנות התפעלו מהתמונה כאשר הוצגה בטוקיו, הונג קונג, לונדון ואמסטרדם, לקראת מכירתה.

רפי סוויסה נעצר

(סוף בעמוד 1)

לאחר ששוחרר אמש סוויסה הוא הוסע לבית סניגורו, עורך הדין ד"ר חיים משגב, על פי החלטת השופט לפיה סוויסה יישאר במעצר בית במשך ימים בבית פרקליטו מבלי לקיים קשר או מגע עם אנשים מבחוץ, כולל שיחות טלפון. כן נאסר עליו לצאת מהבית אלא בהחלטת קצין משטרה. סוויסה שוחרר בערבות עצמית וערבות צד ג' בסך עשרת אלפי דולרים.

מעצר סוויסה הבן הוארך ביום שישי בארבעה ימים, בפקודת שופט בית משפט השלום ברמלה. הבוקר הוא אמור להשתחרר. בסוף השבוע נפוצו שמועות על הכוונה לעצור את האב, שהיה חבר כנסת ושימש כנציב שרות בתי הסוהר בחשד שניסה להשפיע על עדים ולשבש הליכי חקירת בנו. אתמול גם נחקרו שני קרובי משפחה של סוויסה, אחת מהן קצינת משטרה, הנמצאת בחופשת לידה, ובן אדם נוסף.

חוקרי המשטרה בראשותו של סגן ניצב שמואל קורנבלאו הגיעו אתמול בשש בבוקר לבית סוויסה במושב מזכרת בתיה. קורנבלאו, קצין משטרה בכיר במרחב השרון, לא היה בעבר בקשרי עבודה עם סוויסה. סוויסה עסק באותה עת בהאכלת תרנגולות בחצר ביתו. הוא התבקש על ידם להתלוות לחקירה במשרדי מרחב השפלה ברחובות.

למרות שהציע להגיע לחקירה ברכבו, התבקש סוויסה להגיע באמצעות ניידת המשטרה. לאחר כמה שעות בהן נחקר הוא הובא לבית משפט השלום ברמלה בפני השופט בייזר. באולם מלא בקרובי משפחה ואמצעי התקשורת הועלו טענות המשטרה.

קורנבלאו, המנהל את החקירה, הגיש לשופט חומר ראיות שנאסף במהלך החקירה, ואמר שרפי סוויסה ניסה לתאם גירסות והשפיע על עדים, כדי שימסרו למשטרה אליבי כוזב ביחס לפעילות בנו, דוד סוויסה, ביום ה־26 בפברואר השנה.

קורנבלאו ציין בפני השופט: "מדובר כאן באדם שיודע את המשמעות של מעשיו. אנחנו זקוקים לחקירה נוספת, וכן חוששים כי רפי ישפיע על עדים נוספים".

לאחר שעות ממושכות החליט השופט בייזר כי סוויסה ייעצר עד לאחת עשרה בלילה (אמש) ולאחר מכן ישהה במעצר בית בבית פרקליטו חיים משגב, המשמש גם כסניגורו של בנו, דוד.

אפליה בין חשודים

עורך הדין טען בין השאר, כי המשטרה מפלה בין חשודים. הוא הזכיר את "הפגישה הלילית, שהתקיימה בין עורכי דין מכובדים ואיש", אמר משגב, "לא חקר אותם וכשהוזמנו למסור עדות, מסרו ושבו לביתם". משגב סיפר עוד, כי לא ניתן לסוויסה להתגלח וכי מיהרו לקחתו ברכב לתחנת המשטרה.

לטענת הסניגור "לא היה עולה על דעתו של סוויסה להדיח את תוכנתו ובלתו. הוא רק ביקש שיוסבר במה נארע ב־26 בפברואר, יום בו החשוד הבן דוד בביצוע הפריצה. בבעית המשטרה נבצו בין היתר, פקד רוזית בזמאיר, בת אחיו של רפי, קצין המשטרה בזמאיר שהוא סגן מפקד משטרת לוד וחט"ל מחובי סוויסה, ומשמש רכז מודיעין בתחנת המשפחה במשטרה, בין יתר בני המשפחה, וכל אחד הורה מוכנו לעזירה", אמר עו"ד משגב.

לדברי משגב מדובר ביום שחל ב"ימי הברית" של נכדו — 4 ימים אחרי לידתו של בנו של דוד, ומאחר וכולם היו עסוקים בהכנות לברית, ניתן היה לזכור בחלק בהפעולות בהן עבד יחד עם דוד סוויסה, הוכנות לברית, קניות, וכדומה.

הסניגור אמר עוד: "המשטרה כבר יודעה מהנעץ הגבוה של 50 ההשערות (שבהן נחשד דוד סוויסה) וכעת מדובר רק ב־2 עבור סוויסה השוד בביצוע.

ראיות לכאורה

השופט קבע בין השאר כי למשטרה יש ראיות לכאורה להשערותיה נגד רפי סוויסה. "אחד השיקולים לא לעצור את סוויסה היא העובדה שביום שישי האחרון כבר פורסמה ידיעה על הפרשה, כך שאם רצה לתאם יכול היה לעשות זאת ולא הועלתה טענה שעשה זאת", קבע השופט בייזר לפיכך להחלטתו לעצור את סוויסה רק עד 11 בלילה.

בתשובות לשאלות עיתונאים הודה סוויסה כי ביקש מבני משפחה לזכור כל מה שהיה בתאריך המדובר. "ביקשתי מהם לבדוק ולהפעיל את הזיכרון", אמר סוויסה לאחר מעצרו. "אין סיבה למעצר, לא התערבתי, אבל יש לי כבלות. כאב לי על שלושים ושמונה שנים בארץ הזאת ואני מודאג, שאם לי קרה כך גם לאנשים אחרים זה גם קורה. הופתעתי שהוזמנתי לחקירה", הודה בסיום דבריו.

"מחפשי נפשי הניקוי"

סוויסה הדגיש, כי מחפשים את נפשו. "מחפשי נפשי הגיעו למכותם כי אני לא חושב ולא קיימת לא יכולה להיות סיבה לכך שמחפשים אותי. אמרו לי כבר בעבר שמחפשים אותי", הוסיף סוויסה.

דבר הבאתו של סוויסה האב לחקירה הובא לידיעת גורמים בכירים במשטרה ואף שר המשטרה ידע על כך. ההחלטה לחקור את סוויסה נקבעה עוד בסוף השבוע שעבר. החלטה זו ומבצעים שבנים הובאו לידיעת גורמים בכירים במשטרה ואתמול נקבע שיש לחקור את סוויסה בתחנת המשטרה וכך היה. מסתבר, כי בשל מעמדו של סוויסה והיותו איש ציבור הוחלט להביאו עוד אתמול לבית המשפט כדי שהשופט יחליט אם להורות על המשך מעצרו.

ברלב ודוד לוי

(סוף בעמוד 1)

לא פעלה בחיפזון, ופעילותה היא בהתאם לנסיבות שהיו בידה באותה עת. באשר לבקשת השר לוי לבדוק את דרך החקירה, ביחידה לחקירות הונאה, ענה ברלב כי אין הצורך לכך, וכי המגיעים לחקירה לא היו זדוניים.

דובר משרד המשטרה, נחום מגרל, הבהיר בהמשך למכתבו של ברלב, כי לא מדובר בטעות מחשב המשטרה, אלא בנתונים שהתקבלו מהמחשב של החברה לאוטומציה של המרכז לשלטון מקומי, לפיה קיבל בנו של השר דוד לוי, בו־זמנית, שתי משכורות משני גופים נפרדים ועל פי נתונים אלה, נפתחה חקירה גלויה.

גירסה צינית אומללה

סגן ראש הממשלה דוד לוי מסר בעקבות הודעת שר המשטרה: הודעה הטלת האשם במחשב במקום בגורם האנושי, האחראי לגורלות אנוש, היא גירסה צינית אומללה של הגולם הקם על יוצרו. היא מחזקת תביעתי לחקור ביסודיות את נוהלי עבודתה של היחידה לחקירות הונאה במשטרה כמתחייב מן הדאגה לשמירת הזכויות והחירויות הבסיסיות של האזרח.

חוסיין על הוועידה

(סוף בעמוד 1)

הוסכם או עם מי נמשכים המגעים — בראיון למהדורה הבינלאומית של בית ההוצאה הכוויתי "אל־סיאסה" המופיעה באירופה ובמצרים.

המלך חוסיין שב אמש מביקור בבריטניה ומתכונן לקבל מחר את פני נשיא אוסטריה ולדהיים, כאשר עתוני רבת־עמון קראו לתושבים לקבל את פני האורח בפרחים ובמחיאות. המלך הירדני לא דחה בתשובה לשאלה את עקרון השיחות הדו־צדדיות הישירות.

לדבריו בזה, כי בוועידה יהיו נושאים בילטראליים הנוגעים לישראל ולמדינה ערבית כלשהי שידונו במסגרת ועדה דו־צדדית. אך במקביל יהיו נושאים כלליים, כמו נושא המים, שידונו במסגרת ועדות מורחבות. לדידו יש לשתף בוועידה את סוריה, לבנון, ירדן ומצרים בשל "האחריות המוסרית של מצרים על רצועת עזה והיותה חלק יסודי במשפחה הערבית".

זהות הפלשתינים

עוד ציין כי לפי שעה לא דובר על זהות האישית של הנציגים הפלשתינים במשלחת הירדנית־פלשתינית, וכל המאמצים נסבו על גיוס תומכים לרעיון הוועידה הבינלאומית. שירדן רואה בה המשך לוועידה שהתכנסה בשנות השבעים. המלך דוחה את הטענה (המושמעת גם על ידי מצרים), כי החלטת מועצת הבטחון 242 איננה מספקת, שהרי היא כוללת סעיף, המדבר במפורש על "טיפול בבעיה הפלשתינית מכל צדדיה".

עוד קבע המלך חוסיין כי אש"ף ימשיך לייצג את הפלשתינים, כל עוד יבטא הארגון נאמנה את ציפיות ורצונות העם הפלשתיני. חוסיין נשאל על יאסר ערפאת, "שישראל מתייחסת אליו כאויב ראשי". ואמר: יתכן והעם הפלשתיני יישפוט בעתיד את כל המנהיגים וחלק מהאירועים שקרו בעולם הערבי. ואני איני יכול לומר יותר מכך.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגבס בגוש 6236 חלקה 58 רחוב יפה מס. 3 ודהיינה הקלה 6% משטח החלקה. על המעונין הרואה את עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל יכול לעיין בתכניה ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רחוב המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב
אהרי עמית
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הרומני גינדה ניצח בפסטיבואל השחמט בנתניה

מאת ישראל שרנצל

האמן הבינלאומי, הרומני מיהאי גינדה, זכה במקום הראשון בפסטיבאל השחמט בנתניה שננעל אמש. הוא צבר 8.5 נקודות מ־11 משחקים והקדים את פול מוטוואני מסקוטלנד, שסיים עם 8 נקודות. הרומני הלפרטם שין והישראלים נתן בירנבוים וגדי ריכליס השיגו 7.5 נקודות.

באליפות "הפועל" שהתקיימה במקביל ניצח הישראלי אמיר רסר. בכל תחרויות הפסטיבאל נטלו חלק כמאתיים שחמטאים.

פרס חזר מאירופה

(סוף בעמוד 1)

תמיכה נרחבת ברעיונות שהעלה לוועידה בינלאומית ב"מתכונת ישראלית" — כפתיחה למו"מ, ולא כמסגרת בעלת סמכויות לכפיית הסדר, ייתכן שעוד הערב יתברר אם האירופים אכן מקבלים רעיונות אלה, או שרק התיזו אצל פרס רושם כזה. בבריסל צפוי היום, בתום פסגה של ראשי המדינות וממשלות השוק המשותף, פרסום הצהרה מדינית בנושאים בינלאומיים שרבים, בהם הצהרה שתכלול התייחסות לרעיון הוועידה הבינ"ל למזרח התיכון.

ביולי תהיה פגישה מכרעת בין בריה"מ וארה"ב, בה יעלה תהליך השלום, וארה"ב תבקש לברר אם בריה"מ מוכנה ללכת ע"פ המתכונת המוצעת, כלומר פתיחה בינ"ל למו"מ ישיר. לדברי פרס, "דרישת ישראל להתנות את השתלבות בריה"מ בתהליך השלום בחידוש היחסים עם ישראל, ונושא העליה צריך להיות עניינה של אירופה כולה, ולא רק שלנו ושל ארה"ב".

באשר לתהליך השלום הפוליטי לנשיאות בארה"ב — "אם התהליך לא יתחיל עכשיו, הוא לא יוכל לצאת לדרך עד אחרי הבחירות לנשיאות בארה"ב", טוען שר החוץ.

ועידה ויהודי בריה"מ

נשיא מערב־גרמניה ריכארד פון וייצזקר עשוי להעלות את נושא הגירת יהודי ברית המועצות בפני מיכאיל גורבאצ'וב, במסגרת ביקורו הרשמי במוסקווה בשבוע הבא. נושא יהודי בריה"מ היה מהעיקריים שבו עסקו פון־וייצזקר ופרס בפגישתם אתמול בבון. נשיא מערב־גרמניה הפגין התעניינות ברעיונות הישראלים לגבי עתיד הקשרים עם בריה"מ.

פרס הגיב על הפגישה באומרו כי ביקור המשלחת הקונסולרית הסובייטית בישראל מסמן שלב שבו צריך להיות ברור לאן הרוסים חותרים.

לפני שובו נפגש פרס גם עם מנהיג האופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית הנס־יואכים פוגל, ועם שגריר מצרים בבון.

עם מנהיגי מערב־גרמניה שוחח שר החוץ בין השאר על אפשרות להקים תחנת כוח סולרית באילת.

באשר לפגישה בין נציגי סין וישראל אמר אמש פרס: "אני רק יכול לחזור על מה שאמרתי באירופה. בפגישה של ועדת־משנה של האינטרנציונל הסוציאליסטי לשלום במזרח התיכון שנערכה בפאריס קם נציג סין העממית ויצא בהצהרה שכבר היו מגעים בין סין לבין ישראל. הוא אמר שכשיבוא השלום יהיו עוד מגעים. ביקשתי את העניין עם יוזגן וישנייבסקי, הנציג המערב־גרמני. הוא אישר את הדברים", אמר פרס.

התאחדות המלונות בישראל

ביום חמישי, 2.7.87, ב־ 10.30 בבוקר,
יתקיים במלון דן תל־אביב

כנס מנהלים

בכנס יוצגו עקרונות הדרוג מחדש.
משתתפים:
רפי פרבר, מנכ"ל משרד התיירות.
עוזי מיכאלי, סמנכ"ל בכיר במשרד התיירות.
עדי ניב, יועץ כלכלי.

מנהלי המלונות מוזמנים להשתתף.

מסע רבין לוואשינגטון

(סוף בעמוד 1)

לתמוך בפרוייקט ובוודאי שלא יבקש מהם להגדיל את סכום הסיוע הצבאי על מנת לאפשר לישראל להמשיך בלביא.

הצלחתו של שר הבטחון לקבל הבטחות מהממשל האמריקאי ביחס לתנאים משופרים של הסיוע הצבאי, עשויה להשפיע על החלטתם של חלק משרי הממשלה שעדיין מתלבטים בקשר לעמדתם בנושא עתיד הלביא. חוגים בטחוניים בכירים אמרו אתמול, כי יש לראות את חשיבות נסיעתו של רבין לארה"ב דווקא מבחינת השפעתה על ההצבעה בממשלה.

משאל טלפוני בין השרים

אישור יציאתו של השר רבין לארה"ב הושג במשאל טלפוני בין שרי הממשלה. גורמים צבאיים בכירים הביעו פליאה על המחלוקת החריפה, המתעוררת בין נציגיה השונים של מערכת הבטחון בעת הדיונים בפורומים השונים. לדבריהם, מוצגת בפני שרי הממשלה ובפני חברי הכנסת חזית לא אחידה של אנשי הצבא וצמרת משרד הבטחון, דבר המקשה לעיתים על חברי הדרג המדיני לגבש את עמדתם.

לטענתם, יש לראות על רקע זה בחומרה רבה את התבטאותו של מנכ"ל משרד הבטחון, דוד עברי, בישיבת הממשלה. עברי טען כי דברי הרמטכ"ל בקשר לפרוייקטים שונים שמתכנן צה"ל, לא תואמו אתו ואין הוא יודע על לוח הזמנים המוצג על ידי הרמטכ"ל. "דווקא עברי, שהיה סגן רמטכ"ל, צריך היה לשקול היטב את דבריו לפני שהביע אותם. שהרי היתה בדבריו פגיעה חמורה במעמדו של הרמטכ"ל, והצגת צה"ל כגוף המנסה להשיג על הדרג המדיני".

לייצר אף־16 בארץ

צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב, מוסר כי שר הבטחון יצחק רבין יבקש מן הממשל לאפשר המרת חצי מיליארד דולר להוצאה בישראל במקום 300 מליון הדולר אותם אישר הקונגרס בשנה שעברה. המרה זו, יאמר רבין, דרושה כדי לערוך את ההסבה הטכנולוגית הדרושה מייצור הלביא ליצור פרוייקטים אחרים אותם תרצה ישראל לבצע עם ביטול הלביא. רבין יבקש הבטחות משר ההגנה האמריקאי להקציב סכום גבוה ליצור הטילים נגד טילים.

ישראל יכולה אמנם עוד השבוע לחתום על הסכם שיתן לה שלושה מליון דולר כדי להתחיל את הפרוייקט, אך עיקר הויכוח בין ישראל לארה"ב הוא על מקור המימון של הפרוייקט כולו על כל שלביו, מימון שאמור להגיע לסכום של 120 מליון דולר. שר הבטחון יבקש עוד משר ההגנה להסיר את יתרת המכשולים הצבאים בפני חברות ישראליות המבקשות להתחרות על פרוייקטים של נאט"ו. לשון המכרזים קובעת היום כי עבודות שפוץ ותחזוקה יעשו במדינות נאט"ו בלבד.

נושאים נוספים שיבקש רבין להעלות יהיו:

א. דרישה שהאמריקאים יקיימו עבור ישראל את המו"מ עם מדינות באירופה כדי שאלה יסכימו ליצור מטוס האף 16 בישראל.

ב. דרישה שארה"ב תקיים את המו"מ עם גרמניה בשאלת יצור הצוללות.

תשובות זהירות חיוביות

רבין יאמר למארחיו האמריקאים כי תשובות חיוביות על בקשות אלה חיוניות בכדי להגיע להכרעה בממשלה על הלביא. אך בממשל אמרו פקידים בכירים ל"הארץ" אין כל אפשרות לתת לרבין תשובות גם אם ירצה הממשל להענות בחיוב. "זו שנת בצורת תקציבית", אמרו פקידים, "והרבה תלוי בקונגרס ובמסגרת התקציב הכוללת שתאושר".

הקונגרס מצידו מתחבט עתה באשור המסגרת התקציבית. ועל אף שבבית הנבחרים התקבלה הצעת תקציב של כטריליון דולר הכוללת את הקצאה לתקציב הבטחון האמריקאי צפויה הצעה זו לווטו של הנשיא רייגן. לאור אלה הגדיר ביקורו המפתיע של שר הבטחון כ"ביקור בו יציג רבין הרבה שאלות ויקבל מעט תשובות".

הלוח הארצי

דרושים
בעלי חנויות ספרים
ומכשירי כתיבה, וקיוסקים.
להפצת כרטיסי מפעל הפיס
באזור ת"א דרום/יפו
פרטים בטל: 03-371905

רשות הנמלים ישראל
דרושות מזכירות
לדרג הניהולי הבכיר
דרישות התפקיד:
• השכלה תיכונית מלאה או מקצועית מקבילה.
• ניסיון של 5 שנים לפחות במילוי תפקיד מזכירה.
• כושר ניסוח בכתב.
• כושר לקיים מגע עם קהל לשם קבלת ומסירת אינפורמציה.
• ידיעת השפה העברית על בוריה.
• הדפסה בעברית חובה. באנגלית רצויה.
• נכונות ויכולת לעבוד במידת הצורך שעות נוספות מחוץ לשעות העבודה הרגילות.
בדבר פרטים נא לפנות לכח־אדם ברשות הנמלים דרך פתח־תקוה 74 תל־אביב טלפון 338911 פניות בכתב יש לשגר לת.ד. 61201 מיקוד 67215 בצירוף קורות חיים בכתב יד והמלצות לא יאוחר מיום 10.7.87.
צבי שכטרמן – ממונה על כח־אדם

למכינה התורנית
(חטיבת הביניים) באלקנה
דרושים
1. רב־מחנך
2. מורים
לאנגלית, מתמטיקה, מחשבים והיסטוריה.
מתאימים יתקשרו לטלפון
03-9362292
03-9362416

דרושת
מתמחה בצילום אופסט מוגמר
הכנת לוחות אופסט, רצוי נסיון בהדרכה ועבודה עם סטודנטים

לבית הספר קיבוצי
שבקיבוץ מעברות
דרושים
* מורה לחינוך גופני לבנים
* מורה לביולוגיה לחטיבה עליונה
כולל הכנה לבגרות ברמה 5 יח'
לפרטים לפנות לבית הספר 053-682817-9
או בשעות הערב: לדן 03-9386202

כורטקס
למשרדים הראשיים במודיעין יוסף ת"א
דרושים/דרושות
1. מהנדס טכסטיל עם רקע במחשבים — בעל נסיון של מספר שנים בתחום הטכסטיל.
2. הנדסאי/טכנאי ייצור או טכסטיל – רצוי בעל נסיון בתפ"י.
על המועמדים המתאימים לפנות בכתב עם פרוט קורות חיים למחלקת כוח־אדם ת.ד. 61020
– שמירת סודיות –

למלון השרון בהרצליה
דרושים
לעבודה מעניינת וקבועה במלון המתחדש
★ למטבחים
טבחים טובים ומקצועיים
★ למסעדות
מלצרים/ות
★ למחלקת מזון ומשקאות
מבקר מזון ומשקאות
★ למשק בית
מפקחות קומה, חדרניות
★ למחלקת אחזקה
פקיד/ה, עוזר מכונאי, צבעי ראשי, צבעי עוזר, חשמלאי, עובד כללי
נא לפנות אל שולי לפידות
מנהלת כח־אדם טל: 052-575777

פרויקט שיקום שכונות ראש העין
דרושות
1. מרפא בעיסוק
עבודה לגיל הרך במסגרת טיפת חלב
רצוי נסיון בתחום זה. משרה
2. פיזיותרפיסטית
עבודה עם קשישים וגיל הרך. רצוי נסיון בתחום זה 1/3 - 1/4 משרה
לקבלת פרטים נא לפנות:
לפרויקט שיקום השכונות,
רח' החמישה, ראש העין
טל: 03-9369459

מרכז מתכות ישראל (1985) בע"מ
הננו שמחים להודיעכם, כי עברנו למשרדינו החדשים.
בשדרות גלים (פינת רח' משכית)
א.ת הרצליה 052-574044/5
טלקס: 342670
פקסמליה: 052-574749
אנו מתנצלים על כל אי־הנוחות אם נגרמה

עבור סניפי חיפה, ירושלים, תל־אביב
לאנשי מכירות בלבד!
אתגר מקצועי לבעלי-
• ניסיון של שנה לפחות במכירות לעסקים • השכלה תיכונית ומעלה
• רכב פרטי - חובה • גיל עד 32
תנאים - שיגעון
מתאים לך? בוא נדבר
03-7512666 (10 קווים) לפנות ליורם

חברת החשמל לישראל בע"מ

מוד חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 2036

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	סוג הרכב	שנת היצור
1	טנדר דודג' D־200	1976
2	טנדר דודג' W־200	1978
3	טנדר דודג' W־200	1978
4	טנדר דודג' D־200 (עם תא נהג כפול)	1976
5	טנדר ג'יפ	1980
6	טנדר דודג'	1980
7	טנדר דודג'	1980
8	טנדר דודג' D־200	1977
9	טנדר דודג' D־200	1977
10	טנדר ג'יפ	1979
11	טנדר ג'יפ	1979
12	טנדר ג'יפ	1977

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במוד חקר שווקים ומכרזים בתחה"כ חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' הרושמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.
המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז בחניון הרכב של חברת החשמל ברחוב רוקח 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב. משעה 9:00 עד שעה 11:00 בימים ג', ד'.
על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו למכרז.
על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה בעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 23.07.87 עד השעה 13.30.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הארץ

קבלה מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
8.75 ש"ח כולל מע"מ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן הדרום | הלוח הבטוח

כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

● הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מקום בגודל פרסום ויחוד בעתון הקטן גם הוא הפ"ד היום, בתקופת הפרסום, כפוף לתנאי המבצע וללא דמי תיווך. "שמאי" ב"ש 02-223342

דירות למכירה

וילות ובתים

● הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מקום בגודל פרסום ויחוד בעתון הקטן גם הוא הפ"ד היום, בתקופת הפרסום, כפוף לתנאי המבצע וללא דמי תיווך. "שמאי" ב"ש 02-223342

4 חדרים ויותר

● הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מקום בגודל פרסום ויחוד בעתון הקטן גם הוא הפ"ד היום, בתקופת הפרסום, כפוף לתנאי המבצע וללא דמי תיווך. "שמאי" ב"ש 02-223342

3–3.5 חדרים

● הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מקום בגודל פרסום ויחוד בעתון הקטן גם הוא הפ"ד היום, בתקופת הפרסום, כפוף לתנאי המבצע וללא דמי תיווך. "שמאי" ב"ש 02-223342

2–2.5 חדרים

● הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מקום בגודל פרסום ויחוד בעתון הקטן גם הוא הפ"ד היום, בתקופת הפרסום, כפוף לתנאי המבצע וללא דמי תיווך. "שמאי" ב"ש 02-223342

1–1.5 חדרים

● הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מקום בגודל פרסום ויחוד בעתון הקטן גם הוא הפ"ד היום, בתקופת הפרסום, כפוף לתנאי המבצע וללא דמי תיווך. "שמאי" ב"ש 02-223342

קבלנים מציעים

● קבלן דירה שיש לה מעונין לא לשלם דמי תווך ולקבל גם הפ"ד היום פרסום בעתון "שמאי". ב"ש 02-223342

דירות בדמ"ב

דירות בשכ"ח

ביקוש דירות

מכוניות

● חינם: כאמור המכוניות הרשום בספרים עד לנכותנים למשתמשים. בלוח הארצי — בעתונים הבינה שמאים 1 244415

דירות מרוהטות

● הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מקום בגודל פרסום ויחוד בעתון הקטן גם הוא הפ"ד היום, בתקופת הפרסום, כפוף לתנאי המבצע וללא דמי תיווך. "שמאי" ב"ש 02-223342

אינוצ'נטי

● לנגל נסיעה, אינוצ'נטי, 1984, ראשונה 40,000 ק"מ 542183 (5016)

אוטוביאנקי

● בהזדמנות אוטוביאנקי 1979, מסו לשנה 912140 לא בשבת (4516)

אופל

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.ו.

דייהטסו

וולבו

מלבום

מנדרים

מסחריות

סובארו

אודי

טוסיתא

סיאט

סיטרואן

סימקה

פולקסוואגן

פורד

פיאט

פז'ו

רנו

אופנועים

ביקוש רכב

הצעות עבודה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הערב בטלביזיה

תשדיר שירות בנושא:
"איך להפסיק לעשן - לתמיד"
בחסות האגודה הישראלית למניעת עישון

כמיליון תלמידים יוצאים היום לחופשה בת חודשיים

מספר התלמידים גדל השנה בכ־25 אלף ★ 52 אלף ממשפחות נזקקות קיבלו מילגות בסכום כולל של יותר מ־4.3 מליון ש"ח

(עש"ת). קרוב למיליון תלמידים יוצאים היום לחופשת הקיץ. כ־231 אלף ילדי הגנים ו־733 אלף תלמידי בתי הספר היסודיים יצטרפו ל־300 אלף תלמידי התיכון שכבר החלו את חופשתם — כך מסר דובר משרד החינוך.

בשנת הלימודים היוצאת גדל מספר התלמידים בישראל בכ־25 אלף והגיע ל־1,558,000 (מהם 221 אלף במגזר הערבי). שר החינוך והתרבות, יצחק נבון ומנכ"ל המשרד, שמשון שושני, יסכמו היום, את שנת הלימודים היוצאת במסיבת עיתונאים בירושלים.

52 אלף תלמידים ממשפחות נזקקות קיבלו בשנת הלימודים היוצאת מילגות בסכום כולל של יותר מ־4.3 מליון ש"ח. משרד החינוך הפעיל השנה ב־145 בתי ספר יסודיים תוכנית אינטנסיבית לקידום תלמידים המתקשים בקריאה ובחשבון. בראשונה הוכשרו 35 מדריכים בתחום זה במיגזר הערבי.

בתשמ"ז החל משרד החינוך להפעיל כמה תוכניות לימודים חדשות: מחשבת ישראל (סוגיות מרכזיות בתולדות המחשבה היהודית בתווה), עבודה ושביתה (ערך העבודה, היחס לעבודה, סכסוכי עבודה ושביתות), הערבים אזרחי ישראל (מציאות החיים של ערביי ישראל, יחסם למדינת ישראל וטיפוח דו־קיום יהודי־ערבי) והציונות הדתית (הבנת הציונות הדתית בבתי הספר הדתיים).

כיצד להימנע מאיידס

בראשונה פירסם משרד החינוך תדריך לתלמידי תיכון כיצד ניתן למנוע את התפשטות מחלת האיידס.

בשנה האחרונה נבדקה תופעת האלימות בקרב הנוער. ועדת מומחים שמינה השר נבון, בראשות מנכ"ל המשרד, שמשון שושני, קבעה הנחיות חדשות למניעת אלימות בבתי הספר.

כן החליט משרד החינוך להפעיל תוכנית מרכזית כלל ארצית, העוסקת במניעת השימוש בסמים בקרב הנוער.

לקראת סוף שנת הלימודים השלים משרד החינוך סקר נתונים על מערכת החינוך. מהנתונים עולה כי קיימת מגמה של עלייה בחלקו של החינוך הממלכתי, לעומת החינוך הממלכתי־דתי, בכל סוגי בתי הספר. החינוך הממלכתי מהווה 75% מכלל החינוך הממלכתי והממלכתי דתי.

שיעור המורים הלא מוסמכים ירד בכ־50% בחמש השנים האחרונות (מ־14 בתשמ"ב ל־7 השנה במיגזר היהודי, ומ־23 ל־11 המגזר הערבי).

לפי תחזית משרד החינוך צפוי גידול של 85 אלף תלמידים בעוד כחמש שנים. עיקר הגידול צפוי בכיתות י"־יב.

שידורי בוקר לילדים

סופרת "הארץ" בירושלים מוסרת: כי הטלוויזיה הלימודית תשדר החל ממחר מ־9 בבוקר ועד 12:30 לפני הצהריים תוכניות מיוחדות לילדים ולבני נוער המתחילים את חופשת הקיץ. השידורים יימשכו כרגיל גם בשעות אחר הצהריים (בין השעות 2—5.30).

התוכנית "זהו זה" תחזור למרקע בימי החופשה, ותשודר בימים ב' ו־ה' ב־4 ולמחרת שידור חוזר בשעות הבוקר. מדי יום ד' ב־10.30 יוזמנו הצופים להצטרף לשלוש וחצי שעות של התוכנית "רהאים 6/6" עם קובי מידן שתועבר בשידור חי, ותורכב כולה מבחירת הצופים.

מדי יום ג' יוקרן בשעה 2.15 סרט קולנוע חדש.

התאחדות המלונות בישראל שכרה חברה לגביית חובות

"דן אנד ברדסטריט" תגבה החובות גם בחו"ל

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

התאחדות המלונות בישראל שכרה את שירותיה של חברת דן אנד ברדסטריט (ישראל) בע"מ לקבלת שירותי גביית חובות, בארץ ובחו"ל, עבור המלונות הנרשים.

החברה תיגבה עמלה באופן יחסי לגובה הסכום ולמועד היווצרות החוב. לדוגמה: עבור חוב בסך 1500 ש"ח ישלמו המלונות בארץ עמלה בסך 12 אחוזים, עבור גביית סכום זה באירופה — 23 אחוזים. ככל שהסכום עולה — אחוז העמלה קטן. לגבי חובות שרחוז באיחור תיגבה עמלה נוספת.

גביית החובות תתייחס לגבי חברות בלבד ולא לגבי אנשים פרטיים. בתי המלון הונחו כיצד עליהם להתריע ולהזהיר את החייבים, לפני הפעלת חברת הגבייה. בין השאר הם יצרפו למכתבי ההתראה על החובות, מדבקה הנושאת את שם החברה הגובה. לחברת הגבייה 500 משרדים בכ־100 מדינות.

משלימים סקר על הטרדות מיניות בשירות הממשלתי

ההטרדות כוללת פניות, אמירות, מגע פיסי בניגוד לרצונה של האשה, ודרישות לטובות הנאה מיניות בצורה הפוגעת באשה

מאת יהודית קנלר סופרת "הארץ"

סקר על הטרדות מיניות בשירות הממשלתי נמצא עתה בשלבי הכנה סופיים.

הסקר נערך על־ידי יועצת ראש הממשלה למעמד האישה ד"ר ניצה שפירא־ליבאי ומכון ישראל למחקר חברתי־שימושי.

הטרדה מינית, לפי מחברי הסקר, כוללת פניות, אמירות, מגע פיסי הנעשה בניגוד לרצונה של האשה, דרישות לטובות הנאה מיניות בצורה הפוגעת באשה, ביכולתה למלא את תפקידה או בצורה המביאה לפגיעה בתנאי עבודתה, סיכויי קידומה ואף לפיטוריה.

מטרת הסקר היא, לעמוד על מימדי התופעה של ההטרדה המינית בבי־טוייה השונים, דרכי התגובה, מאפייני המטרידים וקורבנותיהם, השלכות ההטרדה על מהלך העבודה ותוצאותיה לגבי הנשים המוטרדות.

ממצאי הסקר יוגשו לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, שבה הוצע לטפל בנושא זה במסגרת הדיון על הצעת חוק שיוויון ההזדמנויות בעבודה.

2,000 נשים משירות המדינה מהוות את המידגם של הסקר. הנשים נבחרו באופן מקרי, השאלונים הם אנונימיים — נוכח ניסיון העבר בסקרים אחרים. לפיו נשים סרבו לשתף פעולה מחשש להחשפות.

לאבירה ואליעזר חרמון

מזל טוב לנישואי הבת **ניצה**

"הארץ"

המבקר: מדוע תל־אביב מלוכלכת

"ירידה ניכרת בכוח האדם לפינוי אשפה, ציוד מיושן וחילופים באגף התברואה"

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

מבקר עיריית תל־אביב, שמואל רוביצ'ק, מפנה אצבע מאשימה נגד העירייה, בכל הקשור לכמויות הכלוך הקיימות בעיר.

רוביצ'ק, שהתבקש לבדוק מדוע היתה תל־אביב מלוכלכת במיוחד בקיץ האחרון, העלה במסקנותיו כי שורה של בעלי תפקידים מרכזיים באגף התברואה הוחלפו.

בנוסף, חלה ירידה ניכרת בכוח האדם העוסק בפינוי אשפה בעיר. צי הרכב מיושן, ואינו מתאים לצרכים הקיימים.

המבקר מונה סיבות נוספות: אי־פינוי של שיירי עבודות פיתוח, העדר מודעות הציבור לנקיון, העדר הרתעה מספקת בתחום אכיפת חוקי העזר העירוניים בכל הקשור לנקיון, וכן קשיים אובייקטיביים לבצע את פעולות הנקיון בתקופת הקיץ.

רוביצ'ק ממליץ, בין השאר, על תגבור כוח האדם באגף התברואה, בעיקר בחודשי הקיץ, חידוש צי הרכב, העוסק בפינוי האשפה ותיקון פעולות הסברה.

בג"צ: שבועת כהנא — מעשה פסול ונגוע באי־יושר שלא הולם התנהגות נבחר־עם

נדחתה על הסף, בשל חוסר נקיון כפיים, עתירת ח"כ מאיר כהנא נגד יו"ר הכנסת שלמה הלל

מאת נדב שרגאי

בג"צ דחה אתמול על הסף, בטענה של חוסר נקיון כפיים, את עתירתו של ח"כ מאיר כהנא נגד יו"ר הכנסת שלמה הלל. כהנא ביקש לפטור אותו מהחובה להצהיר מחדש אמונים לכנסת, לאחר שהתחייב אמנם "לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותו בכנסת", אולם, הוסיף לאחר מילים אלה את הפסוק: "ואשמרה תורתך תמיד לעולם ועד".

המישנה לנשיא, השופטת מרים בן פורת, והשופטים מנחם אילון ואליהו וינוגרד, לא נכנסו כלל לתוכנה של העתירה, לאחר שהגיעו למסקנה שכהנא בא לבקש מבית המשפט סעד בחוסר נקיון כפיים. שלושת השופטים הסיקו זאת על סמך הצהרה בשבועה שנתן כהנא בפני בית משפט בארצות הברית בינואר השנה. באותה הצהרה זו, הסביר כהנא בין השאר, את שבועתו בכנסת, במילים: "במתן שבועה כזו התכוונתי להכניס שינוי בשבועת הכנסת כדי להעיד, כי אחריותי העליונה היא לחוקי השם." בהוכחה נוספת לחוסר נקיון כפיו של כהנא צוטטו דבריו בשנת 1984 "אני נשמע לחוקי הכנסת כל עוד אין הם מפרים חוק שהוא עליון מהם."

"הוספת הפסוק מתהילים מתוך כוונה נסתרת להעמיד את דין התורה מעל לחוקי המדינה — מעשה פסול הוא ואף נגוע באי־יושר שאינו הולם התנהגות של נבחר עם", קבעה בן פורת והוסיפה: "העמדת הפנים כאילו אין מדובר אלא בתוספת תמימה שאינה גורעת כהוא זה מנאמנותו הבלתי מסוייגת למדינת ישראל ולמילוי תפקידו בכנסת, היא בגדר הפרת חוק בעיני בית המשפט והכנסת גם יחד. ויש בכך כדי לשלול מן העותר את הזכות לצפות שניכנס לעובי הקורה של השאלות לגופן." בן פורת ביססה כדבריה של השופט כהנא ומורה בבג"צ 29/52, שהכביר בעבר "כי בשעריו של בית משפט זה ראוי לבוא אדם שכפיו נקיות."

בא "לפגוש את המשיח" והוטס מיד חזרה לארה"ב

הנוסע, כושי עברי בן 28, הציג עצמו בשם משיח בן דוד

מאת זוהר בלומנקרנץ, כתב "הארץ" לענייני תעופה

משטרת נמל התעופה בן גוריון סירבה להתיר את כניסתו לישראל של כושי עברי מארה"ב אשר טען, כי בא "לפגוש את המשיח".

ממשטרת נתב"ג נמסר אתמול, כי לבוש בגלימה לבנה רקומה, לראשו כיפה גדולה ובידו שרביט מוזהב שבקודקודה מגן דוד גדול, ירד הצעיר ששמו האמיתי וגמן מרווין סולסטר (28), ממטוס חברת "פאן אמריקן", שנחת ביום שבת בשעה 7.00 בבוקר בלוד.

הוא הציג עצמו בשם משיח בן דוד, והסביר לחוקרי המשטרה שגילו בו ענ'ן, כי נקבעה לו פגישה בחלומו עם המשיח בארץ הקודש.

התברר, כי הצעיר נמנה על כת הכושים העבריים בארה"ב. בחיפוש במזוודתו היתגלו אך ורק חפצים הקשורים אמנם למסורת ביקורו המוצהרת, כגון כיפות רבות ותשמישי קדושה. הצעיר נראה לנציגי החוק בלתי יציב בהתנהגותו הוחלט שלא להתיר את כניסתו לישראל. בו ביום הוא הועלה על מטוס חזרה לארה"ב.

בג"צ אסר על צה"ל להרוס או לאטום בתי 2 מחבלים

הצו בתוקף עד תום הדיון בעתירה

(עי). בית המשפט הגבוה לצדק אסר על שלטונות צה"ל להרוס, לאטום, או לפגוע בבתי שני מחבלים להם מייחסים את רציחתם של תושב עפולה אלברט בוכריס, איש משמר הגבול ג'מיל פארס וראש עיריית שכם, זפר אל מצרי.

כך פסק השופט התורן בבג"צ, מנחם אילון, בצו ביניים וצו על־תנאי, שהוציא לבקשת משפחות החשודים.

בני המשפחות טענו בעתירתם, כי לא ייתכן לפגוע בבית מגורים של משפחה שלימה, בטענה שרק אחד מבניה חשוד בביצוע פיגועים. הצו יעמוד בתוקפו עד תום הדיונים המשפטיים בעתירה. טרם נקבע מועד לדיון.

השניים החשודים בהשתייכות ובהתארגנות חבלנית, שפעלה בשליחות החזית העממית של ג'ורג' חבש, מטעמים אידיאולוגיים.

ערך את העמוד: חיים מל

שוד־בנק של 3,500 ש"ח — בחיפה

מאת טוביה כהנא

שוד מזוין אירע אתמול בבוקר בבנק לאומי ברחוב השיקמה 10 בשכונת רוממה שבהר הכרמל בחיפה. צעיר לבוש מדי צה"ל ועטוי פנים חדר לבנק ובאיומי נשק שדד כ־3500 ש"ח.

איש לא נפגע. לאחר מכן נמלט. משטרת חיפה פתחה במצוד אחריו.

מרכז
גורדייף
אוספנסקי
052—574423

9,000 כלבים וחתולים מלכלכי חוצות נלכדו בתל־אביב

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

בשלוש השנים האחרונות לכדה עיריית תל אביב כ־9000 כלבים וחתולים בשעה שעשו את צרכיהם ברחובות, כך אמר ראש עיריית תל אביב שלמה להט בתשובה ליו"ר סיעתה של חבר המועצה אריה צוקר (מפ"ם).

להט הבהיר כי בכוונתו להילחם בתופעה. כל כלב או חתול הנתפסים נכנסים להסגר ומשוחררים לבעליהם לאחר שמוגשת נגד הבעלים תביעה משפטית. הקנס כרוך כלל בסך 200 ש"ח. בעלי חיים שאין להם בעלים מועברים לצער בעלי חיים.

בכוונת העירייה לרכוש קטנועים עליהם מורכב שואב אבק גדול שישאב את הצואה ממדרכות העיר. שיטה זו מופעלת בהצלחה בפאריס.

הקייסים האתיופיים שלומדים במכון מאיר בירושלים קידמו אתמול את פני נשיא המדינה בשירה ובתפילות, בעת שהגיע לבקרם במכון. (צילום: יצחק אלהרר)

צבא ארה"ב שכר שטחים בבית אקרשטיין בהרצליה

לבדיקת איכות מוצרים הנרכשים בישראל

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

צבא ארצות הברית רכש שטחים בבית אקרשטיין בהרצליה, בכניסה להרצליה פיתוח. השטחים מיועדים למשרדי היחידות של צבא ארצות הברית, העוסקת בביקורת איכות של פריטים הנרכשים בישראל. משרדים אלה ממוקמים כיום "בבית אסיה" בתל־אביב.

גורמים במשרדי צבא ארצות הברית התמו על הסכם לשכירות 700 מ"ר בבית אקרשטיין. שהבנייתו אמורה להסתיים בסוף השנה. צבא ארצות הברית ישלם עבור שכירות המקום — 147 אלף דולר.

ההחלטה לעבור להרצליה, נובעת לא רק בגלל המחיר הגבוה שנדרש ב"בית אסיה", אלא אף עקב העובדה, שרוב העובדים בצבא ארצות הברית מתגוררים בהרצליה.

האגורה עדיין חשובה — לצרכי חניה בתל־אביב

מאת חיים הנדוורקר

עיריית תל אביב העלתה את מחיר כרטיס החניה ברחובות העיר משקל אחד ל־1.04 ש"ח.

דובר עיריית תל אביב בני כהן שהתבקש להסביר את פשר ההעלאה המוזרה, אמר כי עליית מחירים זו תוקנה כדי להתאים את מחיר החניה למדד. משום שהמדדים האחרונים נמוכים נמוך גם שיעור ההעלאה של מחיר החניה.

"האם לא יקשה המחיר החדש על הקונים המחזיקים של כרטיסי החניה?" — "האגורה עדיין משמשת הילך חוקי במדינת ישראל", השיב הדובר.

סבתא חשודה בגניבת ארנקים מעגלות תינוקות

קשישה בת 69 חשודה בכיוס ארנקים מעגלות תינוקות

צוות בלשים של היחידה המרכזית בתל־אביב, הבחינו שלשום בבוקר, באשה המשוטטת בסביבת חשודות ברחוב בן־יהודה. הם עלו אחריה לאוטובוס מספר 66, ונסעו עימה לפתח תקוה.

ברחוב חובבי ציון ניגשה האשה לעגלת תינוקות, והחלה לשוחח עימו, תוך ניסיון להגיע לארנק הכסף של אמהותיהם. לצורך עבודתה הסתובבה האשה בפתחי חנויות, שם נוהגות האמהות להשאיר את העגלות.

אחרי מספר נסיונות, הצליחה לגנוב ארנקים מעגלת תינוק. הארנק הכיל 200 ש"ח, כספומט ופנקסי צ'קים. האשה נעצרה על־ידי המשטרה.

ניסוי ראשוני לאכוף שימוש בחגורות בטיחות בתל־אביב

הניסוי ייערך כנראה באמצעות תקנות

מאת עדנה ארידור

ניסוי ראשוני לאכוף שימוש בחגורות בטיחות בנסיעות עירוניות ייעשה בתל־אביב.

בדיון שהתקיים אתמול בהנהלת הקואליציה בהצעת חוק פרטית של ח"כ אוריאל לין, הוחלט לערוך את הניסוי במטרה לעמוד על מידת יעילותו והשפעתו על מספר תאונות הדרכים. הניסוי ייערך, ככל הנראה, באמצעות תקנות. הדיון על אופן הפעלת הניסוי ייערך בוועדה לבטיחות בדרכים ליד ועדת הכלכלה של הכנסת.

בישיבת הוועדה לבטיחות בדרכים אתמול הוסכם כי מדינת ישראל חייבת לגבש בדחיפות תוכנית חרום אופרטיבית שתכלול הגברת אכיפת החוק, שיכוש ניתב יותר בבטיחות נסויה, השקעות יעילות בשיפור תשתית כבישים, חגורות בטיחות ופעולות הסברה.

מה יש באוסטין־מונטגו 1600 שאין במכוניות אחרות?

הגה כח
נעילת דלתות וחלונות חשמליים
צבע מטאלי
4 רמקולים ואנטנת רדיו
ארבע משענות ראש מלאות
פיקוד דלק והצתה אלקטרונית
צמ"גים T.D.-185×65 R14

והכל כלול במחיר!

אוסטין־מונטגו '88

מנוע 1600 עם גיר אוטומטי או 5 הילוכים ידניים

מחיר נכון ליום הפרסום לדגמי '87.
מונטגו 1.6L — 27,191 ש"ח
1.6L סטיישן — 29,360 ש"ח
כולל מ.ע.מ. לכא הפקדה
מחיר סופי לדגמי '88 יקבע ביום השחרור מהמכס.

מונטגו 1.6L
- פתיחת תא מטען פנימית.
- מגוול מנק דלק.
- אפשרות לגג נפתח כפול SUNROOF ושילוב 2 צבעים מטאליים. (תוספת תשלום)
- אפשרות למזגן אויר בהתקנה מקורית. (תוספת תשלום)

מונטגו 1.6L סטיישן
- מפרט זהה למונטגו 1.6L בתוספת 7 מקומות ישיבה (5 מבוגרים + 2 ילדים)
- חגורות בטיחות לכל הנוסעים
- גגון למטען.

המכירה גם בחנויות השק"ם.

AUSTIN ROVER

חברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) בע"מ
תל אביב, דרך פ"ת 76, טל. 03-335235 • חיפה 04-523086 • ירושלים שייקבין 02-710404 • באר שבע, עזרא 057-24136 • בית לחם, קטן 02-741651 • קרית שמונה, רכב א.א. 069-40456 ובחנויות השקם

יפן והמזרח הרחוק

המרכז לקשרי תרבות מדע ותיירות יפן - ישראל

• הרצאות השבוע: בליווי שקופיות.

בחיפה
היום יום ג', 30.6.87. התקיים הרצאה מפי פרופ' יעקב רז על המזרח הרחוק.
ההרצאה במלון "דביר", רח' יפה נוף 124 בשעה 20.00.

בתל-אביב
מחר יום ד' 1.7.87. הרצאתו של פרופ' יעקב רז על סין העממית ויפן.

רשות ניירות ערך

רח' לינקולן 24, ירושלים
המען לדברי דואר: ת"ד 7450, ירושלים 91073

אגרה שנתית לשנת 1987

האגרה מכוח תקנות ניירות ערך (אגרה שנתית), התשמ"ד־1984, עבור תאגידים שעליהם חלה חובת הדיווח לרשות ניירות ערך הועלתה לאחרונה ע"י שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת במונחים ריאליים ב־ 50%, עם התאמתה לשינוי במדד המחירים לצרכן מאז יוני 1986 היא עומדת לשנת 1987 על 6,108 ש"ח לחברה ועל 4,582 ש"ח עבור כל קרן בניהול מנהל קרנות להשקעות באמנות.

מועד תשלום האגרה הוא יום ד' 1.7.87

עד לאותו יום (אך לא לאחריו) ניתן לשלם את האגרה בבנק באמצעות שובר תשלום שהרשות שלחה בימים אלה לחברות ולמנהלי הקרנות הנ"ל. חברה אשר לא קיבלה שובר לתשלום יכולה לקבלו במשרדי הרשות בירושלים לפי הכתובת הר"מ. ובתל אביב רחוב קלישר 48, בין השעות 09.00—13.00

אפשר גם לשלם על ידי משלוח שיק על שם הרשות, תוך ציון שם התאגיד עבורו משולמת האגרה.

על איחור בתשלום יתווספו קנס פיגורים והפרשי הצמדה. התאריך הקובע לענין זה הוא קבלת השיק במשרד הרשות בירושלים.

קיבוצי התנועה הקיבוצית המאוחדת – חברה להנפקות בע"מ

הודעה על תוצאות הנפקה על פי תשקיף

ניתנת בזה הודעה כי במכרז הראשון למכירת אגרות חוב מסידרה 1 של החברה שהוצעו בתשקיף החברה מיום 24.6.1987, אשר התקיים ביום 29.6.1987 והוצעו בו לציבור אג"ח בערך נקוב כולל של 20 מליון ש"ח, נתקבלו 134 בקשות לרכישת אגרות חוב בערך נקוב כולל של 27,799,000 ש"ח, בתמורה כוללת העולה על מכפלת המחיר המינימלי שנקבע למכרז (99% מהערך הנקוב) בכמות אגרות החוב המוצעות.

על כן נקבע מחיר המכירה של אגרות החוב ל־99.5% מן הערך הנקוב, והתמורה הכוללת מן היחידות שהוצעו במכרז הינה 19,900,000 ש"ח.

לחברה הוגשו 106 בקשות במחיר גבוה ממחיר המכירה ליחידות בערך נקוב כולל של 18,126,700 ש"ח. כל הבקשות נתקבלו.

לחברה הוגשו 14 בקשות במחיר המכירה ליחידות בערך נקוב כולל של 2,325,100 ש"ח. הבקשות נתקבלו באופן חלקי. כל אחד ממגישי הבקשות קיבל 80.5686% מכמות אגרות החוב שהזמין.

לחברה הוגשו 14 בקשות במחיר נמוך ממחיר המכירה ליחידות בערך נקוב כולל של 7,347,200 ש"ח. הבקשות לא נתקבלו.

הארץ

יום ג' ב' בתמוז תשמ"ז
30 ביוני 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748

ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002 חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שכר־לימוד ולקחו

הלאייאמן כמעט — קרה ביום ראשון: הממשלה החליטה על גובה שכר־הלימוד במוסדות ההשכלה הגבוהה בשנת הלימודים הבאה. אחרי התחבטויות והתלבטויות שנמשכו חודשים, ולאחר שהנושא הועבר הלוך־ושוב בין מליאת הממשלה לבין ועדת שרים מצומצמת, נקבע אתמול כי סטודנט ישלם בשנת הלימודים הקרובה 1,200 דולר במחירי יולי 1986. סכום זה — נמוך בכמה עשרות דולרים משכר־הלימוד (לרבות אגרת לימוד) שהיה בתוקפו השנה — נקבע ברגע האחרון כהצעת פשרה של ראש הממשלה, לאחר שהשרים נחלקו שווה בשווה בין הצעת האוצר (1,260 דולר) לבין הצעת שר החינוך והתרבות (1,120 דולר). לא היה חסר הרבה, וגם ישיבה זו היתה מסתיימת בלא־כלום.

בהחלטה זו יש כמה יתרונות. ראשית, הממשלה חזרה בה סופית מהחלטה קודמת, מבישה, שהבחינה לעניין שכר־הלימוד בין סטודנטים ששירתו בצה"ל לבין סטודנטים שלא שירתו. אבל האפשרות שתיעשה אבחנה כזאת בעתיד עדיין לא ירדה מן הפרק: לפני הכנסת מונחת הצעת־חוק פרטית של חבר־הכנסת דב שילנסקי, ולפיה תינתן הנחה של 25 אחוז משכר־הלימוד לסטודנטים משוחררי צה"ל. הצעה זו פסולה גם בלי שנכנסים למשמעותה החברתית: אם תתקבל, היא תבטל למעשה את החלטת הממשלה ותיצור לאוצר בעיה תקציבית חדשה, הנמדדת בעשרות מיליוני דולרים.

עוד יתרון של ההחלטה משתקף בתגובות הנוגעים בדבר: לא הסטודנטים מרוצים מההחלטה, לא ראשי המוסדות האקדמיים וגם לא האוצר (שיצטרך לגייס השנה עוד 4.5 מיליוני דולר כהשתתפות בתקציב המוסדות להשכלה גבוהה). כאשר כל הנוגעים בדבר, בעלי אינטרסים מנוגדים, אינם מרוצים — יש יסוד להניח, שההחלטה נגזרה בבקורת שיווי־משקל סבירה. הסטודנטים מבטיחים כי המאבק יימשך, אך נראה שהם יקבלו את הדין ללא מהומות נוספות השנה. לעומת זאת, ראשי המוסדות עדיין לא הודיעו כי שנת הלימודים תיפתח ותתנהל ללא תקלות על בסיס החלטת הממשלה.

אכן, החלטת הממשלה משאירה את מוסדות ההשכלה הגבוהה במצב של גירעון תקציבי מוצהר (לדברי נציגיהם, דרושה השתתפות ממשלתית בסך 16 מיליון דולר להבטחת עבודה תקינה של מתקני ההוראה והמחקר). אבל במצב שנוצר עתה, אין מנוס אלא לתבוע מהם להסתפק בהסדרים שנקבעו ולארגן את שנת הלימודים הבאה על בסיס המשאבים הנובעים מהם, בתוספת מה שיעלה בידם לגבות על בסיס החלטות פנימיות, אוטונומיות.

עם זאת, צריך שיהיה ברור כי אין בהסדרים אלה לתת פתרון של טווח ארוך למוסדות ההשכלה הגבוהה. מאחר שהממשלה לא תוכל להגדיל את הקצבותיה בשנים הבאות, לא יהיה מנוס מהעלאת שכר־הלימוד האקדמי. ההחלטה על גובה שכר־הלימוד אינה צריכה להיות בידי ועדה ציבורית, וגם לא בידי הממשלה, אלא בידי האחראים בפועל למתן השירותים, כלומר, מוסדות ההשכלה הגבוהה עצמם. רובם המכריע של רבבות הסטודנטים אינו בא אל האקדמיה לשמה, אלא כדי לקנות בה מקצוע, ואין סיבה שלא ישלמו תמורת שירות זה שכר־לימוד ריאלי. אם הממשלה תגיע למסקנה שקבוצות סטודנטים מסוימות או נושאי הוראה מסוימים ראויים לתמיכה — מן הראוי שתתמוך בהם במישרין, ולא בשיטת סיבסוד כוללת והבלתי־מבוחנת הנהוגה היום.

רק לא גמל

הפסקת פרויקט הלביא היא החלטה קשה ומאד לא פופולארית — על כן, לא קם בחודשים האחרונים האומץ בלב בעלי ההחלטה לעשות מה שצריך להיעשות

מאת יואל מרקוס

גמל, כידוע לכל חובב טבע, אינו אלא סוס שעבר טיפול בוועדה ממשלתית. אך יתכן מאד שניאלץ בקרוב מאד להסב את החכמה הזאת למליאת הממשלה, באשר היא עומדת להראות לנו עוד מעט איך עושים מהלביא גמל. אולי אף גמל מעופף.

בדיקה דיוסקפית שעשיתי באחרונה אצל השרים או מקורביהם, העלתה תופעה מעניינת למדי: בעצם יש רוב בממשלה להפסקת פרויקט הלביא, מכל הטעמים הכלכליים, הביטחוניים והמדיניים הידועים. ואף־על־פי כן, אותה בדיקה לא העלתה שיהיה לממשלה האומץ לקבל בתום דיוניה החלטה חד־משמעית לעצור את פרויקט הלביא. חבריה מחפשים דרך להפוך את הלביא לגמל — קצת לחסלה, קצת להמשיכו.

שלא יהיו אי הבנות: נימוקי הנגד לא נפלו על־אוזן ערלה. רק ביום ה' שעבר שמע ראש הממשלה בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים עד כמה מפליגה התנגדות הממשל האמריקאי ללביא. הכתף לו שב־שום שלב לא יועלה הסיוע הבטחוני למימון המטוס, שהערכת עלותו האחרונה היא 8.5 מיליארדי דולר. גם התנגדות הצבא וההסתייגויות החמורות של מומחי הכלכלה הפרופ' מיכאל ברונו בראשם, עשו את שלהן והשפיעו על כמה שרים שפסחו בכנות על שתי הסעיפים, לגבש את עמדתם.

אילו דנו לגופו של עניין בלבד, אין ספק שממשלה אחראית היתה נוהגת לפי הנתונים וחוות־הדעת שבידה והניפה את הגרזן על הפרויקט. אך למרבה הצער, אף אחד אינו רוצה להתקרב למרחק מאה אמה מהגרזן הזה. מדוע? כי יש לנו יותר מדי פוליטיקאים ופחות מדי, אם בכלל, מנהיגים. על כן, יש יותר חיפוש אחר טריקים מאשר רצון או יכולת לקבל החלטות קשות ולא־פופולאריות.

בלבו מרגיש ראש הממשלה כי צריך היה לעצור את הפרויקט, הן משום שלא נוכל לעמוד בו כלכלית והן משום שלטענת הצבא נזקו לביטחון לטווח ארוך יהיה גדול לאין שיעור מתועלתו. מי יודע? אולי אפילו באחד הלילות חלם שמיר שהרוב בממשלה מצביע נגד הלביא, בעוד הוא מרים ידו בעד. בלי שיואשם שידו היתה במעל. למרבה צער, לא כך נעשים הדברים. בדרך כלל, ראש ממשלה הוא שצריך להוביל את שריו להחלטה הרצויה לו. אך כשהוא שומר את מחשבותיו לעצמו, הוא מגלה שבינתיים האישים הבכירים במפלגתו כבר החליטו בשבילו — בעד המשך הלביא. מאחר ששלושה מהם — ארנס, שרון ולוי — אינם רק יורשי־עצר־בכוח אלא גם המסוגלים לקרוא תיגר על מנהיגותו — אין לשער ששמיר יוביל את הממשלה לכיוון האינטואיציות שלו ותחושת לבו.

הפסקת פרויקט הלביא היא החלטה קשה ומאד לא־פופולארית — על כן לא קם בחודשים האחרונים אצל האישים שבידם ההחלטה. האומץ לעשות את מה שצריך להיעשות. יצחק רבין, שהבין כפרגמטיסט משבע כי הלביא חייב להגיע לסוף דרכו, לא הגיש לממשלה הצעה להפסקת הפרויקט, כמתבקש משר ביטחון שדיעותיו בסוגיה זו נחרצות בשיחות פרטיות. תחת זאת, הסתתר זמן רב מאחורי ההתנגדות האמריקאית, ועתה מ־אחורי התנגדות צה"ל וכל זאת במ־סווה ניסוחים מפותלים ומעורפלים. רק בסוף השבוע שעבר טבע מטבע־לשון חדשה: "בראייה של ביטחון מול דולר, הלביא הוא מטוס לא־טבי". ואני חשבתי שהביטחון עומד מול העוצמה העדיפה, והשאלה ששר ביטחון היה חייב מזמן להציג למבשלה בגלוי ובלי כחל ושרק היא: האם הלביא חיוני לביטחוננו או לא. אבל רבין, כמשה נסים ואחרים, הפכו את שאלת הלביא לעניין תקציבי. גם קולו של שמעון פרס, ראש הממשלה החליפי, עוד לא נשמע, ובסוגיה זו לפחות אינו שונה משמיר בשמירת הקלפים כנגד חזהו, במקום להיות המוביל.

בתוך החלל הריק הזה, קרה הגרוע מכל: הפוליטיקאים חסרי האומץ שילחו זה בזה את הצבא נגד התעשייה האווירית, והמטה הכללי עוסק בשתדלנות אגרסיווית שלא היתה כמוה מאז ימי ההמתנה של 1967. כשהוא חשוף לביזוייהם של פוליטיקאים. כשגרופר אומר שד־צבא וזקס קנויה, כשרוד מגן טוען שהצבא "מציג טבלאות מצוזיקות ונתונים לאדרציניים" וקצב אומר שארבעה אלופים מציגים ארבעה דעות שונות — מסתמרות השערות: מה צריך האזרח לחשוב על צבא מבולבל כזה, של קנוניות ושל חוסר־דעיות שביטחון המדינה מופקד בידיו? ומצד שני, בהתראה של 48 שעות, יוצאים אלפי פועלים של התעשייה האווירית, ב־105 אוטובוסים, לרחבת משרד ראש הממשלה, כדי לאיים על הממשלה שאם תעז להחליט נגדם — תרעד הארץ. איזו אנרכיה איזה חוסר אחריות!

האשמה היא כולה של מנהיגותנו הלאומית — במקום שתהיה המחליטה והמובילה — תימרנה עצמה לדיוקן הלופתות של שתי שדולות שולטניות: מצד אחד, הצבא, שכ־צרכי־כוחו של הלביא מבהיר כי לא יוכל לעמוד במשימות ביטחון ישראל אם המטוס ייכפה עליו. מצד שני, התעשייה האווירית המאיימת באבטלה גדולה ובמהומות שיתעקמו פוליטית במי שייענה לדרישות צה"ל.

בנסיבות אלה, אין זה מפליא לראות ששוב הגיעה שעתה הגדולה של החלטת הציידת הצ'יקפה. התעשייה האווירית כבר הגישה לממשלה תיק עב־כרס ובו הצעות פשרה שונות, אחת מהן מציעה לקצץ בחצי הוצאות הפקת הלביא. איך זה ייעשה, לא ברור כל־כך. אשפי התעשייה האווירית סומכים כנראה על עצמם שבמוקדם או במאוחר יתמרנו את הממשלה הזאת ואת הממשלה הבאה להשיג את שלהם, כפי שעשו עד כה. הפרויקט שהחל כשערורייה מנקודת־הראות של תהליך קבלת ההחלטות, עדיין מוסיף להיות שערורייה.

אם שמיר ופרס לא יתעלו מעל לשיקולי הפוליטיקה של מכולת זעירה, תוכיח לנו הממשלה בחודש הקרוב כי לא רק מסוס אפשר לעשות גמל אלא גם מלביא. כדי בזיון וקצף.

נ. ב. למה לחכות עד 1991? האם לא כדאי לממשלה, באותה הזדמנות, גם להקים כבר עכשיו את ועדת־החקירה לבדיקת שערוריית הלביא?

עובדי התעשייה האווירית מפגינים מול משרד רה"מ.

מטוטלת ארה"ב וסוריה

מאת איתמר רבינוביץ

שיגורו של שליח אמריקאי מיוחד ובכיר, השגריר ורנון וולטרס, כמהלך המיועד בעליל להביא לנורמליזציה ולשיפור יחסיה של ארה"ב עם סוריה, כבר עורר שאלות וביקורת. הקודים העיקריים של השגת המבקרים ותשובות הממשל שהוטטו בבירור. המבקרים טוענים כי מאז נובמבר 1986 טרם הוכיחה סוריה כי אכן התנערה מתמיכה בטרור וכי הזיהוי אחרי מדינה רדיקאלית, ידידתן של מוסקווה וטהרן, פוגע בתרומתה של ארה"ב ומביך בעלות־בריתה כבריטניה ומדינות ערב השמרניות. דוברי הממשל טוענים או יטענו, כי אסד הרחיק מדמשק את אבו נידאל, נאבק בטרור השיעי בלבנון וכו'. מעל לכל, ביכים אלה של פתיחות וגמישות סובייטית חייבת ארה"ב לגלות מידה דומה של גמישות בניהול מדיניות החוץ שלה.

זוהי מראית הדברים. עיון קפדני יותר ביחסי ארה"ב־סוריה מאז מלחמת יום הכיפורים יגלה דפוס קבוע שההתפתחויות האחרונות משתלבות בו היטב. על־פיו, חותרת ארה"ב לקנות השפעה בדמשק, לצמצם בה את השפעת בריה"מ, לשלב את סוריה במדיניותה האזורית של ארה"ב במזרח התיכון, או לפחות למנוע התנגדות סורית למדיניות זאת. סוריה, מצדה, שואפת בצד קשריה עם בריה"מ לפתוח דיאלוג עם ארה"ב ולהקנות לארה"ב את התחושה שסוריה היא מעצמה אזורית ובלעדיה לא תוכל ארה"ב לאורך ימים לנהל מדיניות אפקטיבית בתחום הישראלי־ערבי או בכל שאלה מזרח־תיכונית חשובה אחרת.

לדפוס המבני הזה גם מימד אנושי — הקסם שאישיותו של אסד הילכה על מנהיגים ודיפלומטים אמריקאיים כקיסינג'ר וקארטר. בארבע עשרה השנים האחרונות הצליחו ואשינגטון ודמשק למצוא מדי פעם שפה משותפת. אך במרבית התקופות מצאו עצמן מתנגשות זו עם זו או מתנכרות על תנאים לניהולו של דיאלוג מוצלח. כדאי לבחון את התפתחותו ההיסטורית של דפוס זה.

קיסינג'ר ואסד

היחסים הדיפלומטיים בין ארה"ב לסוריה שנותקו ב־1967 חודשו בסוף 1973. קיסינג'ר החזיק, מבחינתו של אסד, את המפתח להיחלצות מן המבוך שאליו נקלע במלחמת יום הכיפורים. שר החוץ האמריקאי הבין שהוא יכול לשלב את סוריה בתהליך ההסדר הישראלי־ערבי. אך שאיפותיו היו גדולות יותר. בזיכרונותיו הוא מספר כי בנובמבר 1973 אמר לאסד: "אתה יכול לדבר עם הסובייטים, איננו רוצים להשפיע על יחסי סוריה עם בריה"מ". אך הוא מוסיף בגילוי לב כי "זאת כמובן לא היתה האמת המלאה (...) רצינו להשפיע על יחסי סוריה עם בריה"מ. רצינו שיהיו פחות הדוקים. אך אם נועד אסד להרפות את קשריו עם בריה"מ הוא יעשה זאת מסיבותיו שלו. לא שלנו. הדרך היעילה בהחלטנו להשפיע על יחסי בריה"מ־סוריה היתה ליצור בעבור דמשק עניין ביחסים קרובים יותר עם ארה"ב".

הצלחתו של קיסינג'ר היתה חלקית. סוריה השתלבה בתהליך ההסדר הישראלי־ערבי ושיתפה פעולה עם ארה"ב בלבנון. בשני המקרים היתה מוכנה לעשות זאת תוך כדי פגיעה בוטה בבריה"מ. אך בוואשינגטון ובדמשק נבצר להגיע להבנה מלאה. אסד היכל בניסיונו של קיסינג'ר לשלב את ירדן בתהליך ההסדר ולאחר מכן יצא חוצץ נגד הסכם הביניים הישראלי־מצרי.

תקופת קארטר

לקחים אלה לא נלמדו על־ידי ממשל קארטר. ממשל זה ניסה, כידוע, להביא להסדר ישראלי־ערבי כולל. לשם כך צריך היה לבנות קואליציה ערבית רחבה שתכלול את סוריה ואת אש"ף (שנמצא אז תחת השפעתה). קארטר היה מוכן להזדרז עצמו במאי 1977 על בגת לפגוש את אסד, שסירב "לעלות לרגל" לוואשינגטון כפי שעשו כבר מנהיגים אחרים באזור. קארטר חש שהוא כונן קשר אישי ביותר עם אסד. אך זמן קצר לאחר מכן הבין שנכשל. בזיכרונותיו הוא נותן ביטוי ברור לתחושותיו:

"היה זה ניסיון מעניין ומהנה ביותר (...) כבאתיו קונסטרוקטיבי באור בגישתו וגמיש כלשהו ביחס לכמה מהפריטים הבכירים ביותר הנוגעים לשלום, הפלשתינאים, בעיית הפליטים וגבולות. הוא אמר כי לפני שנה או שנתיים היה הדיבור בארצו על שלום עם הישראלים בבחינת מעשה התאבדות, אך הם צעדו דרך ארוכה מאז ומוכנים לשתף פעולה". ומוסיף קארטר: "זה האיש שזמן קצר לאחר מכן יוכל בשיחות השלום ברוכות בכך שיסרב להשתתף בתנאים סבירים כלשהם".

ממשל רייגן

בשנתיים הראשונות של ממשל רייגן היה זה אלכסנדר הייג שעיצב את יחסו כלפי סוריה. היחס היה שלילי בעיקרו: סוריה נתפסה והוצגה כגרורה סובייטית. בעת ביקורו באזור באביב 1981 פסח הייג במכוון על דמשק. הייג לא זילזל בחשיבותה של סוריה אך כתלמידו של קיסינג'ר סבר שעליו לבנות בנוף־הפשרה שיאפשרו לו לישאת ולתת עם אסד מתוך עמדת כוח. באביב 1982 לא התנגד למלחמה מוגבלת ביוזמה ישראלית בלבנון.

הייג התפטר ביוני 1982 ומחליפו, ג'ורג' שולץ, לא זכה להצלחה רבה יותר מול אסד. סוריה נמנתה עם מבשליה של יוזמת רייגן מספטמבר 1982 וגברה לאחר מכן על אחזת מרשים על ארה"ב (וישראל) בלבנון. אם ראה שולץ את הסכם ה־17.5.83 בלבנון כהישג אישי, הרי היה זה אסד שהרס הישג זה. הניסיון האמריקאי להפעיל עוצמה צבאית מוגבלת מול סוריה נכשל בצורה מביכה כאשר ג'סי ג'קסון בא לדמשק לחלץ טייס אמריקאי שבוי.

בשנים 1985־6 התמקדו יחסי ארה"ב עם סוריה בשאלת הטרור. הממשל הגיע למסקנה כי סוריה ממלאת תפקיד מרכזי בטרור למה שנקרא בפיו "הטרור הבי"ל". היה זה מקור לכעס אמריקאי על סוריה אך גם סיבה לקיים עמה דיאלוג חלקי, כדי שיכולה לבלום ולהגביל פעולות טרור ולסייע מפעם לפעם בשחרור בני ערובה וכמוסים חטופים. אך באביב ובקיץ 1986 הגדיש משטרו של אסד את הסאה. היתה זאת בריטניה שניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם סוריה. פעולה זו חייבה את ואשינגטון להטיל סנקציות משלה. האופן שבו נעשה הדבר בנובמבר 1986 הדגים את היחס הדו־ערכי כלפי אסד ומשטרו. ואשינגטון פעלה באי־רצון, בראותה בדמשק יעד שאסור להפקירו.

ההודעה שפירסם הבית הלבן ב־14 בנובמבר 1986 היתה בבחינה זאת אופיינית. נאמר בה כי "העולם המתורבת אינו יכול לישאת תמיכה ממלכתית בטרור. אנו נמשיך לבחון בקפדנות את המצב ונבקש צעדים נוספים על־פי הצורך". אך באותה הודעה נאמר גם כי "סוריה יכולה למלא תפקיד חשוב באזור־כפתור, אך אין היא יכולה לצפות שיכוהו בה כגורם אחראי, כל עוד היא ממשיכה להתנהג כתרור כמכשיר במדיניות החוץ שלה". מכלל הלאו נשמע בבירור הכן. אם תנהג סוריה באחריות, תוכל ארה"ב לראות בה מעצמה אזורית כפי שסוריה חפצה להיות, מקל וגור.

על רקע הדברים הללו אין המהלך האמריקאי האחרון כלפי סוריה מפתיע כלל. המטוטלת שאפיינה את יחסי שתי המדינות השלימה את תנועתה בכיוון אחד והחלה נעה בכיוון הפוך.

קורסיקה הסוררת

שוב פצצות ורציחות בקורסיקה. משבר ללא סוף שמציב בפני הממשל בפאריס את הצורך למצוא דרך ביניים בין איומים שרירותיים לביעור הטרור לבין הטיית אוזן לתביעות

מאת יואב טוקר
פאריס

טרור לאומני מתוצרת בית נראה לצרפתי מן השורה המצאה מטורפת. בעיניים פאריסאיות נראות הפצצות בקורסיקה, הרציחות, הרגשנות הלאומנית המקומית הנלווית להן, כמחזה שאינו מסתדר בשום פנים עם הנוף הכללי, הצרפתי. וקורסיקה, אפילו היא יושבת מעבר לכ־200 קילומטרים של ים, כמוה כצרפת עצמה, ברגל ובפועל.

הפראות של טרור זה, קטלני, שיובא לצרפת מעבר לגבול כבר התאקלמה בלית ברירה בתפיסה הקיצונית הצרפתית. תוך כדי פורים, כמובן, ובשאט־נפש: זה הטרור האיראני, הפלשתיני, הארמני, אולי גם הסורי. אפילו המכה של טרור אנרכיסטי במסגרת "אקסיון דירקט" — מעין מרשם מצורף של מכות מקבילות באיטליה, במערב־גרמניה, מתובלות ברדיקאליות מקומית — ניתנת לקליטה באמונות הצרפתיות. אבל הפצצות בקורסיקה, הרציחות על רקע תביעות לשחרור לאומי באי היפהפה והמוזנח במקצת — אלה בלתי נתפסות לחלוטין: מה הם רוצים שם בדיוק הלאומנים־הבדלנים הללו? איזה מין רעיון תלוש הוא "קורסיקה לקורסיקאים"? מה, לכל הרוחות, מדרדר שם את היצרים עד כדי רציחות, מאות מטעני חומר־נפץ, רטוריקה משולהבת, טרור של ממש?

האי הקרוב־רחוק הזה, הנהנה זה מאות בשנים ממעמד אקזוטי־משותף בטרקלינים ובספרי־ההיסטוריה הצרפתיים (מולדת נפוליאון), מבלבל כרגע מחדש את החושים הבריאים של צרפת המיושבת. הנתונים הבסיסיים של העימות באי עומדים בעינם שנים ארוכות: קבוצה קטנה של קורסיקאים מבקשת לנתק את האי מן הרפובליקה הצרפתית ולכונן מדינה עצמאית. אלה הקיצוניים ביותר. מתוכם באים גם מניחי הפצצות והרוצחים. יש אומרים בסיוע כזה או אחר מבחוץ: ידוע על קשרים עם ארגונים אוטונומיסטים אחרים, באירלנד למשל, ועל קשרים מעורפלים עם קדאפי. עדיין לא ברור בדיוק אם וכיצד מעורבת במערך הטרוריסטי בקורסיקה ידיה וקופותיה של המאפיה הצרפתית, האיטלקית והקורסיקאית.

לצד אלה פעילה קבוצה גדולה יותר של אוטונומיסטים. גם הם מהווים מיעוט בקרב אוכלוסיית האי, אבל אין זה מיעוט מבוטל, מספרית או חברתית: הרבה צעירים, הרבה אנשי אקדמיה, אנשי־רוח. הם מוחים נגד ה"שיעבוד" שבו נתון האי. כלכלית פליטית תרבותית. הם מוקיעים שתי מולות עיקריות: השלטון הפאריסאי, מנותק וי־היו, ומערכת הכיוות המשפחתיות המנהלת את ענייני האי במנגנון מפלפל האנוכי.

20 שנה של טרור באוויר

אך־רוב הגדול מבין כ־300 אלף תושבי האי אינם מעלים כלל על הדעת היתנתקות מן הדגל הצרפתי. הם מגלים אדישות יחסית לנוכח רעיונות כאלה או אחרים של אוטונומיה מוגברת. אבל גם הם אינם מרוצים: האבטלה הגבוהה והאופי הבלתי מאוזן של הכלכלה המקומית — חקלאות קטנה ותיירות גדולה ועונתית — רחוקים מלבשר טובות בטווח הארוך. הפצצות כמובן מרתיעות השקעות ומרחיקות "צרפתים מן היבשת", כפי שמכנים הצרפתים המגיעים מן המטרופולין.

ההתלקחות המחודשת של האלימות באי נושאת אמנם באחרונה אופי ברוטאלי במיוחד ופוליטי במיוחד. מאות התפרצויות "לבנות" (בעגה המקומית — כאלה שאינן מפילות קורבנות בנפש) ורצח בדם קר של הוטרינר תושב האי, שעמד בראש ארגון סעד לנפגעי הטרור... בהשוואה לטרור־שלטרור באירופה, שלא לדבר על יבשות אחרות, נדמה מצב העניינים הקורסיקאי כצרור אפיזודות שוליות: מה משקלם של כל אלה לעומת הקטל העיוור האחרון של הטרור הבאסקי בבארצלונה? או השיגרה בבלפאסט? אלא שזו נחמה פורתא לתושבי האי החיים זה קרוב לעשרים שנה לצד "הטרור שבאוויר".

ואולם בקורסיקה מנעמת־החיים נלווית אל הלחץ הטרוריסטי מידה גימית של שלוות־נפש. מנידים ראש, רוטנים, יוצאים מדי פעם להפגין נגד; אבל האמונות הבסיסית של הקורסיקאי עודנה נתונה ל"אחים ולאחיות של האי", לרבות מטמיני־הפצצות שביניהם.

המאפיינים המקומיים הללו מ־סבכים עוד יותר את מלאכתו של הממשל המרכזי. בעבור פאריס מהווה הבעיה הקורסיקאית אגוז קשה במיוחד. ממשלת הימין־מרכז בראשותו של ז'אק שיראק היתה, החל מן הימים הראשונים לשלטונה על קלף של חוק וסדר. במאבק בטרור של "אקסיון דירקט" ובמידה מסוימת גם בטרור המיובא, רשם הממשל בשנה האחרונה הישגים ניכרים: מעצרים, הרחקת נשק ותח־מושות, נטרול רשתות חבלה. כל אלה נעשו תוך כדי הספה פליטית פנימית שנועדה להוקיע את מחדלי הממשל הקודם — הסוציאליסטי — בתחום זה. כך אפשר היה לגנות את הנשיא מיטראן, שעמו נאלצת ממשלת שיראק לקיים דו־קיום מסובך.

גז מדמיע לעבר השר

קורסיקה הסוררת טורפת מבחינה זאת את הקלפים. רצה הגורל ושר הפנים והמשטרה, שארל פאסקואה — אולי פוליטיקאי־הצמרת המקורב ביותר לשיראק — הוא ממוצא קורסיקאי. השר יצא לפני זמן מה לביקור בקורסיקה "שלו". תוך כדי שיטוט ברחובי האי, מוקף תגבורת של אנשי ביטחון, קרא פאסקואה לקורסיקאים "לעשות בעצמם את מלאכת הביעור של השובבים, הפושעים, מניחי הפצצות הללו". אלא שביקורו התקבל ברגשות מעורבים גם בקרב אלה שדעותיהם מזוהות עם הממשל בפאריס ועם המאבק בטרור האוטונומיסטי.

העצרת הפומבית שזימן פאסקואה בכיכר המרכזית של אז'אקסיו, שאמורה היתה לגעול בקול גדול את מסעו, היתה למחזה צבעוני ואלים: מפגינים אוטונומיסטים הצליחו לעבור פצצות גז מדמיע, שוטרים נאבקו במפגינים, הושלכו אבנים ואלות הונפו. מיד אחר כך יצא פאסקואה את האי.

ארבע שעות לאחר מכן נורה למוות הוטרינר ז'אן־פול לאפיי, שעמד בראש ארגון תמיכה בנפגעי הטרור הלאומני. ימים אחדים אחר כך הפיצו כוחות הביטחון ברחובי האי אלפי כרוזים המפצירים את הקורסיקאים למסור, תמורת תג־מול, מידע שיביא למעצרם של חשודים ברצח: יוכה הפרה־תקרים בכעס הקורסיקאי המכובד והגאה.

המבוי הסתום, מעגלים בעגלים, מתמיד: התשובות הפאריסאיות לבעיון הקורסיקאי מפסיקות להיצבר להגיע המגורד של ממשל מרכזי, התגובות של האוטונומיסטים, כרור־יסטים והאיתם כרדוריסטים, נגזרות בהתגיון של שרשרת האלימות והאלימות־שכנגד. בין אלה לאלה שבויים מאות אלפי קורסיקאים. המבקשים פשוט שיניחו להם לנפשם.

הסכמת הפופוליסטים

בוויכוח על הלביא קרובות הקבוצות הפופוליסטיות בליכוד ובמפלגת העבודה בהשקפותיהן. השיקול הרציונאלי נדחק הצדה

מאת ש.ז. אברמוב

הוויכוח בעניין הלביא מעסיק רבות את הממשלה. שכן ההחלטה שתיפול, תהיה אשר תהיה, תכאיב ביותר. החלטה זו, שנתקבלה בתקופת שלטון הליכוד, היתה פזיזה וגררה הוצאות ענק. ועתה, משנתגלו נתונים מדויקים, עלה הספק לגבי כדאיותו של המפעל, ומה גם שראשי צה"ל והממונים על חיל האוויר קבעו שהלביא אינו דרוש להם ואף עשוי לפגוע בתחומים מסוימים של המערך הביטחוני.

נוכח ממדי ההשקעה מחד גיסא ושיקולי צה"ל והמשק מאידך גיסא, ניצבת הממשלה בפני דילמה סבוכה ביותר, ורק שיקול רציונאלי עשוי להביא להחלטה שתהיה משום הרע במיעוטו. אך באחרונה משעלה ריח הבחירות באפם של פוליטיקאים, יש שיקול נוסף, והוא משקלם האלקטוראלי של אלפי עובדי המפעל. נראה עתה כי שיקול זה יוטל על כף המאזניים, ואפשר לשער את התוצאות אם יהא ידו על העליונה.

מצער ביותר שהסוציאל־דמגוגיה מטילה צלה על דיון בנושא רב־חשיבות זה, ובראשה צועדים מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר האיגוד המקצועי. לפי "דבר" מ־25.6, שניים אלה "הוקיעו את היסוסי הממשלה על המשך פרויקט הלביא והם מודאגים ממה שנראה בעיניהם כסחף בתמיכתם של שרי מפלגת העבודה בפרויקט". מסביר יו"ר האיגוד המקצועי: "איך אפשר להבין ששרים בקבינט שאישרו את הפרויקט לפני שנתיים קמים ואומרים עכשיו: קיבלנו נתונים חדשים המשנים את התמונה".

לו טרח היו"ר לברר מי סיפק את הנתונים לפני שנתיים, היה נוכח כי היו אלה יוזמי המפעל ומבצעיו, המעוניינים בהמשכו. אך גם אם נניח כי הממשלה טעתה ולא דאגה לנתונים מהימנים, האם טעות זו מצדיקה התעלמות מנתונים נכונים, ומשיטי עמדה לאור נתונים נכונים? ואילו מזכ"ל ההסתדרות בסגנונו המסורתי מצהיר: "הם חושבים שזה יעבור להם, שהציבור יבלע את זה". המזכ"ל, כמי שמשים עצמו דובר הציבור, משוכנע כי "זה לא יעבור להם". להם — משמע לחברי מפלגתו אשר בממשלה.

חלוקת הרלות

תמוה שראשי ההסתדרות לא טענו כי בדקו את הנושא או נועצו עם מומחים או בידיו עמדת צה"ל, אם הלביא יוחזק או שמא יחוסל. שיקולים אלה לא עמדו לנגד עיניהם, אלא שיקולים אחרים אשר על טיבם לא קשה לעמוד. אמנם, יו"ר האיגוד המקצועי ופקידיו ביקרו בתעשייה האווירית וקיבלו "הסברים מיו"ר התעשייה האווירית, מהמנהל וממלא מקום המנהל", והיינו אותם אנשים אשר לפני שנתיים סיפקו לממשלה נתונים מסו־עים. יש להניח כי הסברים אלה מפי אינטרסנטים מובהקים יתקבלו על דעתם של אנשי ההסתדרות כחוות־דעת אובייקטיווית.

לזכותו של יו"ר האיגוד המקצועי ייאמר, כי גילה עניין בהיבט התקציבי אך פסק כי "בעיית התקציב אינה תמיד אחד ואחד זה שניים". כדי להכליל את סלידתו מתוקי הכלכלה ומאנשי הכלכלה הפליג היו"ר באימרה אווילית: "בשנת 1947 לא היו די כלכלנים, אחרת גם את המדינה לא היינו מקימים" ("דבר" 25.6).

אכן, המשפט בענייני תקציב "לא תמיד אחד ואחד זה שניים", ממצה את עיקרי ההשקפה הפופוליסטית. מי שרוצה לעמוד על הסיבה האמיתית להתמוטטות המשק ההסתדרותי ימצאנה גלומה באמירה זו, שכן הפופוליסט במהותו אינו אלא מורד בעיקרי תורת הכלכלה.

אסכולה זו שוללת גישה רציונאלית וראייה לטווח ארוך, ודבקה בשיקולי שעה אשר רווח מיידי בצדם ואחריתם פגעים אשר לא במהרה יגלידו. כל אלה הם פועל־יוצא של סוציאליזם פרימיטיווי, שאינו רואה תכליתה של מדיניות משקית בהגדלת העוגה הלאומית אלא מתמקד בחלוקת הרלות.

כתב אישום

עלינו להחזיק טובה לשר הביטחון אשר השכיל לתאר נכונה את אופיה של ההסתדרות, וכה אמר בפני נציגי מחוז תל־אביב של מפלגת העבודה: "ההסתדרות לא מצאה תשובה ולא העלתה רעיונות חדשים לשורת המשברים שפקדו לאחרונה את משק העובדים, קופ"ח, סולל בונה, מושבים וכו'". שר הביטחון טען כי במדינה כולם רוצים רק לקחת ומוסר העבודה הוא מן הנמוכים בעולם המערבי. מסקנתו היא כי "המדיניות הכלכלית־חברתית של מפלגת העבודה אינה שונה כיום ממדיניות הליכוד" ("הארץ" 21.6). מלים אלה מעידות על יושר אינטלקטואלי ואומץ־לב אזרחי, ויש בהן משום כתב אישום חמור כלפי הפר־פליום ההסתדרותי.

למען הדיוק ייאמר, כי מפלגת העבודה אינה דוגלת בפופוליזם, אך קיימת בה קבוצה רבת־משקל הדבקה באסכולה זו ומטילה צלה על המפלגה כולה. ואילו ההנהגה חוששת להתייצב חזיתית נגד גל עכור זה. אסכולה זו קיימת בצורה קולנית גם בליכוד, והתחרות בין שתי הקבוצות הפופוליסטיות מחדדת כל אחת מהן. ועתה, נושא הלביא זימן לשתיהן מכנה משותף, וחזקה שכל אחת מהן תפעל בתנופה ולפי סגנונה להבטחת עליונותו של השיקול הסוציאל־דמגוגי על העניין החיוני למשק המדינה ולביטחונה.

יוצא לחו"ל?

טלפן ל"קו־הצהוב"* של הרץ וסע הרץ בתנאים הטובים ביותר

בין אם אתה יוצא לטיול בחו"ל או לנסיעת עסקים, הרץ - מספר 1 בעולם להשכרת רכב - מעמידה לרשותך בישראל את הקו הצהוב: 03־202121. טלפן הרץ, ותקבל מידע מדוייק, כולל השוואת מחירים נכונים להשכרת רכב באירופה ובארה"ב. במידה ולא תיענה במקום, השאר שמך ומספר טלפון ואנו נתקשר אליך בהקדם. סע לשלום, סע הרץ.

* פינוק נוסף של הרץ לשרותך.

Hertz מישהו מפנק אותך...

هكذا من الأصل

שבוע של ספרים: סיכום

עוד שבוע ספר נגמר בכיכרות הערים. זה לא היה רק שבוע של אנציקלופדיות, ספרי בישול ומין, אלא של ספרים, בס' רבתי

מעל הדוכן של זמורה-ביתן התנוסס השלט "זמורה-ביתן — ספרים טובים". המוכרים בחולצות טריקו לבנות, חובשים מצחיות צהובות. אבל "כתר" היתה הסיסמה "כתר — בית היוצר לספר הטוב". המוכרים בלי מדים. בהוצאת "מעריב" המליצו על "מעריב — ספרים מבית טוב", המוכרים לבשו חולצות בד לבנות, קצת יותר אלגנטיות. כמותן הגיעו לשיא השבח העצמי "מודן — ספרים שאנשים אוהבים" ו"זהו מודן — שעליך שמעת מזמן". המוכרים היו בחולצות טריקו אדומות. אולי זו תחילתו של עידן חדש בפרסום, שבו מפנות ההוצאות תשומת לב לעצמן והמשווק מתנהל במלים "ספר" ו"בית", וכמובן התואר "טוב".

עוד שבוע ספר עברי נגמר בכיכרות, והוא נמשך בחנויות הספרים. כל סיכום הוא רק הערכה, כי המו"לים שומרים על נתוני המכירה בינם לבין פקיד השומה שלהם. הם מוכנים להפריח הערכות השוואה לשבוע הספר הקודם, לפני שנה, אבל גם הערכות אלה יש לקבל בערבון מוגבל, שכן שבוע הספר הקודם נחשב לא טוב. לא טוב ביחס למה לציפיות שלפניו, לשבוע שלפניו, למכירות שלפניו. "טוב", גם בהערכת ספרים, גם בהערכת הוצאות ספרים וגם בהערכת מכירות הוא, כידוע, מושג יחסי.

ב"זמורה-ביתן" דיברו אחרי ומדה אשר ביתן על 20 אחוז פדיון יותר מאשר בשבוע הספר שעבר. המכירה הגדולה היתה של ספרים כמו "שם הוורד" של אומברטו אקו או "שיר געגוע ושמו אליס" — ספרו החדש של עמוס אטינגר, ואילו הכבוד נפל בחלקם של ארבעת הדומים של הרדה לוו, שמעון בלס, ראובן מירן ודויד שיץ, שהם "עמודים לספרות עברית" ולכבודם נערכה קבלת פנים בביתו של זמורה, בנוכחותו של שר החוץ שהוא (למי שעוד לא יודע) חובב ספרים.

בדוכני "עם עובד" (שמוקמו אסטרטגית טוב מאוד) מכרו את "איליאדה" ו"אודיסיאה" בתרגומו של שאול טשרניחובסקי, שיצאו עתה מחדש בכריכה רכה אחרי שהוסרו בשוק זמן רב.

ב"עם עובד" מכרו, כמובן, את "קופסה שחורה" שזה כבר הפסיקו לספור את עותקיו הנמכרים (אחרי 50 האלף הראשונים אין מה לספור, ומה שנשאר זה רק בכריכה קשה), את קנז ("התגנבות יחידים" ו"אחרי החגים" שיצא עתה מחדש בכריכה קשה, במקביל לצאתו לאור בארה"ב), "ערבסקות" של שמאס וכל השאר.

ב"עם עובד" דיבר המנכ"ל אהרון קראוס על עלייה בפדיון בסדר גודל של 50 עד 100 אחוז, בשולי קבלת פנים שערכה ההוצאה לקראת השלמתה של סדרת "מעגשים" — המקראות החדשות (הקיימות עתה מכיתה א' עד כיתה ו'), השמות רגש על הערך הספרותי של הקטעים המיועדים ללימוד הספרות ועל הערך האמנותי של העיצוב (עיצוב של שמעון זנדבאנק, ויצירות של טובי האמנים). במסיבה השתתף פרופ' אריך כהן, עורך המקראה, שסיפר גם הפעם את האנקדוטה איך מלמדת המורה הקונפורמיסטית שלנו את הילד דני שלא להיות שונה. קראוס הכיר את דב גורפונג, שפיתוח המקראה החדשה הוא עד בימיה, ואנשי המחלקה לספרי לימוד ב"עם עובד" סיפרו על הקשיים בהפקת הספר ועל ההצלחות בשילובו במערכת ההוראה כבר בשנים הראשונות לצאתו.

באותה הזדמנות חגגו ב"עם עובד" את העובדה שלשתיים מן המקראות הוציאה חברת "סי.בי.אס" גם קלטת, הכוללת יצירות מולחנות המופיעות בספרים, בביצוע מוסיקלי של אבנר קנר ואילן וירצברג. טרגדיה של ילדי, שגם הקהל המבוגר גאלי לספרים הללו, היא שאין קשר בין סדר הקטעים שבקלטת לאלה שבספר, וגם הפניות מתאימות אין.

הזמן הצהוב — להיט

דויד גרוסמן היה כנראה גם השנה הלהיט של שבוע הספר: "הזמן הצהוב" שלו נמכר טוב מאוד בדוכני "הקיבוץ המאוחד", בסדרת "סימן קריאה". היתה זו דוגמה של שיווק נבון של ספר, שנבנה לתהודת הקהל באמצעות השבועון "כותרת ראשית", אשר יזם את סדרת הכתבות הזאת מארץ ישמעאל די זמן לפני שבוע הספר. הספר המדובר (כמו "עיין ערך: אהבה", גם "זמן צהוב" היה למושג אצל רבים שלא קראו בו) יצא לאור סמוך מאוד לפתיחת השבוע. הודפסו 26 אלף עותקים בתוך שבועיים מיום הוצאתו לאור, וזהו שיא מכירה בזמן נתון.

ב"כתר" מספרים על עליית מכירות של 50 אחוז ומציינים שהשנה כמעט השתווה היריד בירושלים לזה של תל-אביב. מבחינת שלהוצאה זו יש היצע מאוד מגוון, קשה לבחור את הספר שבלט, אבל בכל זאת היו אלה "המדריכים": "מדריך פרחי הבר" נדפס לקראת שבוע הספר ב-10,000 עותקים וכל ההדפסה נמכרה בידיה, וההפתעה האמיתית: 5000 עותקי "מדריך הדרקים" החדש נמכרו כולם. אפילו "מדריך ארץ ישראל" הוותיק התעורר לחיים ומכר השנה פי 30 ממה שמכר בשנה שעברה. וב"כתר" התזימו בהצלחה גם על האנציקלופדיה הכללית החדשה שלהם, שממנה נרכשו עד עתה שני כרכים (מבין ארבעה מתוכננים), ומכרו את "מולכו" של א.ב. יהושע ואת "גיא אוני" של שולמית לפיד. "מלאכים באים" של יצחק בן נר עוד לא הוצע למכירה, כי לעת עתה הוא יצא לאור במסגרת "זמרייה" ונמכר רק למנויים. בדוכן "הקיבוץ המאוחד" היתה הרגשה שההתחממה - אינה מתנהלת כל כך טוב, ואילו בדוכן "כתר" כאבה יד המחתימים. מרוב עבודה. ב"כתר" היו מרוצים מאוד מהמכירה, אף כי להוצאה זו — וזאת בניגוד לדעה הנפוצה והמוטעית, שכיבדיד קנו רק ספרי בישול — אין כמעט ספרי בישול.

כדי למנוע אי הבנה: בארץ מוציאים ומוכרים הרבה ספרי בישול. לסוגיהם — קטנים ותכליתיים, גדולים ומהודרים. ל"מודן" היה דוכן שלם של ספרי בישול, עם ספר חדש של בישול סיני לא כשר של אהרוני וגם "ספר הבשר" החדש של אהרוני ושאול אברון. כל אלה נמכרו טוב מאוד, למרות המחוריות של התורי הישראלי. "ספר הבשר" אינו כשר במובן זה שהוא נותן מתכונים עם חמאה ושמנת. אבל — וזה חשוב לעוזר מודן (שעליו שמעת מזמן) — אין בספר מתכוני בשר חזיר. אהרוני אומר שממילא בכשר [illegible] הרבה מקום ליצירתיות בישולית.

אבל לא רק ספרי בישול. הוא ראיה שהוצאת "זמורה-ביתן" עיצבה שמה אומר "ספרי בישול", מרחיבה את הקו לספרי ילדים, ספרות עוד שימושית (שהצליחה מאוד), ואין חשיבות רבה לשנתון היצור: בהוצאת "לדורי" מתגאים בתרגומה עברית של ספר עזרה עצמית שנמצא ברשימת רבי-המכר בארצות-הברית כמעט שלוש שנים, ואפילו ספרות יפה. הלהיט שלהם בשבוע הספר הוא הספר "בלי מרחות", שמסביר לילדים רכים בפרטי פרטים איך הם באו לעולם, בלי כרובים או חסידות, כל מלה (כתובה בשפה שוירה) אמת צרופה. עם תרשימים מדויקים, שיעלו סומק קל בלחיי ההורים.

וכמו תמיד, פרחו ההוצאות שלהן הרבה ספרי ילדים. נהוג לזלזל בכך שקונים ספרי ילדים, כביכול אלה קניות לא חשובות או לא משמעותיות. כותרת אפשרית לכתבה על שבוע הספר אומרת "שבוע ספרי הבישול, המין וספרי הילדים". אך משמעותה של כותרת זו נשכחת כי ילדים הם הכלים הספרים של המחר, וכל ספר שנרכש בעבורם הוא השקעה גדולה לטווח ארוך. הכל רק שכנגד כל הוצאה לאור המשקיעה הרבה מאמץ והקפדה באיכות, גיוון וטיב היצירה, יש שתיים הוצאות ספרי ילדים שימכרו עם הגל הכללי, ולא יעמדו במבחני איכות מינימליים.

המבחן עוד יגיע

המו"לים יודעים שהמבחן יהיה בסוף החודש, או אפילו באמצע החודש הבא, כשחנויות הספרים, הממשיכות במבצע הספרים בהנחה של 25 או 40 אחוז, יחזירו את עודפיהן. ההנחה היא שההנחות יתחילו להחזיר עד לסוף החודש הזה, כי הן חוששות להיתקע עם מלאי שעליו יצטרכו לשלם. ועתה המכירה היא כבר ללא הסיקור התקשורתי של שבוע הספר. מה שברור, שהצטופפות המו"לים ועובדיהם בתוך שטח מצומצם יחסית, מלא ספרים, גרמה אותם כמות לבם במכירה להשתטויות: כמו אותי שמעתי קריינית מבריזה ברמקול ש"יואב ברש יחתום על האנציקלופדיה "אביב" בדוכן "מטרה", ומיד בתגובה: "עודד מודן יחתום על 'חיים נבונים אחרי גיל 50' של ג'יין פונדה". ברש, ב"מטרה", היה מרוצה מהמכירה הגיין, להפתעתו. את הצלחת הספר של פונסאפא שרייש "הסודות של חייה", שמכר 2000 בשבוע, אבל הוא מחכה בזהירות להחזרות מחנויות הספרים.

אבל עם כל שמחת המכירה, יש להבין שהעלייה בפדיון מתקזזת: היא מתקזזת פעם אחת עם מספר הכותרים הגדול שיצא לאור השנה: נכון שמכרו יותר ספרים, אבל גם יצאו הרבה יותר ספרים: ופעם שנייה עם ההקשה במחירי הספרים. כך הספר, בעיקר אחרי ההנחה, היה באמת זול השנה. כלומר, יש למכור הרבה יותר ספרים כדי לצבור אותו הרווח. העלייה בפדיון מתקזזת גם עם הוצאותיהם של המו"לים על ארגון המבצע הלוגיסטי הגדול של שבוע הספר, ושיבוש העבודה הסדירה כדי להספיק להדפיס הכל למועד. לכן היה זה אולי שבוע טוב, אבל בערבון מוגבל, ויש לראותו בפרספקטיווה של השנה כולה.

תופעה חריגה היתה ברוכבים. בכר קונים שבאו עם רשימות מסודרות והכסף מוכן (הם הויכו להוצאות הגדולות) היו קונים שביקשו "ספר חדש", משהו מעין "מודל 87". עוד יבואו זמנים שלא יהיה אפשר למכור ספר מודל 86, גם אם הוא יד ראשונה, במצב טוב, שמור, מרופא.

צורה לו

מי שהצליח "לקחת מרחוק" מן הספרים ולהביט על שבוע הספר בכיכר מלכי ישראל מלמעלה, ראה שהכיכר שינתה צורתה. אם בעבר הקיפו הדוכנים את הכיכר, השאירו את התחום שבפנים למו"לים, ואת השוליים הצרים מסביב לכיכר לקונים, באה מצוקת המקום וחייבה שינויים. בתחילה גרמה מצוקת המקום מפרצים פנימה, אל תוך השטח, עד שהכיכר שינתה את צורתה כליל.

היה זה פרי התכנון של האדריכל שוקי וקס, שיצר הפעם מין נחש ארוך המתפתל מכסוף מעט, בצורת חצי סהר באלכסון, וממנו יש בליטות לשני הצדדים. זה צמצם בצורה ניכרת את מרחב המוזה של המו"לים ואנשיהם שבפנים, אבל איפשר להקצות 680 מ"ר נדבנים, ומקום רב יותר לתנועת הקהל סביב הדוכנים.

ויראו המו"לים בהתאחדותם כי טוב, וכבר מדברים עם וקס על עיצוב הכיכר גם בשנה הבאה. הדבר יאפשר אולי ניצול שטח מכירה נוסף, אך מה שחשוב לוקס עוד יותר הוא למצוא דרך לעיצוב הדוכנים לא רק בכלל צורתם, אלא גם בפרטיהם. השנה כל מו"ל תלה על דוכנו שלט כרצונו, בגודל, בדוגמה, בוולגריות או בעידון התואמים את אישיותו וכוונותיו המסחריות. לקראת השנה הבאה ינסה וקס לעצב משהו אחיד ואסתטי. דבר נוסף הטעון עיצוב, הוא מה שקורה בתוך הדוכן, מאחורי כתפי המוכרים. מה שקרה השנה היה פשוט בלגן, וגם את זה ניתן לעצב בצורה שתרגין יותר את העין, ולא רק את הקופה.

לפי נתוני התאחדות המו"לים העלות של הקמת הדוכנים על כל עזריהם (חשמל וכו'), השטח ניתן חינם על ידי הרשות המקומית, היא 600 אלף ש"ח. לפי תחשיבים שלהם, עולה שהשכרת הדוכנים השנה (לחברי ההתאחדות) ב־290 ש"ח, ולמי שאינם חברים ב־1001 ש"ח למטר. איש לא שילם את המחיר שיועד לחברי ההתאחדות שאינם רוכשים נייר באמצעותה, כי כולם התחייבו לרכשו) הכניסה לקופת ההתאחדות יותר ממיליון ש"ח, כך שיש להניח שתישאר איזו רווחה לשפר עוד יותר את הדוכנים בשנה הבאה, ותמיד יהיה מישהו שקיבל דוכן לא טוב במקום לא טוב.

ספר והמבורגר

"מאחורי הקשתות" (מקדונלד'ס) יצא לאור בעברית, בהוצאת "מטר". מה יכולים מו"לים ללמוד ממנו

בישראל לא קיימת אפילו מסעדת המבורגרים אחת של מקדונלד'ס. אומרים שזה בגלל חששה של חברת ההמבורגרים העצקית מהחרם הערבי ואולי מסיבות אחרות. הפרק האחרון של הספר "מקדונלד'ס" (מאחורי הקשתות, מאת ג'והן פ. לאב, שיצא עתה לאור בעברית, בהוצאת "מטר", בתרגומו של דוד פרידלנד), עוסק ב"מייצאים את אמריקה", כלומר בסניפי מקדונלד'ס מחוץ לארצות הברית, אבל אין בו אפילו מלה אחת על היעדר הייצוא של ההמבורגר לישראל.

"מקדונלד'ס" הוא סיפור על יוזמה, רעיון והשקעה נבונים שהצליחו להשליט את האחידות המירבית על המוצר, ולא לאבד את היוזמה של הזכיין. גדולת מייסד הרשת, ריי קרוק, וכל אלה שהלכו בעקבותיו, הוא בהקפדה על כך שבכל המסעדות יוגש התפריט הזהה.

כדי להבין איך זה קרה, תצטרכו לקרוא את הספר, וסי־כייה. להמבר בארץ בה לא מכירים את "מקדונלד'ס" לא כדאי. אבל בארץ הזאת קנו את הספר של איאקוקה, גם כן הוצאת "מטר".

התבונה מאחורי הוצאת ספר כזה לאור בעברית היא שהוא יעניין מנהלים, שיוכלו להפיק ממנו לקחים לתחום שלהם. ומן ההצלחה של "מקדונלד'ס" ניתן, אכן, ללמוד. אפילו מו"לים יכולים להפיק תועלת מהפילוסופיה העסקית של קרוק ש"חזר והטיף למנהליו הצעירים, להתמקד רק על רווחים לטווח הארוך, הנוצרים כתוצאה מביצועים ברמה גבוהה, ולא לרדוף אחרי רווחים לטווח הקצר, שאפשר להשיגם ללא התמורות לפרטים. הוא הבטיח להם, כי אם יעשו את עבודתם כהלכה, ענייני הכסף יסתדרו מעצמם."

בין אניני הטעם לא נחשב ההמבורגר כמאכל שראוי לעסוק בו, ולכן קשה להשוות בין ההמבורגר לספר, שהרי ספר נועד, באיזשהו מקום, לאניני הטעם.

גם שיטת המכירה של מקדונלד'ס, שמשווקת את אותו המוצר ביפן או באוסטרליה, לא יכולה להיות דומה לעניין שיווק הספרים. כי כל ספר ועולמו הוא.

בכל מקום שהוא מקפידה מקדונלד'ס על האיכות, הניקיון והשירות. נכון שזהו רק המבורגר, אבל זה ההמבורגר האיכותי והמקצועי ביותר, המופק בשיטות מדעיות. ב"מקדונלד'ס" לא ימכרו צ'יפס לא פריך. כי יש שיטה מדעית להפיקו, ומקפידים עליה. ולמרות שספר הוא לא המבורגר, כשאתה מעלעל בספר שיצא לאור בארץ, אתה לפעמים היית רוצה שיהיה כמו ההמבורגר של מקדונלד'ס: שתרגיש שתרגמו אותו כמו שצריך, שערכו אותו כיאות, שהתקינו אותו לדפוס כנדרש, שהגיהו אותו בקפידה. כך, למשל, בספר הזה עצמו כתוב על המועדון שבו היה חבר ריי קרוק פעם כ"רולינג גריק" ופעם כ"רולינג גריק". דבר קטן, אבל אצל מקדונלד'ס דבר קטן כזה לא היה יכול לקרות.

בעש"ט־סלר

שתי הוצאות מכובדות מציעות לקורא את סיפורי אבי החסידות

שלא יספרו לכם שהוצאות ספרים מתחרות על לבו וכיסו של הקורא רק באמצעות ספרי בישול. הנה, שתי הוצאות מתחרות על תשומת הלב עם סיפורי רבי ישראל בן אליעזר, הלא הוא הבעל שם טוב. כמו שאומרים האנגלים: באת'נג באט ת'ה בעש"ט.

כבר בראשית שבוע הספר היה מונח על דוכני הוצאת כרטא (שלה זו בהחלט חריגה מן הקו הרגיל) הספר "סיפורי הבעש"ט — גם קצת שיחות שלו בענייני אלוהים ואדם, תכלית החיים, צערם ושמחתם" שבבחרו וערכו ונוספה עליהם אחרית דבר בידי פנחס שדה. שדה עשה מעשה דומה לפני מספר שנים לנכדו בנו של הבעש"ט, רבי נחמן מברסלב, כשהוציא בהוצאת שוקן את "תיקון הלב". עתה לקראת סוף שבוע הספר, הוציאה שוקן את הכרך האחד עשר מעזבונו של ש"י עגנון, כפי שהובא לדפוס על ידי אמונה חיים יהודה ירון, שהשתדלו לערוך את הספר לפי שהיתה אביהם, ותוך מילוי רצונו.

עגנון השווה את החסידות למרגלית שהיתה מונחת באשפה. שרבים עברו עליה ודרכו עליה, ומרטין בובר הרגיש בה, הרכין עצמו ונטלה וניקה אותה עד שהבהיק זיו הדרה.

עגנון ובובר עמלו יחדיו על הוצאת סיפורי הבעש"ט ותלמידיו במספר כרכים, אך כתב היד של הספר הראשון נשרף בבית עגנון בשנת 1924. ב־1932 אמר ביאליק לעגנון שאין בכוח הוצאת "דביר" להוציא את ספר סיפורי החסידים לאור. ועגנון חשב שלא יהיה מנוס אלא להחזיר ל"דביר" את 50 הדולר שקיבל בובר דמי קדימה. אחר כך הציע עגנון לסיפורי החסידים, וב"ימי הפרוספקטי" של סיפורי החסידים", ב־1958, כתב שאין לבו נמשך לחזור אצל הספר, ש"מזה שלושים שנה מתנוים הם במתרגמו של מר שוקן, אבל מכריכים בכל עת בלבי" (בשנת 1959, במכתב אל רב סרן, כשהוא הוגה בהוצאת הספר בכל זאת במלאת 200 למות הבעש"ט, ב־1960).

עוד ציטוט אחד משל עגנון: "בבושת פנים עלינו להודות, שאם נחפוץ למצוא איזה צל של ספרות עברית מקורית בתקופה זו, צריכים אנו לפנות לספרות החסידות. אשה, עם כל הבליה, יש בה כה וכה גם רעיונות עמוקים. . . כל שיש לו מקור, קרא במקור ודוק את העיבוד הספרותי. וכל שאין לו מקור, אם עשאו משורר דינו כדין דברי שירה, עשאו סתם מחבר — סלק עיניך ממנו, מבלתי יכולת המחבר לעשות סיפור תלה אותו בחסידים או בספרי עם."

ועתה לסיפורים עצמם, ואביא כאן שניים שענייניהם סיפורי הבעש"ט שכתבו אחרים, שהרי הוא לא השאיר אחריו חומר בכתב, ואין אף סיפורים או דברים שנרשמו מפיו, בשמו, בזמנו. תחילה בנוסח עגנון: "פעם אחת ראה הבעש"ט שד ובידו ספר. אמר לו ספר זה שבידך מהו? אמר לו, זה ספר שחיברת אתה. הבין הבעש"ט שיש אדם אחד שכותב התורות ששומע מפיו. כינס כל אנשיו ושאל אותם, מי מכם כותב תורותיו? עמד אחד והודה שהוא כותב. אמר לו הבעש"ט שיביא לו הכתבים. הביא לו. עיין בהם הבעש"ט ואמר, אין כאן אפילו דיבור אחד שלי."

הסיפור הזה מופיע בנוסח קצת שונה אצל פנחס שדה, שכמו עגנון, נהג בסיפורי הבעש"ט בכבוד הראוי. התקין וערך רק מעט, קצר מעט ממעויה, ולא כלל סיפורים שנראו לו "כתם כהפלגות של התפעלות מצד חסידים". וניסה להראות את הבעש"ט בהוויתו האנושית. הוא גם הוסיף שני פרקים קצרים על השר תיקה ועל השמות. "איש אחד היה כותב מה ששמע מפי הבעש"ט. וכאשר נודע לבעש"ט ציווה לרבי לייב מפולנאה לעיין בכתבים. אמר לו רבי לייב שלא כתב הלה דבר אחד מדברי הבעש"ט. ואמר הבעש"ט, כי אותו אדם לא שמע לשם שמים לפיכך נתלבשה בו קליפה ושמע דברים אחרים."

לשונות קטנים

ספר קטן של מו"ל קטן על החוכמות הגדולות של ילדים קטנים

[illegible] מה שמאפשר לאור [illegible] מיב תשומת הלב לכל ספר. אבל בהיותו הוצאה קטנה, שאינה חברה בהתאחדות המו"לים, היתה עבודה ההוצאה של שכירת דוכן בשבוע הספר (1001 ש"ח למטר) הוצאה גדולה, והעובדה שלא היתה לו אפשרות לבחור מקום, והוא מצא עצמו במעלה מדרגות הכיכר, ולפי הרגשתו הרחק מהזמן הטאח, בהחלט הפכה אותו כעמם ומר.

אבל הספרים של הוצאה זו מדברים בעד עצמם, והספרים לא יודעים לכעוס. "לשונות קטנים" של מרים רות ומדריק שגיה, (שבא הוצאה לאור וספרית מעריב) הוא אוסף של דברי ילדים קטנים, שבמאבקיהם הראשונים על כיבוש הלשון יוצרים דברים מקוריים, משעשעים וגורמים חומר למחשבה.

הכותבות, שלשתיהן נסיון בחינוך ילדים ובכתיבה עבורם, מוסיפות אחרית דבר, ומסווגות את האימרות השונות, ואף מדריכות את ההורים איך להגיב על החוכמות האלה: "האמירה של הילד היא תוצאה של מאמץ רוחני עצום ליצור הבנה באמצעות הדיבור. הילד מגייס את כל חוכמתו לשם כך. אך אל לנו להתאפק בה בפניו, או לצחוק [illegible] [illegible] מאמץ מודע, הם יפסיקו להיות ילדים, ויתחילו להתחכם.

יש בספר גם הרבה עמודים ריקים עם שורות, שאפשרו להורים שעכשיו הבינו שהילדים שלהם מאוד חכמים, לרשום את ה"חוכמות". שיבושי לשון וחוכמות של ילדים אלה הם אוצר בלום, שקשה לדעת מה לצטט מתוכו. האם את הילד שרוצה "להשריק" את הצלילים, או הילד שמדקלם את סולם הצלילים כך "דה, רה, מפרשסול", או את הילד שאמר "שבן מהרבן, ובת מהרבת", או את הילד שמספר שהסבא שלו הלך ל"מתפלה" (כדי להתפלל), או את הילד שמצהיר "שאני יודע למה לפיל יש שנים עקומות, כי הוא מוצץ את הזרוק".

בכל עמוד יש איורים קטנים ומקסימים של שלומית זהר, שמאפשרים לך להבין את מה שצבריו ההורים והעוקצניים היטיבו כל כך לתאר בלשונם הציורית, שעדיין אינה יודעת מגבלות. הצרה היא שכשהם גדולים, הם לומדים את המגבלות. לכן יש כל כך הרבה אנשים סתם, וכל כך מעט משוררים וסופרים היודעים להשתעשע בלשון.

תיקון והבהרה

1. במדור "מלים ומו"לים" ("הארץ" 12.4) פרסמתי מאמר ביקורת על הגיליון המיוחד של "ידיעות אחרונות" שיצא לרגל פתיחת יריד הספרים בירושלים, שכותרתו הראשית עסקה ב"אנציקלופדיה התנ"כית".

2. ביקורתי לוותה בכותרת פוגעת וחריפה, שחרגה מן העובדות. באשר לעובדות, ביקורתי את המו"לים "ידיעות אחרונות" וספרי "חמד" על כך שבגיליון הפרסומי המיוחד שהוצא לרגל יריד הספרים לא הוכר יחס נאות, המו"ל והבעלים של בית ההוצאה הירושלמי, שיום הפיק בשעתו את המהדורה הראשונה של האנציקלופדיה. בבדיקת העובדות לא נתגלו דעותי לכך שיווש גפני ובית ההוצאה הירושלמי העבירו את כל הזכויות להוצאת המהדורה העברית, שנדרש לה ערכונים ועריכה מיוחדת, ל"משכל", מיסודן של "ידיעות אחרונות" ו"חמד". על כן, לא היה מקום לדברי הביקורת שהבעתי כאמור על הגיליון הפרסומי המיוחד, ואני מביע צערי על הדברים החריפים והפוגעים.

מכירת המוכר

ברונפמן נמכרה למשקיע זר, אבל נראה שאין זה סוף הסיפור

בחוגי המקצוע היה ידוע זה זמן מה שחברת ברונפמן (יבוא עיתונים, בעיקר אנגליים וגרמניים, לרבות שבועון האופנה "בורדה" ושבועון החדשות "טיים", יבוא ספרים, ויותר מ־20 חנויות ספרים ברחבי הארץ, בסניפי "המשביר לצרכן" ועוד) נקלעה לקשיים כספיים. חשבונות לספקים לא שולמו, ואפילו נערכו גישושים לעבר "כתר" בעניין מכירה. ב"כתר" ערכו בדיקה ראשונית של מצב הספרים של ברונפמן והחליטו לא להיות מעוניינים.

בשבוע שעבר נודע שחברת ברונפמן נרכשה על־ידי משקיע זר, "קאמפן אינטרנשיונל". נציגי המשקיע הזר שומרים על סודיות מוחלטת לגבי זהותו, לדבריהם לפי בקשתו. אפילו שמו הפרטי הוא בחזקת סוד. מה שניתן להגיל מפיהם הוא, שאכן יש איש כזה, שחברתו רשומה בבירמודה, שאינו בקיא בענייני שיווק ספרים ועיתונים (השמועה אומרת שהוא עוסק בנדל"ן) ושזוהי השקעתו הראשונה בארץ.

הבעלים החדש מינה תחילה הנהלה חדשה: נציגיו — יעל גילון וארם קימרלינג, המנכ"ל של ברונפמן בשש השנים האחרונות ניר ברוך והמנכ"ל הרשת המתחרה, סטימצקי, יהושע נמליח. מיד ביום העבודה הראשון פרש ניר ברוך, שהסביר כי לבעלים החדשים הזכות לקבוע מנהלים חדשים. מזכירתו פוטרה.

עוד יעל גילון מונתה למנכ"ל החדש של החברה. מכיוון שהמשקיע החדש והיא עצמה אינם בקיאים בשיווק ספרים ועיתונים, משמשים אנשי סטימצקי לצורך זה יועצים ומחזרי [illegible] על מצבה של ברונפמן בעקבות הרכישה.

מעמדם של אנשי סטימצקי בעקבות רכישת ברונפמן על־ידי משקיע זר הוא בהחלט מיוחד במינו. תחילה נמסר כי בעקבות הרכישה תמוזג התחרות בין סטימצקי לברונפמן, ובסטימצקי הכחישו שהם עומדים מאחורי הרכישה, אף כי עוד סטימצקי וניר בתוך היו בחו"ל בעצם הימים שהרכישה סוכמה. חוץ מזה, מה פתאום שמשקיע זר יגרום למיתון התחרות, ויכלול נציג של הרשת המתחרה בהנהלה החדשה? עכשיו, כשאנשי סטימצקי הם מחזרי הדעה המקצועית על מצבה של הרשת המתחרה, בוודאי יש להם עמדת כוח. כל זה מעלה את האפשרות — הגם שבסטימצקי אין מאשרים זאת — שהיתה הבנה בין סטימצקי למשקיע החדש לפני שהלה נכנס לעסק, לגבי שיתוף פעולה עתידי.

נציגי המשקיע החדש לומדים את מצבה של ברונפמן, בייעוץ סטימצקי, ואף שאין לכך אישור, דומה שיש להם הרבה מה ללמוד ומצבה של החברה טוב עוד פחות ממה שחשבו. אני מבין שהקושי העיקרי הוא באיתור הערכה נכונה של הנתונים. על כל פנים ברור שצפויה שם בקרוב החלטה לגבי העתיד, ואין מוציאים מכלל אפשרות שהחברה תפורק.

בסטימצקי דיברו תחילה על מיזוג תחרות, ואחר כך על הקמת חברה משותפת להפצת עיתונים מחו"ל, ועתה מדברים על מגוון אפשרויות, שמביאות בחשבון גם מעורבות עמוקה יותר, בהשקעה או בניהול, של סטימצקי בבעלות או בניהול ברונפמן. עיסקה כזאת, אם תתקיים, תגדיל את כוחה של רשת סטימצקי (הגדולה המחזיקה כלאה הכל), לא רק בהוספת חנויות אלא בעיקר בתחום הפצת העיתונים מחו"ל, ובמצב כזה לא תהיה לה למעשה כל תחרות של ממש.

בנק כללי לישראל בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח 1968, ניתנת בזה הודעה כי ביום 30 ביוני 1987 פורסם תשקיף בדבר הנפקה של עד 70,076 מניות רגילות א' רשומות על שם בנות 1 ש"ח המוצעות כדלקמן:

הצעה בדרך של זכויות

עד 68,076 מניות רגילות א' רשומות על שם בנות 1 ש"ח מוצעות בדרך של זכויות לבעלי המניות מכל הסוגים ולבעלי שטרי ההון מכל הסדרות הקיימות לפי היחס של אחת מניה —

לכל 2.10 ש"ח ע.נ. מניות
לכל 2.10 ש"ח ע.נ. שטרי הון (סדרה 1)
לכל 2.10 ש"ח ע.נ. שטרי הון (סדרה 2)
לכל 2.10 ש"ח ע.נ. שטרי הון (סדרה 3)
לכל 43.68 ש"ח ע.נ. שטרי הון (סדרה 7)
לכל $231 ע.נ. שטרי הון (סדרה 10)

במחיר של 200 ש"ח למניה (20,000%)

הזכאים לזכויות וזכאים לממש הזכויות או להורות על מכירתן באופן הקבוע בתשקיף, לא יאוחר מאשר עד שעה 12.00 של ה־27 ביולי 1987. מימוש הזכויות יעשה במסירת מכתב הזכויות, כשהבקשה הכלולה בו ממולאת וחתומה כהלכה, בצירוף המחאה בסכום התמורה המלאה לפרעון ביום 29 ביולי 1987, לבנק כללי לישראל בע"מ, במשרדו הרשום או באמצעות כל אחד מסניפיו, או באמצעות חברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב (להלן "הבורסה"). אם לא תעשה המסירה כאמור עד לשעה 12.00 של ה־27 ביולי 1987, יחשב הדבר כהוראה למכור הזכויות ללא הגבלת שער.
המסחר בזכויות בבורסה יתקיים ביום 28 ביולי 1987.

הצעה לעובדים

עד 2000 מניות רגילות א' רשומות על שם בנות 1 ש"ח מוצעות לעובדי הבנק במחיר של 200 ש"ח למניה.
המניות הרגילות בנות 0.2 ש"ח בהון הבנק עדיפות בזכות הצבעה על המניות הרגילות א' בנות 1 ש"ח בהון הבנק ביחס לערכן הנקוב בכך שלכל מניה בהון הבנק זכות דעה אחת בהצבעה חשאית בלא להתחשב בערכה הנקוב. מניות אלו אינן רשומות למסחר בבורסה.
כל המניות הרגילות א' הרשומות על שם בנות 1 ש"ח הקיימות בהון הבנק רשומות למסחר בבורסה.
מניות אלו מתחלקות לשני סוגים כדלקמן:
א. כ־41% מהמניות הרשומות למסחר הינן מניות הכלולות בהסדר שנערך עם ממשלת ישראל (להלן "ההסדר") והזכאיות לזכויות מיוחדות במסגרת ההסדר (ראה סעיף 7.3 בתשקיף).
ב. כ־59% מהמניות הרשומות למסחר הינן מניות אשר אינן כלולות בהסדר. כאשר מתוכן כ־13% הינן מניות בעלי ענין כהגדרתן בהסדר, כ־44% הינן מניות הנובעות מהנפקת זכויות שבוצעה במאי 1984 וכ־2% הינן מניות שנפדו ב־31 באוקטובר 1985 במסגרת הסדר מניות הקשישים.
שני סוגי המניות נסחרים בבורסה בנפרד – שער אחד למניות הנכללות בהסדר ושער שני למניות שהונפקו על פי התשקיף ממאי 1984 ואינן כלולות בהסדר.
בהנפקת הזכויות עפ"י התשקיף ממאי 1984, לא היה מרכיב הטבה ועל כן לא היה צורך לתאם המחיר הבסיסי של המניות בהסדר. לצורך הנפקת הזכויות עפ"י תשקיף זה תבוצע התאמה לפי נוסחה כמפורט בסעיף 7.3.4 בתשקיף. השער בו יותאם המחיר הבסיסי של המניה בהסדר על בסיס מחיר מניה שאינה בהסדר לפי שערה ביום 23 ביוני 1987 (24,650 נקודות) הוא כ־0.89%.
המניות המוצעות עפ"י תשקיף זה לא תכללנה בהסדר ולאחר הנפקתן יהוו המניות אשר אינן כלולות בהסדר כ־76% מהון המניות הרגילות של הבנק.

הדו"חות הכספיים של הבנק בשלוש השנים האחרונות הראו על הפסד מותאם של 5,407 אלפי ש"ח בשנת 1986, 2,420 אלפי ש"ח בשנת 1985 ו־1,743 אלפי ש"ח בשנת 1984. ליום 31 בדצמבר 1986 הגיע ההפסד המצטבר המותאם של הבנק לסך 26,254 אלפי ש"ח וההון העצמי המותאם הגיע לסך 20,447 ש"ח. בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרץ 1987, הרוויח הבנק סך של 476 אלפי ש"ח (בלתי מבוקר) מותאם למדד מרץ 1987 (במונחי מדד דצמבר 1986 – 456 אלפי ש"ח).
ליום 31 לדצמבר 1986 היה לבנק הון פיננסי שלילי (כהגדרתו בסעיף 11.2 בתשקיף) בסך 6,291 אלפי ש"ח, מותאם למדד דצמבר 1986.
בחוות הדעת של רו"ח לדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1986 צויין כי לא ניתן להעריך איזו השפעה, אם בכלל, עלולה להיות בעתיד על הבנק עקב מסקנות ועדת החקירה לענין ויסות מניות הבנקים (ראה סעיף 7.4 בתשקיף ובאור 1.9 לדו"חות הכספיים).

החותם – THE ISRAEL EUROPEAN COMPANY ISROP S.A. – החברה הישראלית אירופאית ישרופ ס.א. מלוקסמבורג (להלן "ישרופ" – בעל ענין בבנק (כ־46% בהון וכ־60% בהצבעה) ובשליטה עקיפה של הברון אדמונד דה־רוטשילד. ישרופ הודיעה על כוונתה לנצל את מלוא הזכויות שתוצענה לה מכוח אחזקותיה בניירות ערך של הבנק – כ־57% מהצעת הזכויות וכן התחייבה לרכוש מ־מ.י. נכסים בע"מ את הזכויות הנובעות מאחזקותיה של מ.י. נכסים בע"מ, לרבות המניות המוחזקות בידי בנק כללי בנאמנות (1983) בע"מ במחיר הזכויות בשוק יום המסחר. בתוספת 5% כמפורט בסעיף 4.14 בתשקיף.
עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו, הוגשו לרשם החברות. עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי הבנק, בבנקים אחרים ואצל חברים אחרים בבורסה.
אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.
30 ביוני 1987

דובק בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה שהאסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי מניות החברה תתקיים ביום ה', 30 ביולי 1987, בשעה 10.00 לפני הצהרים, במשרדים הרשומים של החברה, רחוב לילינבלום 33, תל־אביב.
על סדר היום:
1. דיון וחשבון הדירקטוריון של החברה לשנת 1986;
2. אישור המאזן וחשבון רווח והפסד של דובק בע"מ והמאזן וחשבון רווח והפסד המאוחד ליום 31.12.1986;
3. דיבידנד;
4. בחירת חברי הדירקטוריון וקביעת שכרם;
5. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

מחזיק תעודת מניה למוכ"ז, יהיה רשאי להשתתף ולהצביע באסיפה הכללית, אם יפקיד את התעודה האמורה במשרדה הרשום של החברה, רחוב לילינבלום 33, תל־אביב, לפחות ארבעים ושמונה שעות לפני מועד האסיפה הכללית.
בהעדר מנין חוקי תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע כאמור, תידחה האסיפה, בהתאם לתקנה 55 של תקנות ההתאגדות של החברה, לשבוע ימים, ותתקיים ביום ה', 6 באוגוסט 1987, באותה השעה, באותו מקום ובאותו סדר יום; ואם בהעדר מנין חוקי תוך מחצית השעה, כל מספר נוכחים יהווה מנין חוקי.
העתקים של דו"ח הדירקטוריון ושל הדוחות הכספיים האמורים לעיל, אפשר יהיה לקבל במשרדיה הרשומים של החברה החל מיום 15.7.1987
בפקודת הדירקטוריון
רות חייש
מזכירת החברה

מעוף — קרן נאמנות

דיקלה — חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ — מנהל הקרן
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק אגוד לישראל בע"מ — נאמנים של הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח – 1968 ניתנת בזה הודעה כי ביום 30.6.87 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.01 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, בתעודות השתתפות על שם בנות 10 יחידות לתעודה או כפולה של 10 יחידות המוצעות במחיר היסודי בתוספת שיעור הוספה של 1.50% כמפורט בפרק 1 לתשקיף החל מיום 1.7.87 ועד ליום 30.6.88.
עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הבנקים הסוחרים בניירות–ערך ואצל סוכני ניירות–ערך החברים בבורסה לניירות–ערך בתל־אביב.
את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, סניף ראשי תל־אביב, רחוב אחד העם 9, תל־אביב.
עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו נמסרו לרישום אצל רשם החברות.
הודעה זו אינה מהווה הזמנה לציבור.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הביצוע

מכרז מס' 1066/87

החברה מזמינה בזה הצעות להקמת יסודות למסועים ומסילה לציוד שנע כבד (עבודות עפר, סלילה ובטון) בתחה"כ רוטנברג ליד אשקלון.
פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של 230 ש"ח (כולל מע"מ) במשרדי אגף הביצוע, רח' החשמל 16, תל־אביב (קומה 11 טלפון: 614343/691) בין השעות 09.00-13.00 עד יום שלישי 7.7.87.
רשאים להשתתף במכרז הנ"ל רק "קבלנים רשומים" בהתאם לחוק, יש להציג מסמכי רשום בעת קבלת חומר המכרז.
על הצעות להגיע למשרדנו בתל־אביב עד יום ד' 29.7.87, שעה 12.00.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

שביל סיבי האסבסט

כיום כבר ידוע כי סיכוני האסבסט רבים, אך נקיטת צעדי בטיחות ומניעה נחוצים עדיין מתמהמהת. השיקולים הכלכליים גוברים על המודעות לסיכונים

מאת נורית כהנא

החיים המודרניים מלווים לא אחת בסכנות בריאותיות שהן תולדה של מיכון ותיעוש, שיטות בנייה ושיטות ייצור. הבעיה מתעוררת לא פעם במדינות קטנות או מתפתחות, אך דווקא במדינות גדולות, שבהן השימוש במוצר רווח בקנה-מידה המוני, יש לחדד תשומת הלב לתופעה, בשל המספר הגדול אבסולוטית של נפגעים.

במדינה קטנה או מתפתחת קורה לעתים שבעלי הון וגורמים אינטרסנטים לוחצים שלא לפגוע את העסק, או מונעים חיסול מוצרים בשל אינטרסים כלכליים. מקרה האסבסט בישראל ממחיש את הריפתון של בעיות הרוחשות מתחת לסף התודעה של החברה, מבלי שירדעו עליהן או יטפלו בהן בזמן אמיתי.

לגבי אסבסט, הוכח בעולם כי חשיפה ממושכת מעל למותר נותנת את אותותיה בטווחי זמן של 15 עד 20 שנה לאחר המגע עם החומר.

מכאן, שמספר לא ידוע מקרב 3500 העובדים שהועסקו אי-פעם במפעלי האסבסט בארץ, וציבור אחר שנחשף לאסבסט לאורך זמן ללא הגנה, ילקו במחלה שנים רבות לאחר מכן.

רק באחרונה פורסם כי מאז 1979 נפטרו בארץ 38 איש ממחלת סרטן האסבסט. בשנה האחרונה נפטרו תשעה אנשים, מעובדי מפעל "איתנית" בנהריה. בקרב הנוגעים בדבר יש הסבורים, כי היו לא מעט מקרים של מוות מסרטן אסבסט לפני 1979, אלא שעד שנה זו לא נערך מעקב שיטתי אחר הלוקים במחלה, תוך בדיקת הקשר למידת החשיפה לאסבסט. במספר גדל והולך של מדינות — ארה"ב, גרמניה, הולנד, ומרבית מדינות אירופה האחרות — ייאסר כליל עד 1990 השימוש באסבסט. במדינות אלה מורידים ומפרקים לוחות אסבסט במבנים ציבוריים.

"חרד לגורל ילדי"

טענות שנשמעו בעבר על סיכוני מפעל "ישאסבסט", שנוסד בשנת 1954 ואז, לדברי חברי הוועד למען נפגעי האסבסט, הכוונה היתה טובה לפתח את התעשייה ולספק מקומות עבודה במקום, לא הביאו לסגירתו. עד 1978 לא היה ידוע על בעיית מחלת האסבסט. מאז שנת 1961 היו פטירות של אנשים שעבדו במפעל. בשנת 1983 הפגינו עובדים מול מלון "דן" בתל-אביב, השייך לבעלי המניות של המפעל, משפחת פרדמן. בתום הסכם פרישה מוקדם של עובדים בני 60 מן המפעל.

המפעל ששינה בינתיים את שמו ל"איתנית", מעסיק כיום 350 עובדים. מפעל "איתנית" מעלה תרומות רבות לרשות המקומית: למשל, מימון תלבושות לתזמורת נהריה. עם גבור מודעותם של העובדים הפורשים לסיכון הפגיעתם במחלה בתוך שנים מספר, הם החלו להתארגן במטרה לעורר תשומת לב ציבורית לנושא: להתקין תקנות בטיחות מחייבות, ולהבטיח את זכויותיהם של הנפגעים עם אוכלוסיית הסיכון. בחודש דצמבר 1986 הוקמה עמותה, "ארגון נפגעי האסבסט". יו"ר הארגון הוא יצחק שקד. כיום רשומים בה מעל 1000 חברים.

"מאוד מודעתנו כשחברים טובים לעבודה נפטרה", אמרו יהודה קליין (52) ועמרי וסלר (41), לשעבר עובדי "ישאסבסט". קליין עבד במפעל בין 1955 ל-1984 כמנהל אחזקה, וסלר עבד בין השנים 1969 ל-1985 כאחראי מחלקה. שני פעילים בעמותה, היו"ר שקד היקצור מסר, הוריהם נפטרו לאחר שעבדו במפעל. "אני חרד לגורל ילדי, שמגיל אפס חיבקו אותי כשבאתי הביתה בבגדי עבודה. אישתי כיבסה את הבגדים. יהיו לי ימסרי מבטן לא נורמליים אם יקרה אסון", אומר עמרי.

התמותה מן המחלה בקרב העובדים רבה. "זה מוות מזעזע. ליוויתי חברים שחלו. זה היה נורא לראות אדם דועך ונחנק ואחר כך אלמנתו מקבלת 5000 שקל", לדברי וסלר. כל המקרים שבהם תבעו בני משפחות עובדים את ההנהלה לדין לאחר מות יקיריהם, הסתיימו בפשרות. לדבריו, בשלב מסוים האלמנות הרימו ידיים.

פליטות חומר

עיקר הפעילות בנושא האסבסט מתמקדת בעיר נהריה, שם ממוקם "איתנית", אשר במשך שנות פעילותו "תרם" לאוויר טונות רבות של פסולת אסבסט. יש פליטות אסבסט לים, מכיוון שהמסננים המיועדים לחסימתם נקרעים. כן יש פליטה דרך שקי האסבסט. לעתים מובילים צינורות אסבסט גלויים, שבתוכם נותרו משקעי אסבסט, העלולים להתפזר בסביבה. מנהל המפעל אריה, שרון סירב להגיב בנושא סכנת האסבסט הנשקפת מן המפעל ואמצעי הבטיחות הננקטים על-ידו. ארגון חשופי האסבסט לא הצליח להשיג עד כה נתונים על מאזני המפעל, היקף עסקיו ומידת רווחיותו.

לא מכבר פנה הארגון אל תושבי נהריה בכרוז "סרטן על סף ביתך — שבילים מחומר אסבסט". בכרוז התריעו כי במשך השנים שולפו אלפי טונות פסולת אסבסט נמכרו לתושבים תמימים. בגליל המערבי ובנהריה על-ידי מפעל "איתנית". כך עולה מסקירתו של אינג'יניר א.ד. סמטנוב, מהנדס המחוז של לשכת הבריאות, לראש עיריית נהריה, בסקירה שנשלחה עוד לפני שנתיים, נאמר כי "לאור העבודה שהתרשמנו בנהריה ריבוד בהצרותיהם שטחים של שבילים, מקומות חניה וכו' בחלקים ובפסולת מרוסקת של אסבסט-צמנט, ולאור הסיכון שבים המשתחררים משטחים אלה עלולים להגיע לדרכי הנשימה של תושבים, ועוברים ושבים באזור, הגענו למסקנה שאין להכות למחקרים מעמיקים ולדרוש עתה שרבדים קיימים כנ"ל יכוסו בשכבה חוצצת מתאימה, כדי למנוע את הסיכון הפוטנציאלי שתואר לעיל".

אנשי ארגון חשופי האסבסט טוענים כי אף שיצאה הוראה ברורה ממשרד הבריאות לחיסול המפגע, לא נעשה דבר בנדון. (לצורך זה פנו ליו"ר אחרי סירוב מן המחלקה לאיכות הסביבה במשרד הפנים).

מידת הסיכון מאסבסט המצויה עולה מבצחיות מחלקת פיקוח על העבודה במשרד העבודה. למשל, במכתב למפעל "ישאסבסט" לפני שלוש ושני שנים יש הוראה ברורה לאסור להרשות לתלמידי בית-הספר "צור" מגל הכניסה להיכנס ולאכול בחצר המפעל. של המפעל יש לבדוק אות להרחיק ריכוז אבק האסבסט ליד הנהג המוביל את הפסולת בגזי... המבליות והורקסוריסטים חייבים לעבור בדיקות רפואיות, כנדרש בחוק מנהלת המפעל. על המכתב חתום ד"ר ל. נעים, מפקח רפואי, משרד העבודה.

תקנות אזהרה

על-פי תקנות שהתקין שר העבודה והרווחה, נקבע איסור על עבודת צעירים מתחת לגיל 18 בחומר, בדישה לאיסוף אבק אסבסט במעורבות, מנורות, סילוק מיידי של פסולת רכה וקשה בדרך שתמנע נזק אפשרי לבריאות העובדים ולבריאותם של הבאים במגע עם החומר. על המעביד לספק לעובדים ציוד מגן אישי. נאסר על העובדים להוציא את בגדי העבודה מחוץ לשטח המפעל. עוד נדרש המעביד לקבוע חדרים מיוחדים לאכילה ולשתייה, שיהיו רחוקים ככל האפשר ממקומות העבודה.

בתקנות נקבע, כי כל שיווק של אסבסט או סיבים ייעשה תחת תוויות אזהרה בנוסח "זהירות, אבק מזיק (...) שאיפת אבק מזיק עלולה לגרום לנזק בריאות חמור". נקבעו אף תקנות מפורטות לגבי בדיקות רפואיות של העובדים. על התקנות חתומים אהרן אוזן, שר העבודה לשעבר, ואליעזר שוסטק לשעבר שר הבריאות.

התארגנות נפגעי האסבסט מפורשה שחלק מן הצעדים לא מומשו, וכי עדיין יש בכמה אתרים פסולת אסבסט. קיים גם חשש שהעובדים אינם מוגנים במיוחד מפני נזקים עתידיים, לנוכח אפשרות תיאורטית שהמפעל ייסגר.

ארגון חשופי האסבסט, באמצעות עו"ד ראובן לסטר מירושלים, פנה לחברי כנסת בבקשה להגיש שאילתות לשרי הבריאות והעבודה. בין השאלות המרכזיות שהם מציגים: מדוע לא כוסו כנדרש השבילים בצפון הארץ. הם מבקשים ערכון מדויק של מצרי מחלת האסבסטוזיס בקרב עובדי "איתנית", מפעל "בר-ייקבנגר" לבלמים ומפעל "תורית".

כיום משווקים מוצרי אסבסט, כצנרות ועוד, אך במצב מוצק אין בהם סכנה. על-פי תקנות הבטיחות, מותר להשתמש בצינורות אסבסט מתחת לאדמה. צנרת המים בישראל בנויה בחלקה מאסבסט. רק כשהחומר פולט סיבים הנשאפים בנשימה הוא מזיק. רופאים מומחים טוענים כי נהגים מקצועיים המבלים שעות ארוכות ביום בנסיעה בכבישים עמוסים, שואפים לריאותיהם סיבי אסבסט הנפלטים מחיכוך בלמי המכוניות.

מה שראוי כחוסר תשומת לב מספקת לבריאות הציבור ועובדים מסוימים, נובע לעתים מגורמים כלכליים: נגעים מספיגת נזקים כלכליים על חשבון בריאות הציבור. החברה הישראלית, הלהוטה לחקות דפוסי התנהגות של העולם המערבי, משתרכת מאחור כאשר הדברים נוגעים לבריאות. האופי החולי של הנזקים, המתגלים לעתים רק לאחר שנים, מאפשר לחלק מקובעי המדיניות בתחום זה לא להתקדם בצעדים נחרצים ביצבעותם של מעשים יומיים. בישראל אינה מצוידת מאומנת הפיקוח. המקרה של האסבסט יכול ללמד על נזקים נוספים רבים משימוש בחומרים ובתרופות מזיקים, שכבר נאסרו בעולם הרחב ועדיין רווחים בשימוש בישראל.

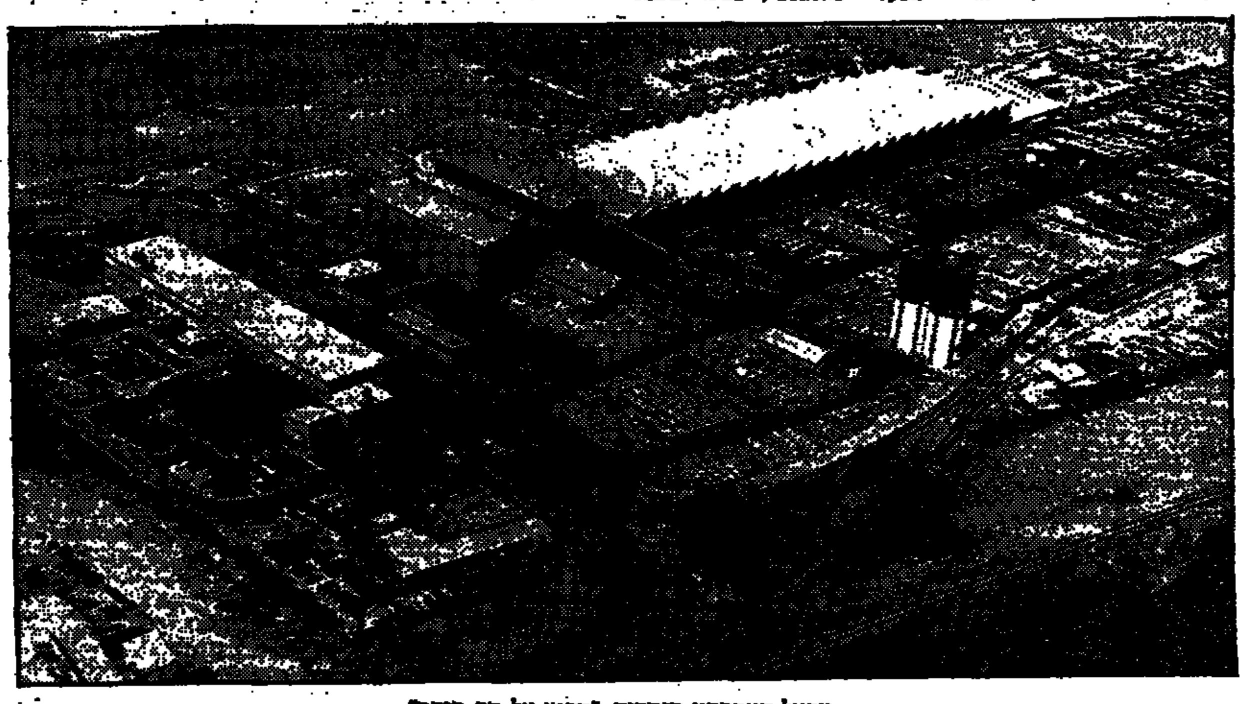

מפעל האסבסט בנהריה: "סרטן על סף ביתך"

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

סוהרים בסיר לחץ

יותר מ-150 סוהרים חסרים כיום בבתי הסוהר. שחיקת השכר הגדולה ותנאי העבודה הקשים גורמים לריבוי בהתפטרויות. המצוקה זו קשה במצבת כוח האדם הביאה לכך שהנצ"ס מתפשר ומגייס מועמדים לתפקידי סוהרים כאלה שאינם עונים לקריטריונים המינימאליים שנקבעו. בעיית כוח האדם בשירות נדונה באחרונה בפגישה של נציב שירות בתי הסוהר עם שר המשטרה, הוחלט כי ייעשו מאמצים לגיוס עולים ויותר פניות למגורים שונים בקריאה להתגייס לשירות בתי הסוהר.

תופעה חדשה ומדאיגה, שניצניה כבר נראו בחודשים האחרונים, הולכת ומתגברת לקראת הקיץ. סוהרים — גם אלה שאינם מתפטרים — פורשים בהיעדרויות מסיבות שונות מהעבודה. חלקם מביאים תעודות מחלה, אחרים מסבירים בתירוצים שונים את היעדרותם. לפי הערכה, לא מעט מהסוהרים הנעדרים על היעדרות מפאת מחלה הם "מתחלים" אשר נמאס להם מן העבודה הקשה והמתמחה, והם מבקשים פסק זמן. במקרים רבים ההיעדרויות הן פתאומיות, ללא התראה מוקדמת ונושאות אופי מאורגן או הפגנתי (על בסיס מקומי). הדבר גורם לבעיות קשות ולמצב חמור.

משמרות הסוהרים אינן מלאות. יש צורך לסגור נקודות ועמדות שמירה בבתי הסוהר. מאות ימי עבודה בכל בית כלא הולכים לאיבוד. לפני כמה חודשים סירבו עשרות סוהרים בכלא איילון להתייצב למשמרות ולהחליף את חבריהם שסיימו משמרת עבודה של 48 שעות רצופות.

לפחות בבית כלא אחד, מלבד איילון, נאלצה ההנהלה לנקוט בשבועות האחרונים צעדי חירום, כאשר סוהרים לא התייצבו לעבודה. היה צורך להעסיק סוהרים מקורס בבית הספר לסוהרים כדי לתפעל את הכלא. גורמים בשירות בתי הסוהר חוששים מהחרפה במצב. יש תחושה של היעדר מוטיבציה וירידת מורל בקרב סוהרים רבים. במרבית בתי הסוהר בוטלו תנאי העבודה המשופרים של משמרות קצרות, יותר הוזרו לסידור העבודה הישן של משמרות יותר ארוכות ותופשות קצרות.

על הסוהרים שנשארים מוטלת מעמסה כבדה יותר. אי אפשר יהיה לאשר להם חופשות ובמילא תגבר התמרמרותם של אלה הנתונים גם כך בסיר לחץ מבעבע. דובר שירות בתי הסוהר אומר כי אין שום הרעה או שינוי לרעה במצב ההיעדרויות וה"התחלויות" של הסוהרים. המצב, לדבריו, "סטאטוס קוו".

מה למד ברלב

שר המשטרה, חיים ברלב, חזר מעודד מאד מהוועידה הבינלאומית של עצרת האו"ם, שנערכה בשבוע שעבר בווינה. הוועידה — שבה השתתפו נציגים מ-135 מדינות ברמת שרים וסגני שרים — דנה בהיבטים השונים של תופעת הסמים, כמו אכיפת החוק, חיסול מקורות לא חוקיים של חומרי גלם לייצור סמים, התאמת החקיקה הלאומית לאמנות בינלאומיות ושיקום המשתמשים בסמים.

השר ברלב הביא אתו כמה רעיונות ובשורות בקשר למלחמה בסמים, אך ספק רב אם אלה יוכלו להגיע מתחום התיאוריה ולהתגשם. כולם הביעו לשר המשטרה הישראלי שיתוף פעולה, ביניהם שר המשפטים האמריקאי, אדווין מיז, וגם שרי המשפטים של צרפת והולנד, ארצות שמהן מגיעים לישראל משלוחי הירואין. השר ההולנדי הבטיח לשר הישראלי, שאף כי ארצו משופעת בבעיות סמים, תיתן משטרת הולנד קדימות לנושא שיתוף הפעולה עם משטרת ישראל.

נראה כי ההישג הגדול ביותר של נסיעת ברלב לווינה הוא בתחום המגעים שקיים עם נציגי משטרת טורקיה בוועידה. טורקיה משמשת אחת מהמקורות הגדולים ביותר לייבוא הירואין לישראל. לפי ההערכה עשרות ישראלים "עובדים" על קו ישראל-טורקיה הנוסעים, לעתים לא בצורה ישירה, להביא כמויות סמים. בוועידה הוחלט כי יהיו קשרי עבודה ישירים בין משטרות ישראל וטורקיה.

ברלב הודיע עם שובו כי יפעל בהקדם לחקיקת חוק בישראל המאפשר החרמת הרכוש שנצבר אם היה מעורב בסחר בסמים. חוק כזה קיים במדינות רבות ושר המשטרה למד אותו על היבטיו השונים, משיחות עם משתתפי הוועידה בווינה. החוק מאפשר החרמת הרכוש של סוחרי סמים לטובת המדינה. הכספים שמתקבלים ממנו משמשים בתקציב למלחמה בסמים. למי שמכיר את תהליכי החקיקה בארץ ברור כי עד שיחוקק וייכנס לתוקפו, אם בכלל, יעבור עוד זמן רב.

ברלב חזר גם מעט מאוכזב. לדבריו במדינות המתקדמות בעולם מערכות המלחמה בסמים, לכן שותפים כל המשרדים הגורמים הנוגעים בדבר, הרבה יותר מפותחות ומתקדמות ועוסקות בנושא בצורה רחבה יותר. ישראל מפגרת בתחום זה. רק המשטרה, בתי המשפט ושירות בתי הסוהר נלחמים בסמים בצורה משמעותית. שאר משרדי הממשלה — כמעט ולא, לטענת שר המשטרה.

עיתון, מצרך מבוקש

מסימניו של העידן החדש במוסקווה: יש מה לקרוא בעיתון, פחות נושאים אסורים, יותר ביקורת

מאת אליהו זהבי

מוסקווה

צלמי טלוויזיה מסקנדינאוויה הולכו באחרונה להציג בתוכנית מראה תור במוסקווה ליד קיוסק למכירת עיתונים. בימים שלפני גורבצ'וב רק מעטים נהגו לקנות עיתונים סובייטיים. בקיוסק נמכרו בולי דואר, גלויות צבעוניות בטעם קיטשי, והמכור הרגיל של עיתונים שאיש אינו קורא בעיון. מי שרצה לקרוא כותרות עיתון והזמן להתעכב ליד לוחות מודעות שבהם הוצגו שמות דפי ה"פראבדה".

הגם שמוכר עיתון נושל מחמש קופיקות, סכום זעום שאתה יכול לרכוש בו כרטיס נסיעה ברכבת התחתית או אסימון לשיחת טלפון, רק מעטים גילו עניין במאמרים אידיאולוגיים או במהדורת העמוד השישי של "פראבדה" שבו פורסמו "ידיעות בינלאומיות" — מיקבץ מבזקים קצרים המדווחים על המתרחש במדינות שמחוץ לעולם הקומוניסטי. אולם זה כשנה חלה תמורה מהפכנית. בימי הופעתם של השבועונים "חדשות מוסקווה" ו"אוגוניוק" מסתדרים אנשים בתור מאז שעות הבוקר כדי לזכות בעיתון. עיתונים אלו במוסקווה למצרך מבוקש שכדאי לעמוד בתור למענו, ממש כמו שעומדים בתור לקנות ירקות טריים או בגדים.

באחד מימי אפריל 1987 הופץ במוסקווה הגיליון מספר 15 של השבועון "חדשות מוסקווה". "מספר 15" היה לשיחת היום בעיר. השבועון פירסם מכתב משותף של עשרה מהגרים פוליטיים, מן הידועים ביותר במערב: הבימאי יורי ליובימוב, הפסל ארנסט ניאוזווסטני, הסופרים אלכסנדר זינובייב, ולאדימיר מקסימוב, ולאדימיר בוקובסקי, אחד הידועים באסירים הפוליטיים שהורשה להגר למערב — יורי אורלוב, והישראלי אדוארד קוזנצוב. במכתב הובעה ספקנות לגבי כוונותיו של גורבצ'וב לממש את עקרונות הגלאסנוסט, המערב הוזהר שלא לתת אמון בהצהרות המכוונות להדהים את העיתונות.

פרסום המכתב ב"חדשות מוסקווה" היה כצפוי לסנסציה. בצמרת הקרמלין גרם הפרסום לסערת רוחות ועורך "חדשות מוסקווה", יאגור יעקובלב, נקרא לבירור אך לא סולק מתפקידו. כעבור שבועיים, בגיליון מספר 16, קיימה מערכת העיתון רב-שיח עם ארבעה מבאי המשטר, בהם המוזאי מיכאיל שטרוב והבימאי אולג יאפרמוב. הרב-שיח נועד להקהות את עוקצו של מכתב המהגרים. המערכת הקדימה לרב-שיח "דיוקנאות" של עשרת חותמי המכתב. אדוארד קוזנצוב זכה לתיאור הבא: "מייסד של ארגון ציוני אנטי-סובייטי וחבר בכנופייה שניסתה לחטוף מטוס סובייטי". על הבימאי ליובימוב נכתב, כי היה בעבר מנהלו של תיאטרון "טאגאנקה" אך העריק לעזוב את מולדתו. על יורי אורלוב: "השמיץ את בריה"מ ומתח ביקורת על מולדתו".

במוסקווה זכה יאגור יעקובלב להערכה על אומץ הלב שגילה, וכל גיליון חדש של "חדשות מוסקווה" נחטף, כך שמי שלא זכה להשיגו בקיוסק, משלם תמורתו בשוק השחור מחיר רב פי כמה.

חבורה מתוחה

השבועון השני המתוהה בפרסום ידיעות שהיו בעבר מחוץ לתחום הוא "אוגוניוק". בחודש יוני חולל סערה כאשר פירסם תצלומים בלעדיים של אסירים במחנות ריכוז בימי סטאלין. והסאי סטאלין זכו ב"אוגוניוק" לפרסום נרחב. השבועון פתח את דפיו בפני היסטוריונים שהגיעו שיכתוב של תולדות המהפכה הקומוניסטית, תוך שימת דגש על תיאור באומן של אירועי שנות ה-30. עורך "אוגוניוק" גילה כי צוות מבין חברי המערכת מכתב תחקיר על מלחמת אפגניסטן.

יאגור יעקובלב מבוקש לראיונות על-ידי כל כתב מערבי במוסקווה. לא מכבר העניק ראיון לכתב העיתון השוודי "דאגנס ניהטר" וסיפר לו על עקרונות שהציב לעצמו כעורך עיתון: "אני רואה את בריה"מ כיום כחברה פתוחה (רמיזה למונח גלאסנוסט) שבה אין עוד נושא האסור בפרסום. אני הוא המחליט איזה נושא ראוי לפרסום". לך בעיר תואר שמה זה נשמע מובן מאליו, אבל לא כן לעיתונאי סובייטי. הנה כשהוזה ל"חדשות מוסקווה" עוד אחד, העז העיתון לפרסם כתבה ביקורתית על ... העורך קיבל מנה ושב לא העז להרים ראש.

"כיום לא היה מבג"ל ארוזלוט" מעז להגיש תלונות מסוג זה. העיתונות חדלה לשמש מכשיר תעמולה של המפלגה. כיום היא מפרסמת ידיעות על אסונות, תקלות בייצור, ... המשטרה וניצול ... על-ידי הפקידות והבירוקרטיה.

יש ליאקובלב אויבים. קבוצת סופרים המוכרת בדעותיה השמרניות פירסמה מכתב המגנה עיתונאים אשר מתירים "חוליגאניזם עיתונאי" במסווה של פסוודו-ליבראליזם.

עורכו הראשי של "איזווסטיה", איוואן לאפאטייב, מספר כי תפוצת העיתון עלתה ב-8 מיליונים מאז החל גורבצ'וב במסע הגלאסנוסט. לאנשים יש עתה אמון בעיתון, הוא אומר. "האורח הרגיל אינו מסתפק בעיתון אחד ורוכש מדי יום שניים-שלושה עיתונים, מתוך ציפייה כי בכל עיתון ימצא משהו שונה. תפקידנו להסיר מכשולים מדרך מימוש עקרונות הגלאסנוסט. המאבק טרם הוכרע".

עדות על התנגדות לחידושי גורבצ'וב היתה בדבריו של אחד מבכירי הפרשנים הפוליטיים של "איזווסטיה", אלכסנדר בובין. בראיון שפורסם בעיתון הנורווגי "דאגבלדט" שבועיים לפני כנס מליאת הוועד המרכזי, מצוטט בובין: "הם רוצים לקבור אותנו". ב"הם" מתכוון בובין לכל בעלי הכוח הפוליטי המגלים התנגדות לרפורמה; אנשים המצויים בעמדות כוח בצמרת המפלגה ובמנגנון המדינה. הדברים נאמרו בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים.

כותבים מערביים במוסקווה סבורים כי אחד ממתנגדיו של גורבצ'וב הוא מספר שתיים בצמרת הקרמלין, יגור ליגאצ'וב. רק לשלושה אנשים בצמרת מעמד דומה לזה של ליגאצ'וב: חברות בפוליטביורו ובמזכירות הוועד המרכזי. השניים האחרים הם גורבצ'וב ולב זאיקוב. כאשר נשאל ליגאצ'וב על-ידי כתבים מערביים על דעותיו, טען כי הוא עומד מאחורי גורבצ'וב ותומך בכל תוכניות הרפורמה. במוסקווה מספרים כי ליגאצ'וב גער בראשי רשות השידור הסובייטית על שהם מרבים להשמיע מוסיקת פופ ורוק. הוא מתח ביקורת על העיתונות, המבליטה את השלילי, ועל עיתונים ספרותיים המרבים לפרסם יצירות שנגנזו.

במלים חריפות יותר התבטא מעל דפי "פראבדה" אחד מחברי מזכירות אגודת הסופרים הסובייטיים, שטען כי יש להפסיק את הפורנוגרפיה הספרותית. דבריו כוונו לפרסום מסיבי של יצירות שהיו גנוזות עשרות בשנים, שהן כיום להיטים בין עורכי כתבי-עת ספרותיים. די להזכיר את הרומן של דודינצב "חלוקים לבנים", המתאר את הבידוק לגנטיקה ליסנקו, חביבו של סטאלין, אבי תורת התורשה המארקסיסטית, ואת הרומן של א. ריבאקוב, "ילדי ארבאט", המגולל ידיעות ענק של ימי סטאלין מאז רצח קירוב בשנת 1934 ועד ל"קשר הרופאים" בשנת 1953.

מי ששב בימים אלה ממוסקווה אינו חדל להתפעל. רק בני הדור הקשיש הזוכרים את התהפוכות ימי כרושצ'וב חוששים כי מה שקורה כיום עלול להתגלות כאביב כוזב. המאבק טרם הוכרע.

מנוף של שתדלנות

גם בסלון האווירי בפאריס הידהד הוויכוח על הלביא

מאת זוהר בלומנקרנץ

מטוס ה"פנטום" המשופר של חיל האוויר נסק בזווית של 90 מעלות בשמי הסלון האווירי בלה בורז'ה שבפאריס. על רקע השמים האפורים מעוננים בלטו היטב צבעי ההסוואה החומים-ירוקים של המטוס. המבערים האחוריים של שני המנועים החדשים מסוג פראט אנד ויטני 1120, שכמותם מצויד מטוס ה"לביא", היטהבו בכתום עז. אחר כך הופיע בטיסת ראווה מטוס המנהלים האווירי מסוג "אסטרה", תוצרת התעשייה האווירית.

ישראל רצתה להראות, להרשים ולהציג יכולת בתחום הגבאי האווירי באתר. מבחינת התעשייה האווירית של ישראל, היה יעוד נוסף שהתקשר לוויכוח שהתקיים עדיין בארץ בימי התערוכה, 18 עד 21 ביוני, לגבי עתיד פיתוח וייצורו של ה"לביא". התעשייה האווירית הפכה את התערוכה בצרפת למנוף אדיר של שתדלנות, שהיו מעורבים בה שרי ממשלה, בכירי חברות מישראל ומחו"ל, הקשורים ושאינם קשורים במישרין או בעקיפין בפרויקט, אנשי מקצוע ... אורחים ועיתונאים ישראלים רבים.

ביתן התעשייה האווירית היה מוקדש רובו ככולו למטוס, כמו גם חובבי ההצגה של רבות מהחברות מישראל שנטלו חלק בתערוכה, במסגרת ביתן מכון הייצוא של ישראל. המסר מבחינתן היה: ברורה עתיד הטכנולוגיה המתקדמת של מדינת ישראל תלוי במידה רבה בהמשך או הפסקתו של הפרויקט.

שרי הממשלה השונים, משר הביטחון יצחק רבין, דרך שר התחבורה חיים קורפו ועד שר המדע והפיתוח גדעון פת, אשר ביקרו בביתן ישראל בתערוכה, נחשפו למסר זה. שני השרים האחרונים התבטאו בתום הביקור בביתן התעשייה האווירית, כי אין הם מאמינים שניתן בשלב זה לעצור את הפרויקט. שר הביטחון היה זהיר יותר בדבריו וחזר על עמדתו, כי ללא מציאת התקציב הנוסף לא יהיה אפשר להמשיך בעבודה.

אימוץ פתרונות טכנולוגיים

דווקא מטוס ה"פנטום" המשופר של חיל האוויר על שני מנועיו המשוכללים ומערכת האוויוניקה החדשה שלו, היה בין החידושים שהוצגו השנה בסלון האווירי בפאריס. מטוסי ה"מיראז'" למיניהם, ביניהם המתקדמים ביותר, כמו "מיראז' 2000" ו-4000, תוצרת מפעלי דאסו של צרפת, הגלאם אמנם בביצועי הראווה באוויר אולם בשיחות בין מומחי התעשייה הושם דגש רב יותר על הקושי שיש לצרפת למצוא להם שוק ולמכרם, ועל היותם מטוסים "ישנים יחסית".

מטוסי הקרב של המחר עניינו את הגורמים המקצועיים ... כאמור. ראש מינהלת פרויקט הלביא, עובדיה הררי, וסגנו שרגא ברניסן לא הסתירו כי אחת ממטרות שהייתם בסלון האווירי היא בחינה של פתרונות טכנולוגיים שנקטו אחרים, כדי ליישמם בעתיד בישראל.

גולת הכותרת כמשוש התצוגה האווירית היתה מטוס הנוסעים החדש של חברת "איירבאס" מסוג 320. שר התחבורה קורפו לא יכול היה להתעלם ממנו ונפגש עם נציגיה הבכירים של החברה האירופית. בתום הפגישה אמר, כי ישראל תבדוק אפשרות להצטייד גם במטוס מסוג זה. יהיה בכך, אם הדבר יתממש, משום מהפכה בשוק המטוסים של חברת התעופה הלאומית "אל על". בשלב זה אין אפשרות זו נראית מעשית, שכן המוביל הלאומי בנוי על מערכת מטוסי הנוסעים של חברת "בואינג" מארה"ב. גם עם נציגי חברה זו נפגש שר התחבורה בסלון האווירי וקיבל מהם התחייבות לעמוד בלוח הזמנים ואף לנסות ולהקדים את מועד מסירתם של שני המטוסים החדשים מסוג "בואינג" 757 לחברת "אל על". עוד דן שר התחבורה עם נציגי החברה באפשרות המשך ההצטיידות במטוס מסוג "בואינג" 747 מדגם מתקדם יותר. השר גם נפגש עם נציגיה הבכירים של חברת "רולס רויס", אשר מנועיה ישמשו בין השאר את שני המטוסים החדשים שרכש המוביל הלאומי.

בדברי סיכום שנשא מנכ"ל התעשייה האווירית, משה קרת, עם נעילת הסלון, אמר כי ציפיותיהם של המציגים בתערוכה התגשמו וכי הפגישות שהתקיימו לפני הסלון האווירי ובמהלכו התקיימו כולן. הפירות המעשיים, אם בכלל, של הסכמים, חוזי מכירה, שיתוף פעולה ושיווק לגורמים מישראל שהציגו השנה בתערוכה בצרפת, הם עדיין עניין לעתיד.

לפרטים טל: 5121222-1

מוצרי פרסום

הדים
מוצרי פרסום
03-611840, 611469

יומנים ולוחות שנה — מדף
365 ימי פרסום בשנה
מגן — מפעלי דפוס מצרות בע"מ
התקשר כבר עתה לקביעת פגישה — אל תמתין לשיא העונה.
טלפונים: 337565, 333625 — ת"א

בקרת כניסה/בטיחות

קודלת — הקוד הסודי לפתיחת דלת
רק 273 ש"ח
אם יש לך — חדר עבודה אישי.
— חדר מחשב.
— מעבדה מסווג ת.
— מחסן גבו דברי ערך.
אז: למשרד — רק אדם היודע את הקוד יוכל להכנס.
גג אלקטרוניקה בע"מ טל: 708678, 707124.

תוכנה ומחשבים

פי.סי. סופט בע"מ
חשבשבת
ה-IBM של התוכנות העיסקיות
דרך פ"ת 65, ת"א טל: 261146 (03)

מחקרי שוק וסקרים

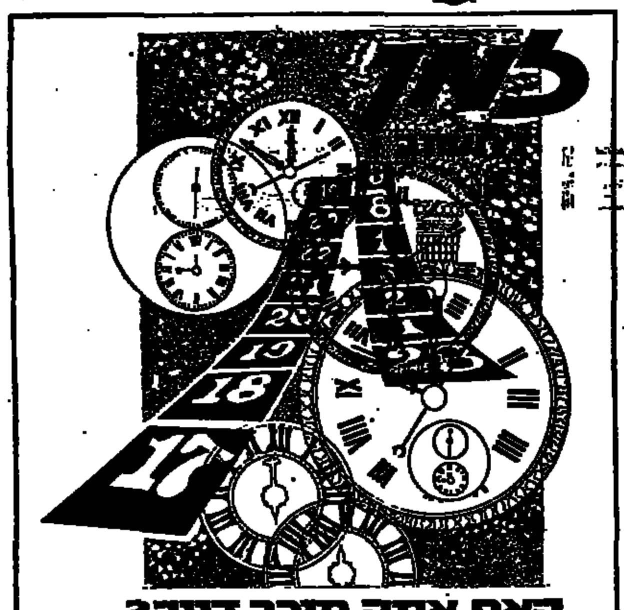

האם אתה מוכר דייק?
252962

טלקס ותקשורת

עמית
שירותי תקשורת
העברת טלקסים
באמצעות הטלפון
מכירת ציוד
פקסימיליה וטלקס
טל: 03-245191
04-339233
02-245024

מימון והחכרות

חברה למימון
רכישת רכב
לך על בטוח!
מור מכר ורכש בע"מ
כלל LAL
נמנה על קבוצת כלל
דרך פ"ת 76 תל-אביב
טלפון: 336702/3/4

ציוד משרדי

051 36114/6
גברעם מעטפות ומוצרי נייר
ייצור כל סוג מעטפות דואר
קבוץ גברעם ד.נ. אשקלון מיקוד 79130
טלקס GVRAM 5287

השקעות ופיננסים

החברה המרכזית לניירות ערך
ברוקר אובייקטיבי ובלתי תלוי
חבר הבורסה לני"ע בתל-אביב
ת"א לילנבלום 25 טל. 654361-8

עוזרים לשירות המנהל

המנהל המודרני אינו זקוק רק למשרד; הדרושים לו שירותים במגוון רחב ובאיכות גבוהה — ומי שיספק אותם.

קשים חייו של המנהל. כבר העסקים, עליו להקדיש הרבה מזמנו לאותם תנאים בסיסיים שבלעדיהם אין עסקים: מכתב, עזרי משרד, עזרי ניהול שהם כבחינת כלי עבודה הכרחיים.

אם פעם היו הנייר, העט והקולמוס בבחינת כלים יחידים, הנה הביאה המהפכה הטכנולוגית לגיוון הדרישות — ולהרחבת הביצועים האפשריים. תחילה, מכונת הכתיבה, ומכונת החישוב. אחר כך — המחשב. תחילה — הטלקס, אחר כך הפקסימיליה.

ולעניין אחר, התכנון הכלכלי והפיננסי. חלפו ימי ניהול העסקים על פי חוש. ... מימון בצינורות הבנקים, עשויים לעשות את ההבדל שבין הצלחה לפשיטת רגל.

אל כל אלה, נוספת החזית שאתה מציג כלפי חוץ. לא די במוצר טוב — יש גם לארוז אותו כראוי.

כאן, נכנסים לתמונה אנשי התדמית, יחסי הציבור, מארגני התערוכות והמעצבים המקצועיים. הטוב, המכור גדול — ולא פעם ההוצאה הקטנה.

מדור חודשי זה, שיופיע ב"הארץ" פעם בחודש, מתעתד לספק לציבור קוראיו, אנשי העסקים, מידע מעודכן ומהימן על שירותים שונים העומדים לרשותם, על מנת להקל על ... עסקיהם.

המשך ירושלים

המשך מעמוד 11

עסקים

משרדים

אולמות

שידוכים הכרויות

חנויות

מחסנים

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

גוש דן

אתגר — נדל"ן
תווך נכסים והשקעות
בנצלסון 8 גבעתיים
03-315366 318169

- יקותיאל — בגבעתיים רמת־גן בבניה 4, 4+4, גג+חדר לקסוס.
- בתל־אביב בעמקברכה בהזדמנות 4 עסקית, חנית, טלפון, מעלית.
- בגבעתיים, רמת־גן ותל־אביב 2, 3, 4, 4 יד שניה.
- מגרשים לבניה בגבעתיים, רמת־גן, בני ברק, הרצליה, כפר־סבא, קומבינציה ומזומן.
- אולמות למשרדים ולעשייה, חנויות ולעסקים בשכירות ולמכירה.

4 חדרים ויותר

רון נכסים
בגבעתיים
03-313347
03-311561

- בגבעתיים 4 יפים ק"ב מרכזי ושקט.
- בגבעתיים בכצנלסון 3 חזית ק"ב או ק"ג גדולה ויפה.
- בעמק הברכה 4 או 4+5 + גג שקט ומרכזי.
- בר"ג 3 1/2 בארלוזורוב ק"ב מושקעת, יפהפיה + נוף.
- בר"ג דירות גג 4 - 1 לזכאים ממשרד השיכון $62,000.

קונים זהב
ויהלומים גדולים
יהודה הלוי 143 ת"א
טל 03-235924
ZAMLER

העיר צומת השרון
תל אביב גוש דן והשרון

דירות למכירה

תיווך לעם
בן־יהודה 16 ת"א
200450-5

- בשמירתו לזוזו 4 (120 מ"ר) ק"ב – זקוקה לשיפוץ – 103,000
- בבוגרשוב 3 חדשה ק"ב לחזית + מעלית + חניה – 110,000
- בבוגרשוב 3 גדולה לחזית + מעלית בבנין ישן – 75,000
- 2 קרקע – בבסרי (56,000) בזייזל (52,000) בפייבל (58,000)
- 3 1/2 בזבוברבר־צוין, שלום־עליכם, רופין, פרוג, גוטליב ושטנד.

תיווך רון
באלנבי 53 ר"ג
03-726545 727383

- בבניה בר"ג ובגבעתיים דירות 3, 4, 4.5 וגג.
- ברמת חן בבניה קוטג' מפואר 7 חדרים.
- באבא הלל צדדית בהזדמנות 4.5 חדרים עסקית.
- בקרית קריניצי 400 מ"ר לקוטג' במקום שקט ומעולה
- בר"ג במקום מרכזי שקט מגרש לוילה.

2—2.5 חדרים

תיווך לעם
בוגרשוב 15 ת"א
200450 5

- בלב ת"א ברחוב מעולה 3, ומפוארת ושקטה + אינטרקום
- למחיר התלהוב 3 בגרשון ק"ב (4) כווניס 83,000
- בהזדמנות נדירה בבוכהד־הלוי 2 (מחודה ק"ב לחזית – 47,000
- ברחוב הקלר 2 מרווחת (44 מדרגות) עורפית – 72,000
- 2 בבוגרשוב (70 מ"ר) עורפית – מוארת ומאווררת – 62,000
- בבוגרשוב דירת חדר יפהפיה, עורפית + תוספת – 37,000

תל אביב

4 חדרים ויותר

לא מכרת
לא שילמת!
קבלת מודעות
ללוח הארצי
באמצעות
כרטיסי אשראי
או באבן גבירול
66 ת"א
(ליד קולנוע גת)
טל 03-219149
03-218713
נשמח
להישמע

טלדיור
ברדיצ'בסקי 43 ת"א
03-423077
03-421535

- ★ בנאות אפקה 3 + 1/2 אמומים, 87 מ"ר, קא ע"ע $85,000
- ★ ברמת־אביב הירוקה, 3, 97 מ"ר, ק"ב, $85,000
- ★ ברמת־אביב הירוקה, 3, קרקע + גינה, מקום מעולה ושקט
- ★ חייג 03-428224 והקשב לפרטי דירות 3 חדרים לשירותך 24 שעות ביממה

בתי כפר ומשקים

פנטהאוז דירות גג

קבלנים מציעים

טלדיור
ברדיצ'בסקי 43 ת"א
03-423077
03-421535

- באפקה, וילה, 4 חדרים + חצי דונם, $285,000 נטו.
- ברמת־אביב הירוקה, בית, 4 חדרים + 230 מ"ר, $180,000
- בשיכון דן במקום מקסים, קוטגים מפוארים, בבניה, סטנדרט גבוה במחיר $255,000 + מע"מ
- בשיכון דן, קוטג' טובל בירק ובציפורים, 5 חדרים, 350 מ"ר
- חייג 03-428986 והקשב לפרטי וילות וקוטג'ים לשירותך 24 שעות ביממה!

וילות ובתים

ברסה

בריאות

פסנתרים

ציוד תעשייתי

צילום

קייט ונופש

סאונות

קורסים

קיט ונופש

רהיטים

כלי נגינה

מציעים למכירה

וידאו

לוח העיר
"לא מכרת
לא שילמת"
וגם שיחת
ה-
על חשבוננו!
קבלת מודעות
8.00-20.30
290697
293648
פרסום לעניין

איזור השרון

4 חדרים ויותר

- ברצליה – בשכונת מגורים חדשה, מרכזית ושקטה – דירות גדולות ומרווחות 4, 5 חדרים, בסטנדרט גבוה.
- ברעננה – דירות 5 חדרים 531 מ"ר ברחוב שברץ לזוגיים
- בכפר־סבא קוטג'ים 6 חדרים ברחובות עציון ויבנה
- בהרצליה קוטגים מפוארים 5 + מרתף $122,000 מע"מ.

משהב
חברה לשכון
בנין ופתוח בע"מ
03-664631

1—1.5 חדרים

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

מרצפות
שוהם
מרצפות שיש
צפוי קירות
מדרגות
מבצבים בשיש טבעי!
טל: 03-9221663

המשך ת"א גוש דן והשרון

ויצמן 52 כפר־סבא 052-32343 85

● להשכרה קוטג' בכפר־סבא כניסה מיידית 6505 לחודש

● בכפר־סבא שיכון הותיקים בית+מגרש 400 מ"ר 14,000

● כפר־סבא, 3, לאנשת צעירים באזור טוב מסודרת ומשופצת

● כפר־סבא – פנסואנים, 5, כניסה מאי 88, צופה לפארק, בבנין 9 דיירים

● כפר־סבא – דירה 5 חדרים מתאימה לרופא כניסה מיידית

● בכפר־סבא דירת 3 וחצי חדרים באזור טוב

3–3.5 חדרים

2–2.5 חדרים

חולון ובת־ים

4 חדרים ויותר

4 חדרים ויותר

3–3.5 חדרים

2–2.5 חדרים

ראשל"צ

1–1.5 חדרים

4 חדרים ויותר

2–2.5 חדרים

נתניה

4 חדרים ויותר

3–3.5 חדרים

דירות בשכ"ח

דירות בדמ"ב

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

ביקוש דירות

דירות מרוהטות

מכוניות

אאודי

אופל

אלפא רומאו

אוטוביאנקי

אוסטין

אינוצנטי

אמריקאיות

ג'יפים

דייהטסו

הילמן

וולוו

ב.מ.וו.

לא מכרת לא שילמת
ועוד מבצעים + פרסום רק ב"לוח העיר"
379-379
8.00-24.00
בכרטיסי אשראי

ווקסהול

מלבוש

לנציה

מוריס

מיני מיינור

מרצדס

נ.ס.או.

סאאב

סובארו

هكذا من الأصل

הלוח הארצי — הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

סיאט

סימקה-קרייזלר

פולקסוואגן

סיטרואן

סוזוקי

פורד

פיאט

פיז'ו

מסחריות

קרוואנים

אופנועים

איתור רכב גנוב

חלפי רכב

הצעות עבודה

לקליטה בקיבוץ מתארגנת קבוצת רווקים/ות בעלי השכלה ומקצוע בגילאים 20-32. מצרפים סטודנטים שנה אחרונה 03-43540/1/2 מיום ראשון

משאיות

קונטסה

רנו

לידיעת המפרסמים בלוח העיר

מודעה באחריות

כל מודעה מתפרסמת ללא תוספת מחיר אפילו חודש. אם אחרי חודש עדיין לא מכרת יוחזר לך כספך בחזרה. המבצע חל לגבי פרסום בלוח העיר בלבד ולגבי נכס אזור ת"א, גוש דן והשרון. במקום החזר כספי ניתן לפרסם את המודעה חודש נוסף. בקשות לביטול מודעה, החזר כספי או הארכה לחודש נוסף במקום החזר כספי, יתקבלו במשרדי הלוח בימים א'-ה' בין השעות 08.00-15.00 עד שבועיים מתום 4 שבועות פרסום.

לוח העיר רח' הנגב 4 ת"א טל: 03-371261

هكذا من الأصل

בהזדמנות
למכירה
בניין
חדש
2 קומות – ק"ב + ק"ג 470 מ"ר – מושכרות + גג + 5 קווי טלפון + 5 חניות + מעלית
טל' במשרד: 03-382795
בבית: 03-5051832

א.כ.א.
אספקת כח אדם זמני בע"מ
● פקיד ראשי + ידע בנה"ח בנ"מ לתעשייה תל-אביב.
● פחת תעשייתי (עדיפות לעצמאי לשעבר) לעבודה קבועה. תנאים מצוינים למתאימים.
● מזכירה סודקס מנה"ח לעבודות קבועות ודי-מניות.
● מסגר אחזקה + ניסיון במפעל תעשייתי לעבודה קבועה.
● מזכירה למפעל תעשייתי באזור רמת-גן לעבודה קבועה.
● עבודות הטלילים י.ב.מ. (תוכנה אינשטיין) לחצי משרה.
● נערות לפני גיוס במרכז ת"א / הרצליה לעבודה.
● סגן מנהל מחסן (60 עובדים) לעבודה קבועה + יחסי אנוש טובים.
● חשמלאים, ניסיון בחזקות.
טל': 28 24 87, 28 78 17

עובדי מתכת

מזכירות

שרטטים ושרטטות ושרטט־גרפיקאים

הנהלת חשבונות

רפואת שיניים

חשמל / אלקטרוניקה

חרטים/מסגרים

סוכנים/ות

תינוק

גפן משאבי אנוש

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

מקדמי מכירות

פועלים/ות

פקידים/ות

ביקוש עבודה

אחיות

גזרה ותפירה

מכונאים / הרכבים

שחרות ומספרות

מחסנאים

נערים

נהגים

יהלומים

מוכרים/ות

ספרים/יות

דפוס

משרדים

בתי־מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

עסקים

נהג סמיטריילר
כולל
עבודות כלליות
★ יוצאי צבא
★ מגורים באזור חולון/בת־ים
★ רצוי עם טלפון
03-809191

דרושים
עובדים כלליים
לעבודה פיזית
בכל הארץ
★ יוצאי צבא
★ מגורים באזור חולון בת־ים
★ רשיון נהיגה + טלפון רצויים
03-809191

מרכזות וולה
מרצפות שיש
מרצפות בשיש טבעי!
טל: 03-8221663

هكذا من الأصل

הלוח הארצי הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

מכירות ושירותים

בתי אבות

מציעים למכירה

חקלאות

לרגל נסיעה
מקרר אמנה
23, תנור בישול
רוזייר. מכונת
כביסה סימנס.
מייבש AEG.
טל: 052-440056
052-77880

מבני תעשיה

מגרשים

הלוואות

מוצרי חשמל

ספרים

מערכת סטריאו

צילום

Sansui
FISHER
National
מעבדות שרות מרכזית
גורדון 17
פינת בן יהודה ת"א
טל: 03-227034
שעות 9:30-17:30

הלבשה והנעלה

תכשיטים וכלי כסף

ציוד אלקטרוניקה

מקרר

מעבדות שרות

שיעור

רהיטי-חפים

דירות וחדרים

ריפוי והרזיה

גינון

בריאות

ניקוי ופוליש

חיפוי והדברה

נופש וקיט

שיפוצים

שירותים

אותיות דביקות

כלי נגינה

מחשב

רוצים לקנות

מזגני אויר

וידאו

סירות

בתזוג

הכרויות

אבדה

שידוכים

חוגים

בקזוג

ציפוי אמבטיות

שיעור

אמנות

קפוה ומשקלים

אסטרולוגיה

מכונות כביסה

תנורי אפיה

מכונות תפירה

מכונות כתיבה

טלויזיות

אמריקאר
דרושים לנו
לרכב כבד
מסגרים ★ מכונאים
פחחים
צבעים (עם הסמכה)
טל: 03-363641-2-3
לצופי.

לתיכון בוקר בת"א
דרושים
מורים
במקצועות:
ספרות, לשון,
גאוגרפיה,
ביולוגיה
ומתמטיקה
רק מורים בעלי רישיון הוראה קבוע
וניסיון בהכנה לבגרות מתבקשים
לפנות לטל 03-285288 03-204990

ש.ח.פ. ישראלי
בע"מ
דרושים
מלגזנים
באיזור מרכז ואשדוד
טל: 08-234036

המדור החם

ההצעות הכי לוהטות בעיר

★ **קלדנית**
אם את בעלת נסיון, יש לנו עבודה טובה בשבילך.
במקומות מגוונים ומעניינים,
לתקופה ממושכת ובתנאים מצויינים.

נקבניות דיסקטים מנוסות
לעבודה בבוקר ואחה"צ.

מזכירות עברית/אנגלית
שליטה טובה בע"פ ובכתב,
באנגלית ובעברית, נסיון הכרחי.

מעבדות תמלילים מנוסות
בתוכנות נעם, וורדמיל, א-ב, לאניר.
תנאים טובים למתאימות
עבודות במשרות מלאות/חלקיות
בת"א וגוש־דן.

מלחימות
(מרכיבות ומחווטות) 5 שנות נסיון
או יוצאות במצ"א למשמרת ראשונה ושניה.
מאזורי: ת"א, הרצליה, נתניה, פ"ת,
לוד, ראשון־לציון, חולון, בת־ים, אשדוד.

★ **חיפאים!**
כל ההצעות הלוהטות במדור זה
מופנות גם אליכם. פנו לטל. 04־530051

מנהלי חשבונות
סוג 2, ר"3 ומדופלמים.

★ **מעבדות תמלילים מנוסות**
א"ב', וורדמיל, איינשטיין,
וואנג, לאניר, וורדסטאר, נעם.

★ **מעבדות תמלילים עברית/אנגלית**
מנוסות בתכנת לאניר, א-ב
שכר גבוה ותנאים טובים למתאימות
שעות עבודה גמישות

2,000.- ש"ח לחודש (לפחות)
לכרסמים וחרטים
קונבנציונאליים מנוסים ועצמאיים בעבודתם.
לעבודה אחראית לתקופה ממושכת מאוד.
בנוסף, 5 ימי עבודה, ארוחות חמות, הסעות,
ומלוא התנאים הסוציאליים — כחוק.

מחווטים/ חממני"קים
להלחמה וחיווטים של מודול R.S.
לעבודה לתקופה ארוכה.
בנוסף, 5 ימי עבודה,
ארוחות חמות, הסעות,
ומלוא התנאים הסוציאליים — כחוק.

כתבניות מנוסות
עברית, עברית/אנגלית
עבודות במשרות חלקיות/מלאות
לתקופות קצרות וארוכות,
באיזורי ת"א וגוש־דן.

מכונאי רכב
הסמכות בדיזל ובנזין.

מזכירה עברית/אנגלית
בעלת נסיון
כולל הדפסה במעבד תמלילים.
לתקופה ממושכת בחולון.
יום עבודה מלא, 5 ימים בשבוע.
* * * * * * * * * * * * *
900.- ש"ח!
למרכזניות מנוסות, ליום עבודה מלא.
* * * * * * * * * * * * *
כתב טכני
שפת אם אנגלית בעל נסיון באלקטרוניקה

למועמדים המתאימים:
שכר גבוה, תנאי העסקה מצויינים
ומלוא התנאים הסוציאליים- כחוק:

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

יותר טוב מנפאואר.
רח' בן יהודה 12, ת"א,
טל. 284128, 298877, א'-ה' 8.00־14.00

ל"שטיחי כרמל"
למפעל השטיחים מקיר לקיר
דרושים־דרושות
מקדמי מכירות
לירושלים והסביבה,
לחיפה והצפון
הכישורים הדרושים: כושר שכנוע, חריצות, הופעה נאה, כושר ניהול מו"מ עם גורמי חוץ, יחסי ציבור תקינים, בעלי רכב.
נא לפנות בכתב יד בצרוף תולדות חיים לת.ד. 50280 ת"א לידי גב' הופמן/מנה' השיווק

הרוויקס בע"מ
מפעל לייצור עדשות אופטיות
דרושים:
★ עובד ייצור בכיר
★ עובדי ייצור מתחילים
★ טכנאי מכונות / חשמל
★ עובד/ת בקרת איכות
ת.ד. 13025 רמת־החייל
טל: 03־474142

לרהיטי ברג ברעננה
דרושים
★ **מזכירה כללית**
שעות עבודה 08.00־17.00.
★ **נגר מקצועי**
בעל נסיון עם כושר ארגון ויוזמה
שעות עבודה 07.00־17.00.
★ **מרכזנית**
שעות עבודה 07.00־12.00.
5 ימי עבודה בשבוע
תנאים סוציאלים מלאים
טלפון 052־449696 לבקש
מר בן אדם (בשעות הבוקר)
רהיטי ברג

כפר הנוער נוה הדסה
ליד קיבוץ תל־יצחק
דרושים לשנת הלימודים תשמ"ח
★ **אם בית מרכזית**
נסיון קודם הכרחי
מגורים במקום חובה
★ **מדריכים חברתיים לפנימיה**
נסיון קודם בעבודה דומה הכרחי
מגורים במקום חובה
★ **אחראית בית קבוצתית**
נסיון קודם בעבודה דומה הכרחי
מגורים במקום אפשרי
לקביעת ראיון להתקשר בין השעות
08:30 - 12:00 טלפונים: 053־699926
053־697154, 053־699196

למפעל תעשייתי ותיק בנתניה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
לעבודה עצמאית
למשרה חלקית, ניסיון בתעשייה
ובעבודה עם מחשב
נא לפנות לת.ד. 8010
נתניה 42160
לידי החשב

בית הורים ויצו
שד' דוד המלך 40, ת"א
דרוש ה
אחיות מעשיות
כ"ח עזר ברמה גבוהה
לפנות: טל 03־219131

מוקד 99
מקבוצת "השמירה" בע"מ
החברה המובילה בתחום המיגון המתוחכם
דרושים/ות
מקדמי/ות מכירות
לחצי משרה, בשעות אחה"צ
★ תושבי גוש דן בלבד ★ כושר שכנוע ★ יכולת התמדה ★ יכולת חשיבה ועבודה עצמאית ★ גיל: 23-30.
- תמורה בספית הולמת להצלחה.
- הדרכה מקצועית.
- עבודה בצוות עם בעלי מקצוע מנוסים.
- הזדמנויות לקידום.
נא לפנות לטל. 03-706181/2 - לענת.

הזדמנות נדירה למתאים
לחברה ארצית
דרוש
איש מכירות
לתפקיד בכיר באזור ירושלים נסיון רב במכירות/שיווק ושליטה באנגלית, הכרחיים
לפנות בכתב יד בצרוף תולדות חיים לת.ד. 39808 תל־אביב מיקוד 61397
עבור "תפקיד בכיר"
"סודיות מובטחת"

לבית אבות סיעודי ברעננה
[illegible]
★ **אחיות** ★ **כוחות עזר**
★ **מבח**
בתנאי שכר משופרים
לפנות בין השעות 08.00־16.00 לטלפון
052־457281, 052־445731־3

האגודה לקידום החינוך
לפנימית אורט נתניה
דרושים
1. רכז/ת הדרכה
2. מדריכים/ות חברתיים
3. אם בית
תבדק אפשרות להעסקה בבית הספר אורט.
בפרטים נא לפנות לטל. 053־338942

לעיתון כאן דרום
דרוש/ה
גרפיקאי/ת
עם נסיון
להתקשר: 055־61144 לאורי או מיכל

דייל ישראל
תעשיות אלקטרוניקה בע"מ
DALE ISRAEL Electronics Industries Ltd.
DALE.
מקבוצת "וושיי"
למפעלנו בדימונה דרוש
מנהל מפעל
למפעל הרכיבים של החברה בדימונה
הכישורים: בעל נסיון בניהול מפעל תעשייתי; ידיעה טובה בשפה האנגלית ובשפה העברית. התפקיד מחייב מגורים באיזור דימונה.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב לפי הכתובת "וושיי־ישראל בע"מ" רח' האופן 2, ת.ד. 2502, מיקוד 58125 חולון. סודיות מובטחת
העתיד קם ויהי בדימונה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א־1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

לחברה ארצית
דרושים
בסניף ירושלים
★ **מחסנאי מנוסה**
רצוי עם רקע במכירות
★ **מזכירה**
בשעות 10:00 - 16:00 עדיפות לבעלת רקע במכירות ידיעת אנגלית, יתרון
לפנות לדוד 02־231679

למשרד רואה חשבון בתל־אביב
דרושה
כתבנית "לנדי" מנוסה
רצוי גם אנגלית
עבודה במשמרות א - ה
טל: 03־661231

סוקרים/ות
לסקר ברמה מינהלית
* גיל 23-35
* הופעה נאה
* העבודה בשכר חודשי
חיפה: 04־389177
ת"א: 03־5440117

לחברה בהתרחבות
דרושים
דפס אופסט
להפעלת מכונת בלט רוטציה
נדרש נסיון וידע במקצוע הדפוס
בהפעלה עצמאית של מכונת דפוס
וביצוע עבודות ברמה גבוהה
5 ימי עבודה בשבוע
טל: 03־7519177 או בכתב לת.ד 8166 ר"ג

למפעל דיפשו דגן
באשקלון
דרוש
איש אחזקה
עם ניסיון
במכונות לעיבוד שבבי
נא לפנות למחלקת כח אדם
טלפון: 051־30372 בימים א'-ה'

נציבות שירות המדינה
ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה
דרוש·ה
עובד/ת לספירת תנועה בכבישים
* העבודה כוללת רשום כלי הרכב העוברים בכבישים מאזור חדרה ועד קרית שמונה
* העבודה מתבצעת במשמרות של 8 שעות ביום לסירוגין בשעות הבוקר ואחה"צ
* ההעסקה היא על פי חוזה מיוחד בהיקף של חצי משרה לפי צרכי העבודה
* השכר ישולם לפי שעות העבודה ישולמו גם ההוצאות עבור שימוש ברכב פרטי לצרכי העבודה.
דרישות מיוחדות
* הכרחית ידיעת השפה העברית
* השכלה של 12 שנות לימוד לפחות
* מצב בריאות תקין
* גיל 20 עד 60
מועמדים מתאימים בחיפה והקריות בלבד מתבקשים לפנות בכתב אל: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ת.ד 1637 חיפה מיקוד 31015
בהכתב יש לציין שם מלא כתובת מספר טלפון. שנת לידה מצב משפחתי השכלה שירות צבאי
מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון אישי

לחברת יבוא גדולה
דרושים
מחסנאי מכני
(מפ"ט) ידע באנגלית חובה
פקידת כספים
(חצי משרה)
מזכירה
(חצי משרה)
טל: 03־702831
03־782620

למשרד אדריכלים
דרוש:
* אדריכל
* גיאוגרף
טל. 03־268878, 03־257514
(הערב)

מכון דור
מיון אבחון והשמת כ"א
עבור מכון דור ומודיעטן
דרושים
1. אחראית להשמות
גיל עד 30, יתרון לבעלת רקע בפסיכולוגיה - מדע ההתנהגות. נכונות לעבודה קשה.
2. נציגת מכירות
גיל עד 30, יכולת מכירה לדרג בכיר, יציאה לפגישות מתאמות.
לפנות: מכון דור טל: 03־295445, 03־290510

כיצד להגדיל סיכוייך להצלחה בעבודה?
מכון דור
1. מיון ואבחנה להתאמה מקצועית ע"י:
★ בחינה פסיכוטכנית מלאה.
★ ראיון עם פסיכולוג.
★ שיחת ייעוץ והכוון מקצועי.
+
מכון נודה
2. סדנא לפיתוח מיומנויות לקידום בעולם העבודה. ★ 24 שעות (6 פגישות)
[illegible]
לפנות: "מכון דור" טלפון 03־290510, 295445

לחברת קומפיוטשר ברמת־גן
דרושה
מ ז כ י ר ה
* בוגרת תיכון
* לאחר שירות צבאי
* הדפסה עברית אנגלית
(עדיפות למעבדת תמלילים)
* רצוי צעירה ודינמית
למשרה מלאה ומיידית
טלפון 03־7510940 החל מיום א

למשרד גדול לראיית חשבון
דרושות
★ **כתבניות אנגלית**
ו/או עברית
רצוי בעלות נסיון במעבד תמלילים לניר, במשרה חלקית או מלאה
★ **פקידה מניהה**
למשרה מלאה
★ **פקידה כללית**
למשרה מלאה
לפנות בטלפון 03־267231 למר גור

ללשכת מסחר אירופאית בתל־אביב
מבוקשת
יועצת־פרסום ומכירות לתערוכות בחו"ל
בעלת ניסיון, אמביציה וידע מסחרי לעבודה מגוונת – אתגר בינלאומי!
מדובר בעבודת מכירות נמרצת בשכר + אחוזים ובנסיעות תכופות לאירופה
אם את חושבת עצמך מתאימה באמת
לעבודה מרתקת וקשה, ולשכר גבוה מאידך
כתבי אל: ת.ד. 14011 תל־אביב (61140)
* סודיות מובטחת *

למשרד אדריכלים
דרושה
אדריכל/ית
מנוסה, לעבודה מגוונת
לפרטים
03־712487, 03־237567

לבית הספר המקיף הדתי ראש העין
דרושים
מורים
לשנת תשמ"ח
1. מורה לאלקטרוניקה 12 שעות
2. מורה לתלמוד 18 שעות
מועמדים מתאימים יפנו טלפונית
בבוקר: 03־9360469
בערב: 03־910093
03־9362050

דרושים
אדריכל נוף
אדריכל
מהנדס פיתוח
פקידה
משרד אדריכלות נוף
תכנון ערוני
טל 03־483906
03־484336
רמת השרון

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

כן להחזירם!

"לא להחזירם", כותב יואל מרקוס ("הארץ" 16.6), ומביא ארבעה נימוקים נגד החזרתם של עקורי איקרית וכירעם. כנגדם — הנה ארבעה נימוקים בעד החזרתם.

אין הבדקה או היגיון שממשלות ישראל מאז קום המדינה ועד להודעת השר ארנס לא מצאו פתרון לבעיית העקורים על אף כל ההבטחות וההוראות בבדיקת בקשתנו.

גולדה מאיר הכריזה בשעתה שאין עם פלשתיני. נדמה שהיום המציאות הוכיחה ליהודים רבים שמאיר טעתה. מה ערך יש, אם כן, לעניין ה"תקדים" שמעלה מרקוס?

בעיית העקורים והפליטים לא נוצרה על ידי ישראל, כותב מרקוס, אלא על ידי "המנהיגות הערבית שאסרה עלינו מלחמה". אך בעניינֵי בירעם ואיקרית הבעיה נוצרה לאחר תום המלחמה והכרזת קום המדינה ובהתאם להוראות צה"ל. כלומר באחריות המדינה. הכללתנו במכלול הבעיה הפלשתינית היא קוצר ראייה או התעלמות.

אין גם קשר בין העוול שנגרם לנו לבין יתר העוולות שמונה מרקוס, אשר נעשו ליהודים במדינות ערב.

עסיף אבראהים
חיפה

*

יואל מרקוס לא צודק במאמרו על עקורי בירעם ואיקרית. בשעתו ניהלתי מאבק למען החזרת הכפריים, ובעיקר אחרי שוויתרו על הקרקע החקלאית. אבל, אחרי שעשו הסכם עם הליכוד עזבתי אותם. להמשיך למען זכויותיהם ללא חשבונות מפלגתיים, הבאתי את העניין לממשלה על אף התנגדותה של גולדה מאיר.

ליואל מרקוס יש לומר: ערבים אלה לא השתתפו במלחמה נגדנו, ולכן אין מצבם דומה לכפרים אחרים. הם נטשו את כפריהם לכמה ימים, לפי בקשת צה"ל. הבטיחו להם שיוכלו לחזור הביתה. הם מבקשים לבנות את בתיהם ליד בתי הקברות והכנסיות שלהם. ישראל צריכה להוכיח שהיא עושה צדק ומקיימת הבטחות. זאת אמרתי לגולדה מאיר ואני חוזר עתה על הדברים בהדגשה יתרה.

משה קול
ירושלים

שגיאה במבחן הבגרות בלשון

בבחינת הבגרות האחרונה בידיעת הלשון, שהיתה ב־21.6, נדרש הנבחן לתקן את המשפט: "שיעורי האנגלית למתחילים ומתקדמים ניתנים בהנחה ניכרת". כוונת הבוחן היתה, שיש לחזור על ל' של "בכלל" "למתחילים" אף בצורה המקבילית של החלק הכולל "ומתקדמים" וצ"ל: ולמתקדמים.

שאלה מסוג זה נשאלת הרבה בבחינות בלשון, ולא היא. בברכת יעקב את בני יוסף נאמר: "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי" (בראשית מ"ח, 5) ולא: "כשמעון", וכן "ומתוקים מדבש ונפת צופים" (תהלים י"ט, 11) ולא: "ומנפת" ועוד.

ברוך ששון
תל־אביב

האומנם כך אנו נראים?

"הארץ" פרסם ב־7 ביולי חלק ממאמרו של אנדריאס קולשיטר "כך אנו נראים בעיני העולם" שהופיע בשבועון הגרמני "צייט".

שנאת היהודים מפעפעת במאמר מכל משפט. כיצד יכול עיתונאי גרמני לכתוב, דור אחד בלבד אחרי השואה את המלים הבאות: "שקר יהודי איום פורח על האדמה הפלשתינית הזאת: "ארץ ללא עם בשביל עם ללא ארץ". באיזו צביעות צינית מדברים ישראלים על כיבוש נאור? כל כיבוש הוא זוועתי, גם זה של הישראלים המעוותים את חייהם של הפלשתינאים בפלשתינה: חוסר כל זכויות, איסור של התארגנות, מבזורה, מעצרים, שוחד משפטי, עינויים.

כל אלה ציטוטים מתוך המאמר במקורו, מאותו חלק שלא הופיע ב"הארץ". אך האם צודק "הארץ" בכך שבחר "כך אנו נראים בעיני העולם"? ומה יש להבין ממשפט זה?

חיים שכטר
גבעתיים

לסדר את הקב"ה

המכון הטכנולוגי לבעיות הלכה מתקדם יפה. עד כה השתמשו בעקרון ה"גרמא". בצורת "גרמא" — שהיא דרך עקומה לסדר את הקדוש־ברוך־הוא — צבר לעצמו המכון הצלחות גדולות, כמו טלפון כשר לשימוש ביום המנוחה, ותנור בישול שומר־שבת.

אולם כעת התעלה המכון על עצמו בהמצאותיו. חוקריו הצליחו לא רק לזהות את טבעה של טומאת המת, אלא להגדיר במדויק איזה סוג של חומר פלסטי עוצר אותה. אל־על לא היסס להזמין אלף ארונות להטסת גופות, מבלי חשש לטומאה ("הארץ" 18.6).

הבעיה האמיתית היא שכולנו שותפים להישג אדיר זה, שכן המכון ממומן מכספי ציבור.

ד"ר הרברט בהק
אשדוד

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

מוצארט: לראות ולשמוע

הפילהרמונית העלתה, בזו אחר זו, את שלוש האופרות האיטלקיות של מוצארט. כל מנוי ראה רק אופרה אחת. אם שיחק לו מזלו, ראה עוד אחת בחזרה כללית. מי שלא ראה את זו שרצה לראות, יש לו סיכוי לצפות בהפקה טובה בווידיאו שבביתו. ומי שאין לו וידיאו (או רוצה לשמוע את המוסיקה לבדה), ימצא כאן המלצות להקלטות נבחרות של שלוש האופרות: "נישואי פיגארו", "דון ג'ובאני", ו"קוזי פאן טוטה".

ראשית, המצב בווידיאו. ממש לפני ההצגה הראשונה, של "פיגארו", הגיע ל"בית התקליט" בתל־אביב משלוח של קסטות־וידיאו מאנגליה, ובהן אופרות של מוצארט, כפי שהוצגו בפסטיבאל גליינבורן, באחוזה האנגלית, הכפרית. הוצגו בעבר כמה מן ההפקות היותר־יפות של מוצארט ושל מלחינים אחרים.

מוצארט: בווידיאו ובתקליטים

עם טובי המנצחים, המעצבים, והכ־מבחר הזמרים. בחמישים ש"ח אתה יכול לרכוש לך ולבני משפחתך חוויה יפהפיה. וזה כמחיר של כרטיס אחד בעונה הבאה, בקונצרט אחד. מופעים בארץ כבר עולים יותר, אם לשפוט לפי מה שמבקשים בשבועות אלה.

משלוש האופרות האיטלקיות שהוצגו כאן, אפשר לקבל בווידיאו, בארץ, את "נישואי פיגארו". הצגה מרתקת, עם קולות מקסימים. ב־1973, זכתה הפקת "פיגארו" בגליינבורן בהצלחה רבה, והוסרטה מיד לאחר הפסטיבאל עם הצוות המקורי.

המנצח הוא ג'ון פריצ'ארד, שניצח בארץ על האופרה של קלן, והבימאי פיטר הול. הול, מגדולי הבימאים באנגליה, ביים רבות מן ההצגות בגליינבורן. לפני שאומר כמה דברים על פיגארו, הדמות המרכזית, מן הראוי להקדים ולהדגיש את תפקידי הנשים. בהפקה השתתפו שלוש זמרות, הנמנות היום עם צמרת זמרות־האופרה בעולם. לפני 14 שנה היו זמרות צעירות, בתחילת דרכן. וזה שלב מרתק ומסקרן בקאריירה.

סוזנה היא הסופרן הרומניה אילאנה קוטרובאס. כרובינו: האמריקאית פרדריקה פון שטאדה. הרוזנת: קירי טה קאנאווה, סופרן, גם יפה וגם יודעת לשיר. קוטרובאס, בהפקה זאת, משרתת "ממזרה", משחקת ושרה יפה להפליא. כל שלוש הנשים מצוינות. הרוזן אלמאוויווה הוא הבאריטון האנגלי בנג'מין לאקסון, שקולו ודמותו מוכרים גם לבאי הקונצרטים בארץ. שר כאן כמה פעמים, ועכשיו, אל פיגארו. הוא הבאריטון הנורווגי קנוט סקרם. צעיר בעל קול בוטה ויפה, נמרץ, משחק, לשחק. הוא אינו פישר־דיסקאו, אך בהחלט טוב. הנשים בהפקה הזאת טובות, לדעתי, מן הגברים. אך הכל קולח ותוסס. גם הבימוי, גם המוסיקה. העיצוב, של ג'ון בארי, יפה, אך שגרתי, ללא חידושים רבים.

את שתי האופרות האחרות — "דון ג'ובאני" ו"קוזי" — אי אפשר לקבל, כרגע, בחנויות בתל־אביב. במשלוחים הקרובים, אני למד, ישובו ויביאו את "קוזי". מאנגליה גם זו הפקה יפה, ברמה מוסיקאלית נאה, אם כי לא שיא השלמות.

הבעיה היא "דון ג'ובאני". בנקודות שמהם שואבים היבואנים הישראלים את המשלוחים הראשיים (בגישושים ובלימוד איכויות ותנאים), אין "ג'ובאני". אבל, אם יתחיל יבוא של קסטות וידיאו מ"דיר ריאלנר" בווינה, למשל, יגיע "ג'ובאני" משובח, שהוצג והוסרט בפראג, עם זמרים טובים. לא מפואר. בהקלטות פיראטיות, פרטיות, מתחנות טלוויזיה באירופה, יש גם הפקות אחרות. אחת עם פישר־דיסקאו ושוורצקופף, בניצוחו של קאראיאן.

אופרה אחרת של מוצארט, שהגיעה לארץ בווידיאו תיתנת להשגה כאן, היא "חליל הקסם". גם זו הפקת הפסטיבאל בגליינבורן. הפקה מרתקת גם משום שהמעצב שלה הוא הצייר דייוויד הוקני. הוקני עיצב לגליינבורן שתי אופרות (השניה: "דרכו של רייק" של סטרווינסקי, שהוצגה בארץ בשם "המחרז"). לדמיונו של הוקני אין גבולות, והצגה כולה נראית כאגדה קסומה, מרהיבה, ומעוררת התפעלות. על המוסיקה מנצח ברנארד הייטינק. אז — ב־1978 — החל לבסס את מעמדו כמנצח־מוצארט מעולה ומנצח־אופרות. הייטינק, ההולנדי, מכהן עתה כמנהל בית האופרה המלכותי "קובנט גארדן" בלונדון.

צוות הזמרים בינלאומי. לא מן השורה הראשונה, המפורסמת ביותר. אבל, כמעט כולם שרים ומשחקים ברמה שלא כל יום תיראה ותישמע כמותה בבית אופרה גדול. הבולט ביניהם הוא גם המפורסם שבהם: שוב, בנג'מין לאקסון, בתפקיד פפגנו. אני חוזר ומדגיש: "חליל הקסם" בעיצובו של הוקני הוא משהו נדיר ביופיו. זו אינה תפאורה לשמה, אלא אלבום ציורים מסנוור. גם כשאתה לבדך מול המרקע, אתה שומע את עצמך, לפתע, קורא "איזה יופי", מה גם שהמוסיקה יפה.

את קסטת־הווידיאו השלישית מגליינבורן רכשתי, אך עוד לא צפיתי בה. נקודה שלא תאכזב, היה יפה כמו שתי קודמותיה. "החטיפה מן ההרמון", עם צוות זמרים אנגלי בעיקרו, ובניצוחו של גוסטב קון, מנצח לא גדול במיוחד, ניצח גם בארץ. אופרות של מוצארט ושטראוס הוא מנצח ביד בוטחת. הבימאי הוא אנגלי מפורסם אחר, פיטר ווד. זאת הפקה יותר חדשה, מקודמותיה, 1980.

בכל ההפקות מנגנת התזמורת הפילהרמונית הלונדונית, שהיא התזמורת הקבועה בגליינבורן. בכל השלוש שרה מקהלת גליינבורן, המורכבת מזמרים במקהלות במקצו־עות להורד.

3 האופרות בתקליטים

נפנה עתה לתקליטים. שואלים אותי (אם תרשו לי מידה מסוימת של חוסר־ענווה) איזו הקלטה, בתקליטים, קלטות או דיסקים, היא היפה ביותר לכל אחת משלוש האופרות — "פיגארו", "ג'ובאני", "קוזי". בעיני התשובות אינן קשות במיוחד. אף כי הדעה והטעם הם אישיים להלוטין. זאת דעתי:

● דון ג'ובאני. הקלטה טובה וישנה, באיכות מצוינת, שראתה אור לראשונה ב־1960. קארלו מאריה ג'וליני מנצח על תזמורת "פילהרמוניה" בלונדון. דון ג'ובאני — אברהארד וכטר. דונה אנה — ג'ואן סאתרלנד. דונה אלווירה — אליזבת שוורצקופף. דון אוטביו — לואיג'י אלווה. צרלינה — גרציאלה שקוטי. לפורלו — ג'וזפה טאדאי. בעיני, שום ביצוע אינו דומה לו. ומי שרוצה לשמוע דווקא את פישר־דיסקאו כדון ג'ובאני, יפנה להקלטה בניצוחו של קארל בהם (בדויטשה גרמופון), אך יקבל בחבילה זמרים שלא את כולם יאהב. גם המוקצבים של ג'וליני תוססים וקולחים הרבה יותר מאלה של בהם.

ג'וליני, להזכירכם, היה אז בשיאו, וקבע את כמה שיאים שאיש עוד לא שבר אותם. באותה תקופה עשה את "ג'ובאני" גם בארץ, גם הפילהרמונית (ינואר 64'), בביצוע בימתי, ועם צוות שכלל, בין השאר, את מילאר לורנגאר ואת רנאטו קאפקי. אבל, נחזור אל ההקלטה. את התקליטים והקסטות של אי־אם־איי, מאנגליה או מגרמניה, מביאים לארץ בקביעות. הדיסקים ייצאו לאור בעוד חודשים ספורים. כדאי להמתין. יש גם הקלטה חדישה, טובה מאד, גם היא באי־אם־איי, בניצוחו של ברנארד הייטינק. מבחינה טכנית, הקלטה משגעת (בעיקר בדיסקים), אבל אינה קרובה לשיא של ג'וליני. הוקלטה בגליינבורן, בחג היובל, לפני שלוש שנים.

● נישואי פיגארו. יש הקלטה חדישה (1982) בניצוחו של גיאורג שולטי. "דקה", מאנגליה. גם בדיסקים. אבל, שוב אני מעדיף להקלטה, ב"דויטשה גרמופון", שבה קארל בהם מתעלה על עצמו וקובע את מה שנראה לי כשיא ב"פיגארו". בצוות שלה פישר־דיסקאו, הרמן פריי, אדית מאתיס, גונדולה יאנוביץ, טאטיאנה טרויאנוס ואחרים. המקהלה והתזמורת של האופרה הגרמנית בברלין. נקודת־התורפה היחידה, הזעירה, היא טרויאנוס, האמריקאית־ממוצא־יווני, בתפקיד כרובינו. לא הגיעה לאיכויות של השותפים האחרים. האחרים — נפלאים.

● קוזי פאן טוטה. שוב, הקלטה ישנה, בניצוחו של קארל בהם. המקהלה והתזמורת "פילהרמוניה" מלונדון. 1965. אי־אם־איי, בתקליטים או קסטות. עוד אין דיסקים. בקרוב. הזמרים: פיורדיליג'י — אליזבת שוורצקופף. דוראבלה — כריסטה לודוויג. פרנאנדו — אלפרדו קראוס. גוליימו — ג'וזפה טאדאי. דספינה — האני שטפק. דון אלפונסו — וולטר בארי.

יש הקלטה חדישה, גם בדיסקים, אלא שהיא בסגנון "אותנטי", שאינו מקובל על הכל, וגם המורה לא תרבד אל כולם. אני מתכוון להקלטה בניצוחו של ארנולד הרנונקורט, בהקלטת "[illegible]". החנויות מציעות אותה, בלי להזהיר את הלקוחות שהיא מיוחדת במינה, לקהל שמחפש "אותנטיות".

לסיום החודשת, הנה שוב עיקר: "דון ג'ובאני" — בניצוחו של ג'וליני. "נישואי פיגארו" ו"קוזי פאן טוטה" בניצוחו של קארל בהם. אם אין בחנויות ואינך יכול להמתין, קח את ההקלטות בניצוחם של הייטינק או שולטי, כברירה שניה.

גחלת חברה להשקעות בע"מ

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח־1968 בדבר פרסום תשקיף

הנפקה של

3,000,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה 1) רשומות על שם (להלן — "אגרות החוב") עומדות לפרעון ביום 30.6.1993, נושאות ריבית שנתית בשעור 5%, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן וניתנות להמרה בכל יום עסקים החל מיום 1.10.1987 וכלה ביום 29.6.1993 (כולל) במניות רגילות בנות ‎-.1 ש"ח ע.נ. לפי שער המרה של 13 ש"ח ע.נ. אגרות חוב למניה רגילה אחת בת ‎-.1 ש"ח ע.נ. (1300%) (כפוף להתאמות)

ושל

93,440 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח בערך נקוב כולל של 93,440 ש"ח

ושל

123,440 כתבי אופציה (סדרה א') רשומים על־שם (להלן — "כתבי האופציה"), הניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 1.10.1987 ועד ליום 31.12.1990 (כולל) באופן שכל כתב אופציה יממש למניה רגילה אחת בת ‎-.1 ש"ח ע.נ. (כפוף להתאמות), כנגד תשלום במזומן של 3.5 ש"ח (בלתי צמוד) לכתב אופציה (350%).
כתב אופציה אשר לא ימומש עד ליום 31.12.1990 ועד בכלל, יפקע ויהא בטל ולא יקנה לבעליו כל זכות שהיא והתמורה ששולמה בגינו לא תוחזר.

ניירות הערך הנזכרים לעיל, מוצעים כדלקמן:

הנפקה לציבור בדרך של מכרז של 30,000 יחידות

3,000,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה 1) ביחד עם 30,000 כתבי אופציה מוצעים ב־30,000 יחידות במחיר רכישה מינימלי של ‎-.1 ש"ח לכל ‎-.1 ש"ח ע.נ. (100%) של אגרות החוב ובמחיר 0.03 ש"ח לכל כתב אופציה, כשהרכב כל יחידה ומחירה הם כדלקמן:

100 ש"ח ע.נ. אגרות חוב במחיר מינימלי של	100 ש"ח
1 כתב אופציה במחיר של	0.03 ש"ח
סך הכל מחיר מינימלי ליחידה	100.03 ש"ח

מחיר ההנפקה שייקבע במכרז (שלב "א") עשוי להיות גבוה מהמחיר המינימלי של 100.03 ש"ח היחידה. יחידות שלא תונפקנה בשלב "א", תוצענה לציבור במסגרת שלב "ב" במחיר המינימלי (ר' סעיף 3 לתשקיף).

והנפקה בדרך של זכויות

93,440 מניות רגילות בנות ‎-.1 ש"ח רשומות על שם המוצעות לבעלי המניות של החברה לפי היחס של מניה אחת לכל 5 מניות שתהיינה רשומות על שמם בתום יום העסקים של 29.6.1987 ביחד עם 93,440 כתבי אופציה המוצעים לבעלי המניות של החברה לפי היחס של 1 כתב אופציה לכל ‎-.5 ש"ח ע.נ. בהון המניות המוצא של החברה שתהיינה רשומות על שמם בתום יום העסקים של 29.6.1987, המוצאים ב־93,440 יחידות כשהרכב ומחיר כל יחידה הם כדלקמן:

1 מניה רגילה בת 1 ש"ח במחיר	1 ש"ח
1 כתב אופציה במחיר	0.03 ש"ח
סך הכל מחיר יחידה:	1.03 ש"ח

כבטוחה יחידה לפרעון אגרות החוב (קרן וריבית), תשעבד החברה לטובת הנאמן את נכסיה בשעבוד שוטף ראשון בדרגה (להלן — "השעבוד להבטחת אגרות החוב"). מאחר ורכוש החברה כולל אף מניות בשרותי בורסה והשקעות בישראל איי.בי.איי בע"מ (המהוות כ־30% מרכוש החברה), שהיא חברה בבורסה, כפופה העברת מניות בחברה זו לאישור מוקדם של הבורסה.
אין באמור לעיל כדי לפגוע בזכותה של החברה לשעבד את נכסיה לטובת בנקים ו/או מוסדות כספיים ו/או רוכשי אגרות חוב שיונפקו בעתיד ע"י החברה או ע"י חברה אחרת עבורה, אם יונפקו, בשעבוד שוטף שווה בדרגה (פרי פסו) לשעבוד להבטחת אגרות החוב או מאוחר בדרגה הימנו. החברה תודיע לנאמן על יצירת שעבודים כאמור לפני היווצרם (ראה סעיף 3.6.12 לתשקיף).

בעלי העניין בחברה התחייבו לנצל את הזכויות המוצעות להם בתשקיף זה (כ־83.5% מכלל הזכויות). התחייבות זו אינה חלה על אמבן לניהול (1978) בע"מ, העוסקת בניהול קרנות נאמנות והמחזיקה במניות החברה בקרנות הנאמנות.

הרווח (ההפסד) המותאם לש"ח דצמבר 1986 היה כדלקמן:

לשנה שהסתיימה ב־31.12		
1986	1985	1984
219,039	(821,287)	(251,072)

הרווח נטו לאחר מס לתקופת 4 החודשים 1.1.1987־30.4.1987 (לא מבוקר) היה כ־260,000 ש"ח.

ההון העצמי של החברה המותאם לש"ח דצמבר 1986, היה כדלקמן:

הון המניות	2,776,409 ש"ח
יתרת ההפסד	(323,967) ש"ח
סה"כ	2,452,442 ש"ח

החברה שומרת על זכויותיה לחלק דיבידנד ולבצע דילול הון בהתאם לחוק ולתקנון ההתאגדות שלה בתקופת קיום אגרות החוב וכתבי האופציה.

רישום אגרות החוב למסחר בבורסה, מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור (ראה סעיף 2.3.2 לתשקיף). אם לא יתקיים פיזור מינימלי (כמוגדר בסעיף 2.3.2 לתשקיף), תתבטל ההנפקה והחברה תחזיר למבקשים את הכספים ששלמו עבור בקשותיהם.

סך כל עמלות החיתום וההפצה והוצאות ההנפקה, יעלו כ־11% מתמורת ההנפקה.

רשימת החתימות בהנפקה לציבור במכרז, תפתח ביום ד' 1.7.1987 בשעה 8.30 לפני הצהריים ותיסגר באותו יום בשעה 13.30 בצהריים.

הנאמן לאגרות החוב: החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ

החתמים (בהנפקה לציבור בלבד): **בנק כללי לישראל בע"מ** (מנהל הקונסורציום)

שרותי בורסה והשקעות בישראל־איי.בי.איי בע"מ (חברה קשורה)
"איל" אנגלו־ישראל להשקעות וניירות ערך בע"מ
בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
הראון את לביא בע"מ
"יוניטרסט" חברה להשקעות בע"מ
מודיץ את טוכלר בע"מ
נשואה סחר והשקעות בע"מ
סהר ניירות ערך בע"מ
קרדן השקעות בע"מ

תאריך התשקיף: 21 ביוני 1987

הארץ ממליץ

בלוז לחופש הגדול (ת"א) — "החופש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי שמיניות בישראל של 1970. סרט צבע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ת"א, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודית בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940. על זוג חנונים בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות").

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ארמוש על שלישיה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה להיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפשרית. קומדיה רומנטית.

אנשי המזל (ת"א) — סיפור שנות השישים באמריקה בעיניים של האוזרים המבוגרים יותר; המנסים בכל כוחם להשיג עוד דולר אחד לפרנסה טובה יותר.

יומן חוף ברייטון (ת"א) — מחזהו של ניל סיימון על התבגרותו של צעיר יהודי בברוקלין של שנות השלושים.

שם הורד — (ת"א, ירושלים, חיפה) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של הסמנטיקן אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מחבורת "מונטי פייתון".

סרטים מיוחדים

מלו (ת"א, ירושלים) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנה, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א, חיפה) — בחור עני ותמים, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם. מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז מיוצרי "החבובות", שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המארח עתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, התמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתו.

חליפת ערב (ת"א) — סאטירה הגעשית למלודרמה, על משחקי כוח המשנים את הגדרת הזהות המינית. סרט צרפתי.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 30.6

תיאטרון הבימה:
בדרך לברזוזה: 20.30
החדר הנוה: 20.30
אינשטיין בוורקא: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
זובל חזית — בקאמרי
אהבה מאחורה — בתל ירושלים 16.30, 20.30
התיאטרון העירוני חיפה:
נרמשאל לולה: בת חפה (16)
הקיץ של אבוזו — מועדון: 21.00
(דל) מכס המזרים: ת"א ב' לזין

תקליטי CD
אופרה, כלט, התזמורת הקאמרית
תקליטור taklitor קונים ב־

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

אגודת התזמורת הפילהרמונית הישראלית

כל מנויי התזמורת (חברי העמותה) מתל־אביב והסביבה מוזמנים בזה

לאסיפה כללית

שתתקיים בבית סוקולוב (ולא באולם יולסו כפי שפורסם) ביום ג', 14.7.87 בשעה 5.00 אחה"צ

על סדר היום:
1. שינוי שם העמותה
2. דוחות על המעשה בתזמורת (ע"י ההנהלה)
3. שונות

האספה תהיה חוקית בכל מספר משתתפים 30 דקות מן השעה שבה נועדה.

המכון לפריון העבודה והייצור

יום עיון

המכון לקידום עבודה והמגמה למדעי ההתנהגות

דין השביתה בישראל

יום ד' ה־8 ביולי '87, מלון רמדה, ת"א

בהשתתפות:
השופט מנחם גולדברג, נשיא בית הדין הארצי לעבודה — פרופ' רות בן־ישראל, אוניברסיטת ת"א
השופט סטיב אדלר, בית הדין הארצי לעבודה — ד"ר עוזי ברמי, המכון לקידום יחסי עבודה
עו"ד נחמן אורי, הממונה הראשי על יחסי עבודה — ד"ר מרדכי מירוני, אוניברסיטת ת"א

מיועד: למנהלי מפעלים, מנהלי כח אדם, ליועצים משפטיים ועורכי דין בדיני עבודה, לנציגי עובדים וליושבי ראש ועדי עובדים.

פרטים והרשמה: טל' 03־338195, 331528
לאחר שעות העבודה בטל' 03־430215

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן־הרופאים במקום הרופאים מ־6 בערב עד לשעה 7 בבוקר במוקד מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5468111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
כפר סבא 052־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00־8.00
ביום ו' — 15.00־8.00
טלפונים: 03־433300
שירות "שירות רפואי מייד" (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום 669531, 660585 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מבני ברק 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218896 מוקד לילה 631011 מבני ברק 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
שלום — שירות רפואי לקבר
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים תינוקות בשעות 24־19: טל' 03־7549111 "שקט" קוד מבני 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעלית) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00־24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל': 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.30 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קופ"ח לבית —
שרות מיטיים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
איתורית 7549111 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־228958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ מטעם "מקלט"
א רדה 11.00־13.00
ב רד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד ביד — ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב "לילך" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222732
ירושלים 243358
חיפה הנדיה — 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אל"י — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00־20.00
אוזן לשירות אגם — חברה מיקרית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8

תורנות בתי־חולים

תל אביב הקרה — (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ — (ילדים, אורתופדיה, עיניים, אא"ג)
בקור חולים — (פנימית, נשים)
שערי צדק — (כירורגיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב דיזנגוף דיזנגוף 132 223390
קופ"ח מאוחדת שפרינצק 15 265200
ירושלים צופתי גילה מול הפארק 766945
חיפה הנשיא שד' הנשיא 33 335812
חולון ד"ר הרי סוקולוב 70 842485
בת ים מזור הבימה רייך 20 583360
רמת גן חן ז'בוטינסקי 99 7514434
נתניה פורת מ"ת 76 340967
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות סגל העצמאות 53 ק. אתא 441280
רחובות סגל הרצל 134 451228
חדרה יפה הנשיא 66 822122

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אנונימי ופרטי. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־304304 03־452777 04־549121

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.03 שעת כושר
08.15 השכן פשוט ר' (ב)
09.20 באמפוריה
09.55 סאתיים שניות למועצת החלב
10.10 אנגלית ד'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית (ע"י)
11.15 חשבון ה'
12.00 גאוגרפיה (ו'־ט')
14.00 טלטקסט
14.03 שעת כושר
14.15 מרס קלטע — הבהלה לזהב
15.35 רובוטיקס
16.00 פרפר נחמד
16.25 פסק זמן
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 צב לחדשות
18.00 אלף
18.25 הגיע זמן לשון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) ההיסטוריה של הגמל
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 אין כמו בבית
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.40 מבט שני
22.20 נשף המסכות
23.10 כבי הל
23.35 סופק של מקום החדשות הלילה

ערוץ 2

19.00 באתנו עניין
19.30 ספני
20.30 תקציר משפט דמיאניוק
21.00 פנים 2

ירדן ערוץ 6

18.00 אשנב לעולם
18.30 כשרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 סרט תיעודי
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 טוב אתה (קומי)
20.55 לקראת שנות אלפיים
תרופה מרה (דראמה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 המלחמה הלא ידועה
23.10 ברודאק (סדרת מתח)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט "זה קרב" עם גרגורי פק
16.30 ילדי התכונות (מצויר)
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 שומרי הקלפים (לילדים)
18.00 נסיעה בחלל (מצויר)
19.00 חדשות
20.00 צוות לעניין (סדרה)
21.00 מקגייבר (סדרה)
22.00 האב־אהיר (סדרה)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הסדנה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה צעירה
16.00 "אנטנהאר" (שידור חוזר)
17.30 קולות
18.00 ממיטב התקליטיה
19.00 פניני אופרה
20.05 אינטרלוד
20.27 פינת השיר
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
22.30 ג'אז קלאסי
23.00 מחזור יצירות

רשת א'

19.05 שיעור בתלמוד
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 שבוע זה לגל ולכל אחד לחוד

רשת ב'

17.05 יומן כלכלה
17.30 על מסמרים ואנשים
18.06 אצבע על הדופק
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.05 שלום וחיש
20.05 פרקי חזנות בבקשתך
22.05 עוד פעם אחת
23.05 קפה ראשון

00.05 יומן חצות

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת
21.05 ארוס עתיק
23.05 מסביב לחצות

גלי־צה"ל

18.05 שפה קלה על כלכלה
18.45 משלים — עיצות יתר
19.05 שירים מכאן
20.05 על החדשות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אנתולוגיה משודרת
22.05 על הרכש ועל הביטאון
23.05 עשרים וארבע היום שהיה
23.55 שירת חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 הנה
08.30 משפט דמיאניוק — שידור חי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר
15.00 צבעי הקשת—שירים לאור הזהרים
15.27 האנתולוגיה המשודרת
15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת־מאוז ימי
12.10 אליראלף ב"ב
13.05 בונזי המהדורות
14.06 לראות לאן לא—תרבות האומנות
14.30 בת צחוק־הדי הומור
15.05 רגעי קסם
16.05 תהלוכת הארץ—שירים עבריים
16.55 קוראי ספר־קוראים מבוליגים
17.05 יומן כלכלה
17.30 על מסמרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאשר־להיום
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פיוטונים
09.05 בא לי — עם מנחם פרי
10.05 שירה — שפה של לכיתם
11.05 שלושים בכל — עם יקיר אביב
13.05 כל טוב — פזמונים ומערכונים
14.06 בסן גב — עם שיש עמרי
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 משקפיים — עם מיכל שמאלי

גלי צה"ל

06.05 אנטיבנוטיקה משודרת
06.30 מוקדים ערן—מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת צער
11.05 נבוך לעבודה
13.05 מקום טוב באמצע
14.05 יום יום רג
15.05 מעט הקטע המשותי
16.05 ארבע־אחר הצהריים־שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 מאבחה בבטה
22.05 על הרכש ועל הביטאון
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.50
אסתר — מחוץ לתחום 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין — הבבואה 11.15 בלילה
בן יהודה — זכרונות משדה הקרב 5.00, 7.30, 9.40
גורדון — נשואיה של מריה בראון 5.00, 7.30, 9.40
גת — בלוז לחופש הגדול 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פשע מבטל וילדה קטנה 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — קרובים אישיים 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — שיחות מלוכלכות 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
הדרייב אין — המטבל בסיטו 8.00, 10.00, 12.00 סקס
הוד — המטבל בסיטו 5.00, 7.30, 9.40
הקולנוע — בית ציורי אמריקה — בשיקה אוזמה 5.00, 7.30, 9.50
חן 1 — בי"ס למשמר אזרחי 5.30, 7.55, 9.55
חן 2 — חנות קטנה ומטריפה 5.30, 7.45, 9.50
חן 3 — אני והנוכרה 5.30, 7.50, 9.50
חן 4 — סיפור מהחדרים 5.10, 7.15, אנשי המזל 11.00, 2.00, 9.40
חן 5 — אל תקרא לי לבן 11.00, 2.00, 5.40, 7.45, 9.45
ליסוד — פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — נרדפי החוק 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 2 — בקצב השעון 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 3 — מלו 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 4 — חליפת ערב 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
מוזיאון ת"א — מותו של כהן 4.30, 7.00, 9.30
סינמה 1 — מעבר לשיא 5.00, 7.30, 9.40
סינמה 2 — זכרונות אהבה מפירנצה 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק — נס במלואו 7.15, נשיקת אשה העכביש 9.30
פאר — ימים של תהילה 5.00, 7.30, 9.30
פריז — מחזה פראי 5.00, 7.30, 9.40, החיים זה לא פיקניק 12.00 חצות
פריז — בטי בלו 11.45, 2.00, 4.00, 7.00, 9.30, זרים 11.30 בלילה
צפון הצפונים — שם הורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — ימי רדיו 5.00, 7.15, 9.30
תכלת — רוז 7.00, 9.40, נער הפקה קולה 12.15 בלילה
תמוז — החנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — הנוכלים 5.00, 7.30, 9.40

פתח־תקוה

היכל 1 — המטבל בסיטו 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — ימי הדייז 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — קוסמון 4.30, 7.15, 9.30

עפולה

חן — בי"ס למשמר אזרחי 7.00, 9.00
היכל — בי"ס למשמר אזרחי 7.00, 9.00

בית־שאן

כוכב — בלושע אתמול היום 9.15

ירושלים

אדיסון — קוברה 4.30, 7.30, 9.50
אורגיל — הרומן שלי באוקספורד 5.00, 7.15, 9.15
אור 1 — רומן וי 4.30, 7.00, 9.15
אור 2 — קרוקודיל דנדי 10.30, מחזה פראי 4.30, 7.00, 9.15, מופע הקולנוע של רוקי 11.15 בלילה
אור 4 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15, חנה ואחיותיה 11.15 לילה
אור 5 — נשר הברזל 10.30, ללא רחמים 4.30, 7.00, 9.15, האקסי בייסבול 11.15 בלילה
אורנע — בי"ס למשמר אזרחי 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — כרי פתיחה 5.00, אהבה בפזמונים 7.30, הנה פלור נשואה לשניים 9.30, המבריק 12.00 חצות
סינמטק 1 — בגע של רשע 10.00, הקרמן 11.45, הבלש הגמור 2.30, נשים שקרניות 4.15, פלאש 8.15, תוקף תאוזן 10.30
סינמטק 2 — צג קרושים 10.00, עלייתה ונפילתה של רצועת הכביש 2.00, מפסקה 4.15, אהבה עד מוות 6.15, סיפור בן אלמוות 8.15, ילדת הלהטוט 9.45
סינמטק ישראלי — רשמי מסע בסין 6.00, עבריין נמלט האשמו 7.30, עת לחיות ועת למות 9.00
סמדר — ילדים חורגים לאלוהים 7.15, 9.30
סמדר — קריאת השדה 7.00, 9.15
עדן — המטבל בסיטו 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — מלו 6.45, 9.15
כפיר — שם הורד 4.30, 7.00, 9.30

רמת גן

ארמון — משעשעים מכלב 7.30, 9.45
אורדע — המטבל בסיטו 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — בי"ס למשמר אזרחי 4.45, 7.45, 9.45
הדר — ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
רב חן 1 — ימי רדיו 5.00, 7.30, 9.45
רב חן 2 — מחזה פראי 5.00, 7.30, 9.45
רב חן 3 — אני והנוכרה 5.00, 7.30, 9.45
רב חן 4 — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.30, 9.45
לילי — הסיפור שאינו נגמר 5.00, אהבה בטמתוח 7.30, 9.30
שבים — חנות קטנה ומטריפה 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — הפסקה
הוד — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.15
חן — צ'יפי צ'יפי בגן בגן 5.00, 7.15, 9.15

בת־ים

אודים — המטבל בסיטו 5.00, 7.30, 9.30
עצמאות — ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30

טבריה

יד שמריהו — ימי הדייז 7.30, 9.30

ק. אונו

מירב קולנוע — בית מסקרים 8.00

עכו

אודיטוריום — מעבר לשיא 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — פשע מבטל וילדה קטנה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — שם הורד 7.00, 9.30
אמפיתאטרון — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.15
חן — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — פני הנרה 7.00, התמח המכאבי 9.30
עצמון 1 — המטבל בסיטו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — ימי הדייז 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.15
קיך אור הטהורים — נערת ליטוי 4.30, 7.00, 9.15
פאר — בי"ס למשמר אזרחי 4.30, 7.00, 9.15
רון — טיפול נמרץ 4.30, 7.15, 9.30
שביט — סיפורים מספרתי לאמא 7.00, 9.00
רב גת 1 — בלוז לחופש הגדול 4.30, 7.00
רב גת 2 — חנות קטנה ומטריפה 4.30, 7.00, 9.15
אורנה — פשע מבטל וילדה קטנה 7.15, 9.30
בית הגפן — מעבר לשיא 7.00, 9.15
חובל — קוסמון 9.15
מכרון — בי"ס למשמר אזרחי 7.00, 9.15
מפיר — הבכב 7.15, 9.30
תכלן — שיחות מלוכלכות 9.30

הרצליה

דוד — המטבל בסיטו 5.00, 7.15, 9.30
היכל — שמתי כרן לנזרה 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — קרן 7.15, 9.30
תפארת — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30
רן אכזיה — להתקנן שבת 7.00, 9.30

חולון

מגדל — בית ספר למשמר אזרחי 5.00, 7.45, 9.45
ארמון — הנועני מבודפשט 4.30, 7.30, 9.30
מגדל — ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
ריגה — המטבל בסיטו 5.00, 7.30, 9.30

כפר סבא

תן — ילדים חורגים לאלוהים 7.15, 9.30
בית ביל — ימים של תהילה 8.00, 10.00, לשות בני תשוקה 4.30
כנל — מעבר לשיא 7.15, 9.30

נתניה

סמדר — בלוז לחופש הגדול 6.00, 8.00, 10.00
שרון — אנשי המזל 6, 8, 10

חדרה

הדרה — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
חוף — נרדפי החוק 7.00, 9.15

נצרת עלית

כהם — המקשיע להם 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — בילבי 4.45, אהבה בנתיים 7.00, קטיושה במולה 9.30

هكذا من الأصل